

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Sick, Ingeborg Maria.

Titel | Title:

Farmor Ursulas Have.

Udgivet år og sted | Publication time and place: København ; Kristiania : Gyldendal, 1909

Fysiske størrelse | Physical extent:

255 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

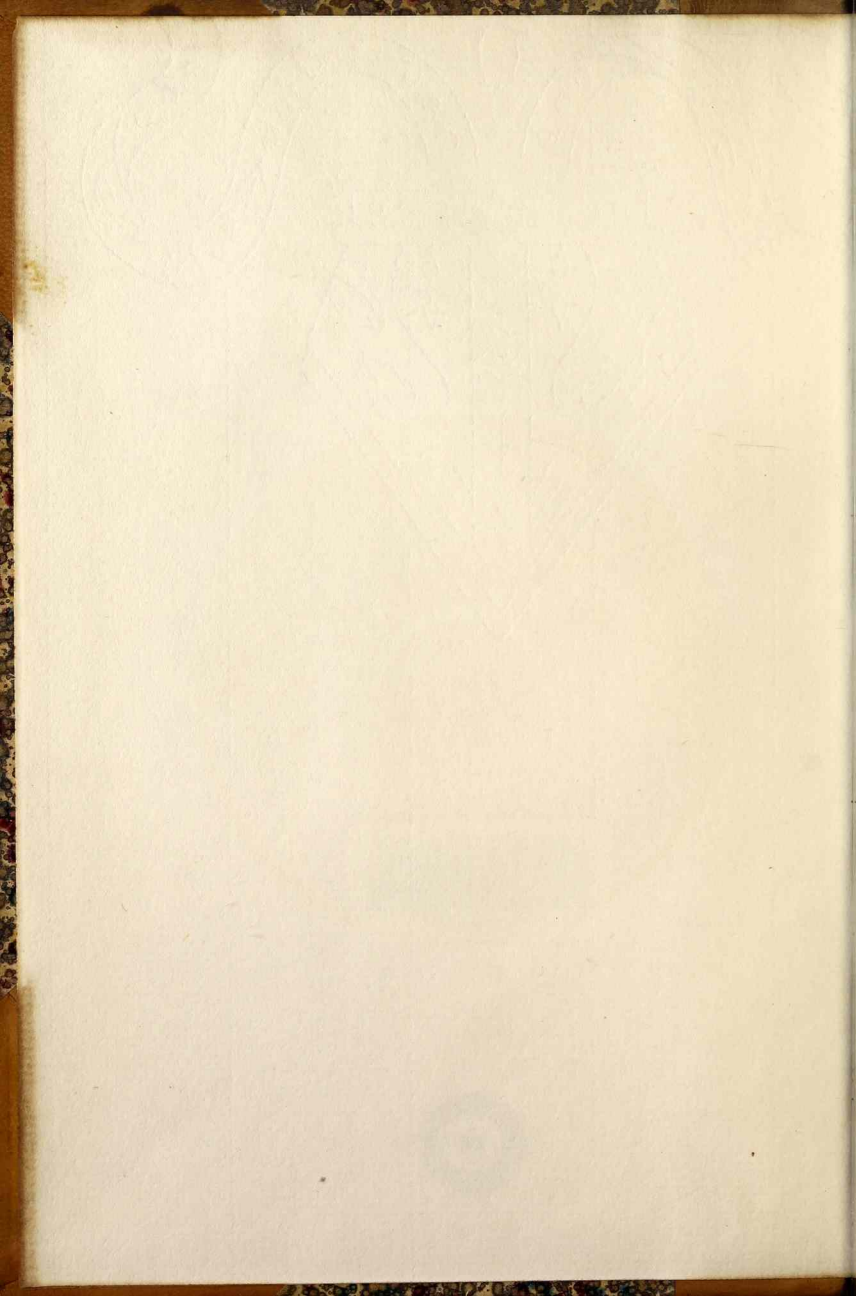
57, - 268.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

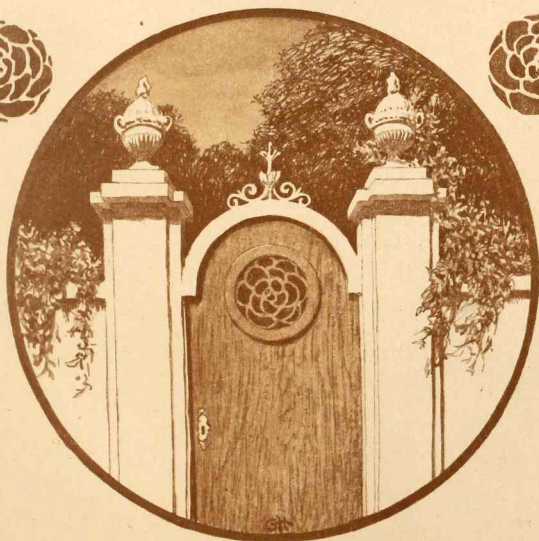

130023087430

INGEBORG MARIA SICK

Farmor Ursulas Have

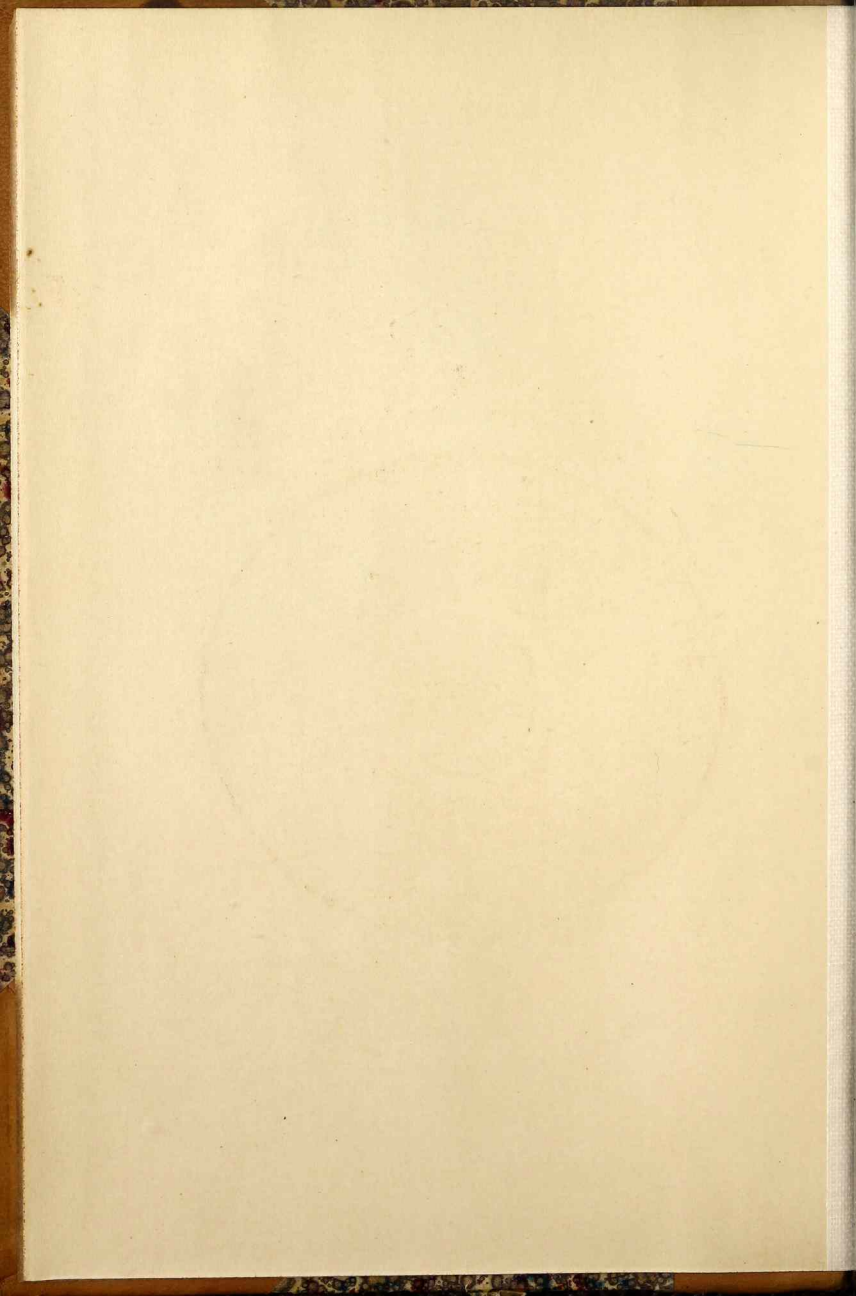

lgio 4373

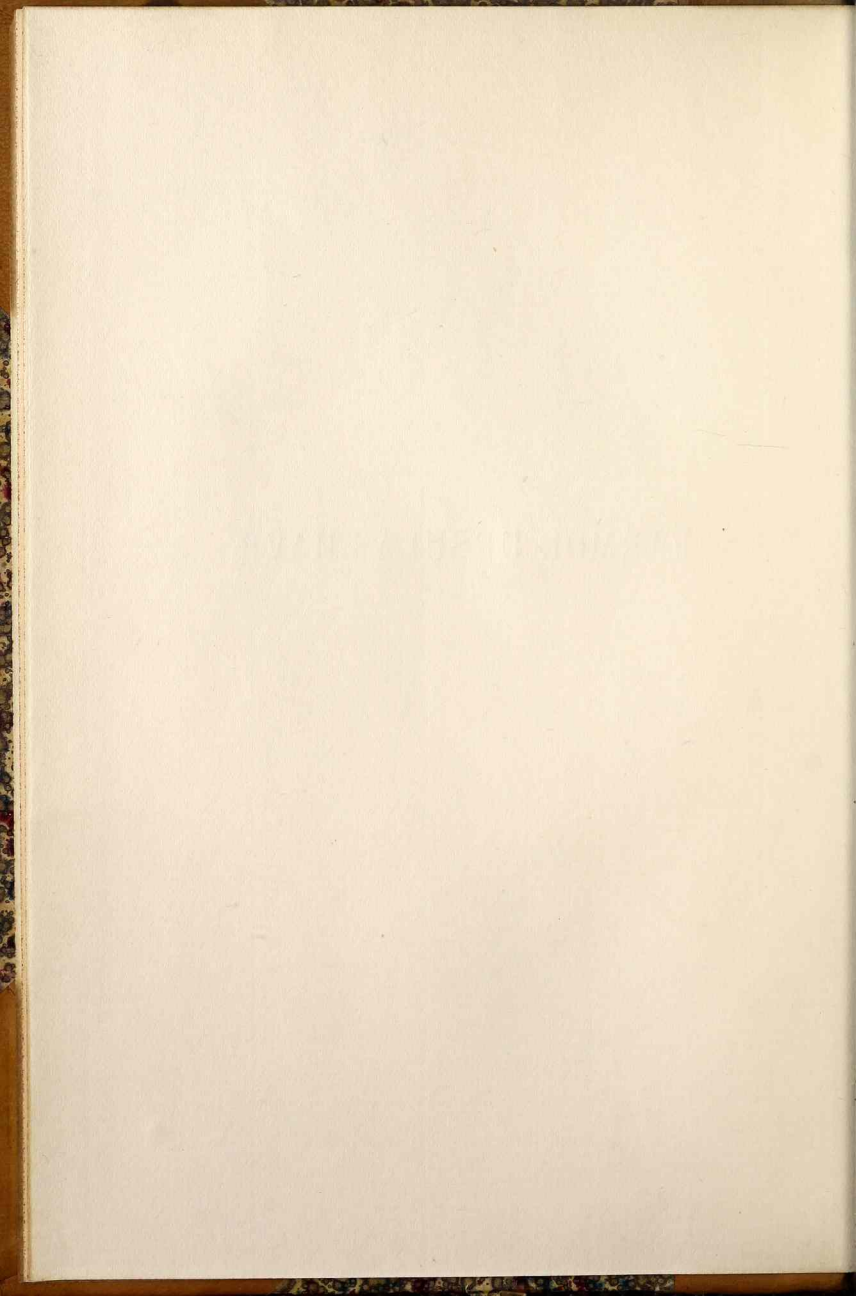
KØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

1909

FARMOR URSULAS HAVE

INGEBORG MARIA SICK

FARMOR URSULAS HAVE

KØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

1909

KØBENHAVN — GRÆBES BOGTRYKKERI

MOR OG DE TO SMAA PIGER

FASTER plejede at sige, at Mor havde gennet sine to smaa Piger ind i en stille Solskinskrog, hvor ingen Vind udefra kunde blæse paa dem, og hvor hun selv stod for, med Kjolen bredt ud til begge Sider — saa de ikke kunde kigge ud — for at holde Verden borte fra dem.

Der var noget sandt i det. Men det laa maaske i, at Mor havde svært ved at finde Verden god nok til hendes egne smaa Piger.

For sig selv var hun aldrig falden paa at gøre Ophævelser over den. Hun havde været frejdig, sund og munter i sin Ungdom, opsat paa at faa sin Part af Livet og tage imod alle de Stød, som Verden giver. Og da hun blev gift — med den „Far“, som havde været saa smuk og saa urolig, som altid vilde noget ved Siden af, noget udover det han skulde — da var det alt andet end Medbør hun prøvede i de syv omtumlede Aar. Men hun var lige kæk for det, tog Tingene som de kom og grundede aldrig over, om de kunde have været anderledes.

Det var først, da hun var Enke og sad igen i sin sorte Kjole med den underlige, tyste Ro omkring sig, at Mor gav sig til at falde i Tanker, medens hun saa ned mod de to smaa, runde Nakker, der dukkede op og ned i Leg ved hendes Fødder.

Og da begyndte alt i Verden at blive saa forkert, saa ængstende og truende. For nu stillede hun det altsammen i Forhold til de to smaa, runde Nakker.

Og saa vidste hun intet andet Raad end at holde Verden borte fra sine egne smaa Piger — saa længe og saa ganske som det lod sig gøre.

Derfor var Mor om dem allevegne, tidlig og silde. Ved Paaklædning og Afklædning, ved Leg og Læsning, til Skole og fra Skole — de læste hos en privat Frøken, med fire, fem andre — til Gymnastik og Danseøvelse, til Skøjteløben og Spaseren.

Hun tog heller aldrig bort fra dem for at more sig — som andre Børns Mødre brugte. Gik aldrig i Selskab, i Teatret eller i Tivoli. Det var, som om hun var bange for, at Verden kunde staa udenfor og lure — ligesom Ulven i Fabelen om Geden med de smaa Kid — og vilde banke paa og forsøge at smutte ind til hendes to smaa Gedekid, saasnart hun var borte.

Nej, hun sad hjemme hos dem og syede med flittige Fingre saa meget af det Tøj, de smaa Piger skulde have paa. Hvert Sting kunde fortælle om Mors Omhu og Tanke for dem. Selv gik hun nu for det meste mørkkklædt, men alle de glade, lyse Kjoler fra gamle Dage, som hun havde liggende, blev tagne frem, en efter en, og syede om til de

smaa Piger, som altid var saa nydelig klædt. Og ganske ens — som to Draaber Vand.

Da de var hegnede og skærmede af en altid vaagen og vaagende Ømhed, saa de greb som i Svanedun, hvor de vendte sig, blev der ogsaa lokket Ømhed frem i deres Barnesind — den, som en mere haardhændet Opdragelse saa nemt kan afstumpe for hele Livet. Den var der ikke blot i deres Forhold til Mor, men ogsaa mellem dem selv indbyrdes — trods alle de Skærmydsler, der ikke kan undgaas.

Faster Lene sagde, at Mor bar sig rent galt ad. Saameget havde hun lært af den afsondrede og hermetiske Opdragelse, hun selv havde faaet, at hendes lange Pigebarn skulde have fuld Frihed, gaa i stor Skole, hvor hun havde mange at baskes med og hurtigt kunde lære Verden at kende, følge sin egen Natur og have Lov til at gaa sine egne Veje. Paa Mors Maade blev Børn bare Andenhaands-Produkter eller helt vilde bagefter.

Det var underligt af Faster — hun var ellers sød og rar og nem til at le — men hun havde ogsaa taget meget op efter Onkel Vilhelm, som var hendes Mand og frisindet. Ellers maatte hun jo dog indse, at Verden — den var ikke mer til at have med at gøre for smaa Piger. Det havde blandt andre Realisterne sørget for. Saadan hed nogle Mennesker, der begyndte at komme, da Mor var ganske ung, og som gik ud paa at lave Verden saa grim som mulig. Det var nu deres Fornøjelse.

Før den Tid var Verden dog meget anderledes — langt mere pæn og poetisk! Men nu var der

kun at holde den tre Skridt fra Livet saa længe som muligt. Det var ogsaa det, Mor gjorde hele Dagen igennem.

Og naar Natten kom, sov hun i sin store Seng midt imellem sine to smaa Piger — med en paa hver Side, saa hun kunde passe paa, hvad Drømme der luskede sig ind til dem og straks kunde kyse dem bort igen, hvis det gjordes fornødent, og tage fat om de smaa, skræmte Hænder med sin store, beroligende Haand.

Farmor Ursula sagde, at saadan skulde det være. Og hun plejede at have Ret — mer end alle andre.

FARMOR URSULA

ET Par Huse fra Børnenes Hjem, i en statelig Gaard — gammeldags statelig, med lukket Port, dybe, rummelige Værelser og brede Vinduespiller, men uden Altaner, Karnapper, Badeværelser og Dikkedarer — tronedes Farmor Ursula i en gul Damaskes Sofa med et stort Stramaj-Broderi over sit Skød.

Andre Børn kaldte jo ikke deres Bedstemødre ved Navn, og hvordan, hvornaar eller hvorfor det her var sket, det kunde ingen huske eller udgrunde. Farmor var Farmor Ursula og kunde ikke være mindre. Hvor hun var Mormor, som i Faster Helenes Hjem, var hun Mormor Ursula.

Navnet havde al den dæmrende Majestæt over sig, som var uadskillelig fra hende selv; derfor kunde heller ingen anden bære det end hun. Faster Lenes eneste Datter og Mors yngste Pige var nok opkaldte efter hende, men de bar ikke Navnet. Der kunde da ingen belemre en lille Pige med at gaa rundt og hedde ligesom Farmor. Det havde ogsaa været som en hel Majestætsforbrydelse. Nej, den ene var

bleven til Ulla og den anden til Sulla, saa det var noget helt andet.

Farmor Ursula var altid kulsort — som en Enkedronning. Hendes hvide Virekrøller kronedes af en mægtig, sort Kappe, og hendes Øjne var gnistrende sorte bag Brillerne. „Der har inte været en kulørt Trævl paa mig, siden han døde,“ sagde hun og pegede med Kannevasnaalen op imod Farfars Billede — det, hvorpaa han var en ung Mand med smukt, lokket Haar og tungsindige Øjne, der lyste blaåt langt ud i Stuen.

Hun var bleven svær med Aarene og var ikke længer let tilbens; derfor sad hun sin meste Tid. Naar hun skulde til Kirke om Søndagen, hentede Cortsen hende — det var Droskemanden — men al Spaseren havde hun opgivet. Faster Lene vilde have hende til at anskaffe Rullestol, men Farmor Ursula havde svaret: „Jeg vil dog ikke være med til at gøre Nar af Vorherre! Naar han bevarer min Helsen, skulde jeg saa give mig til at agere Patient og lade mig trække rundt under hans egen Himmel. Nej, noget skal man slaa af paa! Og den megen Renden i Luften brugte vi heller inte i min Tid. Den Gang hed det endnu: god Dannekvinde slider mere paa sit Hynde end paa sin Kaabe.“

Lige saa lidt kunde nogen Magt paa Jorden bevæge Farmor Ursula til at tage paa Landet. „Jeg siger som Arveprinsessen en Gang sagde til mig: „Det er Pjank, min gode, med Folks evige Landliggeri nuomstunder. Der skal Mændene pjaske ud og ind med Dampskib eller støves til paa Jærnbanen to

Gange om Dagen. Og det skal de nok inte faa gode Vaner af!“

Hun sad Vinter og Sommer i sin store Lejlighed midt i Byen — mest i den gule Sofa med de to Billeder over i runde, forgyldte Rammer, Billederne af hendes Mænd, baade af ham, som havde været Admiral og af ham, som havde været Farfar.

Om Søndagen var der Familiemiddag hos hende, som Børnene var med til. Hver Gang indpræntede Mor dem saa mange Ting forud, at de, hvis de blot havde husket en Tiendedel, kunde være optraadt som Mønsterbørn — og dog opdagede hun aldrig saa mange Mangler i deres Velopdragenhed, som netop der.

En Lykke var det da, at smaa Piger lige til deres Konfirmation sad ved lille Bord hos Farmor Ursula, som nok fra det store kunde sende et enkelt Lynblik ind over dem, men ikke stadig holde Øje med dem. Saa de kunde dog spise og drikke, som de vilde, og fnise smaat ad lange Ullas Vittigheder.

Og da de skulde gaa fra Bordet før de voksne, for at staa pænt i Dagligstuen naar disse kom, saa havde de derinde et lille, vidunderlig frit Øjeblik, som Ulla havde lært dem at benytte til at staa paa Hovedet i den gule Damaskes, vende Mølle paa Gulvtæppet eller med bævende Fryd gøre andre af de mest forbudte Ting — indtil den Stoleskraben fra Spisestuen gav Signal til en Trip Trap Træsko Opstilling ved Døren og efterfølgende Nejen „Tak for Mad“ rundt i hele Kredsen, der sluttede med Mor, som man tog om Halsen, og som straks lidt nervøst gav sig til at glatte Haar . . .

Det vilde maaske være vanskeligt for Børnene selv at gøre Rede for deres Følelser overfor Farmor Ursula. De holdt ikke af hende som af Mor — det vidste de godt. Knap en Gang som af Faster Lene eller Onkel Vilhelm. Hun var saa stræng, saa ubestikkelig nøjeregnende, og hun havde den kedelige fikse Ide, at hendes Børnebørn var mindre artige end alle andre. Men hun syntes dem et ganske uundværligt Midtpunkt for hele Tilværelsen. Det var, som om Verden maatte være gaaet rent af Lave uden hende. Hun havde jo hele sin Tid med sig — og Farmor Ursulas Tid, det havde været den rigtige. Hun var derfor som en ganske nødvendig Modvægt imod den fæle, nye Tid, som det var saa slemt, at smaa Piger skulde opvokse i. Og hun havde den afgørende Mening om alt, det Ord, der ikke lod sig modsige.

Onkel Vilhelm kunde ikke lade være at prøve paa det en Gang imellem, men tilsidst maatte han dog tie.

Det var især, naar Farmor talte om „sikken en Tid, man lever i,“ da plejede han at sige: „Ja, den maa der nok sættes Udraabstegn ved — for det er jo den bedste, vi har haft siden Verdens Skabelse.“

Og naar Farmor saa med ildevarslende Blidhed bemærkede, at det vilde han maaske være saa venlig at bevise, spurgte han hende, om hun mente, at Tiden før Syndfloden havde været mer eksemplarisk? Eller den romerske Kejsertid mer uskyltig — Renæssance-Tiden mer adstadig? Rokoko- eller Empire-Tiden mere renlivet?

Saadan noget udspekuleret noget svarede Farmor

ikke paa. Hun nøjedes med majestætisk at fastslaa:
„Nej, men jeg mener, at min Tid var bedre.“

Saa sagde Onkel blot med et lille Smil, at det var rart, enhver var fornøjet med sit — for han var godmodig, og Faster gjorde ogsaa Tegn til ham.

Men der var jo heller ikke andet at sige, for Farmor havde altid Retten paa sin Side. Det var saa betryggende, saa afstivende — selv om det ikke var umiddelbart hjærtevindende.

Men to Ting var der dog ved Farmor Ursula, som man maatte holde af — det sagde selv Mor. Den ene var hendes Historie. For hun havde en Historie — og det havde ikke alle Mennesker. Det havde f. Eks. ikke adskillige af de ældre Onkler og Tanter, som skiftevis blev bedt til hende om Søndagen. Det var maaske derfor, de var blevne saa udviskede — ligesom en Tavle, man har gnedet over med en Svamp. Man kunde se det paa Tante Bine og Tante Fine, at de kunde saamæn gerne have byttet Tilværelse uden at komme til at se anderledes ud. For der var lige saa lidt Historie ved den ene som ved den anden.

Men Farmor Ursula havde en Historie. Børnene havde hørt den, fra de var smaa. Mor havde fortalt den, og hun selv talte ofte om den. Den var vokset med dem, efterhaanden som de blev større og forstod den bedre. De havde den saa klart for sig, som noget de selv kunde have været med til.

— En smuk Solskinsdag for mange, mange Aar siden, den Gang det endnu var gamle, gode Dage, kom der en ung Mand gaaende op igennem Haven, som

hørte til Amtmands-Boligen, Farmor Ursulas Barn-domshjem. Hendes Fader var Stiftamtmand — „af den Slags Mænd, som der ikke fødes flere af i vore Dage,“ sagde Farmor og nikkede op mod en lille Silhuet af en Herre i høj Hat med Kalvekryds, som nok saa ud til at have været mageløs — ganske særlig egnet til at klippes ud i sort Papir og til at skræmme smaa Piger. — „Ja, Onkel var en Stadsmand,“ indskød saa altid Tante Ludolfine, som var Farmors Kusine.

— Den unge Mand i Haven var slank og bleg og forsagt. Men om han var køn! Farmor Ursula saa sig truende om i Stuen — hvor Tante Bine ligesom uforvarende var kommen til at spørge, om han egentlig var det?

Han kom for at søge Plads som Sekretær hos Amtmanden og var forud sikker paa, at han ikke fik den. Han kunde ikke tale for sig selv, var i det hele lidet talende. Alt hvad han følte, det spillede han ud paa sin Fløjte, „saa man maatte faa Vand i Øjnene derved.“

Men Pladsen ønskede han inderlig. Det var ikke let for en ung Jurist uden Forbindelser at bane sig Vej, og han havde en lille, gammel, ubemidlet og skrøbelig Moder at sørge for.

Da han kom nærmere hen imod Huset, standsede han et Øjeblik og saa opad. „For der brugte nu han at søge Trøsten,“ indskød Farmor gerne og saa paa sine Tilhørere i udfordrende Beundring.

Men lige over den unge Mands Hoved hældede sig et Pæretræ, og oppe i det — ja, det kom altid noget forbavsende — sad Farmor Ursula og gjorde

sig tilgode med Amtmandens umodne Sommerpærer.

Hvordan det maatte tage sig ud — nej, det var ikke til at begribe! For man syntes jo, at Farmor maatte have haft sine mægtige, hvide Bukler og sit sorte Sæt paa Hovedet lige fra Vuggen af.

Gennem Løvet lynede hendes sorte Øjne ned i den unge Mands blaa, og hun spurgte, om han vilde smage? „Men de er ikke saa meget søde.“

Inden han havde naaet at svare, fik han en Pære i Hovedet, medens flere raslede ned omkring ham. Han sprang efter og søgte at opfange dem, og da det lo oppe fra Træet, maatte han give sig til at le med.

Saa klatrede Farmor Ursula ned — ja, det var stadig ubegribeligt, hvordan hun kunde, med Stok og Briller og „Stavær“ paa Hovedet — og stod foran ham.

Hun var kun femten Aar og ikke konfirmeret endnu, men meget frejdig af sig. Hun spurgte, om han skulde op til hendes Papa?

Ja, det var denne Plads — —

„Den faar De saamæn nok — for nu tror jeg paa det,“ sagde hun og lo med sine brede, hvide Tænder.

„Ja, saa“ — — han stansede, blev rød og byttede Pærerne om fra højre Haand til venstre.

„Sig ikke noget om Pærerne deroppe — saa er De rar!“ sagde hun. „Og spis dem før med det samme. Jeg tog de allerbedste til Dem. Se, hvor de er kønt røde og gule!“

Han sagde Tak, han maatte vist før vente og

stak dem ned i Lommen paa sine Permissioner. Men disse var saa snævre, at det blev helt genevende. Saa tog han Pærerne op igen og begyndte at spise dem — fik det forkert i Halsen og hostede bag Haanden.

Og hele Tiden stod hun og saa paa ham med gnistrende sorte Øjne. Om han var køn!

Ja, Pladsen fik han, og Stiftamtmanden med den høje, sorte Hat paa Hovedet, Kalvekryds og Brillantnaal foran i Brystet kom til at „sætte megen Pris“ paa sin samvittighedsfulde, stilfærdig beskedne Sekretær.

Om Aftenen spillede den unge Mand Bezigue med Amtmanden, læste højt med sin kønne Stemme for Fruen og Frøkenen eller musicerede for dem. Han hed Anker, Ludvig Anker — det var et smukt Navn.

Han tegnede ogsaa Mønstre og holdt Garn for Frøken Ursula, som var Farmor, for hun var dygtig til at brodere. Og hun hørte tit og mange Gange, hvordan han kunde sukke, naar han kom i hendes Nærhed. Men han sagde ikke noget.

Saa en Dag — det var, da han havde været der henved et Par Aar — manglede hun et Vindsel til nogen lyserød Floksilke, hun havde købt, og som hun ønskede at faa vundet.

Da tilbød han, lidt tøvende og med en pludselig Rødme i sine Kinder, at lave hende et af et Blad Papir, han netop havde hos sig, stak Haanden ind paa Brystet og drog Papiret frem, som han foldede sammen, omhyggeligt og regelmæssigt, og rakte hende.

Men hans Haand rystede ikke saa lidt, medens han gjorde det, og medens han derpaa holdt den Silke, hun skulde vinde.

Hun saa det godt og tænkte sit derved. Men hun lod som ingenting og vandt det sammenlagte Papir om og om med den blanke, rosenrøde Silke. Ja, hun var endda lidt onskabsfuld imod ham — som man bruger at være, naar man holder saa meget af et Menneske, at det er Forelskelse.

„Jeg maa da se at faa det helt skjult, det kedelige Papir,“ sagde hun. „Det er ikke noget pynteligt Vindsel til den smukke Silke. — — Saa — nu er det forsvarlig gemt. Og nu kan det ligge en god Stund, før det kommer frem igen og bliver brændt.“

Men næppe var han paa Kontoret og hendes Mama ude af Stuen, før Frøken Ursula rev og flængede Silken af Papiret — den blev ikke til at hitte Rede i mere — og foldede det ud.

Jo, ganske rigtig. Det var tæt beskrevet paa den indvendige Side. Med den sirlige Haandskrift, hun kendte saa vel. Og det var Vers. For digte kunde han da ogsaa!

Det Vers — ja, det laa endnu med gulnet Papir og falmede Bogstaver i Farmors store Æske, den med Perlemors Indlæg, rødt Fløjels Foer og Spejl i Laaget, som hun kaldte for Relikvie-Skrinet. Hun havde læst det ikke saa faa Gange for en særlig udvalgt Kreds — og det var nok værd at høre. Altid slog det jo en og anden, hvordan man gerne kunde tro, det var et Ungdomsvers af selve Oehlen-schläger:

Hvor Træet hist sig helled med høstligdunkle Blade,
Du, Hulde, sad forborgen som Alf, ja som Dryade,
Og giennem Urtegaarden saae fremmed Yngling trine
Med Fjed, der modløst tøved og blegen Alvorsmine.
Og da, med Suk om Bistand, han skued mod det Høie
Medynksommildt ham mødte som Stierneblink dit Øie.
Og af Pomonas Rigdom, som dig til Træet lænked,
Din hvide Haand en Gave forsagten Yngling skienked.
Men ak, den Frugt, hvis Rødme og gyldne Skiær
ham fristed,

Du raader nu dets Skiebne: Fryd eller evig Smerte!

Frøken Ursula lærte straks Digtet udenad, saa lagde hun Papiret sammen igen og bar det paa sit Bryst, som det hører sig til. Og der gik et Par Dage, i hvilke hun ikke lod sig mærke med noget — og ikke kunde modstaa at pine den forelskede Digter en lille Smule endnu. Skønt hun naturligvis selv elskede ham, som ved et Lynnedslag, lige fra det første Øjeblik.

dent Træf ene sammen nede i Haven — lige under Pæretræet, som var begyndt at aabne sine hvide Blomster, og mellem hvis Blade smaa Stjærner gav sig til at blinke.

Og da skete det, at Farmor gav sig til at tale om den første Dag, han kom, og brugte et Par af Vendingerne fra Digtet, saa han ikke kunde tage fejl af, at det var læst.

Hvad der fulgte, kunde man aldrig saadan helt faa at vide — men han var nok falden paa Knæ, som Mænd skal, naar det gaar rigtig til. Og under Pæretræet, som rystede hvide Blomsterblade ned over dem, som om det lo ganske sagte, havde Ludvig Anker og Frøken Ursula kysset hinanden. Og de var blevne forlovede — som man jo saa bliver.

De besluttede foreløbig at holde det hemmeligt, for hun kendte nok til sin „Stadsmand“ af en Fader til at være alt andet end sikker paa hans Samtykke.

Hele den dejlige Sommer havde de det saa godt! De kunde dog af og til se deres Snit til at mødes nede i den store Have — selv om Farmors Mama, som var saa klog og paapasselig, altid brugte at gaa i Hælene paa hende for at vide, hvad hun tog sig for — „som det sig hør og bør for en Moder“. Men da Efteraar og Vinter kom, blev det vanskeliggere at faa talt ene sammen. Og de havde jo, som alle forlovede Mennesker, urimelig meget at sige hinanden.

Saa maatte de skrive. Hans Breve var gerne paa Vers, men det var ikke altid saa let at liste

hende dem i Haanden. Hvis det nu en Dag ikke var lykkedes, sagde hun imellem om Aftenen, naar de alle sad i Dagligstuen, Damerne ivrig sysselsatte med deres Broderi: „Aa, nu mangler jeg igen et Vindsel. Vil De være saa god at lave mig et, Hr. Anker?“

Altid havde han tilfældigvis paa Brystet et Papir, der kunde bruges, og altid bar Frøken Ursula det Vindsel i Lommen op med paa sit Værelse.

Men en Aften lige før Opbrud vilde hendes Mama laane Silke til sit Broderi, tog det Vindsel, hvortil han netop havde leveret Papir og beholdt det i sit Syskrin.

Saasnart de alle var gaaede til Ro, kom Frøken Ursula listende ned i Dagligstuen for at redde sit Papir. Hun rodede ganske febrilsk rundt i sin Mamas Syskrin og blev baade hed og kold, da hun saa, at hendes Vindsel var der ikke mere . . .

Saa gik Døren op bagved hende. Dér stod begge hendes Forældre — Amtmanden som klippet ud i sort Papir, og hendes Mama med det aabne Vindsel i sin Haand.

Hun lagde det foran sin Datter og spurgte, om „dette skriftlige“ kanske var til hende? Det begyndte med „Min hulde Engel“ og endte med „din evige Ludvig“. Saadan underskrev han sig nok altid; det var en Forkortelse af „din for evig“.

At Farmor havde staaet der, ung og sønderknust i hvid Nattrøje — i Stedet for at være den, der kom som Dommer og lagde Papiret foran den skyldige — nej, det kunde ingen af hendes Børnebørn begribe!

Frøken Ursula maatte gaa til Bekendelse, og næste Dag skrev Amtmanden et Brev til Ludvig Anker, da han om denne Sag „ei ønskede mundtligen at forhandle“. Han udtrykte sig saa smukt — som den Stadsmand han var. Farmor Ursula gemte ogsaa det Brev og læste det med uskrømtet Beundring.

„Ilde vilde jeg røgte mit alvorsfulde Kald som Fader, hvis jeg lod mit unge, uerfarne Barn knytte sin Skiebne til en Mand, der neppe i en overskuelig Fremtid vil være i Stand til at forsørge hende; og lidet vilde jeg tee mig som den faderlige Velynder, De nu i meer end tvende Aar har kiendt i mig, min gode Anker, hvis jeg kunde raade Dem til at svigte den hellige Forsørgelsespligt, der paahviler Dem overfor Deres ærværdige Moder for at paalægge Dem en ny, der dog langt vilde overstige Deres Kræfter — —“

Amtmanden medgav Ludvig Anker de bedste anbefalinger og de oprigtigste Ønsker for hans Fremtid. Men rejse, det maatte han endnu samme Dag. Og der maatte ikke være den allermindste Forbindelse mellem de to unge. Intet Brev, ingen Hilsen! De maatte ikke en Gang sige Farvel til hinanden. Saa strængt gik det til i de gode Tider!

Frøken Ursula græd sin Hovedpude vaad i mange Nætter. Men naar blot hun og hendes Ludvig holdt ud og forblev hinanden tro, saa kom der nok bedre Tider — med Vorherres og hendes Faders Bistand.

Men et halvt Aar efter døde Stiftamtmandens kloge og myndige Frue, og fra den Tid blev hans

eget Helbred skrøbeligt. Og en Dag skrev han atter et smukt Brev — denne Gang til sin Datter. Han brugte i det hele at skrive om alle de Ting, som der ikke maatte gøres Indsigelse imod. Det var saa værdigt.

„Mit høitelskede Barn! Siden Din salig Moders, min uforglemmelige Hustrus Hedengang, er Tanken om Døden mig stadig nær. Denne Tanke har for mig en særlig Brod; thi Visheden om at efterlade Dig uforsørget i Verden, vant som Du er til blide, sorgfrie Dage, nager mig tidlig og silde. Jeg har ingen Formue kunnet samle at efterlade Dig, trods de gode, tildels betydelige Indtægter jeg har kunnet glæde mig ved.

Men en ædel Ven, af hvem vi nyligen have haft Besøg, hvis Kraft er ubrudt, og som sidder inde med alt det jordiske Gods, Du vil komme til at savne, anholder om Din Haand. Han vil være Din uerfarne Ungdom en faderlig Beskytter og Veileder, skiærme og hæge om den. Dit Ja til ham vil give mit Hierte sin Rolighed og forsøde mig den ellers altid bittre Tanke om en snarlig Bortgang.“

Farmor sagde ja — blandt andet fordi et Nej slet ikke var blevet godkendt. Men ogsaa fordi hun „ærede“ sin Fader — „for i min Tid, da var det først og fremmest Kristendom, at man holdt sine Bud. Det lader de jo mere haant om nuomstunder.“

Saa blev hun gift med Admiralen — hun var knap nitten Aar og han næsten treds — og hendes Fader, der ikke døde nær saa hurtig, som han havde forudset, kunde i flere Aar glæde sig over hendes gode Kaar.

Det var alligevel Synd af den sorte Papirs-
Oldefar, at han saadan kunde overtale Farmor til
at tage Admiralen, især naar hun holdt af en anden
— det turde de smaa Piger godt sige højt hjemme.
Deres Mor sagde det selv. Det havde hun heller
aldrig kunnet nænne overfor en af dem. For det
vidste hun jo godt, at med saadan en ældgammel
Mand kunde der ikke blive Tale om andet end om
Højlæsning, Spaseren, Strømpestopning og Mad-
lavning, men slet ikke om noget af dette andet —
romantisk mystiske, der ellers var ved Ægteskabet.

Og alt det prosaiske havde jo Admiralsens to
gamle Døtre godt kunnet besørg. De var henved
en halv Snes Aar ældre end Farmor og slet ikke
kønne.

Med den faderlige Beskytter og Vejleder var hun
gift i hele sytten Aar. Og hun havde kun gode
Ord at sige om den Tid og om ham. Ogsaa om de
to gamle Steddøtre, Rikke og Bine, som nok for-
resten havde været lidt krakilske til at begynde
med. Saa døde Admiralen da endelig. Og hun sad
Enke — rig og uden Børn.

I al den Tid havde hun ikke set Ludvig Anker,
uden et Par Gange, naar hun ikke kunde gøre for
det — paa Gaden, i det kongelige Teater og en
Dag i Kirke, lige efter hendes Faders Død. Da stod
han med et foran hende og rakte Haanden ud imod
hende. Men hun løftede ikke Hovedet under sit
sorte Slør og lod, som om hun ikke saa Haanden.
For hun var Admiralinden, som ikke havde noget
med ham at gøre.

Men hun havde hørt, at han ikke havde haft

Held med sig, og det undrede hende ikke. Med hans fine, bløde Natur kunde man ikke albue sig frem i Verden. Han havde kun en beskeden Stilling i et af Ministerierne, med smaa Indtægter, der dog var tilstrækkelige for ham; hans Moder var død for flere Aar siden. Og han var ugift — naturligvis. Det var man jo altid, naar man havde elsket en, man ikke maatte faa og selv kunde raade. Og der turde da aldrig nogen gaa hen og glemme Farmor Ursula!

Nogle Maaneder efter Admiralens Død bragte Stuepigen Ludvig Ankers Visitkort ind i Dagligstuen til hende. Men han blev ikke taget imod. „Sørgeaaret skylder man sin afdøde Mand,“ sagde Farmor. „I det kunde han ikke komme over min Tærskel.“

Hun lod endda seks Maaneder gaa udover Sørgeaaret. Det var næsten haardt! „Man skal aldrig være hæsblæsende overfor en Mand,“ sagde hun. „Det klæder inte!“ Men saa skrev hun til ham, at han kunde komme. Og et Par Maaneder efter blev de gift.

Saa blev de to Steddøtre vrede og sagde, at det var ikke nogen Maner; for de havde elsket deres Far over alt. Men Tante Ludolfine, som holdt med Farmor, mente nu altid, at Bine, det gamle Menneske, der dog var godt oppe i Fyrrerne, i Begyndelsen havde troet, at Ludvig Anker kom der i Huset for hendes Skyld. „Og hun vilde saamæn gerne haft ham! Rikke, den anden, havde dog slaaet de Tanker af Hovedet fra den Gang Onkel inte

tog hende — efter Ursulas Bryllup med Admiralen.“

Nu blev det til, at begge Søstrene meget forargede tog ud til „Vemmeltofte“ Kloster, hvor de var indskrevne, og hvor der heldigvis netop var Plads. Men de blev dog gode igen, inden den ældste døde. Tante Bine levede endnu, for naar man var i Kloster — ikke som Nonne med knust Hjærte, men som indskreven Frøken — blev man gerne over halvfems, og naar hun kom til København, var hun altid med til Søndags-Familiemiddagen. Nu lagde hun aldrig mer nogen Fjendtlighed for Dagen overfor Farmor Ursula — undtagen at hun ikke kunde dy sig for at spørge, om Ludvig Anker egentlig havde været saa køn i sin Ungdom? „For man kan jo'nte regne, da jeg lærte ham at kende,“ føjede hun gerne sagtere til — for at dog nogle i Kredsen skulde høre, at hun aldrig havde forset sig paa ham.

Baade han og Farmor var jo ogsaa blevne gamle — hun var otte og tredive Aar og han seks, syv og fyrre — inden de fik hinanden. Han havde sit kønne Adelsnavn at give hende, men ingen Titel og ellers kun seks hundrede Rigsdaler om Aaret. Men hun havde jo nok til dem begge.

Han var tungsindig af Natur og var nu bleven noget skrøbelig af Helbred, dertil ikke saa lidt sær og pirrelig, og hans lokkede Haar var tyndet stærkt af. Men saadan altid at have gaaet ene, det kunde jo nok falde trivielt i Længden. Det sagde ogsaa Onkel Vilhelm, at det havde vist taget svært paa ham.

Farmor rettede sig ubetinget efter alle hans Egenheder. Hun elskede at tage ud — i Admiralsens store og fine Kreds, men brød straks af, da han ikke morede sig ved det. Han sagde, at naar hun saalænge havde kunnet afse ham for de andre, kunde hun vel nok afse de andre for hans Skyld — og hun gav ham ganske Ret i det.

Paa mange andre Maader var han ikke nem at komme ud af det med — det kunde flere af de ældre i Familien huske — men det talte Farmor Ursula aldrig om, og ingen vovede at nævne det i hendes Nærhed. Det var, som om hun slet ikke havde mærket det.

Hun sagde, at hver Gang hun tænkte paa Ludvig Anker, som hun blev ved at kalde ham, saa syntes hun, at de havde altid været sammen, hun og han — lige fra den Dag hun saa ham staa under Pæretræet. Og hun kunde ligesaa gerne tro, at det var den Gang, de havde holdt Bryllup. „For mellem os to var det altid det samme.“

Saa var det kanske saadan mellem ham og Farmor, som naar man har klædt sig ud — og pludselig kan lade alt det fremmede Tøj falde, som man har skjult sig med og sige: det er mig. De kunde maaske ogsaa lade alle de Aar, der havde skilt dem ad og forandret dem, falde bort, saasnart de blev ene med hinanden og sige: „Det er mig fra den Gang, du“ — og saa var Pæretræet der med de hvide, dryssende Blomster og de gule og røde Pærer, hun saa paa ham med gnistrende unge Øjne, og han havde sin Fløjte og sine kønne Vers, som hun vandt om og om med rosenrød Silke . . .

— „Det var den fuldkomne Lykke,“ sagde Farmor Ursula, „som det kun kan være, naar det ogsaa er den retskafne Lykke!“

Farmor og han — ja, det var jo Farfar, men man havde aldrig kendt ham — var gift i henved tolv Aar. Og de fik to Børn, først Far, saa Faster Lene. Saa døde han. Og fra den Tid satte hun aldrig mer sine Ben i det kongelige Teater, i nogen Koncert- eller Selskabssal, men sad kullende sort i Sofaen under de to Billeder.

Der havde hun nu siddet i hele tredive Aar. Og de smaa Piger syntes, at hun maatte kunne sidde der i tredive Aar endnu. Mor sagde ogsaa, at Farmor havde det, der holder Mennesker i Live. Hun havde noget at se tilbage paa: en Historie, som hun kunde leve om og om igen, fordi den ikke kunde leves ud — og noget at se frem imod: et Haab, der aldrig kunde briste.

Ude paa Kirkegaarden laa salig Admiralen med sine Fædre, to tidligere Koner og flere Børn. Men Ludvig Anker laa for sig selv — i sin egen Grav, hvor der kun var Plads til en mere. Over Graven var der rejst en stor, smuk Sten, og nederst paa denne stod der: „Vi ses igen“.

Det havde Farmor Ursula ladet sætte, og det var hun ligesaa sikker paa, som paa at hun havde set ham komme gaaende, den Dag hun sad oppe i Pæretræet.

For hun var religiøs — som man plejede at være det i hendes Tid. Onkel Vilhelm sagde nok, at hun havde hele det ydre Apparat i Orden, men naar man saa nøjere efter, saa var Kærnen i

det for hende dog Ludvig Anker og Gensynet med ham.

Men Mor sagde, at det var ikke nogen Bemærkning at komme med. For selv om det var sandt, var der ikke noget ondt i det. Men man skulde blot ikke optræfle et Menneskes Tro.

Og det forstod da selv de smaa Piger, at i Farmor Ursulas Himmel maatte der være et Pæretræ med hvide, hvide Blomster og gyldne Frugter, hvor hun og Farfar Anker kunde mødes. Hvor han igen havde faaet sit smukke, lokkede Haar og de Øjne, der lyste blaat . . . Og hvor han altid var mild og glad — som den Aften, hun gav ham det første Kys under Pæretræet.

LUTETIA

DEN anden Ting ved Farmor Ursula, som man maatte elske — det var hendes Have.

Den hørte til Førstesals-Lejligheden i Huset — udelukkende til denne — og da Farmor allerede havde boet der sammen med Farfar, foruden i hele sin lange Enkestand, og ikke havde i Sinde at rykke ud, før hun flyttede hen paa Kirkegaarden, var hendes Ret til Haven ogsaa efterhaanden bleven lig med Ejendomsret. Men for Børnene var og blev den som en Del af Farmor Ursula selv — noget der stod og faldt sammen med hende.

Den laa der saa morsomt — ligesom en Hemmelighed — bag den stille, brede Gaardsplads. Man troede slet ikke, at den var der! Over alle Brostenene, der sang under de smaa Pigers Fødder, kom man hen til en svær Mur med en Dør i, hvortil Nøglen plejede at ligge i Farmor Ursulas Lomme. Hver Gang den blev drejet om i Laasen, var det saa spændende. Døren gik op, det viftede grønt, det blomstrede, det sang . . . „Her er jeg — her er jeg“ — — Haven var der, som ved et Trylleslag.

Paa to Sider endnu var den omgiven af Mure, behængt med Vildvin og Kaprifolier, som vendte ud mod andre stille Herskabsgaarde. Kun paa én Side rejste der sig høje, graa Husmure, men de var ganske skjult af Træerne, og der var heller ingen Vinduer i dem, saa ingen kunde kigge ned.

Midt i Haven var en smuk Plæne af Form som et — dog noget forvokset — Hjerte med to store Rosenbede, som havde mange røde og hvide Roser. Mellem dem stod en Solskive paa en smuk, gammel Sokkel.

Den havde allerede mærket Solens Gang og Farmors Lykkestunder i Oldefars fjærne Have, og efter hans Død havde hun ladet den komme til København, hvor den først maatte staa og drive i Admiralens mørke Kælder, men siden igen kom til at udpege Solskinstider for hende paa Plænen her i Haven, hvor den nu havde staaet i mer end en Menneskealder. Lydløst og roligt — og langt fra altid — mærkede den Timernes Skriden. Det var ikke som de støjende, rastløst jagende, aandeløst dikkende Ure ude i Byen. Man syntes ogsaa, at Tiden gled meget umærkeligere her end ellers — og imellem gav sig Stunder til at staa helt stille, eftertænksomt stille...

Noget fra Solskiven stod et Pæretræ — naturligvis. Det dryssede sin blide Blomstersne ned over det bløde, grønne Græs og bar tidlig modne, ikke paafaldende søde Pærer. Men det var dog ikke de rigtige, gammeldags Sommerpærer med den ægte Ramhed. Dem kunde man desværre næsten ikke faa mere.

Midt for Plænen, skilt fra denne ved Gangens Grus, laa en høj Træpavillon med Trappe op til og kulørte Glasruder, som Onkel Vilhelm kaldte for „den indiske Pagode“. Tilhøjre for den stod et stort Kastanjetræ med Blomster saa ranke og festlige som Julelys og tilvenstre en slank Akacia med skælvende fint Løv og Blomstring ligesom Maaneskin . . .

I Havens modsatte Hjørne var der et ærværdigt, gammelt Valnøddetræ og ellers mange blomstrende Buske, Sirener, Guldregn, Diclytra med smaa vippende Hjerter, Jasminer — desuden enkelte Ribs og Hindbær. Langs Gangens ydre Side var der en Bort af Lavendler, som Farmor ikke kunde undvære. Altid var der noget, som stod i Blomst og duftede i denne Haves stille Solglød — medens hvide Sommerfugle flagrede rundt, usikkert og tøvende, som om de var let berusede.

Ligefra det første grønne pippede frem i April, til Vildvinen langs Muren fældede sine sidste, blodige Blade, var Børnene næsten daglig henne i Haven. Et tryggere Sted, hvor hendes smaa Piger var bedre gemt, kunde Mor jo ikke ønske sig end denne lune, lukkede Plet, hvortil Nøglen beroede i Farmor Ursulas Lomme. Der turde hun nok lade dem være ene.

Hele Hjørnet omkring det store Valnøddetræ var indrømmet dem. Der var Gyngen ophængt mellem to af de tykkeste Grene, der var deres egne smaa Bede, hvor de kunde plante, vande og plukke ganske som de vilde, og hvor Sulla, da hun var meget mindre, havde saaet hvide Perler, for at de kunde

gro til et Halsbaand. Og der var deres lille Lysthus under Sirenbusken, med de to smaa Bænke og det lave Bord, hvor de kunde sidde og læse Lektier eller Morskabsbøger — som Mor havde valgt til dem — lege med deres franske Dukker og dække et Festmaaltid op for dem, bestaaende af hvide Ribs eller Hindbær, serverede paa Rosenblade. Der var mange flere Herligheder — og der var især de Forestillinger, som de knyttede til dem.

Hele Sommeren igennem fulgte Mor eller Pigen Børnene hen i Haven lige efter Middag, og Lars Tjener fulgte dem hjem igen til The. I Ferien var de der desuden hele Formiddagen, og Farmors gamle Line bar da Frokost ned til dem, Smørrebrød, som kun hun kunde lave det til, og to store Glas Mælk.

Her legede de alle deres Barndoms Lege, her bar de alle deres Forventninger hen, og alt hvad de hørte eller læste om af stort og smukt — især i „Digtebøgerne“, som de elskede — det oplevede de i Havens Lys og Skygge. Selv det de erindrede — svagt og glimtvis — fandt de her igen.

Da Børnene var smaa, havde de været paa Rejse. Far, der altid var saa urolig og havde saa mærkelige Ideer, havde været et Par Aar i fransk Tjeneste, og da boede Mor med sine smaa Piger hos Farmor. Men paa en Gang vilde han have dem over til sig, da han kunde være en lille Tid sammen med dem i Paris.

Derfra medbragte Børnene en Mængde forvirrede Indtryk, som de siden ikke kunde gøre Rede for. Men i Farmors Have lykkedes det af og til. Der

kunde Forestillingerne blive saa klare, at de fik Navn.

Der var mellem Roserne en af de hvide — naar de lugtede til den, blev det til Bois de Boulogne ... Blankt Vand — mange Blomsterbede i Græsset — og ligesom store Blomsterbede ude i Gangene af brogede, dansende Børn ...

Naar Akacia-Træet stod i Blomst, hed det pludselig Fontainebleau ... Og det viftede om En med sødeligt duftende Skove, der blomstrede som Maaneskin ...

Naar blaa og gule Pletter faldt ind over Gulvet i den indiske Pagode fra de kulørte Vinduer, da skinnede der blaa og gul Klarhed ind i dyb, marmorhvid Stilhed ... Og man stod under den alvorsfulde Hvælving, hvor man ikke maatte sige et Ord for ikke at forstyrre den store Døde, der sov ud efter det tunge Nederlag — i sin røde Stenkiste ... Medens alle Sejrene ganske tyst hviskede deres Navne ind i hans Drømme ...

Men naar Solen skinnede med fuldt Blus gennem de brogede Ruder — saa blev de til hele Glasvægge, der funkede omkring dem som Juveler og Ildsluer. Og da hed det Sainte Chapelle ...

Over det lyste Navnet den hellige Ludvig, det Navn, der var et med Farfars og havde saa mild en Klang som intet andet. Saa mild en Klang, at det endog kunde formilde Rædselen paa et Skafot, hvor det lød — som med Englestemmer — da et Kongehoved bøjede sig under Guillotinens Faldøkse: „Søn af den hellige Ludvig, stig til Himlen!“ —

Hele den straalende Seinestad, som var deres

første Barndoms-Oplevelse, var sluttet inde i Farmors Have. Og hver Gang den rejste sig og gik frem for dem, blev den mere glansfuld og mere fjærn fra Virkeligheden. De havde hørt, at den i gammel, gammel Tid hed Lutetia. Og det forstod de saa godt: det maatte være dens rigtige Navn.

Men Lutetia — det blev alligevel meget mere for dem. Man kunde jo straks høre det paa Navnet, at det var ikke blot en By. Det var ikke blot et Land — hele det smukke Silke- og Vinland derovre, som gik ned til det violblaa Middelhav. Det var ikke blot alt hvad man erindrede — bristende fint, skørt og taaget som Spindelvæv med glitrende Dugg i . . . Det var endnu mer alt hvad man drømte om der skulde komme — hele den gaadefulde Ungdomstid, der laa forude og langsomt gled nærmere — som et Æventyr . . . Lutetia — det var alt, hvad der var lyst og dejligt, alt hvad der sang og blomstrede, alt hvad der var lønligt og elskovsfuldt . . .

Lutetia, det var en Verden. Og den laa gemt i Farmor Ursulas Have — som en kinesisk Æske indeni en anden.

Den Verden traadte de ind i, hver Gang Døren i Muren gik op for dem.

Udenom laa Byen, den larmende, støvede, prosaiske, hverdagstravle By — med skramlende Vogne over sine glohede Brosten, med vrimlende Mennesker, morderiske Cyklister, skraalende Avissælgere, store, glubske Hunde, lange, uvorne Dreng og meget andet, som det kan være betænkeligt for smaa Piger at mødes med.

Man maatte jo færdes i Byen, gaa i Skole og i

Butiker — have hele sin Travlhed derude. Og megen Morskab var der dog ogsaa. Men det var dejligt at have et Sted, hvor man kunde være helt i Fred for den og dens Hurlumhej — og i Haven kunde Byen ikke slippe ind. Den vilde gerne, for Byen var graadig — vilde helst opsluge hver saadan stille, grøn og frodig Plet. Men de høje Mure standsede den. Man maatte love for de Mure med den aflaaede Dør, hvortil Nøglen beroede i Farmor Ursulas Lomme!

Nu maatte Byen pænt nøjes med at ligge paa Lur udenfor. Den kunde ikke en Gang sende al sin paatrængende Støj herind — uden som et fjærnt, vredladent Brus, en dæmpet Brummen. Men man kunde godt høre, at der var noget fjendtligt, paa en Gang truende og lokkende, i den Lyd . . . Noget fjendtligt, som især vilde den smukke, hemmelige Verden, der hed Lutetia, til Livs.

Børnene syntes undertiden, at den maatte være tyet herind, fordi de forfulgte den derude. Det var godt, at den havde fundet paa at gemme sig her, inden de fik fat paa den!

For uden den Verden var der ikke noget videre ved at være til, ved at vokse og blive stor. Det var jo netop i den, at man en Gang skulde opleve den mest spændende Hemmelighed — dette Møde med En, som var anderledes end alle andre, og som man vilde elske ved første Blik for Tid og Evighed. Naturligvis var der mange Mennesker, som slet ikke kendte til saadan en hemmelig Verden, og de giftede sig jo alligevel — langt udenfor den. Men det var sørgeligt at tænke paa, det foragtede

man. For at gifte sig, det var dog Kronen paa det hele . . . Og det maatte kun ske paa den mest op-højede, kongelige og jordfjerne Maade — med den ene udvalgte og i den Verden hvor det hørte hjemme.

Børnenes Leg paa det vidunderlige Sted fik ogsaa uvilkaarlig et romantisk og æventyrligt Præg. Selvfølgelig kunde de godt fare tværsover den hjerteformede Plæne i stormende Tagfat, hvilket ikke var ubetinget tilladt, eller klatre op i Træerne, hvilket var ubetinget forbudt — og ikke kunde undskyldes med, at Farmor selv havde gjort det, „for hvad jeg har gjort galt, skal I vel inte tage efter!“

Men dette regnede de dog ikke selv for deres rigtige Lege. De kom først, naar den skjulte Verden lukkede sig op — den, som kun de franske Dukker vidste Besked om og stirrede ind i med evig samme blide Undren i deres ubevægelige blaa Øjne.

Saa blev Pagode-Lysthuset til Torneroses Slot, med den slumrende Have om, hvor Roserne drømte i de store Bede, medens Myggene hang og sov oppe i den solhede Luft . . . til et Kloster midt i en sval, fredlyst Søjlegaard — Til en skummel Røverhule inde i den store Ardennerskov — til et Fepalads paa Solskins-Enge, hvor der skød Ædelstene op af Grunden . . .

De selv og de franske Dukker var afvekslende Æventyr-Prinsesser, Nonner med knuste Hjærter, ædle, fangne Riddermøer, let hensvævende Feer . . .

Sulla især kunde bruges til hvad det skulde være af den Slags, for hun lignede Far. Og han havde

haft Farmors gnistrende Liv sammen med al Farfars Tungsindighed i sit Udtryk. Det var mærkeligt — og hendes Øjne kunde skifte Farve. Saa bar Sulla sit Hoved som en Dronning. Men Marie-Louise var ogsaa køn, havde glade Øjne og korte, sorte Krøller.

Hovedpersonen i Legene udmærkede sig ved altid at være borte. Det var ham, der var anderledes end alle andre, og snart var Prinsen, Tornerose drømte om i hundred Aar, snart Ridderen, der bortførte de knuste Nonner eller udfriede de ædle Møer. Men Fraværelsen virkede æggende paa Forventningerne.

Derimod kunde Farmor Ursula overtage andre af Rollerne. Naar Vejret var varmt og stille, brugte hun imellem at sidde et Par Formiddagstimer i Døren til Pagoden med sit store Stramaj-Broderi. Og naar Børnene da var inde i deres Æventyr-Verden, var hun ikke nær saa absolut en Fredsforstyrrer som ellers. De holdt sig nok i Krogen under Valnøddetræet, men de brugte hende som Staffagefigur.

Skønt hun ikke forandrede Stilling eller Mine og ikke anede, at hun agerede med, var hun dog skiftevis den onde Stedmoder, der kunde trolde, den ubønhørlig strænge Abbedisse, Røvernes gamle Husholderske, den gode, statelige Feernes Dronning . . . Og hun passede saa udmærket til det alt sammen, at det blev meget mere anskueligt derved.

Undertiden legede de ogsaa Farmor Ursula og Ludvig Anker — men aldrig naar hun selv var tilstede. En af dem sad da oppe i Pæretræet, medens

den anden, forsagt og tøvende, kom gaaende hen-
over Græsset, stansede, saa op, fik et Par Pærer
i Hovedet — den Leg gik bedst, naar de var ved
at modnes — og gav sig til at deklamere Verset,
som de kunde helt udenad. De syntes begge, at
det maatte være gaaet for sig her — eller at denne
Have ialfald var som en Fortsættelse af den fjærne
Oldefarhave.

Og naar Farmor Ursula sad i Pagodens Dør og
imellem lod Naalen hvile for at se sig om, tænkte
de sig, at hun havde akkurat samme Følelse. — —

Sommeren i Farmors Have, det var Børnenes
bedste Tid. Der kom vel ogsaa Graavejrsdage og
kedsommelige Timer — men man huskede dem
ikke.

Onkel Vilhelm havde prægtig Have om sin Villa
med Krokotplæne, Ring- og Boldspil og andet mor-
somt, som de smaa Piger ikke havde, fordi der
ikke var Plads til det, og fordi det kunde ryge i
Hovedet paa Farmor Ursula. Alligevel brød de sig
ikke nær saa meget om Onkels Have. Den var
aaben ud til Vejen, hvor den elektriske kimede,
hvor Mennesker gik og kunde kigge ind — saa støj-
ende og forblæst. Man havde Byen ind paa sig
der — og saa var der slet ikke noget bagved.
Det var det værste Savn ved den.

— Børnene syntes, det var tungt hver Gang
Vinteren kom og trak Døren i Muren til for hele
Sommerglæden og for den hemmelige Verden, som
var gemt i Farmors Have. Den laa saa og sov der-
inde — og naar Sneen faldt, blød og tæt, syntes

de at det var Lagen og hvide Sengepuder for den sovende.

Vinteren havde nok Julen, som var det festligste af alt, Skøjteløben, Børnebal hos Onkels, hvor der kom Kadetter, og meget andet. Alligevel vilde de helst have sprunget den over for straks at naa frem til det Øjeblik, hvor det gav sig til at spire, at pippe grønt, at kvidre indenfor Muren — hvor den sovende Verden begyndte at røre paa sig og endelig slog sine klare Øjne helt op sammen med de første Blomster, der sprang ud . . .

Naar Sulla og Marie-Louise senere saa tilbage over deres Barndom, var det ogsaa, som om de mørke Vinterhuller blev borte, og som om den havde været en ubrudt Række Solskinsdage imellem de Mure, der var grønne af Vildvin og Kaprifolier — i den smukke, skjulte Verden, som de kaldte Lutetia.

ULLA

DET var en hel Forstyrrelse, naar lange Ulla imellem for ind som en Blæst i Farmors Have.

Marie-Louise og Sulla kunde naturligvis ikke have den helt for sig selv. Farmor Ursula kom jo og gled ikke altid ind i Æventyret som stum Figur, men kunde tidt klippe Stemningen midt over — som hendes store Saks de kulørte Uldtraade.

Mor sad ogsaa undertiden derhenne — og det var dejligt at have hende under al anden Leg end den egentlige. Om Søndagen kom hele Familie-Selskabet ned at drikke Kaffe i Pagoden og tilbragte det meste af Aftenen der.

Men de Forstyrrelser kunde Børnene ligesom holde ude fra det rigtige Sted. Den hemmelige Verden blev bare puttet ned i Æsken og taget frem igen, naar de andre var borte.

Det var værre, naar Ulla kom rygende. Det var, som om Byen gjorde Indbrud med det samme. Hun skulde rode overalt, spørge om alt, le ad alt. Det kunde ikke falde de smaa Kusiner ind at røbe

noget af deres Lege eller Forestillinger for hende, men hun snusede saameget op.

Hun sagde „lille Børn“ efter Farmor, det var saa irriterende. Hun var vigtig af at være de tre Aar ældre end Marie-Louise og de halvfemte Aar ældre end Sulla. Det kunde man forresten ikke glemme, saa lang som hun var! Alt var langt paa Ulla, hendes opløbne, leddeløse Krop, hendes Arme, hendes smækre Fingre og hendes Haar. Det var saa langt, langt! Saa missede hun og lo med det samme. Det kunde Folk ikke staa for, vidste hun godt selv.

Ulla blev opdraget efter sin Fars „dejlige Principer“, som Farmor sagde — og saa kunde man nok vide, hvordan Resultatet maatte blive! Naar Faster Lene imellem dog blev lidt urolig over sin Datters Manerer og sagde: „Mormor Ursula sidder og er ganske forbavset over dig,“ svarede Farmor ogsaa med et ophøjet Smil: „Nej, min Pige, det kunde dog aldrig falde mig ind! Nej, hvis det Barn havde faaet ordentligt Væsen — det vilde forbavse mig!“

Havde det været i Farmors Tid, den Gang man „respekterte“ Forældrenes Myndighed, saa havde Onkel Vilhelm aldrig faaet Faster Helene. For Farmor sagde rentud nej, da han kom og friede. En Mand med de Anskuelser skulde hun ikke have noget af til Svingersøn, selv om han var nok saa rar.

Men Faster sagde ja til at tage ham til Mand, og da det ikke mere var i den gode Tid, endte hun ogsaa med at faa ham. Siden gik hun ganske ind paa alle hans Meninger — da hun selv endnu

ingen havde — og understregede dem lidt stærkere for at vise, at det var hendes egne.

Onkel Vilhelm sagde, at Børn skulde lære at se paa Livet med deres egne Øjne og leve det ud af deres egen Natur. Opdragelse var egentlig blot at hjælpe dem til det.

Han hadede tidligere Tidens Opdragelse, med den forud affattede Livsbetragtning, det fuldt færdige System, hvori man snørede Barnet ind som i en Spændetroje og — hvis det ikke kunde finde sig tilrette der — ikke vidste andet Raad end det meget kategoriske: „Hug en Hæl og klip en Taa“. For man tog det ikke saa nøje med at lemlæste Individualiteten.

Nej, man skulde give de smaa Personligheder Lov til at udfolde sig frit og frodigt for at befæstes, og snarest muligt se at faa Børnenes Ansvarsfølelse vakt, deres Dømmekraft udviklet ved at vænne dem til selv at vælge og vrage, ved at overlade dem at træffe de Afgørelser, som man i ældre Tider traf for dem, til de blev gamle, graa og umyndige — saa de tilsidst, som Onkel Peter, ikke selv kunde afgøre, om Vejret var til Paraply eller ej.

Det var „vaaset“ at ville fremme aandelig Levedygtighed gennem Fortielse af, hvordan Livet virkelig var. Og en plump Falliterklæring at ville udvikle den moralske Sans gennem Forbud. Man skulde forklare Barnet Tingene, vise det, at det var ved at bære sig egenkærligt, uforsigtigt eller uærligt ad, „og saa vil du det jo ikke selv!“ I ni af ti Tilfælde skulde det nok vise sig, at Barnet vilde vælge at gøre det rette.

Naturligvis indtraf det tiende Tilfælde jo ogsaa — „i Reglen de ni Gange,“ mente Farmor — som da Onkel Vilhelm sagde til sin mindreaarige Datter: „Det Æble, som ligger her, har Far gemt til Mor, saa ved jeg, at Ulla ikke vil spise det“ — og ved sin Tilbagekomst fandt det halvt afgnavet, da Barnet syntes, det var en retfærdigere Ordning, at hun og Mor delte.

Men selv i det Ræsonnement var der jo noget man kunde gaa ind paa, og han vilde ligesaa lidt paatvinge Pigebarnet sine egne — forøvrigt ganske fornuftige — Anskuelse som sin gamle Faders meget forbenede; hun skulde videre frem. Han sagde altid: „Jeg vil have fuld Frihed paa det personlige Omraade, Frihed for enhver selvstændig Udvikling og individuel Synsmaade. Du kender mit Valgsprog, Svigermor: „Frihed for Loke saavel som for Thor.““

„Ja,“ svarede saa Farmor — „men vil du være saa god at sige mig, hvor megen Frihed der kan blive tilbage til Thor, naar først Loke har faaet den? — De Folk, der slaar om sig med det kønne Ord, mener nok ogsaa selv: Frihed for Loke og ingen for Thor — for saadan kommer det da til at se ud! Ulla tager det heller ikke anderledes end som Frihed for alle hendes Unoder.“

— Ja, Ulla havde mange Unoder og ravgale Meninger. Men naar hun ikke netop forstyrrede Havens „Løndom“, var hun alligevel morsom. Og det var fristende at faa hende til at sige eller gøre Ting, man ikke selv maatte. Fine, Bine og de andre kaldte hun „Tanterne fra før Verdens Skabelse“ og andet komisk.

Imellem gjorde hun ogsaa Nar af Kusinerne, sagde, at de blev ganske „henkogte af den hermetiske Daase-Opdragelse“. Og naar hun hørte om alt hvad de skulde og alt hvad de ikke maatte for Farmor, trak hun paa Skuldrene og sagde haanligt: „At I gider!“

Men saa rankede Sulla sig — kunde naa saa højt med sin lille, mørke Nakke, medens hun svarede: „Vi finder selv, at det er rigtigt. Derfor gør vi det.“ Og det kunde Ulla jo ikke sige noget til.

I det hele var hun manerligere at have med at gøre hos Farmor end hjemme hos sig selv. Hun havde alligevel Respekt for hende og sagde tidt: „Vi er alle gale, hver paa sin Maade. Men gamle Ursula har mer Metode i sin Galskab end vi andre.“

Ulla havde Hoved; hun var et Jærn til Matematik. Onkel ønskede meget, at hun skulde studere, men det betakkede hun sig for. „Jeg holder dog for meget af min Ungdom til at „sidde den af“ over Bøger,“ sagde hun. „Skidt med det matematiske Hoved, naar man har et erotisk Temperament! Og det har jeg. Det skal der først og fremmest tages Hensyn til.“

Paa det Punkt vidste Ulla saa meget Besked — for hun læste de mest moderne Bøger, som der var de mange ækle Ting i. „Kinders“, sagde hun, „jeg maa jo lære at vrage.“

Men Farmor sagde: „Bare hun inte kommer til at vælge istedetfor!“ Og det kunde der vist godt blive Fare for.

Hun havde jo allerede Historier, Ulla — med

Drenge, som sendte hende Blomster, Godter, Gækkebreve og alt saadant utilladeligt noget, som man ikke fik, fordi Mor tog imod hvad der kom og aldrig vilde tale med En om den Slags.

Derfor mente Ulla ogsaa, at hun var rent uimodstaaelig. „Jeg kan ikke gaa i Fred,“ sagde hun. Og det var dog naragtigt at tro, naar man var lang og ikke havde anden Næse at møde med, ikke havde fornemme Øjne, der kunde skifte Farve, som Sulla, og ikke sorte Krøller som Marie-Louise, men næsten kunde kaldes rødhaaret!

Hver Gang Ulla kom, havde hun noget i Lommen, som en eller anden Tilbeder havde sendt hende, og som skulde imponere Kusinerne. En Dag var det et ligefremt Frierbrev fra den kønneste af Kadetterne, som hun ikke en Gang gad svare paa, „for jeg faar hundrede af den Slags.“

Men da blev Marie-Louise vred, for den Kadet havde inklineret flere Gange for hende paa sidste Bal og vilde have givet hende sin Buket, kunde man godt se, hvis ikke lange Ulla var kommen færende hen til ham med sin Sløjfe. Nu sagde hun: „Ja, det er fordi du gør dig al den Umage! Du skaber dig saadan, bare du er sammen med den mindste Hanekylling. Døer siger vi: at du gider! Det gør vi ikke.“

Ulla svarede, at Rønnebærrene var sure, og at hun var glad ved, at de begge var Klosterfrøknere som Bine og Fine. „For det smager dog lidt af Nonne, som er det eneste Sulla passer til — og Marie-Louise kan nok blive „Tante fra før

Verdens Skabelse“. De hører ogsaa hjemme i Kloster.“ Derefter blev de helt rasende paa hinanden.

— Men da Ulla var bleven konfirmeret, skete der et Omslag. Hun skulde jo selv afgøre, om hun vilde lade sig konfirmere og sagde: „Hvorfor ikke? Der er ingen Grund til at gaa glip af den Festmiddag og af alle de Presenter.“

Og samtidig blev Kusinerne, som endnu var stumpede smaa Piger, paa en Gang betagne af Ulla.

Da hun kom i lang Kjole — med denne smækre Skikkelse, som der altid gik en Bevægelse igennem ligesom Bølgerillen henad en Vandflade, med et helt Læs af tynde, klirrende Armringe om sine bøjelige Haandled, og sit rødlige Haar i en svær, løs Knude, der altid sad lidt skævt og trak Hovedet en Smule ned til den ene Side, medens hun missede, pludselig og umotiveret, og selv lo af det — da syntes baade Lullemor og Sullala, som hun gerne kaldte dem, at man slet ikke kunde lade være med at se paa Ulla.

Nu var hun ogsaa helt sød imod dem, tog straks en af de fine, klirrende Armringe af til hver af dem og gav sig til at sætte deres Haar med sine lange, nemme Fingre, hver Gang hun kom — for at vise dem, hvor kønne de kunde blive.

Ulla cyklede Landet rundt med alle sine Venner og Bekendte og gik Tur med hvem hun vilde. Nu blev der jo mange flere Forelskelses-Historier og halve Forlovelser med hende, og hun havde stadig Ting at fortælle, som de smaa Kusiner hørte efter

med en vis gysende Nysgerrighed, men alligevel ikke syntes om.

„Det kan ikke blive andet med mig,“ sagde Ulla, „jeg maa tændes og optænde! Jeg skal jo leve ud af mit eget Temperament — og ikke af Fines eller Bines. Naa, de havde nu ikke noget, for det kendte man ikke den Gang! Men Natur havde de dog. Og den var saamænd ikke en Smule mere bekæmpet end vores, de gik bare mer „geheimt“ med den. Overhovedet, bekæmpe Natur! Kan jeg bekæmpe mit røde Haar og mine lange Arme?“

Ulla var ikke fyldt atten Aar, da hun blev rigtig forlovet — med Ferdinand Birk. Det Navn lød ikke meget af Kunst, men han var alligevel Billedhugger. Dertil lys, køn og rar.

„Vil I med som Hjælpetropper?“ sagde Ulla til Kusinerne, da hun skulde op at melde Farmor sin Forlovelse — og de fandt det spændende.

Tante Fine sad der, og de talte først lidt om Vejret iaar, ifjor — og iforfjor.

„Mormor Ursula,“ sagde saa Ulla, „jeg kommer egentlig for at fortælle dig, at jeg har forlovet mig. Med Ferdinand Birk.“

Farmor sagde først: „Naa, har du det! — — Ja, naar du har faaet dit eget Samtykke, saa er jo alting i Orden.“ Og lidt efter spurgte hun blidt: „Er det Numer tre eller fire, lille Ulla?“

„Aak nej,“ svarede Ulla og blev lidt rød, „det er saamæn meget mere. Man maa jo prøve sig frem.“

„Ja, det kan vist være praktisk,“ sagde Farmor Ursula — saa blidt, at det blev meget ængstende:

„Det brugte vi bare aldrig i min Tid. Jeg er ogsaa bange for, at naar man først er begyndt at prøve — saa kan man inte høre op igen! Jeg har nu kun kendt til Numer eneste“ — med sorte Lyn ud gennem Brillerne — „men det er vist indskrænket. Og det Numer hører jo heller inte til Nutidens Tabel!“

Tante Fine syntes dog, det var Synd, saadan som Farmor tog det og sagde over til Ulla, at hun ønskede til Lykke. Han var jo saadan et nydeligt Menneske, den unge Birk. Og Billedhugger. Det var da en smuk Karriere!

„Aa ja,“ svarede Farmor, som om der i den Stue kun kunde tales til hende. „Men køber du Statuer, gode Ludolfine?“

Ulla missede, lo og sagde, at naturligvis var det en ret brødløs Vej; men naar de var gift, og han fik hendes lange Krop til Model, kunde det maaske give Skub i Tingene, for —

„Vil I inte ned i Haven, lille Børn!“ afbrød Farmor højt og majestætisk. Nu skulde de ikke høre mere — og hun gad heller ikke selv.

Børnene svarede jo — for det skulde man, naar der blev spurgt saadan. Ulla rejste sig og sagde, at hun troede hun gik hjem med det samme. „Ja, værsaaartig,“ sagde Farmor. „Hils!“

Paa Trappen stansede Ulla og lo. „Lille Børn, jeg var ligeved at sige, at saa maatte Admiralen, det Skind, da have „staaet udenfor Numer.“ Men jeg tog mig i det, for man skal ikke ærgre gamle Ursula mer end nødvendigt. Hun er en Knop al ligevel.“

Saa trak hun Marie-Louise i Øret: „Køber du Statuer, Lulleemor?“ — —

— Det var fornøjeligt, naar Ferdinand Birk var med ved Familiemiddagen. Han var saa elskværdig mod alle, ogsaa mod de ældste Tanter, at man maatte synes om ham. Og han forærede de smaa Kusiner en pæn Tegning hver. Selv Farmor Ursula sagde, at han var sjælden og kaldte ham „min kære Ferdinand“. Han fortalte saa livligt — og havde en blød og ren Tenorstemme. Det lød smukt, naar Ulla imellem gad akkompagnere ham. Hun var saa musikalsk og havde de glimrende Klaver-fingre.

Men Ulla var løjerlig imod ham. Hun kunde spørge ham, om han mente, at han saa begavet ud, medens han kneb de høje Toner — eller tænkte det var aandrigt at le ad sine egne Historier? Det forstemte ham jo, men han var saa indtaget i hende og saa rar, at han snart blev god igen.

„Ja, det er det gale ved det,“ sagde Ulla. „Han er altid god. Der er aldrig noget at være bange for. Det bliver lidt tamt i Længden! Og det er det kedelige, lille Børn, at man kun er forelsket i hinanden i Raptus — og at min Raptus aldrig kommer sammen med hans. Derfor tager det sig dumt ud for mig, naar han er det.“

De smaa Kusiner blev oprørte; han var ikke noget ophøjet Væsen fra en lønlig Verden, Ferdinand Birk, men Ulla havde jo heller slet ikke de Fordringer til sin tilkommende, og det var en Skam, som hun var imod ham. Han var for køn og rar til hende. Det sagde ogsaa Mor.

Da Ulla næste Foraar tog over med ham for at være en Tid hos sine Svigerforældre i Aarhus, blev det meget værre. Det var et lyst og mildt og velopdraget Hjem, hvor man glattede og jævuede Vejen for hinanden, og som Ulla „paa sine Knæ burde takke for at være indlemmet i,“ sagde Farmor.

Men hun skrev til Marie-Louise: „Nu kan jeg forstaa, at Kæresten maa være som han er — og det passer slet ikke for mig. — — I Længden bliver det ogsaa kedeligt, at han hedder Ferdinand. Og nu har han tre Gange sunget: „Ulla, min Ulla, hvad maa jeg dig byde?“ naar han skulde række mig noget ved Bordet. Det holder man ikke ud! Med den Levevej kan man jo ogsaa gaa i hundrede Aar uden at have noget at gifte sig paa.“ — —

Efter længe at have truet med det, hævdede Ulla endelig Forlovelsen. Den unge Billedhugger blev ganske ude af sig selv, og i en rum Tid efter det vilde Farmor Ursula ikke se Ulla indenfor sine Døre. Mor var ogsaa ganske forarget. Onkel og Tante var meget kede af det, men sagde dog, at det kunde man ikke tage saadan. Det var det vigtigste Valg i Livet, og dér skulde Pigebarnet have fuld Frihed — uden hverken at høre Overtalelser eller Bebrejdelser.

Ulla saa højtidelig ud, hver Gang hun talte om Ferdinand, og mellem de klirrende Armringe var der en, hun havde faaet af ham og stadig blev ved at gaa med. — „Jeg bliver helt fortvivlet ved at tænke paa ham,“ sagde hun, „men det kunde ikke gaa.

Med min Natur kunde jeg ikke nøjes med det, han havde at byde.“ — —

Et halvt Aarstid efter begyndte der at komme en stiv og mørk Officer med et fint, lidt skaldet Hoved hos Onkel Vilhelms. De havde truffet ham ved et Sanatorium i Norge, og det hed sig at han gjorde Kur til Ulla. Man skulde saamæn ikke tro det, for han saa næsten ikke ad hendes Kant. Alligevel friede han i Løbet af Vinteren og fik ja.

Den Forlovelse vilde Farmor ikke have noget med at gøre. „Jeg vil dog inte være med til flere af Ullas Prøveture,“ sagde hun.

Kaptajn Wenck var rigtignok ikke saadan som Ferdinand Birk. Han talte meget lidt — slet ikke til smaa Piger — kunde ikke synge og forandrede aldrig Udtryk.

„Dette maa da blive mere tamt endnu, Ulla,“ sagde Marie-Louise. „Der er ikke meget Fut i ham.“

„Aa, Børnsmaa — hvad ved I!“ sagde Ulla. „Han er nok noget Stivstikker og Automat udenpaa, men man aner „et Krater under den rolige Overflade.“ Det er det, jeg skal have.“

Ulla skulde have Bryllup i Forsommeren. Desværre maatte hun saa til Nyborg med sin Mand; det var ikke noget for hende. „Men det bliver kun for et Par Aar,“ sagde hun. — De skulde paa Bryllupsrejse til Udlandet, medens Faster Lene ordnede det unge Hjem i Nyborg.

Samtidig var Mors smaa Piger begyndt at gaa til Præsten. De skulde konfirmeres til Oktober.

Marie-Louise blev halvsvyttende og Sulla kun godt femten Aar, men det var rart at „staa“ sammen.

De fik Lov til at være Ullas Brudepiger og til at møde ved Bryllupet i deres første lange Kjole, hvad der gav Festen en egen Højtidelighed for dem.

Farmor Ursula tog da ogsaa med — hun sagde, at naar den blev til Bryllup, maatte man jo anerkende den Forlovelse — men var ikke i Kirken; det kunde hun ikke taale, siden hun og Ludvig Anker havde staaet sammen for Vorherres Alter.

Ulla var rørt og blev ved at sige, at hun var glædest for at se Farmor af dem alle. Og Farmor svarede: „Jeg er ogsaa glad for at være her, lille Ulla! For jeg har faaet det Indtryk, at du kan blive kørt i stramme Tøjler.“

Det vilde andre nu have fundet Synd at sige — paa Bryllupsdagen. Men saadan var jo Farmor Ursula!

— Der blev en underlig Ro, da Ulla var gift og borte. Aldrig havde nogen Sommer i Farmors Have været saa stille som denne, hvor de sad under Kastanjetræets festlige Julelys og Sirenernes friske Sødme og læste „Præstelektier“ — Salmever, Bud og Bibelsteder.

Det var hverken langt eller svært, det de havde for, og meget af det kunde de iforvejen; men der skulde tænkes over det, for at man kunde svare ordentligt og ikke vrøvle, naar man skulde forklare.

Omkring dem blomstrede, sang, summede og duftede deres Barndoms æventyrlige Solskinsverden. De sagte fremmumlede Bibelsteder og Salmever gik lige ud i den ... Og lod til at føle sig hjemme.

Marie-Louise og Sulla syntes, at den hemmelige Verden videde sig ud for dem, gav sig til at stige i svimlende Buer... Paa en Gang forstod de, at alle de Æventyr, som randt og randt igennem den, havde deres springende Kilder meget højere oppe, at det allerskønneste ved den Verden var, at den var gennemsuset, gennemrislet af Anelser om noget større...

„Himmeriges Klokker“ ringede jo da ogsaa i Folkevisen — og Lutetias blaa Luft dirrede af Klokkers Klang, som ringede oppe over den...

Udenom brummede og lokkede Byen som ellers. Den hede, larmende, farlige By — var det ikke den slemme „Verden“, som Mor havde villet holde borte fra dem? Den kunde vel ikke slippe ind — men de kunde gaa ud til den.

Sirener og Guldregn visnede, Roserne foldede sig ud i stille Solglød, lukkede sig halvt under Aftendugg og fældede deres runde Blade med en uhorlig Bristen. Hvide Sommerfugle flagrede om, og Skyggestregen paa den gamle Solskive mærkede lutter lydløse Timer, medens de sad bøjede over Salmever og Bibelsprog. — —

Sidst i Juli kom Ulla tilbage fra Bryllupsrejse og var med sin Mand et Par Dage hos sine Forældre, inden hun drog bort for Alvor.

Farmor Ursula gjorde Festmiddag, fordi hun havde faaet det gode Indtryk af Kaptajnen ved Brylluppet, og holdt Tale ved Bordet. Om sig selv og Ludvig Anker — for det var det bedste man kunde tale om, og det beviste klart, at Ægteskaber stiftes i Himlen — og om at det gik bedst, naar Manden var en Mand, med fast Vilje.

Man fik det Indtryk, at hvis Farfar ikke havde været det, saa havde hun nok truet ham til det for kun at have med en rigtig Mand at gøre. Og man forstod, at hun vilde opmuntre Kaptajnen til de stramme Tøjler overfor Ulla.

Det var underligt at have Ulla igen — se hende sidde mellem dem som gift Kone, i sin slæbende lange, ganske blødt knitrende Silke, og vide at de selv ikke var konfirmerede endnu! Der var meget de skulde høre af hende — om Byer, Floder, Bjerge...

„Jeg gider ikke,“ sagde Ulla med lade Bevægelser. „Rejsebeskrivelser er bare til at give Kvalme. Men der var meget andet I skulde høre. I gaar her og tror, at Maanen er en grøn Ost og Verden en Lagkage med Syltetøj paa —“

„Ikke Spor,“ sagde Kusinerne og lo med harmfuld Overlegenhed.

„Ja, saa tror I noget meget værre — at I er fangne „Møer“ med gamle Ursula som Vogter-Drage, og at der gaar et Par taalmodige Prinser og spiller paa Fløjte udenfor Muren, indtil den falder paa Konfirmationsdagen. Saa tager de Jer med til et Slot af Glas, hvor de bare vil danse Menuet med Jer, medens Mormor slaar Takt . . . I er som de reneste Marsbeboere, lille Børn — og de er endda videre, for dem faar vi jo snart Telefon-Forbindelse med! Det gaar aldrig, hvis jeg ikke tager mig af det.“

„Hvad gaar aldrig?“ spurgte Sulla, medens hun knejsede med sit lille, mørke Hoved.

„Sullala,“ sagde Ulla og tog hende om Nakken med sine lange, smalle Fingre, „se at faa „noget

højere“ ud af hvad du vil — af en Margarinefabrik eller et Læs Gødning — men prøv aldrig paa at lægge noget højt ind i det Forhold, som mindst af alt paa Jord egner sig til det! Saa knækker man bare Halsen — paa en grinværdig Maade!“

— Atter blev der lydløst stille i Haven. Det blomstrede, det duftede, det summede, medens de sad bøjede over Bibelsteder og Salmever, og deres Barndoms Timer randt ud paa den gamle Solskive.

BY OG HAVE

TRE Aar efter sit Bryllup blev Kaptajn Wenck Oberstlieutenant og forflyttet til Aarhus. Samtidig bad Ulla, om hun maatte faa Kusinerne over til sig skiftevis — hver seks Maaneder ad Gangen.

„Her kan jeg dog være bekendt at bede dem komme,“ skrev hun til deres Mor, „og jeg trænger saadan til Selskab, at jeg er ved at gaa rabundus. Ninette bliver først to Aar i næste Uge, saa der er Grænser for Tankeudvekslingen med hende. Kaptajnen — som jeg bliver ved at sige — er endel borte, og naar han muler herhjemme, som han bruger for Tiden, er han endnu mindre nærværende. Det kan jo ogsaa nok give en Mand Alvorstanker, at Aarhus ikke mere er hvad den var, da han gik i Skole her som meget lille. Noget, han kaldte for Benbrækkergyden, kan man nu ikke længer brække Ben i — og saadan er der faret pietetsløst frem paa adskillige Punkter. — — Saa faar jeg dem nok over — ikke, Tante Rese? Vi begynder med Lullemor, og det maa heller være i Dag end i Morgen.“

Til sin Mor skrev Ulla: „Pigebørnene kan ogsaa have godt af at lufte sig. Det er jo næsten det samme efter Konfirmationen som før — selv om de har været den ene Gang paa Karneval med Jer og har den halve Plads i gamle Fines Loge. Saa længe Tante Therese er efter dem, som en Høne der kagler i Fortvivlelse, naar dens Ællinger vil plaske en Smule, kan de jo aldrig blive sig selv.“

Det var ganske sandt, at Mor skærmede sine Piger som før og havde samme Frygt for, at de skulde blive snappede fra hende. Den var maaske endda forøget. Der blev heller ikke Tale om helt at gaa ind paa Ullas Anmodning — hendes Indflydelse vilde Mor ikke have dem regelmæssig udsat for — men Marie-Louise gik jo i sit tyvende Aar og maatte have Lov til at røre lidt paa sig. Det blev bestemt, at hun kunde tage til Aarhus en Tid, inden hun besøgte sin Moster i Silkeborg, hvor hun ogsaa var bedt, og at Onkel skulde følge hende over.

Hun havde givet et højtideligt Løfte om at skrive hveranden Dag og var flink til at holde det.

12te August.

Kæreste Sullala! Du har vel nok hørt, hvad jeg har skrevet til Mor om Marselisborg og Riis Skov, som jeg næsten finder kønnest, og om Ullas dejlige Lejlighed ud til Vandet — men med Østenstorm kan der vist blive svalt til Vinter — saa det springer jeg over. Til dig vil jeg heller skrive om andet. Men det, vi saa tidt har talt om, vi to, om Ulla er det, vi vilde kalde for lykkeelig — det ved

jeg ikke, hvad jeg skal sige om. Jeg mener naturligvis, at naar man først er gift, skal man være det, men Ulla blev jo slet ikke gift som vi synes — med den eneste.

Kap — jeg mener Obersten, er saa meget net. Han har vist Principer, er velopdragen og soigneret — ogsaa hjemme. Gaar aldrig i Tøfler, som Onkel — udtraadte kunde der nu slet ikke være Tale om — men han er saa lidt indladende, at man faar ikke noget rigtig at vide om, hvordan han er indvendig. „Det kan du da nok se,“ sagde Ulla forleden. „Regelret lige til Bunden. Han har slugt en Lineal, aandelig talt.“ — „Du sagde en Gang noget om, at han gik med et ildsprudende Bjærg“, bemærkede jeg. — „Ja, det troede jeg, det var forkert. Det vil sige — — Det Krater, det var snart udbrændt . . . Der var en kort Tribut til Røverstaterne — og det var ikke videre hyggeligt. Siden lever han igen efter Lineal“. — Hun siger jo mærkelige Ting, Ulla, som man ikke helt kan forstaa — og da heller ikke vil.

Den lille Pige, som hun ærgrer sig over blev kaldt Nina efter hans Mor, der er norsk, kommer til at ligne ham. Ulla siger jo „Ninette“ for at hjælpe paa det, men Barnet vokser op „til bare Nina og ikke en Smule Ninette“, mener hun. Hun er bleven saa pæn at se paa, Barnet — og er sød og stille. Hun blev glad for din lodne „Mis“ og sover med den, men ellers tror jeg, hendes bedste Legetøj er en lille Støveklud, som hun tripper om med hver Morgen for at viske Møbler af. Tilsidst

sætter hun sig ned midt paa Tæppet og tørrer sine smaa Saaler omhyggeligt af. Saa siger Ulla: „Kan man tro, at den Pernittengryn er mit Barn! Naa, mine Saaler har nu heller aldrig været til at tørre af. De har været gennem tykt og tyndt, ligefra jeg kunde gaa.“

Ja, den frie Opdragelse — det siger jeg rigtignok som Mor! Selv om vi maaske nok er holdt lidt for indelukkede . . . Hvad mener du, Ulla sagde forleden? „Jeg er glad ved, at vi kom til Aarhus, for dèr bor jo mine forrige Svigerforældre — og Ferdinand Birk er her tidt længe ad Gangen. Jeg vil gerne støde paa ham. Han er bleven mandig at se til. „Og Sabinerindens Rov“ var der da Ild og Flugt i.“

Hun har ogsaa løjerligt Væsen overfor de Officerer, som kommer her, og giver dem Tilnavne. Et Par af dem er maaske nok indtagne i hende — men ikke den Kaptajn, som kommer mest. Hendes Mand synes vist ikke om det, men han siger aldrig noget. Han ser bare forbavset ud — eller tager saa fast om et eller andet, at hans smalle, kolde Fingre kan blive helt hvide — og saa bliver Ulla dog urolig. For paa en Maade har hun Respekt for ham, men jeg ved ikke, om det er saa lykkeligt, som Farmor Ursula mener. Nu skal jeg klæde mig om, vi skal have Fremmede i Aften. Synes du ikke ogsaa, jeg skal tage den lyseblaa paa med de gule Blonder? Jeg vil gerne være pæn. Tusind kærlige Hilsner fra

Lullemor.

E. S. Kaptajnen kommer og et Par andre Officerer og en Adjunkt fra den lærde Skole, som er rar og spiller Violin, men hans Næse er ikke køn. Kaptajnen er køn, og saa hedder han Buris. De siger, han skal kunne skrive Vers — det er meget af en Officer, og jeg synes, man kan se det paa ham. Jeg ved ikke — der var straks noget ved ham, som slog mig. Jeg tror, du vilde kalde ham „Ridder af det runde Bord“. Musikalsk maa han ogsaa være, for da han kom forleden, medens jeg sad ene med Ulla, og hun bad mig spille, sagde han, aa ja, Frøken Anker, gør det — saa indtrængende, som jeg ikke kan beskrive det. Og Stemmen blev ganske blød.

Lørdag, 20. August.

Kære Sull!

Du skal rigtignok have Ret i, at man ikke kan regne Ulla som en af os andre! Jeg har maattet tænke paa den Gang Onkel Peter undrede sig over, at alt var saa langt paa hende, og Farmor svarede saa udmærket: „Hun bestaar ogsaa af lutter Vildskud — og der er jo inte noget saa langt som Vildskud.“ — Men det havde jeg dog ikke troet!

Du kan tænke dig, at imorges vil jeg laane hendes Brodørsaks, og hun siger, jeg kan selv tage den i Syæsken, som staar i Kabinettet. Da jeg lukker Æsken op, ligger der øverst et Papir, hvorpaa der er skrevet Vers — med en nydelig Haand. Jeg tænker, det er en Afskrift af noget kønt, som Ulla har liggende, og giver mig til at læse det. Saa er det ligefrem — ja, jeg siger det nødig,

men du vil aldrig gætte det — nogle meget ildfulde Vers, skrevne til hende, som forresten hinker og halter af og til, for Rytme har jeg Øre for, og som der staar Buris under — omme paa den anden Side.

Jeg stod som forstenet, og idetsamme kom Ulla for at se, hvor jeg blev af. „Ulla,“ sagde jeg med Møje, „jeg ved ikke, hvad det er — jeg er kommen til at se i det.“ Hun snuppede Papiret og blev brandrød. Men saa lo hun. „Du ser, jeg lægger mig efter Vindsler — ligesom Mormor Ursula,“ sagde hun. „Nej, ved du hvad,“ sagde jeg, „Farmor var ikke“ — jeg vilde sige gift Kone, men syntes næsten det blev for drøjt for hende at høre. „Ja hvad,“ sagde hun, „jeg kan ikke blive fri for hans Udgydelser.“

Men det er naturligvis Vrøvl, hun maa have opmuntret ham, selv om der ikke kan være meget ved ham, og jeg ogsaa har fundet noget flovt i hans Ansigt de sidste Gange. Jeg sagde hende min Mening om den Slags, for jeg var oprørt, og hun svarede, at jeg kunde ikke tale med: vi var opdragne langt inde i Uvirkeligheden — og kunde aldrig faa virkeligt Begreb om Livet; der var ingen Kvinde i Verden, der kun var anlagt paa en eneste — Mændene vilde hun nu slet ikke tale om — uden maaske den Stakkelt, som kun en eneste havde gidt gøre Kur til!

Jeg gav hende saa den om Vildskuddene — som Farmors Mening om, hvad hendes Opdragelse havde ført til.

Men vil du tro, at hun blev henrykt over den

Bemærkning og sagde, at ingen kunde dog sige de Ting, som gamle Ursula. Saa klirrede alle hendes Armringe om Halsen paa mig, og hun sagde: „Vil du have Kaptajnen, Lulleemor? Han keder mig dog! Ellers gør vi kort Proces med ham.“

Ja, det bad jeg hende indtrængende om. Det første faldt det mig ikke ind at svare paa, kan du nok vide. Derefter kom vi rigtig til at tale. Nej, hun er ikke lykkelig — men sig det ikke hjemme, Sullala —

Fortsat Mandag.

Igaar Morges spurgte jeg Ulla, om hun ikke vilde med i Kirke? Jeg syntes det kunde være godt. „Nej,“ svarede hun. „Hvad gaar du der for?“ — „Hvad gaar du der ikke for?“ spurgte jeg. — Hun sagde: „Jeg har ikke noget der at gøre!“ — „Ja, det har jeg,“ sagde jeg ganske rolig.

Idet jeg var ved at gaa, sagde hun: „Der er aldrig blevet hjemligt for mig i Kirken — jeg har ingen gamle Vaner der. Mor gik i Reglen og spurgte, om jeg vilde med — „men du skal ikke, hvis du hellere vil blive hjemme og lege.“ Det vilde jeg naturligvis — Præsterne har jo sørget for at gøre Religionen saa kedelig som mulig. Men Søndagen blev ikke meget morsommere for det. Intet bliver i Længden saa kedeligt som en Dag, hvor man bare morer sig.“ —

Senere paa Dagen kom Adjunkt Gram — jeg har vist skrevet om ham, hans Næse er ikke køn — og Ulla spurgte ham, om han ogsaa hørte til dem, der endnu gik i Kirke. Han svarede „ja, det

gør jeg“ og vedblev, jeg tror med Vilje saa lidt højtideligt som muligt: „Blandt andet, fordi Begreber som det gode, Pligt, Ret, er lettere at faa fat paa, naar de samler sig for os i et — eller i En. Ellers flyver de dog i Luften.“

„Ja,“ sagde Ulla, „jeg har heller slet ikke faaet fat paa noget af dem. Men jeg har ogsaa blot skullet se at finde min egen Personlighed og faa den udviklet. Og det skal der ikke Kirkelighed, men fuld Frihed til.“

„Nej, ved De hvad, det skal der først og fremmest Selvtugt til. Ellers ender man let med det meget ufrie Resultat, at man kommer ind under sine Fejls Tyranni. Og det er absolut ikke udviklende for Personligheden.“

„Kanske De har Ret,“ sagde Ulla. „Det var Far, som lagde Planen for min Opdragelse, og han er temmelig uklar.“

„Men selv om de gode Sider fik Overtaget,“ blev han ved, „tror jeg, der er Fare ved den ensidige Hævden af Personligheden og dens Udvikling. Det kan gaa ud over Ævnen til at assimilere sig, Ævnen til at passe ind i den højere Enhed, som hedder Samfund, Folk, Familie“ — —

„Ja, hvad saa!“ sagde hun. „De Enheder gaar dog ud fra Forholdet mellem Mand og Kvinde. Og det er der ikke noget ved.“

„Har De set paa det som en Opgave?“ spurgte han.

„Nej, det kunde aldrig falde mig ind! Men hvis jeg kunde skabe Verden om, skulde det blive min første Opgave at afskaffe det Forhold.“

Tænk nu bare, hun, som aldrig har kunnet undvære den Slags — med Gækkebreve fra Drengene og andet — ligefra hun var lille! Nej, man kender ikke sig selv, det er vist.

Han lo. „Ja, det foreligger nu ikke — desværre. De maa nøjes med at ophjælpe Forholdet.“

„Det kan ikke ophjælpes.“

„Lad os prøve,“ sagde han. „Lad os tage det som en Opgave — ikke altopslugende, men dog ganske væsentlig — hvis Løsning vi alle skal være med til. De skulde have studeret, Fru Wenck, være bleven cand. mag. og haft Ungdom at tumle med — saa havde De ogsaa lært at se saadan paa det Forhold.“

„Tror De? Mændene har dog al den Uddannelse de kan faa — men jeg har aldrig mærket, at de tog Forholdet til en Kvinde som en Opgave.“

Det svarede han vist ikke paa — det er ikke nemt at huske en Samtale, det er meget, at jeg har kunnet — men jeg ved, at han spurgte, om hun vilde opdrage sit Barn til sine Meninger, og hun svarede: „Jeg vil slet ikke opdrage hende. Det besørger hun nok selv. Hun er født med en indvendig Lineal, ligesom sin Far.“

Saa kom Obersten hjem og bad Adjunkten blive til Middag, men blot hente sin Violin forinden. Han kan godt lide ham og er lidt mere meddelsom, naar han er der. Vi havde det meget hyggeligt den Aften. Ulla spillede med Adjunkt Gram, og jeg ogsaa. Jeg var lidt kold om Fingrene og hed i Hovedet til at begynde med, for han er dyg-

tig; men det gik — næsten bedre end med hende. Du ved, hun kan jaske med Takten.

Bagefter sagde Ulla, at hun skulde egentlig have haft Adjunkten. Saa var hun bleven flink. Jeg tav bare til det — alt hendes kan man jo ikke svare paa.

Men ved du, jeg tror noget; jeg tror, at vi har faaet et lidt for — overspændt Syn paa Livet, idetmindste paa et Punkt, gennem vor Opdragelse. Jeg tror, at den har lært os meget kønt, men ikke rigtig Respekt for Livets Realiteter — som Adjunkten ogsaa talte om forleden.

Du sidder vel ikke for meget henne i Farmors Have? Tiden gaar saa underligt istaa paa den gamle Solskive, og det gror saa stille og frodigt derinde og dufter saa varmt og stærkt som i et Drivhus. Tænk, nu synes jeg det kunde være et farligt Sted at sidde, Sullala.

Din Lulleemor.

Silkeborg, 3die Oktbr.

Allerkæreste Sullala.

Jeg kan ikke sende dette Brev til Mor uden at skrive dig et Par Linier til om det samme ubegribelige, at jeg sidder her og kan knibe mig selv i Armen, saa jeg ved at jeg ikke drømmer, og er bleven — — Nej, ikke sige det, før han har været hjemme i Oktoberferien, og faaet lille Mors Ja! Men mit Ja har jeg givet lige til Bunden af mit Hjærte, og dermed er det underfulde sket.

Nej, du ved ikke, Sullala — — Og tænk, det var slet ikke ved første Blik — med elektrisk Stød

og den Slags — det var meget snarere ved sidste. For jeg stod paa Perronen i Aarhus og var travlt optagen af „Farveller“ og Garantiseddel og Billet, da jeg mærkede, at han saa paa mig saadan, at jeg pludselig ikke kunde se paa ham. (Jeg er saa ked over — jeg har vist skrevet om hans Næse, den er maaske ikke egentlig smuk, men ham klæder den, han ser prægtig ud). Og i Kupeen, hvor jeg var ene, blev Landskaberne ved at fare forbi — men hans Øjne blev. Og jeg følte: nu gaar de med til Verdens Ende. Men jeg turde ikke rigtig tænke det, for du ved, man kunde tage fejl. Og det blev frygteligt!

Ser du, jeg var slet ikke faldet paa at være indtaget i ham, og havde ikke tænkt, at han var det. Men nu syntes jeg, at hans Blik gik helt ind i Hjertet paa mig som en Solstraale — og der sprang ligesom en Blomst ud derinde, en Blomst, jeg slet ikke havde mærket gro.

Og da hans Brev kom den næste Dag — jeg ved nok, vi fandt det var skrækkeligt, naar der behøvedes Frieri mellem „de to“, og allerværst naar det besørgedes skriftlig, men Frierbrevet kan alligevel være dejligt at faa — da var det, som om jeg allerede havde sagt ja og ja til det, hele den foregaaende Dag og Natten med . . .

Tænk, jeg har slet ikke talt med ham siden! Men i de tre senere Breve har jeg lært ham saadan at kende. Og ved du, hvad jeg er allermest? foruden styrtende glad og alt muligt andet! Jeg er tryk, saa uendelig, saa dejlig tryk! Og jeg synes, at jeg er bleven voksen. Hvor har jeg været dum

og barnagtig og uden Begreber! Jeg synes ogsaa, at han har gjort mig ligesom andre Mennesker. Det er dejligt; vi har jo altid været lidt for os selv.

Du skal holde af ham, hører du! Jeg ved nok, at han straks er lidt fornuftig udenpaa, men det gaar over, naar man faar ham til at le. Paa et Punkt er Fornuften urokkelig; det er paa det indvendige Sted, hvorfra man lever sit Liv. Men det er netop det, der gør mig tryk. Du ser, jeg kender ham — og ved Siden af kan han godt finde sig i alle taabelige Fantasier og Ideer; han er ikke Spor af tør. Han kunde vist ogsaa forstaa saadan noget som vore Indbildninger om Farmors Have — jeg betror ham dem bare ikke straks. Men en Gang, naar vi kommer helt sammen, og han er meget artig, skal jeg fortælle ham om en skjult og dejlig Verden, omgivet af høje Mure, hvor der dufter af Roser og Lavendler, hvor der ligger et Slot med Ruder som Juveler, og hvor jeg har danset over Græsplænen med Feer og Prinser — men hvorfra jeg er sprungen ud for at falde i Armene paa ham, det dejlige Menneske!

Man vilde ikke undvære at have saadan en Verden gemt et eller andet Sted — men man skal bare huske, at det er ikke dér, man skal leve sit Liv. Byen derude, den travle, hverdagslige, det er dog nok alligevel den Verden, man skal ud i, hvor man skal tage fat og løse sin Opgave.

Du bliver da ikke vred paa mig, Lala, fordi jeg har — jo, nu skriver jeg det — forlovet mig udenfor den Opskrift vi, og du især, havde lavet

os? Jeg er saa „grumme“ lykkelig! Han hedder Alfred — Alfred Gram, det lyder pænt.

Jeg kan ikke mer — jeg skal for tredie Gang have mit Hjærte puttet i Konvolut og sendt til Aarhus. Tusinde Kys fra

din hjærteglade Marie-Louise.

E. S. Det er bedst at „meddele“ Farmor Ursula, at hans Far var skam Departementschef, og at de siger, han selv bliver ganske sikkert Rektor. Det er da meget „reputerligt“. — Jeg er saa spændt paa, hvad du vil synes om ham. Bryd dig ikke om det lidt bestemte, der er ved ham. Det er netop godt, tror jeg, naar alle kan se, hvor Manden er bestemt. Saa kan Konen have Regimentet i Fred!

— Mor var saa hjærteklemt i de Dage, inden hun fik Adjunkten at se, at det var en ren Ynk. Men bagefter blev hun helt veltilmode. Hun huskede sit eget Ægteskab som noget, der var forblevet hende fremmed, som en halv frydefuld, halv smerteblandet Uro, som hun aldrig havde tænkt at beklage sig over, men heller ikke kunde ønske nogen af sine to.

Nu var det, som om denne Forbindelse bødede paa noget, hun selv havde manglet. Hun kunde føle paa sig, hvilken rolig og sund Lykke hendes ældste Pige vilde faa. For Marie-Louise lignede hende.

Farmor havde lidt ondt ved at forsone sig med, at Alfred Gram holdt paa, at Kvinder skulde studere og have politisk Valgret — heller idag end imorgen — de var smalskuldrede af Mangel paa

Ansvar, sagde han. Men fejlfri som Ludvig Anker, var jo heller ingen Mand; derfor kunde alle andre Kvinder ogsaa kun faa en anden Rangs Lykke. Og af anden Rangs var denne meget pæn.

Onkel Vilhelm sagde, det var et „Svineheld“, at den ravgale Opdragelse var endt med det fornuftige Resultat; bare man ogsaa havde den anden anbragt!

Men hos Sulla begyndte vistnok da den underlige Uvilje overfor den Følelse, hvis Magt og Gyl-dighed alle var slavisk villige til at bøje sig for — og som dog enten var ganske dagligdags eller flygtig og lav.

Det hændte altid, hvor hun kom, at en eller anden blev indtaget i hende. Men Mor behøvede ikke at ængste sig over det. Det var, som om Sulla selv ikke en Gang holdt af at lægge Mærke til det.

I Familien blev det Skik at kalde hende „Klosterjomfruen“. Og Sulla var dog saa ung — og havde Øjne, der kunde skifte Farve. Og naar hun sang, kom selv de ældste Onkler og Tanter til at huske paa noget — fra den Gang, som de aldrig havde talt om. — —

— Ingen tog saa hjærtevarmt mod Marie-Louise, da hun kom tilbage, som Sulla. Hun hang jo ved hende med den gamle Æmhed fra Barndommen — og hvem kunde staa for Lulle-mor, naar hun havde sine glædste Øjne paa! Det var en ren Svir i al den følgende Tid at se hende med glødende røde Kinder og Øjne, der lyste af Smil, sidde halvgemt bag alt det silkeglatte, hvide Lærred, paa hvilket hun syede det store, dobbelte Navnetræk. Sulla

hjalp til med flittige Fingre og tog Del i alle de Planer, som lagdes med hvert Sting. Men der var alligevel som en Skygge af noget fremmed mellem hende og Søsteren.

Hun syntes, at Marie-Louise var gaaet ud i Byen og havde ladet hende blive ene i Haven — hvor det groede stærkt og frodigt med alle de Forestillinger, som ikke syntes at have Livets Ævne eller Ret. Som maaske hørte hjemme paa en eller anden Stjerne, men ikke her paa Jorden. Hvorfor visnede det saa ikke før altsammen? — Men det blev ved at gro i Haven, stærkt og frodigt. Og Sulla vidste godt, at hun vilde blive der. — —

Marie-Louises Forlovelse varede i henved to Aar. Hun skulde giftes lige til Sommerferien, og Farmor vilde gøre Bryllupet — skønt hun nu var otte og firs — stort og smukt „som det sig hør og bør“.

Aftenen før var Sulla gaaet ned i Haven med Ulla — som var kommen til Festen med Mand og Barn — for at binde Guirlander til Pagoden, hvor Kaffen skulde indtages, og hænge Lamper op i Buskene til Illuminationen.

„Du skal se, gamle Ursula holder Tale — om Ludvig Anker,“ sagde Ulla, medens hun bandt med sine lange, nemme Fingre. „Den glæder jeg mig til. Og jeg tror, Ninnetemor bliver ganske sød. Jeg har saamæn selv broderet hendes Kjole. Der var noget, jeg rasede over for en Tid siden — og saa blev det til en „Flittigheds“-Raptus hjemme. Og nu gør hun mig nok den Sorg ikke at kunne faa en Plet paa.“

Sulla lo. „Lille, pæne Nina! Hendes Far holder vist meget af hende.“

„Ja, saameget som han kan, tror jeg. Ikke vildt, naturligvis, men efter Lineal. Hun kan nok vokse op til at blive Fars Datter og Trøst — det opdrages hun ogsaa udelukkende til. Det ærgrer mig, men jeg kan ikke hindre det. Hun drages ubetinget mer af det mandlige Køn — det Træk har hun dog efter sin salig Mor.“

„Skal det være dig, Ulla?“

„Ja. Som Mor kan jeg snart være afgaaet. Det sørger han for. Han tager hende helt. — Men hvad jeg vilde sige — nu har man da faaet Lullemor indrulleret! Og nu skal man have dig vænnet af med at være Marsbeboer. Du tager hjem med mig „efter Slaget“ — at du ved det!“

Men Sulla var ganske klar over, at efter Ullas sidste Bedrift — med den Musiker — vilde Mor ikke mer have hende der i Huset. Derfor svarede hun blot, at kom hun nu til Aarhus, maatte hun bo hos Marie-Louise. Men foreløbig blev hun her.

„Her,“ sagde Ulla og saa sig om, „hvor du sidder som nede paa en grøn Havbund. Det var det rette Sted! Du vil da vel ud og have dit Liv, Pige-barn?“

„Aa, ja — hvad vil det sige?“ Sulla lugtede til en Rose og glemte at binde. „Synes du, det er Liv, al den Skramlen og Skraalen derude i Byen. Jeg tror, der kan være nok saa meget af det herinde. Jeg maa først vide, hvor jeg hører til.“

„Det vidste jeg, før jeg var ti Aar,“ sagde Ulla. „Men jeg fik ogsaa Lov til at tænke selvstændigt.“

„Et ved jeg da“ — Sulla bandt pludselig Rosen ind med fast Haand — „at jeg vil ikke nøjes med at leve som I alle gør. Der er ikke videre Forskel paa Fine, Line — og paa dig.“

„Hvad er der ikke?“ Ulla for op.

„Nej. I har alle stemt Fordringerne ned. I lever smaat. I lever bare — andres Liv om igen.“

Ulla trak paa sine smidige Skuldre. „Ja, hvad skal man gøre, naar der ikke bydes En andet end Gentagelser og Smaatterier — og naar det mindste af alt smaat nu en Gang er Mandspersoners Følelsesliv.“

„Saa lader man være at have noget med det at gøre.“

„Det kan man ikke — det vil sige nok med Følelsen, men — — Ja, jeg ved, at du foreløbig har været unormal paa det Punkt. Men din Tur kommer nok — og bliver saa maaske meget værre! Ja, jeg har ikke lavet det saadan, Sulla. Jeg synes jo, det skulde gøres om! Men jeg troede, det hørte med til Religionen at finde den Ordning saa udmærket.“

„Det hører med til min Religion, at jeg har faaet mit eget Hjærte. Det har jeg ikke givet mig selv! Derfor er jeg skyldig at leve mit eget Liv. Jeg skal have min egen Historie.“

„Men, lille Børn, det er jo det, jeg altid har sagt. Og som I aldrig maatte.“

„Du, Ulla! Nej, ved du hvad — saa har du grebet det galt an. Du faar ikke din egen Historie — du faar bare mange Historier. Du stykker dig ud i smaa Stumper“ — —

Ulla missede og lo lidt. „Der kan være noget om det. Men saadan er min Natur.“

„Det tror jeg slet ikke. Men du har aldrig faaet

Samling paa dig selv. Du skulde have siddet lidt her i Farmors Have og tænkt dig om. Det er jeg ganske klar over, at mit Liv skal være stort og helt — og nyt.“

„Ja, saadan er ikke noget Forhold i Livet. Det ved du blot ikke — for I har lavet Jer det hele!“

„Men saadan er mit Hjærte — det ved jeg“ — Sull rankede sin mørke Nakke. „Og saa maa Livet laves om, inden det kan komme ind til mig. Ellers vil jeg før undvære det. Sidde her i tusind Aar og tænke mig om, hellere end at rende ud i Byen med Jer andre efter alt det, som ikke er Liv.“

„Pas lidt paa — Hovmod staar for Fald.“ Men saa slap Ulla Blomsterne, og alle hendes Armringe klirrede om Halsen paa Kusinen. „Bare du kan blive ved at være saadan, Sullala! Du er ligesom koldt Vand! Saa ren — og saa hel! Men det holder ikke — selv om du ikke har rødt Haar og lange Blæksprutte-Arme — det holder ikke! Og faar du ikke andet for det, end at du maa sidde her som Klosterjomfru paa en grøn Havbund — saa bliver det magert alligevel! Det er farligt at ville saa stort. Slaa hellere af! Slaa af — og kom ud til os andre! — — Skal vi saa tage fat paa Lygterne?“ —

— Efter Bryllupet kom stille Tider. Sull fik sin smukke Stemme uddannet og dyrkede sit franske. Næste Vinter var hun i Paris med Moster Jutta, og derefter drev hun det endnu alvorligere, baade med det franske Studium og med Sangen.

Haven havde hun mest for sig selv. Farmor Ursula kom nu sjældnere derned, og Mor var ikke

Friluftsmenneske — havde egentlig nok af den Maanedes Sommerliv i Villaen ved Aarhus.

Men Sulla var i Haven — fra det første grønne pippede frem langs Muren, til Vildvinen fældede sine sidste Blade som blodige Flager i Gangene, og Vinteren trak Døren til.

Omkring hende blomstrede, sang og svirrede det. Henne ved den gamle Solskive faldt Tiden smaat i Tanker — og hendes Barndoms smukke, hemmelige Verden, som hed Lutetia, lod sig op.

Der blev som et gensidigt og ordløst Tillidsforhold mellem hende og det skjulte Rige. Hun syntes, det fik endnu større Dybder at afsløre. At det havde mer, langt mer at aabenbare for den, som var forbleven tro imod det, og som havde samlet al sit Hjertes lydløse Forventning derinde.

DRONNING AF LUTETIA

EN Morgen i Maj sad Sulla oppe i Pæretræet med en fransk Bog. Der var et ganske mægtigt Sæde mellem to Grene, som hun havde elsket fra Barn, og hvorfra man havde et kønt Udkig over Haven.

Hvert Øjeblik svirrede et lille, hvidt Blad ned imellem de sorte Bogstaver i Bogen — som en blid og fin indstrøet Bemærkning — for Pæretræet stod i Blomst. Det bar sit hvide Slør, som slæbte helt henad Græsset, hvor en Del Blomsterblade allerede var dryssede ned — som den Gang Ludvig Anker og Frøken Ursula kyssede hinanden for første Gang.

Majmaaned var ikke blot fri for Sne og Is det Aar, men endog usædvanlig varm, og alt var fremme meget før end ellers. Det begyndte at dufte og summe i Farmors Have — nu kom dens aller-kønneste Tid. Sirenerne havde bristende, lilla Knopper, og mellem Guldregnens fine Løv tændtes ganske smaa, gyldne Glimt. Sulla vilde heller ikke rejse herfra lige nu, skønt Marie-Louise gerne vilde have

hende over snarest mulig for at se, hvor den mindste Lille, der var født i Vinter, var bleven stor og sød.

Hun sad i rislende Sol og Stilhed og var glad over at have den Foraarsverden i saa uforstyrret Besiddelse — og Nøglen dertil i sin Lomme. Den plejede hun at tage af, naar hun havde lukket sig ind. Kom nogen af de andre, kunde de banke paa. Men de kom ikke paa den Tid.

To smaa, hvide Blade dalede paa en Gang ned i Bogen . . .

Og i det samme blev en Nøgle stukket ind i Havedøren — Sulla vilde ikke tro sine egne Øren — den gik op — en høj Mandsskikkelse kom ind, lukkede Døren efter sig og gik henad Gangen . . . Hen mod det hellige Pagodehus, hvor han steg op ad Trappen og blev staaende som for at se sig om.

Derefter satte han sig rolig ved Bordet. En Skindrulle med Papirer, han bar under Armen, blev aabnet, et lille Rejseblækhuse og en Pen tagne op af Lommen — og Pennens skarpe Kradsen henover Papiret blandede sig ind mellem de blide Foraarslyde i Farmors Have.

Det hele var gaaet for sig saa forholdsvis hurtigt og selvfølgelig, at Sulla, der sad som lammet i sit Pæretræ, ikke kom til Besindelse, før Manden vel var bænket oppe i Lysthuset.

I første Øjeblik var Tanken om Indbrud og Overfald suset gennem hendes Hjerne — fulgt af den pinlige Vished, at hun vilde være indhentet, længe før hun kunde komme hen til Døren og faa Nøglen stukket i.

Men det hele saa ikke voldeligt ud — og den næste Tanke, der indfandt sig, var et dunkelt Minde om en Historie med Spøgeri i en Have — — Netop i stille, lydløs Middagsvarme . . .

Det var underligt, de aldrig havde tænkt paa, at det kunde spørge herinde. Her saa dog ud til det. Imellem havde de jo nok syntes, at Haven her maatte være som en Genganger af Oldefars — — men de havde egentlig ikke forestillet sig, at her ogsaa gik Skikkelser igen fra den. Nu syntes hun, det kunde være saa rimeligt. Formen paa Pagoden havde altid haft noget mystisk ved sig — — Maaske var dette Gengangeren af en Embedsmand eller Forfatter fra gamle Dage, som paa en hemmelighedsfuld Maade var knyttet til det lukkede Lysthus — og maatte sidde her og skrive . . . Fylde Sider ud, der var forblevne blanke. Eller skrive om. Der var dog meget, der trængte til at skrives om i et Menneskes Liv . . .

Idetsamme gav en Fugl sig til at kvidre i Pæret træet lige over hendes Hoved, som for muntert at berolige hende. Manden saa op — blev øjensynlig meget forbavset — rejste sig og gik hen imod hende.

Hun sprang ned i Græsset med et Sæt — skønt det var lovlig højt. Og stod der — rød i Kinderne af Bestyrtelse og af Springet.

Den fremmede hilste: „Professor Erhart“.

Sulla havde hørt Navnet af Farmor. Saadan hed en Familie, der var flyttet ind paa fjerde Sal sidst i April. Hvad i Alverden vilde han her?

„Frøken — Anker, formoder jeg?“ sagde Pro-

fessoren. — En stum Hovedbøjning. — „De ved maaske, at Deres Bedstemoder har været saa elskværdig at give mig Lov til at arbejde hernede nogle Timer daglig?“

Nej, Sulla havde intet hørt derom.

„Men — hvis jeg forstyrrer dem, der har en ældre og nærmere Ret“ — han bøjede sig atter let — „saa fortrækker jeg.“

„Nej, nej,“ sagde hun hurtig, „jeg kommer dog næsten aldrig i Pag — i Pavillonen. Jeg sidder altid under Sirenerne.“

„Ikke altid,“ sagde han og saa mod Pæretræet.

Hun trak Øjenbrynene lidt sammen. — „Ja, saa undskyld, hvis jeg forskrækkede Dem.“ Han hilste og gik tilbage.

Hun havde mest Lyst til at gaa med det samme, men det vilde se ud som Flugt. Saa satte hun sig lidt i Sirenlysthuset. Hun var oprørt. Freden var forstyrret! Haven — hendes Have var aabnet for en fremmed uden hendes Vidende og Vilje. Hvad hjalp det, om han sad nok saa rolig, og om Pennens Kradsen ikke kunde høres herover!

Naar Sulla var i Haven om Formiddagen, plejede hun som oftest at spise Frokost hos Farmor og derefter læse højt for hende i et Par Timer. Hun og Mor skiftedes til det. De var i det hele daglig hos den gamle Ursula, der nu var ved at fylde en og halvfems, men ikke vilde holde Selskabsdame — „uden hvis jeg maa betale hende for at blive borte.“

— „Farmor Ursula,“ sagde Sulla, lidt kort, medens hun slog Hul paa sit blødkogte Æg, „hvorfor

har du dog givet den Professor Lov til at sidde i din Have?"

Farmor satte Koppen. Saa spurgte hun med sin mest forfærdende Blidhed: „Skal jeg nu gøre dig Regnskab for mine Handlinger? Eller skulde jeg kanske først have udbedt mig din Tilladelse!"

Sulla blev ildrød. „Nej, naturligvis! Det var ikke saadan ment. Jeg vilde blot spørge, hvordan det kom?"

„Det kom saadan, at hans Kone, som er ret en takkelig og velopdragen Person, kom herved for et Par Dage siden for at bede mig om det — uden hans Vidende. Han skriver paa noget — om de gamle Mystikere, tror jeg det var — og plejer at arbejde i Morgentimerne, inden han skal paa Universitetet. Men saa staar Solen lige paa hans Værelse. Og vil han lukke Vindue op, har han jo alt det Spektakel fra Gaden. Jeg svarede „med den allerstørste Fornøjelse — baade Morgen, Middag og Aften!" For det faldt mig jo aldrig ind" — Farmor blev overvældende majestætisk — „at der først skulde gaa Bud til dig for at forhøre, om du havde noget imod det."

Sulla sagde atter: „Nej, naturligvis."

„Saa vilde hun lade lave Nøgle, for at han ikke skulde genere med at rende og laane — og det skete igaar. Idag er han der formodentlig — og jeg tænker næppe, du er saa fuldkommen, at du kan tage Skade af, at der sidder en Professor i Etik og passer lidt paa." Sulla blev rød igen ved Tanken om, at hun var truffet i Pæretræet.

Den Dag læste hun højt som en Automat. Hun

kunde ikke overvinde sin Forstemthed. Hun syntes, det var Indgreb i hendes Rettigheder, fremmede Fødder over hendes Enemærker! Og naturligvis rejste han heller ikke før til Juli, naar Mor og hun tog til Aarhus. Saa det var seks Uger af den allerbedste Tid, der var forstyrrede for hende.

— Mor kunde godt forstaa, at det var kedeligt, men syntes dog, at Farmor vanskeligt kunde have sagt nej. Hun gik med hen i Haven de næste Par Gange, fik vekslet nogle Ord med Professoren og indflettet, at hendes Datter helst skulde sidde en Stund daglig i fri Luft for sit Hoveds Skyld; det havde været lidt medtaget i Foraaret. Hun vilde dog lade ham forstaa, at hvis en af dem skulde fortrække, maatte det blive ham. Men hun maatte indrømme, at han ikke generede. Han sad urørlig i Trælysthuset og Pigebarnet i Løvhytten under Sirenerne med Bøger eller Haandarbejde. Og dér mærkede man meget lidt til ham.

Der var ingen anden Udvej for Sulla end at finde sig i det. Han sad der nu en Gang! Men hun skulde nok undgaa at faa det mindste med ham at gøre. Og den skjulte Verden beholdt hun jo for sig selv.

Det blev da saadan, at den, der kom sidst ind i Haven af de to, eller gik først, hilste hen til den anden og fik en stum Besvarelse af sin Hilsen — og det var det hele.

Imellem var Sulla optagen og kom ikke. Og en Dag udeblev han — men det gav ikke den gamle, trygge Ro, fordi man vidste, at han havde baade Nøgle og Adgangsret. Saa maatte han næsten lige

saa gerne sidde der — og skrive løs om de gamle Mystikere.

Hun greb sig i at gentage de Ord for sig selv. De gamle Mystikere! Var det ikke Mennesker, der havde gemt sig i stille Klostergaarde — eller maaske i en Have bag deres Hus som denne — og set en skjult Verden lade sig op? Set langt og dybt og skønt ind i den — indtil deres Hjærte var fulgt med deres Øjne, saa de havde levet udelukkende og inderligt i den.

Hun holdt af at tænke paa dette stille, eftertænksomme Tog, der nu drog ind i Farmors Have med fromme Fødder. De maatte gerne være her, de gamle Mystikere. De passede godt herinde. Men at de kom med en, der sad og optog Pladsen i Pagoden, det kunde hun ikke forsone sig med — selv om hun nok forstod, at netop her maatte dette Arbejde kunne lykkes.

— En Morgen var det Graavejr. Der var frisk og grønt og duftende i Haven. Sulla sad og broderede paa Fløjlen en Gave til Farmors Fødselsdag — da Regndraaber begyndte at slaa mod Sirenernes Blade. Hun saa lidt bekymret ivejret. Løvhytten var ikke noget uigennemtrængeligt Skjul.

Saa blev Grenene bøjede til Side — og Professoren stod der. „De maa endelig sætte Dem over i Lysthuset,“ sagde han. Og da hun tøvede, føjede han hurtigt til: „Jeg gaar op.“

„Nej,“ sagde Sulla, medens hun rejste sig og rullede sit Fløjel sammen, „det maa Professoren ikke. Jeg gaar.“

„Paa ingen Maade. Her er dejligst netop i det

Vejr. Det er mig, der skal fortrække, med mindre — med mindre det ikke forstyrrer Dem, at jeg sidder der et Øjeblik endnu med mit Skriveri.“

Regnen tog til. Sullā var uden Paraply og bange for sit Fløj. Til Farmor vilde hun ikke op med det — og skulde der heller ikke den Dag, fordi hendes Sangtime var lagt om. Det var ogsaa høfligst at gaa med ind i Pagoden, selv om hun nødig gjorde det — men hun satte sig lige ved Døren. Og længe vilde hun ikke blive. Hun rullede Fløjlet op igen, for at man kunde se hun arbejdede, og han tog Pennen. Men den gav sig ikke til at kradse.

Regnen faldt stille, glat og lige. Sullā sad og syntes, hun drak ind, ligesom den tørstende Jord derude, og saa paa, hvor Haven tog sig godt ud bag alt dette rislende Vand. „En grøn Havbund“ havde Ullā kaldt den. Aa ja! — — Hvor var her underligt!

„Det er dog et mærkeligt Sted,“ blev der sagt lidt bagved hende.

„Ja, er det ikke!“ svarede hun uvilkaarlig.

„Saadan en Have midt i Byen har jeg gaaet og ønsket mig som Dreng. Jeg stak altid gennem Skindergade for at sé Muren dér med de grønne Træer over. Jeg kunde ikke tænke mig noget dejligere end at være kommen derind.“

Regnen faldt jævnt og stille — og Ordene faldt som den. Det var saa naturligt at sidde og høre paa begge Dele. Skønt — hvad angik dette hende!

„De har vel været her ogsaa som Barn?“ blev der sagt lidt efter.

„Altid,“ svarede hun — næsten som hen for sig.

„Ja vi boede ud til støjende Gade. I Sommerferien blev vi blæst igennem ved Vesterhavet — og tog Luft ind for hele Aaret. Men tænk, om man havde haft saadan et grønt Skjul at krybe ind i! Man var dog vist bleven anderledes.“

Hun sad og tænkte, mon det ikke var saadan, at det man ønskede sig mest, fik man altid først bagefter.

„Har De lagt Mærke til,“ spurgte han, „at man i Reglen faar sine hedeste Ønsker opfyldt — naar de er svaalede af til Resignation! Min ældste Broder ønskede sig en Kroketplæne hele sin Barndom igennem. Og nu, da hans Dreng er halvvoksen, har han faaet den. En Smule bagefter! Jeg var falden til Ro uden min Have i Byen — og saa ligger Nøglen til den paa mit Bord forleden.“

„Ja, men det er aldrig bagefter, naar det er Farmor Ursulas Have det gælder,“ sagde hun. „Den er lige dejlig til enhver Tid.“

„Ja, maaske. Den er jo noget for sig. Her er saa kendt — man er i Familie med det altsammen. Jeg synes, den Solskive kunde være en af mine Forfædre. Og saa er her mer end man straks kan se. — Husker De Æventyret om Mor Hulda, hvor Pigen springer i Brønden og kommer ned paa grøn Græsbund — som bliver til et stort Land? Da jeg kom herind første Gang, syntes jeg, at jeg sank lige ned i Brønden med den grønne Bund — som bliver til en hel Verden.“

Langt inde fra sine egne Tanker svarede hun: „Ja — saadan er det. Der er en hel Verden her-

inde — den havde vi ganske for os selv som Børn. Vi kaldte den Lutetia. For det bedste, vi vidste, var Paris — og“ —

Han saa hen paa hende: „Og saa var De Dronning af Lutetia!“

„Ja,“ svarede hun. Men idetsamme brød hun af. „Nej — — jeg ved ikke rigtig.“

Hun huskede virkelig ikke mer, om de havde leget det. Nej, det var hun vist aldrig bleven kaldt. Alligevel lød det saa kendt. Dronning af Lutetia . . .

Men i samme Nu hun blev sig bevidst, at det var hendes Person og ikke blot Haven, der var fremme, blev Fløjlet atter rullet sammen, og hun stod op, rank og afvisende.

„Nej“ — han rakte Haanden ud for at stanse hende. „De maa virkelig ikke. Det øser ned endnu.“

„Ikke nær saa stærkt,“ sagde hun. „Og min Tid er udløben. Jeg gaar op ad Køkkentrappen og laaner Paraply hos Line. Det kunde jeg have tænkt paa straks.“ Saa bøjede hun Hovedet: „Tak for Husly under Bygen.“

— Hele Dagen igennem lød det om hende: Dronning, Dronning af Lutetia . . . Det var, som om hun tog et Rige i Besiddelse. Og saa var det den, der tog Riget fra hende, som gav hende det Navn. Men havde de dog ikke altid kaldt hende saadan?

Der var Familiesøndag hos Farmor Ursula — en af dem med udvidet Liste. Saa omfattede den unge Sideskud af den gamle Admiral og enkelte andre.

Denne Gang var Professorens med. De havde gjort Visit paa Grund af Haven, og Farmor fandt, at det var „vagre Folk“. Professoren førte hende tilbords og Onkel Peter Fruen. Det var ikke morsomt — men hun var vist af dem, der kan finde Morskab nok ved at kede sig.

Sulla havde faaet en nygift Overretssagfører, som var der med en lille forpjusket Kone, der var taget for sine Penges Skyld. Han gjorde stadig Bemærkninger over Ulla — det var heller ikke morsomt.

Sidst paa Vinteren var Wencks komne hertil fra Aarhus, og Ulla havde i disse Dage „Ferie fra Mand og Barn“, som hun sagde. De var paa Holmenkollen hos Oberstens gamle Moder, i Ninas lidt forlængede Pinseferie. Ulla boede imedens hos sine Forældre, laa længe om Morgenens og troede, at hun var „ugift, ung og haabefuld“.

Hendes svaje, smidige Legeme var i et staalfarvet Silkesvøb med lange, blaalige Reflekser. Hun havde en Søofficer tilbords, og Sullas Herre kaldte hende „Havfruen“ — sagde ogsaa, at Kaptajnen næppe holdt sig „oven Vande“, men nok „gik tilbunds“ inden tredie Ret. Det var mer end troligt. Ulla kunde næsten kaldes grim — men hun var saa henrivende! — „Og hun er dog ikke nær saa smuk som De,“ føjede han ugenert til.

Sulla rankede sig som under et pludseligt Slag. Professoren sad ligeoverfor og saa henimod dem. Fandt han ogsaa, at det var plumpt sagt?

Ved Stegen talte han ganske kort for Farmor og takkede hende som den gode Fe, der en Dag havde

lagt „den magiske Nøgle“ til Muren i Gaarden paa hans Bord.

Da man havde sat sig igen, bøjede han sig henimod Sulla med hævet Glas. „Tak — til Dronningen af Lutetia!“ Men de sidste Ord kom ikke højt. Hun mere saa end hørte dem — og anerkendte dem egentlig ikke, medens hun næppe berørte Glasset med sine Læber.

Efter Bordet gik man ned til den obligate Kaffe i Haven. Sulla skænkede den, og Lars Tjener gik om med Kopperne.

Professoren kom hen med sin Kop og ønskede en Draabe til. „Her er ikke som ellers,“ sagde han og saa hen mod det øvrige Selskab, der fyldte Haven med Støj og Latter.

„Nej,“ svarede hun — og da Mor stod midt i Klyngen med Professorinden, vilde hun have tilføjet: „Det er hyggeligere nu.“ Men hun kunde ikke.

„Men de kommer ikke indenfor alligevel,“ vedblev han. „Ikke tilbunds“. — Og saa trak han sig tilbage, for Ulla kom gaaende med sin Søofficer.

„Nej, den Slags Ture faar De mig ikke med til,“ sagde hun. „Jeg slutter mig til gamle Provst, som har konfirmeret mig. Han brugte at sige: jeg tager nødig over Vandet. Dér er man for udelukkende henvist til Vorherres Hjælp.“

Kaptajnen smilede — talte derpaa sagte og indtrængende. Hun missede og lo: „Bild mig det ind! Sømænd slipper helskindede fra alt! Har De ikke hørt om den Sømand, der sov godt og drømte behageligt en hel Nat paa en blød Tue? Og da det

blev Morgen — var det en sammenrullet Slange! Saa tændte han sin Cigar og gik derfra — — Og nu skal De tænde Deres. Jeg tør ikke her — for Mormor.“

Hun gjorde en afskedigende Haandbevægelse og gik hen til Kusinen. „Staar du der og giver Kur? Du ser ud som en lille, hvid Dronning. Sikken en „kronet“ Nakke, du har lagt dig til! — — Hvor har I snuset ham op — den vandrende Etik?“

„Han bor i Huset. Og han har faaet Lov til at skrive her i Haven.“

„Her — hvor du „dvæler“! Er Mormor bleven gal?“

„Aa, mig forstyrrer han egentlig ikke. Han er meget hensynsfuld. Og rolig.“

„Rolig! Han har de mest urolige, mest hjemløse Øjne jeg har set!“

„Ja, dem har jeg ikke lagt Mærke til,“ sagde Sulla.

Men hun tænkte, at han havde jo ogsaa gaaet og spejdet ligefra Dreng efter saadan en grøn og lukket Have — som han kunde gaa tilbunds i.

„Lagde du da Mærke til, hvor Konen pludseligt saa langt ud i Ørkenen Sahara, da jeg blev forestillet? Hendes Broder blev Præst i Aarhus forrige Vinter!! Forstaar du?“

Sulla maatte le — og Ulla blev ved: „Manden maa have taget hende af Vanvare. Hun passer til ham som en trippenippende Perlehøne til en Falk. Hun er af dem, der har forud affattede Svar til alt.“

„Du kender hende jo aldeles ikke.“

„Jeg kender Familien — og de er alle Familiestykker i den Slægt. De gaar rundt som pæne Høns og pikker de Korn op, som er strøede for dem af Forfædre og Lærere — og anser sig selv i Ydmyghed for at være bedre end andre.“

„Han har ikke syntes om dig, Ulla — den Broder som er Præst i Aarhus!“

„Ikke paafaldende. Jeg bar mig ogsaa fjollet ad! Det ender man med i Provinsen. Og vil du tro, at jeg traf kun Ferdinand Birk en sølle Gang. Han undgik Byen for min Skyld. Han har været rasende paa mig i ti Aar. Det klæder ham! Jeg sagde ham da ogsaa, at nu fortrød jeg inderligt at have slaaet op med ham — og ønskede bare at kunne gøre det om igen. . . . Hører du ikke efter?“

„Nej.“

„Hvad skal det sige?“

„Jeg spilder hverken Hørelse eller Opfattelse paa den Slags.“

„Atter Dronningstil! Saa vender vi! Har du nylig hørt fra Lullemor — om „min store“ og „min mindste“? Hun passer dog grundig til at være saadan en lille Mutter. Hun er kommen i sin rigtige Ramme! — Jeg skal have ny Pige — som hedder Teodolinde. Er det ikke oplivende? Og Ninette har virkelig selv sat et lille Brev sammen iforgaars. Her skal du se.“

Hun trak et krøllet Papir frem fra alle Staalperlerne paa sit Bryst. „Jeg sagde jo, da de rejste, at de fik ikke Brev fra mig. Jeg gider ikke — og de skulde have Glæden uforstyrret. Men jeg vilde høre fra dem hveranden Dag — jeg maa dog vide,

om de gaar ned paa Hovedet deroppefra. Saa faar jeg disse højtidelige Linier igaar — i Oberstens Brev. „Kære Moder. Jeg haaber du more dig got. Igaar fik jeg et Hul paa min Strømbe og et Ben af Dorrit gik a. Skriv bare paa en lille Seld at du ikke er vred. Med mange Hilnser — din egen Nina.“

„Nu skriver du da den lille Seddel, Ulla! Du nænner ikke andet!“

„Jeg har skrevet: jo flere Ulykker du kan gøre, jo mere holder Mor af dig! Eller noget lignende — demoraliserende.“

Ulla stak Brevet ind igen.

Sulla tog hende om Halsen. „Du er saa sød, Ulla! Bare du altid var rigtig dig selv!“

„Sludder! Det er jo det, jeg er altfor meget.“

„Nej, nej — ikke Gnist!“ — Men der var jo det kedelige ved Ulla, at man kunde ikke ret længe holde hende fast, saadan som hun var i sine bedste Øjeblikke. Da Selskabet kom op igen, kastede hun sig straks over Professoren — saa udelukkende, at det var ganske stødende. Sulla blev hed i Kinderne — han var dog en gift Mand. Fruen saa ogsaa et Par Gange derhen, og snart lod Farmor Ursulas Røst sig høre: „Aa, lille Ulla — spiller du inte lidt for os?“

Tonen afskar enhver Tanke om Afslag. Ulla slangede sig halvt uvilligt hen mod Klaveret og strøg alle sine Armringe af. Hun spillede dejligt — mest Liszt og Rubinstein — men man blev som revet i Stykker med det samme! Det vil sige

— Onkel Peter og Tanterne følte det vel ikke saadan. Professorinden saa ogsaa ganske hel ud.

Derefter maatte Sulla synge. — „Skal jeg akkompagnere, vil jeg ogsaa vælge,“ sagde Ulla og slog Nodehæftet op. Og Sulla sang:

„Kongebørn var der tvende,
de længtes fra Strand til Strand.
De kunde ej komme sammen“ — —

Den vilde hun næppe selv have valgt i Aften. Skønt — hvorfor ikke?

Ulla tog hende om Hovedet lige efter Sangen: „Ja, du kan, Sullala!“ Idetsamme rejste Professorinden sig og sagde, at nu maatte de nok sige Tak for i Dag og se at finde ovenpaa. Hun ønskede vist ikke Underholdningen med Ulla genoptaget. Eller hun tænkte, at hendes Mand med ét saa træt ud — for det gjorde han. —

— „Tænk,“ sagde Mor efter Hjemkomsten, „Fru Erhart anede ikke, at der kom andre i Haven end Farmor Ursula — og det er jo saagodtsom ingen. Hun sagde, at dersom hun havde vidst, vi sad derhenne, vilde hun næppe have bedt om, at han maatte være der. Det er rart at støde paa Mennesker, som tager Hensyn.“

„Til hvem?“ var Sulla ved at spørge — men tav alligevel.

Mon der nogensinde havde været en Forsommer, der kunde lignes ved denne? Havde det kvidret,

duftet og straalet saadan før? Alle Buske og Træer gav sig til at blomstre med en Overdaadighed, som om de vilde blomstre sig ud med det samme. Rent meningsløst! Og alligevel syntes man hele Tiden, at der maatte være en Mening med det — og imellem, at man var lige ved at gribe den. . . .

Sulla sad meget i Løvhytten, i Skjul af ødselt tunge, rødilla Sirener og kunde undertiden glemme, at hun ikke længer var ene om Haven. Eller glemte det maaske ikke, men blev ikke altid lige forstyrret af det.

Hele Barndommen igennem havde hun dog delt Haven og alle dens Herligheder med en anden, og vidste nok, at hvad man er to om at opdage, det bliver mer haandgribeligt; det ses, det høres dobbelt af hver enkelt. Naar hun kunde undgaa at faa Øje paa dette fremmede Menneske, der lagde Beslag paa Pagoden, og kun beholdt en halv ubevidst Følelse af, at der sad en, som forstod og fornåm Haven ligesom hun, sammen med hende — da kunde hendes eget Indtryk ligesom forstærkes derved, hendes Tilegnelse uddybes. Og aldrig havde der været saa opladt ind til den skjulte Verden som i denne blomstrende Forsommer!

Naar Professoren ikke skulde paa Universitetet, skrev han ofte i Haven til hende sin egen Middag — hvis Farmor ikke kom derned — og havde han en hel Formiddag ikke kunnet arbejde, kom han undertiden lidt om Aftenen.

Deres Hilsen til hinanden, naar de kom eller gik, var ordløs som før.

„Du er da vel høflig, naar I støder paa hinanden

dernede," sagde Farmor en Dag. „Han talte forleden om, hvor uforstyrret han arbejdede, og lagde til, at du var jo en ren „Præstinde for Utilnærmedeligheden“. Det kan være meget rigtigt, men det maa heller inte overdrives.“

I Løbet af den følgende Maanedstid hændte det to Gange, at han atter bad hende sidde i Pagoden. Vejret var godt, men der var faldet Regn om Natten, saa Jorden var ganske fugtig. Han holdt saa stærkt paa, at hun ikke maatte forkøle sig for hans Skyld, at han straks vilde gaa op, hvis hun ikke fulgte med — hvad hun ikke turde risikere for Farmor. Men saa afkortede hun sit Ophold i Haven.

Den første Dag kom de til at tale. Han lod falde nogle saa interesserede Ytringer om Farmor Ursula, at hun fortalte lidt af hendes Historie. Kortfattet, naturligvis — og ikke saa klart som ønskeligt, forstod hun selv, thi han syntes at mene, at det var under dette Pæretræ, at Frøken Ursula og Ludvig Anker fandt hinanden. Og hvordan den unge Mand skulde være kommen igennem denne lukkede Have paa Vej op mod Huset — det var dog ret ufatteligt! Saa maatte hun forklare, at Oldefar var Stiftamtmand paa Fyen — men ved Forklaringen trak han lidt paa Smilebaandet.

Han sagde, man kunde se paa Farmor, at hun havde sin Historie i Orden og Samling paa sig selv. „Men hun har jo ogsaa haft denne Have at sidde i fra ung.“ Sulla rystede let paa Hovedet; nu faldt han tilbage til den Fejltagelse.

„Men Deres Kusine“ — han stansede lidt. „Hun er vist et meget — husvildt Menneske.“

Hun havde jo næsten sagt det samme om ham, Ulla. Hvor underligt!

„Hun har egentlig haft en ganske indgribende Virkning paa mit Liv“ — —

Sullas Øjne skiftede Farve og blev store. „Ulla?“ spurgte hun — stærkere end hun vilde.

„Ja. Det er ikke saa nemt at forklare i al Kort-hed — det hang sammen med andet . . . Jeg traf hende en Gang, for fjorten—femten Aar siden. Jeg var ikke fyldt tyve Aar og hun var vel næppe seksten. Det var paa Bal, Vinteren efter at jeg havde taget Philosophicum og ikke vidste, hvad jeg vilde være. Far var Præst her i Byen og vilde helst have mig til Teologien — selv havde jeg mest Lyst til alt hvad der ikke fører til noget bestemt. Til at studere Æstetik eller døde, dejlige Sprog — vække Klangen af gamle, glemte Digter-værker — —

Saa kom jeg paa det Bal, hvor jeg saa hende — og ikke fik mine Øjne fra hende. Der var ikke Tale om at opnaa en Dans — hendes Balkort var straks overtegnet — men jeg stod i en Krog og stirrede paa hende det meste af Aftenen.“

„Hvorfor?“ Hun maatte igen spørge — skønt man spørger jo ikke.

„Ja, hvorfor? Fordi jeg ikke kunde andet. Jeg syntes, hun kunde have draget mine Øjne ud af Hovedet med hver eneste af sine Bevægelser . . . Men jeg var ikke indtaget i hende — som jeg dog af og til havde været i andre. Der kom noget op i mig, som jeg aldrig havde kendt før, aldrig tænkt mig muligt — en Fornemmelse, der tog mig

som et Uvejr... Men den var ubetinget fjendtlig — brændende hadefuld! Det var det uhyggelige ved den. Jeg blev bange for mig selv! Jeg følte mig som paa Vej til at blive Forbryder!“

Aa, det var ondt at paavirke andre saadan! Det var ikke tilfældigt — det havde man Ansvar for. Sulla blev flammende oprørt! Den løsslupne Opdragelse var dog ikke blot en Ulykke for En selv — ogsaa for dem man kom sammen med.

„Bagefter blev jeg ved at gaa i Gaderne — naturlige Gader kan undertiden berolige — men det hjalp ikke. Jeg var som kastet paa Hovedet ind i mig selv — og jeg følte, at dér var Kaos. Blev jeg ved at gaa som Løsgænger, kunde det ende i lutter Vildskab. Jeg forstod, at der var noget i mig — som først nu var blevet mig klart — der skulde kappes og kues jo før jo heller...“

„Og saa?“ spurgte hun.

„Ja — saa bestemte jeg mig for Teologien. Maaske ikke samme Nat — men den var med om at give Stødet til det. Jeg kastede mig af al Magt over Studeringerne for snarest at faa den Eksamen, der fastslog Vejen. Lige efter for“ — —

Hun vidste, hvad der vilde komme — ja, det var jo ogsaa en Maade at befæstes paa!

„For — — søgte jeg paa alle Punkter at faa Tilværelsen lagt i saa faste Rammer som muligt. Og det er lykkedes over Forventning — — Men De ser, hun har en indirekte Del deri, som jeg maa takke hende for.“

„Ja,“ sagde Sulla. „Hvis det er noget at takke for.“

„At man har faaet Orden og Klarhed i sit Liv! Synes De ikke?“

„Jo — hvis man skal være klar og ordentlig.“

Han lo: „Det er dog vist nærmest Meningen.“

Hun rankede sig lidt. Som Ordene var faldne hende af Munden, lød de umaadelig dumt, men Meningen var ikke dum. Hun tænkte over, om Klarhed og Orden kunde opnaas udefra, og om der ikke var en Vej imellem enten at leve regelløst ud af sin Natur, som Ulla, eller lave sig en Menneskelighed og et Liv, som ikke var ens eget. Men det vilde hun ikke forklare. Saa rejste hun sig for at gaa.

„Og nu er det underligt,“ sagde han, „at forleden, da jeg igen var sammen med hende“ —

Sulla blev staaende et Øjeblik.

„Da paavirkede hun mig aldeles ikke. Men jeg havde ondt af hende: hun mangler vist de faste Rammer.“

„Ja,“ sagde Sulla, „det gør hun. Men“ — —

„Men?“

„Ikke noget!“ Hun tog Afsked og gik. —

Den anden Gang hun maatte være i Pagoden, havde hun en af sine franske Bøger med — sad fordybet i den, medens han skrev.

Det var fint og stille, halvklart Vejr af det Slags Farmor kaldte for „Madonna mit Schleier.“ Jorden strakte sig i blødt og duftende Velbehag efter Nattens kvægende Bad, og ved den gamle Solskive faldt Tiden i Tanker, kunde ikke med nogen Skyggestreg udmaale Timernes Gang.

„Kan De høre Græsset gro?“

„Ja. Den Lyd af Stilhed i Farmors Have kunde jeg vist kende igen, selv om jeg kom herind med Bind for Øjnene.“

Gennem Stilhedsløden kradsede Pennen sig atter frem. Hvordan var det — — de havde jo som Børn et Legeværk, der blev trukket op med en lille, fin Nøgle, som gav netop saadan en knirkende, kradsende Lyd . . .

Hun kom til at tænke paa, om det nu virkelig var en lille, rastløs Nøgle, der lukkede op? Lukkede skjulte Døre op til Rum efter Rum af dybere, hemmelig Stilhed. . . . Ind til den inderste Verden helt i Bunden af Haven — hvor de gamle Mystikere gik med et indadventt Smil og Fingeren paa Læben . . . Hver for sig og dog med hinanden — saa de hørte og saa og fornam mange Gange dobbelt. Lyttende efter — — ja, var det efter et Hjerteslag bag hver Blomst, hvert Blad? Hun vidste saa lidt om dem, de gamle Mystikere — men hun syntes, hun levede sig sammen med dem . . . .

Den lille, rastløse Nøgle var hørt op med at kradse. Lydløsheden vakte hende. Han sad og saa frem for sig og sagde, som om han afsluttede en Tankerække: „Det er jo det i den katholske Kirke, at alle Spørgsmaal, Tvivl og Indvendinger kan mødes med det ene afgørende: Kirken lærer det. Den stiver af og den betrygger — denne absolute Autoritet.“

Hun svarede: „Men vi siger jo: Menigheden tror det. Er det ikke mere?“ Idet hun sagde det, undrede hun sig selv derover, for hun havde aldrig

tænkt paa det før. Men hun følte den betryggende Myndighed i det.

Hun var kommet sent den Dag og skulde blive hos Farmor Ursula til Middag. Han gik derfor først — Universitetet vinkede, som han sagde. Maaske saa hun interesseret ud ved Tanken, for han lagde til: „De kan være glad ved, at De ikke hører til mine Studenter. Jeg er ganske konventionel. Jeg undrer mig selv over, at mit Auditorium ikke er tomt. Jeg ved egentlig ikke, hvad de kommer der for — de faar en mager Kost!“

Det var underlig sagt. Mente han det?

„Ja, det forbavser Dem! Men kan De ikke nok forstaa, at Etik — kristelig Sædelære, den kan undertiden blive fortvivlende at skulle docere? Jeg synes selv, at jeg af praktiske Hensyn tit maa lade mig dumpe ned i almindeligt, hæderligt Vrøvl!“

„Saa vilde jeg før gaa fra den Plads,“ sagde hun.

„Og hvis der kom en anden, som fyldte den endnu daarligere?“

„Saa gjorde han det dog bedre, hvis han saa anderledes paa det — — Og jeg vilde ogsaa være bange for at skade mig selv ved at blive.“

„Ja, jeg tror nu dog, jeg vil vente til imorgen med at søge min Afsked,“ sagde han, idet han tog sin Læderrulle under Armen og gik.

— Hun sad med Albuerne paa Bordet og Panden i sine Hænder. Mon der ikke var noget indeni ham, som slet ikke var kommet til Ro og Klarhed? Og mon ikke de faste ydre Rammer kunde blive en Hindring for at det skete, en Hindring, som han stødte sig imod? — — Mon han ikke skulde

have lagt sit Liv anderledes! — Ja, det skulde hun jo ikke spekulere ud.

— Sirener og Guldregn var helt afblomstrede. Men saa tog Akaciatræet og Jasminbuskene fat med samme ubegribelige Overdaadighed, og i de to store Bede foldede de røde og hvide Roser sig ud i al deres Kongelighed. Sulla maatte huske paa, at i deres Bardoms Æventyr-Verden hed det sig, at alting vilde blomstre som aldrig før, naar Prinsen kom, som var ventet. Det slog ikke altid til!

Saa var Juli Maaned forhaanden. Man skulde pakke Kuffert og rejse til Aarhus. Det var næsten Synd — naar alt var saa smukt i Haven!

Den sidste Aften var Mor og Sulla henne at sige Farvel til Farmor Ursula. De traf Ulla hos hende.

„Du ser hemmelig ud,“ sagde hun til Kusinen, „og du fører dig stadig, som om du var bleven Dronning.“

„Begge Dele hænger sammen,“ sagde Sulla og lo. „For hvis jeg er bleven Dronning, saa er det meget hemmeligt.“

Ulla lovede, at de ikke skulde savnes hos Farmor. Hun og Ninette skulde se saa flittigt til hende. De brød op sammen og blev enige om at gaa et lille Sving i Haven, før de gik hjem. Professoren sad der og skrev — han og Konen tog først bort om et Par Dage.

Han rejste sig, saasnart san fik Øje paa Damerne, og inden han gik op, stod han lidt og talte med dem. Han kom til at fortælle om sin Rejse i Orienten, Aaret før sit Bryllup.

„Af en Rejsebeskrivelse at være er Deres ikke saa dræbende endda,“ sagde Ulla.

Sulla stod som altid, naar noget fængslede hende — som om hun var gaaet helt ind i det og havde lukket Døren til efter sig.

En lille, forsinket Aftenvind puslede mellem alle Roserne. Den fik fat i det lange, blaa Slør, der hang ned fra Sullas Hat — løftede det og strøg det let henover Professorens Ansigt. Hun mærkede det ikke.

„Pas paa Sløret, lille Sulla,“ sagde Mor let bebrejdende, da det truede med at ske anden Gang. Hun for en Smule sammen og tog hurtig fat om det. Ulla saa paa hende.

— Da de var komne hjem, blev Mor meget forbavset over, at Sulla klippede Sløret af Hatten. „Men Barn dog, hvad skal det sige! Nu var den saa pæn til Rejsen.“

„Det flyver saa langt,“ svarede hun. „Jeg sætter heller et Baand om.“ — Mor vidste, at Sulla aldrig holdt af at faa Skyggen af en Tilrettevisning, naar der var andre tilstede. Men at hun kunde tage sig det saa nær!

Inden hun gik til Ro, lagde Sulla med et sit Ansigt ned i det blaa Slør og græd... For hun kom til at tænke paa, at det Rige, hvor hun var Dronning, var saa skjult, at ingen kunde se det — og at mange vilde sige, det slet ikke var til.

Men det var jo meningsløst at græde for — og havde ikke det mindste med Sløret at gøre. Derfor stod hun ogsaa op og brændte det.

HJEMVÉ

DET var Mors bedste Tid, naar hun igen havde sine to smaa Piger om sig.

Hun gik om med en glad og rørt Fornemmelse af gamle Dage, naar hun saa dem sidde med hinanden paa en lav Puf, stikke Hovederne tæt sammen i en Vinduesfordybning eller le og snakke smaat, saa Stemmerne gled ud i hinanden med den kendte Dobbeltlyd! Hvor var de unge endnu at se til! Og uberørte!

Saa var de Smaa der, som hun hang ved med en Bedstemoders utrættelige Optagethed. Og Gram, som var saa udmærket, altid havde det fornuftige Ord at give med i Laget, og til hvem hun følte sig i bundløs Taknemlighedsgæld ved at vide sin egen Pige i en god Mands Hænder. En, der værnedes om Barnet med noget af hendes egen Omhu og fik Kvinden udviklet, som hun ikke magtede det.

Sulla var ogsaa glad ved at være sammen med Marie Louise og Børnene. Men hun havde Hjemvé — efter Farmor Ursulas Have. Midt i den friske

Skønhed, der omgav hende paa alle Kanter, var det jo saa naragtigt, at man ikke en Gang kunde være ved det for sig selv. Men det var nu saadan.

De første Par Dage især var det rent galt. Men ogsaa senere var hendes Tanker mest dér, og hun ydede kun Søsterens Forsøg paa at faa hende til at beundre Steder eller Mennesker en ret betinget Tilslutning.

„Men søde Barn, kan du ikke længer synes rigtig om nogen eller noget?“ spurgte Marie Louise en Dag lidt utaalmodig.

Sulla tog hende om begge de runde Barnekinder: „Jeg holder af dig, Lullemor — det ved du godt! Og af Farmor Ursulas Have.“

„Ja, der har vi det! Hvad sagde jeg! du har siddet der for længe, min Unge! Du er bleven egen.“

„Nej, ikke nær længe nok,“ svarede Sulla. „Jeg ved endnu ikke rigtig Besked med, hvem jeg er. Kan du sige mig det?“

„Nej, men det skal man ikke grunde altfor meget over. Ved du hvad, — jeg tror næsten, man staar sig ved at lade en anden udfinde det.“

„Det var mærkeligt!“ sagde Sulla, — men fik saa smuk en Farve i sine Kinder, at hun vel nok havde forstaaet, hvad Søsteren mente.

„Men en kær Omgangsven har vi faaet i den sidste Tid, som du værs'god har at synes om,“ sagde Marie Louise. „Han er saa prægtig. En Pastor Dalbom. Han mistede sin unge Kone ifjor

med den første Lille og søgte saa hertil fra den ensomme Præstegaard.“

„Aa, er det ham?“ sagde Sulla.

„Hvad mener du? Ja, han er Broder til Fru Pauline Erhart, som I jo kender. Tænkte du paa det?“

„Nej, jeg tænkte paa, at Ulla sagde“ — —

„Lad os bare ikke tale om Ulla eller om hendes Opførsel her! Det staar hun sig ved.“ —

— Om Søndagen prædikede Pastor Dalbom til Højmesse, og de gik i hans Kirke. „Man kan hans Prædiken udenad, før man har hørt den,“ havde Ulla sagt. Men Sulla kunde den ikke en Gang bagefter. Det forstyrrede hende, at hun kom til at tænke paa, om han egentlig mindede om Søsteren? — om de to havde leget sammen som Børn? og hvad Slags Lege? — eller paa lignende taabelige Ting, saa hun hørte kun løsrevne Stumper af Talen.

Men da han kom til Grams om Aftenen, var han hyggelig og rar og saa godt ud. Saa talte han kønt om sin unge Hustru, der havde været ganske frygtløs og rede, den Gang Døden kom midt i hendes Lykke. Det var bedst, Ulla fik det at høre en Gang! Det var dog en Styrkeprøve, som man vist ikke bestod blot paa Overleveringer.

Det hændte flere Gange i den nærmeste Tid, at Sulla kom til at følges med Pastoren paa Ture eller større Udflugter. Og da faldt det ganske naturligt, at han talte en Del om Søsteren og Svogeren i København, som han vidste, hun kendte.

Mest om den sidste — fordi der vel var mest at sige om ham.

„Han er meget begavet. Og elskværdig, maa man sige. Jeg har set smukke, selvforglemmende Impulser hos ham lige fra Dreng. Men han var sen til at faa Samling paa sig selv. Jeg stod egentlig de to ældre Brødre, Julius og Frederik, mere nær end Hjalmar.“

„Hjalmar — er det Deres Svoger?“ Det var ikke aandrigt spurgt — man kunde jo ikke godt tage fejl af det, — men han svarede et tilforladeligt Ja, som om Spørgsmaalet var meget berettiget.

„Han vidste længe ikke, hvad han vilde være. Han kunde nok tale sig varm om et eller andet Særstudium, som han vilde drive paa en hidtil ukendt Maade — men dette ganske simple at tage fat paa noget, syntes at falde ham svært. Der var en Brist indeni ham, sagde han selv, — han passede bedst til at være den frie Elsker af alt skønt. Faderen vilde egentlig kun høre Tale om Teologi for hans Vedkommende, men —“

„Og hans Mor?“

„Hun var død den Gang. — Men det kunde han mindst af alt tænke sig. „Er det, fordi du ikke tror?“ spurgte jeg en Gang i en fortrolig Stund. „Nej,“ svarede han, „hvad gør de andre! Nej, var jeg blot kemisk fri for nogetsomhelst i den Retning, saa gik det glat nok. Men midt i alt det negative har jeg en nogenlunde positiv Trang i mig — Trangen til at tilbede. Den vilde jeg dog gerne en Gang have vendt derhen, hvor den bedst kan tilfredsstilles. Men bliver Teologi mit

Studium, det jeg skal herse med — vil den Trang søge sig andre Guder. Og Præst kunde jeg dog aldrig blive“.

„Hvorfor ikke?“ spurgte Sulla.

„Fordi han sagde, at endnu mindre end man kunde fri, kunde man bede i andres Paahør. Jeg svarede, at Lønkammer-Bønnen — især den afgørende i et Menneskes Liv, som han lignede ved Frieriet — den beholdt man jo for sig selv. Men som man godt bagefter kunde tale til sin Hustru i andres Paahør, saadan — „Ja,“ sagde han, „der har vi det. Bagefter! Men man beder ikke bagefter! Hvis Bøn ikke er den „første Kærligheds“ evig nye og evig hjælpeløse Stammen, Sjælens hemmelige Ord, som ingen anden maa høre — saa er den ikke. Og bede det, som ikke er Bøn, det dræber alle Bønnens Muligheder i En.“

Paa Forkyndelsen saa han ligesaa overspændt. Han sagde — noget drastisk — at de fleste Præster nøjedes med at tage de Ord i deres Mund, som var gennemtyggede i alle andres. „Der maa jo endnu være uudtalte Ord, Ord, som har den direkte, fængende Forbindelse med — det Ord, som blev talt en Gang. Og vor Tid venter paa dem — som maaske ingen anden. Men kunde jeg finde de Ord? Og prædike konventionelt — det er dog nærmest den ottende Dødssynd. Man faar aldrig Mennesker saa haabløst langt fra noget, som fra det, man har prædiker dem bort fra.“ — Han behagede sig i at skrue Fordringerne saa højt op, at de ikke kunde tilfredsstilles. Det blev som en Undskyldning for hans Tøven.

Men paa en Gang kastede han sig af al Magt over det teologiske Studium. Jeg tror, han havde høstet et Par sørgelige Erfaringer om, at den, der staar ledig paa Torvet, let bukker under for — de mindre ædle Sider af sin Natur. Jeg tror det.“

Sulla gik lidt hurtigere til, og han vedblev: „Det faste Studium fik en gavnlig Virkning paa ham. Og samtidig havde han den Lykke, som for ham blev uvurderlig, at en god Kvinde fæstede sit Hjærte ved ham — saadan tør jeg nok kalde hende, skønt hun er min egen Søster. Hendes enkle, etiske Livssyn fik snart paavirket ham. Hun lærte ham at se sundere, ædrueligere paa alt, ikke at støje for meget op med sig selv og overdrive baade sin Higen og sine Mangler, men heller gøre ærligt Brug af de Ævner, man har faaet. Hun viste ham, at man blot hindrer sig selv i at udrette ved at ville for halsbrækkende stort, fordi Vejen gaar „paa det jævne, paa det jævne — ikke i det himmelblaa“.“

„Det gør den dog ikke for alle,“ sagde Sulla, som havde faaet en varm Plet i hver Kind.

„Ja, det viste sig nu, at den gjorde det for ham. Han fik en glimrende Eksamen og kom ved særlig heldige Omstændigheder ind paa den Universitetsvej, som ellers nærmest er Vintervejen at regne med. Der er han paa sin Plads — en nidkær, tankevækkende Lærer for de unge — og har derigennem selv vundet den aandelige Klarhed, han manglede.“

Sulla tænkte: de har lært ham at leve udenom sig selv. Det holder man ikke ud i Længden.

Men — hvad angik det hende! Saa sagde hun blot, at det var jo en sjælden Karriere for saa ung en Mand.

Naar Pastor Dalbom tog fat paa et Æmne, vilde han ogsaa have det udtømmende drøftet. Da han først fik begyndt at tale til Sulla om sin Svoger, kunde han næsten ikke blive færdig. Naturligvis talte de ogsaa om andre Ting, men denne kom han stadig tilbage til.

— Marie Louise paastod endnu mer vedholdende end ellers, at Mor og Sulla maatte forlænge deres Besøg udover den ene knappe Maaned. Vejret havde været saa uheldigt, at de ikke havde haft rigtigt Udbytte af Opholdet. Men Mor havde lovet Moster Jutta i Silkeborg, at de skulde være hos hende en Del af August — og altfor længe turde de ikke blive borte fra Farmor Ursula. Saa foreslog Marie Louise, at Søsteren idetmindste kunde blive sin Ferietid ud hos hende, og det syntes Sulla egentlig selv. Men Mor holdt paa, at de skulde følges ad.

„Nu kommer netop Professor Erharts tilbage fra Thüringen og skal være hos Pastor Dalbom,“ sluttede Marie Louise „Skal I saa rejse lige naar de kommer?“

Men Mor sagde, at det var ikke nogen Grund til at blive. Og det havde hun da virkelig Ret i.

Den Dag hans Søster og Svoger kom, havde Pastoren bedt dem alle hen til sig om Aftenen. Han var saa hyggeligt indrettet i en nydelig Lejlighed, med en rar og dygtig Pige, som var fulgt med ham fra Præstegaarden. Han var meget optaget af Omsorgen for sine Gæster, men lidt ner-

vøs. Sulla syntes, at han hele Tiden saa sig om efter det unge, blide Ansigt, der skulde have delt denne Omsorg med ham — og havde saa ondt af ham. Det var ogsaa vemodigt at se Møblerne fra det Udstyr, der for halvtredie Aar siden var valgt med saa megen Glæde, Puderne og Smaatæpperne, der saa tydeligt var Brudegaver, Sybordet i Dagligstuen, hvor ingen mere sad stilfærdigt og syede, medens han gik op og ned ad Gulvet eller skrev i Stuen ved Siden af.

Hun var ualmindelig tavs den Aften, fordi hun følte, at hun hvert Øjeblik var nærved at græde.

Underligt er det ogsaa at mødes med Mennesker, man er vant til at træffe paa helt anden Maade, i ganske andre Omgivelser . . .

Pastor Dalbom tog Mor tilbords, Gram Professorinden; Rektor, som ogsaa var der, men hvis Kone ikke var rask, førte Marie Louise, og Professoren Sulla.

Idet han bød hende Armen, blev han staaende et Øjeblik. „Ved De, hvad jeg har foretaget mig paa hele min Rejse?“ spurgte han.

Hun svarede nej. Hvor kunde hun vide det?

„Jeg har gaaet og haft Hjemvé. Efter“ — —

„Efter Farmor Ursulas Have,“ sagde hun næsten mod sin Vilje.

„Netop! Vil De tro, at jeg føler mig ganske hjemløs uden den!“ Sulla svarede ikke. Han mærkede vel, at hun ikke syntes om, han tilegnede sig Haven formeget — og idet de gik ind i Spisestuen efter de andre, vedblev han højt og i en anden Tone: „Saadan har jeg nu vænnet mig til at sidde

der — skønt jeg jo kun har den tillaans. Man er et Vanedyr!“

Rektor maatte takke ham for den Bemærkning; han havde befrygtet, at han var ene om at være det.

„Hvor kunde De forresten straks gætte det?“ spurgte Professoren hende lidt efter.

„Jo — for jeg har selv Hjemvé efter Haven,“ sagde hun alvorligt. Og i det samme var hun igen ved at faa Taarer i Øjnene, for hun sad ligeoverfor Værten, paa den Plads, som en anden skulde have udfyldt, og man kunde se, at han havde gjort sig saamegen Umage for at faa det pænt — med kolde Kyllinger, Hummersalat og meget andet — at det var umuligt ikke at blive rørt. Og spise kunde der ikke være Tale om. Lidt Agurkesalat var alt hvad hun fik ned.

„Og vil De tænke Dem, at jeg har ikke en Gang kunnet skrive — det skulde Ferien jo bruges til! Men ikke en af mine gamle Mystikere har jeg kunnet formaa til at besøge mig paa Hotelværelse! De har nu ogsaa vænnet sig til at have deres Gang i den Have — skønt de i og for sig kun har lidt tilovers for Naturen. Men derinde tror jeg, at gamle Suso kunde have plantet sin aandelige Majstang — den, som han vandt om med sit Hjærtes røde Roser.“

„Ja,“ sagde Sulla og var glad ved Tanken. Nu vidste hun baade om Eckart, Suso og Tauler. Gram havde gode Bøger, og hele Ferien igennem havde hun søgt i dem om de gamle, tyske Mystikere, hvis stille Selskab hun savnede.

Professorinden sad imidlertid og raadede Gram til at tage til Thüringen med sin Kone. Hun kunde ikke sige, hvor hun og Erhart havde haft Glæde af Rejsen!

Efter Bordet ønskede Sulla ikke straks at tale med nogen og satte sig hen at se paa den unge, afdøde Kones Billede en Smule fra de andre. Det var et ganske kønt og mildt Ansigt — men underligt hvor det saa resigneret, forud resigneret ud! Og Billedet var dog taget i Forlovelsestiden.

Henne i de andres Klynge var der først blevet udtalt den almindelige Forbavselse over det danske Klima, som hver Sommerferie gentager sig — skønt samme dog næsten burde være kendt! Derefter syntes man at have slaaet sig ned paa Ægteskabet, og der lod til at være Menings-Overensstemmelse om, at den egentlige Lykke i det Forhold grundede sig paa Resignation.

Det var et Æmne, Sulla aldrig brød sig om at indlade sig paa. Men nu faldt de Ord hende pludselig af Munden: „Saa maa de, der passer mindst sammen, da kunne faa mest Lykke — for jo mer Resignation bliver der Brug for.“

„Ja, — men de vil maaske netop ikke kunne præstere den,“ sagde Professoren.

Derefter kom man ind paa alle de Skilsmisser, som var et sørgeligt Tidens Tegn. Rektor syntes dog, at i enkelte Tilfælde — — Han vilde f. Eks. sige, at hvis en større Følelse end den, der havde stiftet Ægteskabet, greb en af Parterne, saa var der „en plausibel Grund“ til at gaa fra hinanden. Men den kunde de andre netop mindst godkende.

„For en kristen var det utænkeligt,“ sagde Pastor Dalbom, „selv om Følelsen var nok saa stor.“

„Ja, dér kunde en utilladelig Følelse da aldrig en Gang blive saa stor, at Tanken om Skilsmisse blot kunde opstaa,“ sagde Professorinden.

„Nej, det har du ogsaa Ret i, Søster.“

„Hvad mener De, Professor?“ spurgte Gram.

„Jeg er Professor i Etik. Saa kan De selv sige Dem det.“

Gram smilede. „Ja, jeg vilde bemærke, at selv om et Menneske ikke staar i et bevidst Gudsforhold, som forpligter, saa staar han dog i Forhold til Samfundet — og det til begge Sider. Bryder han ud af sit Ægteskab, bryder han ned til højre og venstre, — og det har man ikke Lov til. Man er nu en Gang ikke ene paa Jordkloden med den man elsker.“

„Men det er maaske det man synes,“ sagde Professoren. „Jeg tror ikke, det kan nytte stort at tale om Forhold til Samfundet til et Menneske, der vil svare, at han kun staar i et Forhold — som forpligter dybest, og som han mindst tør bryde ned — Forholdet til den, han elsker.“

„Ja, det er rigtigt,“ sagde Værten. „Nej, Religionen er en bedre Autoritet end Samfundet.“

Pastor Dalbom var meget glad for Sullas Stemme — han plejede at sige, at der var en Taare i den — og bad hende nu indtrængende om at synge for dem. Helst Heise — det vidste man hvad var. Og da det var omtrent den eneste Sangkomponist, af hvem han havde nogle Noder, var man ogsaa henvist til ham. Men saa skulde det være en af dem, Marie

Louise kunde spille til. Hun begyndte at lede op, og inden Sulla vidste af det, stod hun selv og sang:

„Jeg mindes vel et Sted, — gid jeg var der igen —“

Det faldt hende først ind, da hun var begyndt, at det kunde være, som om hun mente Farmors Have. Da vilde hun gerne stanse — men det gik jo ikke an . . . .

„hvor Timerne saa sagtelig gled hen,
lig sølvklare Perler, der trækkes paa en Snor,
saa milde som to Elskendes Ord.“

Pastor Dalbom havde Taarer i Øjnene, da hun var færdig. Han maatte vel have tænkt paa den landlige Præstegaard mellem fynske Hegn, hvor hun havde gaaet i Haven og siddet og syslet med det fine, spæde Børnetøj, — som kom til at klæde et lille Lig i hendes døde Moderarm. Aa, hun burde ikke have sunget den Sang! Han bad hende synge mere — men hun kunde ikke.

I Løbet af den Aften bemærkede Sulla et Par Gange, at Professoren pludselig saa hen fra Pastor Dalbom til hende eller omvendt. Det var saa paa-faldende, at hun blev ilde berørt ved det. Og med et faldt der hende noget ind, som drev Blodet op i hendes Kinder. Hun blev ganske bange for at tænke sig om og opdage — hvad hun saa nødig vilde se! Det forstemte og forvirrede hende saadan, at hun havde svært ved at tage Afsked paa en nogenlunde naturlig Maade. Og da Marie Louise paa Hjemvejen blev ved at spørge hende, om der ikke var hyggeligt, og om han ikke var elskværdig

som Vært, kunde hun næppe faa de knappe Enstavelsessvar over sine Læber.

Hun delte Gæsteværelset med Mor, og da Sulla havde slaaet sit Haar ned, men ganske glemte at flette det til Natten, gik Mor hen og tog hende om Hovedet: „Hvad er der i Vejen, min lille Pige?“

Det var saa trygt at have begge de Moderhænder om sit Hoved; de havde kunnet berolige En fra ganske lille. „Mor, tror du vel, at Pastor Dalbom synes om mig?“

„Nej, det har jeg ingen Grund til at antage,“ svarede Mor, som helst ikke troede noget af den Slags, før hun havde det uomstødelige Bevis i Hænde.

„Men — hvis han nu gjorde det, Mor, vilde du saa sige, at jeg havde baaret mig galt ad overfor ham?“

Det var to saa indtrængende alvorlige Barneøjne, der saa op imod Mor, at hun bøjede sig ned og kyssede dem. „Du har maaske gaaet og talt vel meget med ham. Men det var jo kun om fornuf-tige og ganske upersonlige Ting — saavidt jeg hørte. Saa jeg vilde ikke afbryde.“

Hun talte saa beroligende som muligt, for Barnet saa forpint ud. Pludselig gav Sulla sig til at græde og slog Armene om hendes Hals: „Aa, Mor — han maa ikke synes om mig! Jeg kan ikke lide, at nogen synes om mig — og han har haft Sorg nok. Aa, jeg har gaaet for meget med ham — jeg tænkte slet ikke paa ham.“

Mor strøg hende ned over Haaret og gav sig til

at flette det. „Lad os nu ikke gøre os Sorger over noget, som maaske slet ikke er til! Men siden du har faaet den Tanke, vil min egen Pige jo nok være meget tilbageholdende og forsigtig, næste Gang du er sammen med ham. Du ved, jeg siger, at en Kvinde bør altid ved sin Holdning kunne forhindre, at en Mands Følelse antager de store Dimensioner — naar hun ikke selv —“

„Aa nej, Mor —“ Sulla stirrede saa forfærdet op, at Mor atter maatte kysse hende. „Men ved du ikke ogsaa, at jeg har plejet at gøre, netop som du her siger?“

— Sulla saa medtaget ud den følgende Dag; hun havde næsten ikke sovet. Mor spaserede lidt med hende ud ad Marselisborg til for at friske hende op. De mødte Professoren, som sagde: „Tak for igaar,“ idet han hilste og gik forbi. „Det maatte da være til dig, som sang og havde ham tilbords,“ sagde Mor. „Mig har han saamænd ikke noget at takke for.“ — „Og mig heller ikke,“ sagde Sulla.

Efter Hjemkomsten var der flere Ting at hjælpe Lullemor med. Hun skulde have Middagsfremmede den næste Dag, som var deres sidste. Morgenen efter rejste de. Det hjalp til at sprede Tankerne, og ved den klare Dag, under fornuftig Beskæftigelse, syntes hendes Frygt fra den foregaaende Aften hende tilsidst helt ugrundet.

Men den næste Formiddag, medens hun stod og ordnede Markblomster til Bordet, kom Brevet. Heldigvis var ingen af de andre i Stuen; en andens Hemmelighed skulde man bevare endnu dybere end sin egen.

Der var først nogle kønne og følte Udtalelser om hans tidlig brudte Lykke, om den Hustru, som var uforglemmelig — paa hele to Sider. Men paa den tredie havde han gaaet og talt saa godt med Sulla — aa ja, dér var det — at Ønsket om at vandre Livsvejen med hende, ham selv uafvidende, var opstaaet hos ham. Saa kom noget om den Følelse, hun havde vakt i hans Hjærte — det gjorde ondt langt inde i hende. Hjemvéen blev saa sugende stærk . . . Aa, hvorfor fik man en saadan Anmodning af en fremmed — og ikke blot af en, hos hvem Ens Hjærte følte sig hjemme! —

— Sulla var saa gennemsigtig bleg, da hun kom ned til Middag i sin lyserøde Kjole, at Gram citerede: „Mærke paa hellig Elskov er den hvide Rose.“ Men da Pastor Dalbom traadte ind med Søster og Svoger, jog der dog lidt rødt op i hendes Kinder. Det slog hende, at han saa forud resigneret ud.

Hun løftede ikke Øjnene op, da hun sagde Goddag til ham, og heldigvis skulde hun ikke have ham tilbords, det havde Mor forhindret. Hun havde en ung Officer, der var begejstret for at spille Polo. Og da det ikke morede hende at høre om, var hun mest optaget af at se paa Lullemor, — som hun sad der for Bordenden som Værtinde, med Professorens ved sin Side. Hvor var hun sød — med sine ivrige Haandbevægelser, sine glade Øjne, varme Kinder og sorte, lidt uregerlige Lokker! Aa, hun havde det ogsaa godt! Ingen friede da mer til hende.

Efter Kaffen i Verandaen gik en Del af Sel-

skabet lidt ned i Haven. Den var ikke stor, men nydelig holdt, med fri Udsigt over Vandet.

Sulla tog sig sammen og gik hen til Pastor Dalbom, som stod noget fra de andre. Hendes Hænder var ganske kolde — det kostede hende stor Overvindelse at røre ved den Ting. Men for hans Skyld maatte det gøres snarest muligt.

„Tak for Deres Brev,“ sagde hun. „Jeg“ — —

Han gik med hende lidt længere bort endnu fra de andre. „Vil De ikke heller vente med at besvare det?“ Han saa paa hende med saadan et godt Udtryk — og Stemmen slog over.

„Nej Tak . . . Ja, det vil sige — besvare det kan jeg egentlig ikke. For alt det ligger mig saa uendelig fjærnt. Jeg tror, at det passer slet ikke for mig.“

„Hvorfor ikke?“ sagde han. „Jeg tror det netop! De er saa ung — og skabt til at give saa megen Lykke!“

„Nej, nej — det er jeg ikke.“

„Men Deres Hjærte er Dem vel endnu ikke aabenbart.“

„Nej, det kan være. Og det bliver det maaske aldrig — paa den Maade De mener.“

„Aa jo! Hjærtet melder sig nok en Gang. For det har det største Krav i et Menneskes Liv.“

„Jeg ved dog ikke, Pastor Dalbom. Der er jo enlige Naturer. Jeg er ikke som de andre. Det er maaske, fordi jeg er underlig opdraget — men jeg synes undertiden, at jeg sidder i en Verden helt for mig selv, langt borte fra alle andre. De blev egentlig ikke mindre ensom — selv om jeg —“

„Tror De ikke? Jeg ved dog vist bedre, hvad De kunde være for mig, Frøken Anker. De kunde give mig Hjemmet igen. Det er svært at lide af Hjemvé — i sine egne Stuer.“

„Aa, det er der vist flere, der maa!“ Taarerne brændte hende i Øjnene, før hun kunde forhindre det. Hun havde saa ondt af ham.

„Men —“ han saa indtrængende paa hende — „hvis der kom en Gang, hvor De blev mere klar over Dem selv, og Tanken om et eget Hjem kunde tilsmile Dem — vil De saa huske, at der er et Menneske, for hvem De — og De alene —“

„Nej, nej, De maa ikke gaa og vente . . . Det kunde jeg ikke taale at tænke paa.“

„Det skal De heller ikke, blot De vil love mig, at dersom De en Dag ser anderledes paa det — saa vil De lade mig det vide.“

„Ja,“ sagde hun og tænkte: „for det sker aldrig! — Men De maa ikke vente paa det. — Tak for det, De har sagt mig — og fordi De har sagt det saadan.“

Hun rakte ham Haanden. Han tog den og stod lidt med den.

Saa var der Skridt i Gruset, og Professorens Stemme lød: „Jeg skulde hilse fra Deres Mor med dette Schal“ — han svøbte det om hende — „og sige, at De heller maatte komme ind med det samme. Det er for køligt at være ude. Du skulde have tænkt paa, hvor Frøken Anker er let klædt, Andreas.“ Tonen var kort.

Andreas saa ud, som om man ikke kunde forlange den Tanke af ham. Og det var jo ogsaa for

meget — i det Øjeblik! De fulgtes nu op sammen — og da Sulla havde det varme, bløde Schal om sig, mærkede hun, at hun før havde frosset.

Selskabet sad i den smukke, store Veranda, hvis matte elektriske Pærer var tændte. Adjunkt Gram fortalte netop, at han havde faaet et Manuskript til en lille Digtsamling sendt af en forhenværende, begavet Elev, som ønskede hans Mening derom. Nu vilde han bede Professoren forelæse nogle af disse Digte og udtale sin værdifuldere Dom.

Det var godt, tænkte Sulla. Hun følte al den Hvile, det kan give at høre rolig Oplæsning af en smuk Stemme. Man kunde sidde hen uden at røre sig, uden at tale, uden at tænke og lade Klangene rinde og rinde omkring sig — ligesom øse Lindring af dem med begge Hænder. . . . Blot ikke forstyrres — det gjorde ondt at røre paa sig . . . Det gjorde ondt at tale eller tænke.

Professoren stansede først, da Teen blev budt om — og efter den begyndte Gæsterne at tage bort. Pastor Dalbom var bevæget, da han tog Afsked med hende. „Farvel — og lev vel,“ sagde han og trykkede hendes Haand, saa Ringene gjorde smertelig ondt.

„Paa Gensyn!“ sagde Professoren. „I Lutetia“. Hun svarede intet — kunde vel ikke anerkende Fællesskabet med nogen om den Verden.

Aa, men Gud ske Lov, at den var til, den Verden i det skjulte — hvor man kunde sidde saa hjemligt stille med sig selv og være borte fra al den pinefulde, sjæletrættende Udlændighed . . .

NÆSTEN

AUGUST blev ligesaa regnfuld som Juli og lidt køligere endda. Men dejligt var der jo ved Silkeborg. Himmelbjærget bar sin blaanende røde Kongekaabe af fuldt udsprungen Lyng, og Gudenaaen randt klar og blank mellem lange Græs — med skyggende Bøge til begge Sider.

Midt i Tyverne af Maaneden vendte Mor og Sulla tilbage til København.

Der var frodigt og æventyrlig broget i Farmor Ursulas Have. Vildvinens lange Ranker begyndte at faa purpurrandede Blade, Kaprifolierne havde deres røde Bær, høje Kaktusgeorginer stod i glødende Flor, Levkøjerne blomstrede endnu, og Roserne remonterede i al deres Pragt. Lars Tjener havde ikke savnet Sullas Hjælp til Vandingen — den havde Himlen selv besørget, sagde han. Hun hjalp ham ellers trolig baade med at luge, rive og vande; de to kunde godt overkomme Arbejdet. Kun Foraar og Efteraar og nogle Gange i Løbet af Sommeren havde de en Havemand til Hjælp.

Vejret bedredes nu betydeligt. Den første Søndag var næsten hele Kredsen nede i Haven efter Mid-

dag, og Sulla havde allerede siddet der et Par Gange. Hun havde den ganske for sig selv. Professorens vendte ikke hjem før om Aftenen den første September.

Da havde det gode Vejr vundet en straalende Sejr, og det var sommerlig varmt. Lars Tjener havde fastsat Plukningen af Pærerne til den Morgen. Det var sent nok for saakaldte Sommerpærer — men de havde jo ikke kunnet modnes i den Væde!

Sulla hjalp med som altid — og tænkte paa den Fest det havde været i Barneaarene, naar man en Tid havde leget Ludvig Anker og Frøken Ursula med halvmodne, forbudte Pærer, endelig at være med til den højtidelige Afplukning med lovlig Spisen og Nedlæggen i smaa Spaankurve, som blev pyntede med Blomster og fordelt mellem Slægt og Venner.

De havde arbejdet ivrigt og var næsten færdige. Lars stod endnu paa Stigen og Sulla oppe paa sit Yndlingssted i Træet — da Døren i Muren gik op, og Professoren kom ind i Haven.

Hvad var dog det! Hvor var det muligt!

Hun var nede af Træet i samme Nu — og stod i Græsset med tre, fire Pærer i den ene Haand, da han kom hen og hilste paa hende.

„Nu har jeg vist igen forskrækket Dem?“

„Jeg troede ikke, Professoren var kommet.“

„Det er ogsaa en Dag før Bestemmelsen. „Unverhofft kommt oft“ — han smilede lidt ironisk. „Og De er ved at plukke Pærer“ — han saa paa dem, hun havde i Haanden.

Hun forstod nok, hvad han tænkte — og det blev næsten umuligt ikke at byde ham en, naar man

ikke vilde være uhøflig. Men hun gjorde det ikke. Her legedes ikke Ludvig Anker og Frøken Ursula.

„Ja — men de er ikke sorterede endnu,“ sagde hun og kastede sine Pærer hen i Kurven. „Naar vi er færdige med det, vil min Farmor glæde sig ved at sende Professoren en lille Prøve af de bedste.“

„Tak for den venlige Tanke,“ sagde han — „ikke at byde mig en nu,“ saadan fuldendte hans Smil Sætningen. Men det fik være! Hun havde klaret Situationen. Og havde Farmor Ursula ikke tænkt paa at sende Professorens Pærer, vilde hun foreslaa det. De kunde faa Mors Part.

Efter et Par udvekslede Bemærkninger om det smukke Vejr og de pragtfulde Blomster, gik han op i Lysthuset og satte sig til at skrive. — En af Pigerne kom ned og hjalp med at bære Pærerne op, og Sulla maatte blive endnu en Stund i Haven for at plukke Vinløv og Blomster til Sendingerne, inden hun med en tavs Hilsen til Professoren kunde gaa op til Farmor Ursula.

Det traf sig saa heldigt, at denne netop havde bestemt at sende en lille Kurv med Frugt og Blomster op til fjerde Sal, som en Velkomsthilsen fra Haven. Sulla skulde ordne den med særlig Omhu, sagde hun. Og det blev, som Farmor ønskede. Hun tog først fat paa den, og den fik de smukkeste Blomster. —

Vejret holdt sig klart og sommervarmt. Haven var overstrømmet af Guldsol, af Glød fra store Blomster og Purpurløv. Plænen tindrede af Efteraarets stærke Dugg. Der var ganske kongeligt at sidde, sagde Professoren til Farmor Ursula.

Sulla kom meget i Haven. Der skulde daglig plukkes og ordnes Blomster for Farmor. Hele For-sommeren igennem vilde denne næppe tage et Par enkelte til sig selv; Haven skulde beholde al sin Pragt. Men nu, hvor det hele dog snart skulde visne, blev alle Tanterne forsynede med store Buketter. Sulla kunde heller ikke modstaa at sidde der i Guld og Glød og sval Stilhed . . . Men ikke for meget eller for længe ad Gangen.

En Formiddag var hun gaaet derhen med en fransk Bog, hun var begyndt at oversætte, og sad ved det lille Bord i sin Løvhytte, da Grenene blev bøjede tilside, og Professoren stod der. „Tilgiv, hvis jeg forstyrrer Dem. Maa jeg tale et Par Ord med Dem?“

Hun havde rejst sig og stod ligesom han.

„Det er maaske en underlig Anmodning at komme med. Men — — den Mangel paa Velvilje, De har været saa god at vise mig — nej, De maa endelig ikke bortforklare den, jeg ønsker at fastslaa den — har givet mig Mod dertil.“

Hun rakte Haanden ud med en af sine Dronning-Bevægelser, som Ulla kaldte dem, og sagde: „Vil De ikke sætte Dem?“

Han tog Plads paa den modsatte Bænk, og hun satte sig igen — med al den Ro det giver at mødes med det, der ikke kan undgaas.

Han sad et Øjeblik og saa sig om. Jo, der var grønlig-gyldent og skjult i hendes Fristed! Det var, som om han nødigt vilde bryde Stilheden. Hun syntes ogsaa, at det var næsten Synd . . . Han havde ikke taget sin Hat paa igen; den laa foran ham paa

Bordet. Hans Haar havde et sjælden smukt Fald; en Solstraale gled netop ind over det.

„Jeg er kommen til at tænke paa to Mennesker, jeg har læst om — to skibbrudne Mænd, der var slyngede op paa en øde Ø midt i Verdenshavet. De holdt sig borte fra hinanden — de var Uvenner. Jeg ved ikke, om de havde været det før. Dette at være henvist til hinanden kan jo undertiden fjerne . . . Men en Dag kom den ene i Nød — var styrtet ned eller saaret i Kamp mod et vildt Dyr . . . Og da kaldte han af al Magt paa den anden — Nød bryder alle Love. Og han tænkte, at det havde maaske sit gode at maatte søge sin Uven om Hjælp. Hans Haand vilde ialfald ikke ryste, hans Øje vilde ikke sløres . . . Jeg er kommen til at huske paa det, fordi“ —

„Men den Fortælling kan ikke passe her,“ sagde hun. „For at være Venner eller Uvenner maa Mennesker kende hinanden nøje.“

„Ganske rigtigt! Jeg har heller aldrig ment, at De gjorde mig den Ære at være min Uven. Lignelsen halter derfor ogsaa stærkt — men den kan dog bruges. Jeg kommer til Dem af to Grunde: vi sidder jo nu en Gang her i en fjærn Verden — paa en Ø med Havbrus omkring . . . Eller paa Bunden af en Brønd . . . Og den manglende Imødekommenhed, jeg har mødt hos Dem, berettiger mig til at tro, at Deres Blik ikke vil sløres af Medfølelse eller af Velviljens rosenrøde Brillen — og at De ikke straks, naar De har hørt mig, vil føle Dem dreven til at forsikre mig, at der ikke er det

mindste i Vejen med mig — hvis blot jeg ikke selv bilder mig det ind.“

Nej, det vilde hun ialfald ikke. Der var noget i Vejen. Det vidste hun.

„Der er forresten ogsaa en tredie Grund,“ sagde han lidt efter. „Jeg stoler paa Dem. Jeg tror godt om Dem. Jeg har Tillid til Deres aandelige Standpunkt.“

Hun syntes med et, at hun greb om sig i en stor Tomhed. Hendes aandelige Standpunkt! Havde hun noget — var hun noget? Hun havde siddet her i Haven — ventet og tænkt sig om . . . Men var der kommet noget ud af det?

„De tager fejl,“ skyndte hun sig at svare. „De maa ikke have høje Tanker om mig. De vil blive skuffet.“

Han rakte Haanden ud som for at stanse hende. Den Bevægelse havde hun set ham gøre før. Den var talende. Saa sagde han:

„Jeg tror, det var til Frans af Assisi, at der kom en fattig Bonde, som sagde: jeg beder dig, at du vil være saa god, som vi heromkring tror, at du er — for netop saadan trænger vi til dig.“

Hun saa op imod ham, rolig og meget alvorlig: „De kan godt sige mig det De vilde. Jeg skal nok forstaa Dem.“

Han støttede Hovedet mod sine Hænder. Og der blev atter stille. — — Saa sagde han: „Jeg er ved at dø indvendig“ . . .

Der var noget, som blev hende klart i det Øjeblik — maaske fordi hun tænkte sig om saa stærkt eller følte sig frem saa inderligt som aldrig før:

det var dette, at ovenfra set var der alle Dage kun to paa Jorden. Derfor hed det: „Du skal elske din Næste“ — ikke „alle Mennesker“. Ovenfra set var der kun et øde Land mellem Jerusalem og Jeriko, hvor en laa halvdød ved Vejen, og en anden stod bøjet over ham — eller gik forbi — — Og den, som en Gang kom til Vejens Ende og dér vilde sige: ja, hvem var min Næste? havde med det Spørgsmaal fældet Dommen over sig selv. Havde dømt sig selv uskikket til at indlemmes der, hvor alle Øjne var klare af Kærlighed — —

Aa Gud i Himlen — hendes Liv havde været tomt og fattigt og koldt indtil denne Dag! Som enhvers, der ikke ved, at man er selvanden paa Jorden.

Men nu gik hendes Øjne op — hun saa . . . Ikke noget, der mindede om det hun havde gaaet og tænkt sig fra Barn — ikke nogen Prins, der kom højt til Hest med Krone paa for at løse alle Havens drømmende Forventninger ud til gylden Virkelighed . . . Nej, hun saa en, der netop var som alle andre — snublende, besværet, døende . . . En, som ikke havde kongelige Gaver at møde med, men Trang og Mangel. En, som kun derigennem var anderledes end alle andre, at han havde større Krav at stille — uafviselige Krav . . .

— „Tror De,“ sagde hun, „at man altid selv kan dømme om det?“

„Nej, naturligvis kan en Patient se for pessimistisk som til Tider for haabefuldt paa sin Tilstand. Men der er dog Tegn, som ikke bedrager.“

„Vil De sige mig, hvad det er for Tegn, De mener?“

„Ja — for Eks. dette, at alt det Arbejde jeg kan gøre udenom mig selv, det gaar glat og godt — og livløst som før. Men tager jeg mig en Opgave paa, som den jeg for Tiden sysler med — hvor der kræves levende Deltagelse fra min Side, en inderlig Selvfordybelse for at kunne trænge forstaaende ind i Stoffet, saa kan det kun lykkes til en Tid. Derefter gaar det uhjælpeligt istaa. Saa er jeg naaet til det døde Punkt hos mig selv . . . Jeg har mærket til det allerede for længere siden — men nu breder det sig mer og mer.“

Ja — den levende Trang i ham havde jo aldrig kunnet komme i Forbindelse med de Omgivelser, han selv havde skabt sig — og nu var den ved at ebbe i ham. Saadan maatte det gaa.

„Tror De ikke, det kunde hjælpe, hvis De kastede alt det overbord, som De kalder for livløst Arbejde?“

„Det er Levebrødet,“ sagde han tørt.

„Det er et daarligt Levebrød, hvis man dør af det.“ — Hendes urokkelige Alvor fik ham til at trække paa Smilebaandet. — „Der er meget andet, De maatte kunne tage fat paa. Alt andet vilde jo være bedre, end det, De har vænnet Dem til at gøre udvendigt. For det bliver vist vanskeligere paa en Gang at tage det anderledes fat.“

„Jeg tror ikke, det vilde nytte,“ sagde han, „selv om jeg nu kom ud af Trædemøllen. Det er vist blevet for sent. Hvis det ikke lød opstyltet, vilde jeg sige, at jeg har Døden i Hjærtet — og den

gaar nok sin Gang. Jeg sporer den paa mange flere Punkter — maaske mest i mit Forhold til andre. Udenom mig selv kan jeg vise Velvilje, Hjælpsomhed, Menneskevenlighed . . . Det er altsammen noget, jeg har „faaet for intet“ — og tidt har ydet for mindre end intet . . . Men i Bunden har jeg kun Ligegyldighed — eller rettere Afsmag for andre Mennesker.“

Nej, hvad andet — naar man ikke har set sin Næste, men maaske kun Røvere, der udplyndrer og mishandler, Præst og Levit, der gaar venligt forbi. Det er kun Næsten, man kan elske.

Og hvem er da hans Næste, som ligger slagen og halvdød paa Vejen mellem Jerusalem og Jeriko? Hvor ligefremt er ikke Svaret! Den, som øver Barmhjærtighed imod ham.

Den som staar, fordi den anden ligger . . . Som er stærk, fordi den anden er svag . . . Som har Vin og Olie, fordi den anden har gabende Saar — —

„Saadan har vi det vist alle til Tider,“ sagde hun.

„Det er troligt nok! Det er ogsaa først ængstende, naar det er blevet Grundstemningen i En — — Naar man kan fatte Interesse, Beundring, alle Slags golde, værdiløse udenoms Følelser for andre — men ikke en Draabe ublandet, ren og varm Hjærtelighed.“

„Hvis De ikke har noget imod det,“ sagde hun efter et Øjebliks Tavshed, „ville jeg gerne holde mig til det, De talte om først — Deres Arbejde. Er det gaaet istaa for Dem i Dag?“

„Redningsløst! Jeg sad og saa halv fortvivlet og

helt aandsforladt ud for mig . . . Saa bevægede Sirenbuskens Grene sig — ligesom talende Haandbevægelser. Og jeg tænkte: der sidder dog et Menneske!“

Hvor det lød godt og jævnt og tilforladeligt — et Menneske. Hvor det gav Tryghed og rolig Selvfølelse! Det var mer, meget mer end at være Dronning.

Men der var dog mer at naa — for Fuldendelsen af Sætningen manglede: og dette Menneske er min Næste. At være Næsten for en anden, saa han maatte se og føle det — det var Maalet.

„Ja, saa gik jeg herover,“ føjede han til — „skønt jeg følte, at det maatte tage sig underligt ud. Jeg beder Dem ogsaa om Undskyldning.“

„Det behøves ikke,“ sagde hun. „Jeg synes, der var mere Grund til Undskyldning, hvis De ikke var kommet. — Vil De gøre mig en Tjeneste: naar det sker igen at De gaar istaa, vil De saa komme herover og læse for mig af Deres Arbejde — og forklare mig, hvordan De har tænkt Dem det?“

„Vil De saa fuldende det for mig?“

„Nej,“ sagde hun, som om Spørgsmaalet var ganske naturligt. „Men saa vil De maaske komme i Gang med det igen.“

„Ja, jeg er bange for, at det vil briste for mig hver eneste Dag — saa det blev lidt for ofte at lægge Beslag paa Deres Taalmodighed.“

„Det gør ikke noget,“ sagde hun og rejste sig. „Jeg maa gaa nu — og imorgen har jeg desværre lovet mig bort hele Dagen. Men iovermorgen haaber

jeg at være her. Og saa vil De nok komme herover, hvis det brister for Dem.“

„Ja, maaske,“ sagde han. „Tak.“

Hun rakte ham Haanden med det samme alvorlige Ansigt, hvormed hun havde hørt paa ham. Den Tanke for igennem ham: mon Englene smiler? Ialfald næppe, naar de færdes her paa Jorden. Da gaar de vist omkring som alvorlige Børn. — —

Hun gik den Dag i stille Undren over, at hun slet ikke var forbavset over sig selv. Var det dog ikke rent ubegribeligt, som hun havde baaret sig ad — hun, der ellers var saa utilnærmelig og afvisende, at hun tidt havde hørt Bebrejdelser for det?

Nej, hun kunde ikke finde det — hvor samvittighedsfuldt hun end blev ved at stille sig det Spørgsmaal. Aldrig var hun optraadt saa selvfølgeligt — saa helt i Overensstemmelse med sig selv! Om hun ogsaa havde kunnet gøre det om, vilde hun ikke have stillet sig anderledes.

Men var det hendes Part — den, hun her tog op? Burde hun ikke have vist bort fra sig selv, have henvist til — — Nej, man viste ikke hen til andre, den Dag man stod Ansigt til Ansigt med sin Næste, som var i Nød. Om alle i Verden vilde hævde det — hvad kunde det bevise for hende! Det Ansvar, hun ikke turde lade ligge — ikke turde for sig selv — det maatte hun bære, hvor tungt det saa kunde blive.

— Den næste Dag var Sulla bedt til Eline Wandel, der som Barn havde læst med dem hos den private

Lærerinde, og nu sang sammen med hende. De skulde først gaa Tur, saa musicere og efter Middag i Teatret til en Opera, de begge ønskede at høre.

De spaserede paa Smedelinien, da Sulla saa, at der sad et Par Elskende paa en Bænk, de skulde forbi. Den kvindelige Part vendte Ryggen imod dem og havde rakt begge Hænder til Manden, som kysede hendes Haandled.

Det berørte Sulla meget ubehageligt, men da Eline var nærsynet, var det bedst at gaa rask forbi Stedet, uden at gøre hende opmærksom paa noget.

Ved Lyden af deres Skridt rettede Parret sig. Mandens Ansigt var ikke fremmed for Sulla . . . Og Damens Skikkelse — — Hun blev svimmel — det var Ferdinand Birk og Ulla.

Sulla gik med Eline under Armen og havde Aandsnærværelse nok til at føre hende hurtigt forbi Bænken uden at se derhen. Men hele den øvrige Dag vidste hun næppe, hvad hun saa og hørte omkring sig, eller hvad hun selv sagde.

Noget saa umuligt — saa oprørende umuligt! — —

Næste Morgen kom Ulla, sommerlig lys, leende og missende. Hun sad først lidt hos Tante Therese, saa vilde hun ind med Kusinen i hendes eget Værelse for at finde nogle Noder frem.

„Du saa mig vel nok igaar — siden du ikke vilde hilse?“ spurgte hun straks.

„Ventedu det?“

„Ja, hvorfor ikke? Du kender jo ogsaa Ferdinand Birk — fra gamle Dage.“

„Saadan kender jeg hverken ham eller dig, Ulla.“

„Saadan! Jeg var kommet for tidlig ud for at hente Ninette fra Skole og traf Ferdinand i Bredgade. Saa drev vi lidt ud ad Smedelinien sammen. Er det saa „fyrgterligt“?“

„Hvor kan du komme til at følges med ham? Det er jo en ganske umulig Situation. Og han sad og — ja, jeg vil ikke en Gang sige det.“

„Og kyssede mig lidt paa Haanden, kan jeg tænke. Naa ja — naar man slaar sig ned i det grønne med en Mand, kan saadan noget jo nemt ske!“

„Ulla!“ Det lød som et Raab. Sullas Kinder var hvide og hendes Øjne helt mørke.

„Tag det bare ikke saa højtideligt — lad os først faa talt ud.“ Ulla drog Kusinen ned paa den lille, blaa Hjørnepuf og satte sig selv ved Siden af hende, medens hun lukkede Hænderne sammen om det ene Knæ. Saa lo hun. „Kan du huske, da du sang den af Dyvekes Sange: „Jeg sidder og Øjnene lukker, med Hænderne lagt under Knæ“ — og gamle Ursula sagde højt ud i Stuen: „Det var ellers en køn Stilling at sidde i!““

„Ja, hvad vilde hun sige, Ulla, hvis hun nu“ —

„Hun vilde bede Obersten om Forladelse, fordi hun har været i Familie med mig. Hun er glimrende! — Men nu skal du høre: jeg holder ikke det Liv ud, jeg fører! Jeg har taget fejl mange Gange — men Obersten er dog min værste Fejltagelse. Han er knasende tør, kold, forbeholden — hverken til at hugge eller stikke i“ —

„Tror du ikke, der kunde være værre Ting at sige?“

„Hvad kan det hjælpe, hvis dette er det værste

for mig! Saa er han forbavset — og ironisk. „Naa du mener kanske? — — Ja undskyld, hvis jeg ikke i moralske Spørgsmaal kan anse din Mening for en Højesterets-Dom.“ Han har en stille Nydelse af at lade mig føle min Uværdighed. Det er til at flyve i Flint over!“

„Mon han dog ikke i Bunden — holder af dig?“ —

„Saa maa han have dobbelt Bund! Den Bund, jeg kender hos ham — fordi jeg straks rendte Panden imod den — er kun Selvagtelse. Den er urokkelig, trods tidligere Uregelmæssigheder — som ikke nedsætter en Mand i hans egne Øjne, men hvoraf en Hundrededel skal gøre en Kvinde umulig! — Sig mig nu ærligt“ — hun knælede foran Kusinen og greb hende om begge Arme med sine smækre Fingre, „synes du virkelig, det er nok for en Kvinde som mig at have en Lineal i Læder-Futeral til Mand og et lille Dydsmønster af et Pigebarn, som sidder og pirker med Hulsøm til Dukke-Lommetørklæder.“

„Jeg synes, at hun alene maatte være nok!“

„Ja, det var ogsaa mere, hvis jeg havde hende alene. Nu slides vi om hende — som de to Ænder om Frøen i Børnebogen. Det gaar ikke i Længden. Og han slipper ikke sit Tag. Nina skal være Fars Pige helt og holdent — og opdrages til at se med smaa, runde Dommer-Øjne paa sin lange Mor.“

„Det kan hun aldrig komme til, hvis du bare holder hende fast om Hjærtet.“

Ulla trak paa sine smidige Skuldre: „Aa, hvad kan jeg! Og som sagt, er det nok?“

„Ja, ellers maa du leve uden at have nok. Det er der flere, som maa.“

„Du skal have Tak! Jeg sidder inde med saa mange Livsmuligheder endnu — dem maa jeg have levet ud. Husk paa, jeg er ikke som du. Jeg maa følge min egen Natur.“

„Du tager saa mange Hensyn til den, Ulla — og saa lidt til andres. Obersten har jo ogsaa sin Natur, som han“ —

„Ja, værsaaartig for mig — naar bare jeg maa være fri for at have noget med den at gøre. Vi passer sammen som Ild og Vand. Jeg er gennem-erotisk“ —

„Ja — er du, Ulla? Jeg tror det ikke.“

„Det synes jeg næsten, jeg maa have bevist.“

„Ikke for mig. — Nej — nej, en erotisk Kvinde, det er noget ganske andet.“ Sulla støttede Kinden i sin ene Haand. „Det vilde jeg kalde den, der først i Forholdet til en Mand blev sig selv . . . Som netop i det Forhold kunde give det bedste, hun sad inde med. Det har du aldrig gjort.“

„Nej, for det Forhold egner sig ikke til det. Men det bedste er ogsaa kun en lille Del af Ens Natur. — Ser du, her er nu Ferdinand — nej, jeg maa have Lov til at tale om ham. Han er ganske velstillet efter Faderens Død, saa han behøver ikke mer at slide i det paa den Tegneskole — og han har jo vist, hvad han kan præstere. Der er store Ævner. Men tænk, han er ligesom ved at gaa istaa, siger han selv, fordi han savner det, jeg kunde bringe ham. Det lægger da virkelig et Ansvar paa mig.“

Der strøg lidt rødt henover Sullas Kinder, men hun svarede bestemt: „Nej. Saa lad ham gaa istaa!

Han kommer nok i Gang igen uden dig. Og selv om han ikke gjorde — saa er det jo ikke hans Menneskelighed det gælder. Den ødelægger du snarere. Han var hæderlig før.“

„Det er han endnu. Det igaar kan du ikke regne — det var en ren Distraktion. Ellers passer han paa. Han vil saamæn gaa regelret frem. — — Se, han paastaar ikke, at han har levet som Eremit, siden jeg slog op med ham — men han er stadig vendt tilbage til Tanken om mig; den har været den røde Traad gennem hans Liv. Og saadan har det ogsaa været med mig — — Tildels da! Han siger selv, at hvis han ikke havde været saa naiv den Gang, var jeg ikke gledet fra ham. Nu er der baade Ild og Flugt i hans Følelse — som kan rive mig med. Og virkelig ligesom Godhed for mig. Det er noget, man sjælden støder paa. Jeg har sagt ham, at jeg gaar for Lud og koldt Vand — og han har ondt af mig paa en Maade, som gør mig godt. Ja — saa har han tilbudt mig sit Hjem og sit Hjærte at varme mig ved“ — —

„Sit Hjem — naar du har dit eget!“ Hun tog Kusinen om begge Kinder. „Ulla, det kan du jo ikke mene. Du kan ikke!“

„Jo, det bliver dog Enden paa det. Jeg er ikke meget for at sige det til Obersten — det vil jeg indrømme. Jeg tør vist ikke rigtig. Og jeg kunde heller ikke faa ham til at gaa ind paa det — for han har Samfunds-Pænhed. Det er jo derfor, han har „baaret over“ med mig saa længe. Men det vilde saamæn gaa meget bedre uden mig. Han har stor Respekt for Teodolindes Dygtighed, og hun er

næsten ligesaa selvgod som han. Jeg er virkelig kun tredie Hjul til en Gig . . . Men jeg kan gaa. Den Udvej er der jo.“

Sulla stod op. „Jeg vil ikke høre paa dig, Ulla — for du gør det ikke. Hvordan skulde en Mor bære sig at med at gaa! . . . Kan du gaa fra det, at du er Mor? — Men du skal ikke have Lov til at sige det.“ — Hun gik hen til Skabet og begyndte roligt at tage sit Overtøj frem. „Gaar du med ned ad Gaden? Jeg skal hen til Farmor.“

„Naa“ — Ulla rejste sig. „Gaar du endnu ned i Haven?“

„Ja. Vejret er jo saa smukt.“

„Siddet I saa stadig og vender Ryggen til hinanden — du og Etiken?“

„Jeg og Etiken — det vil jeg ikke haabe.“

„Taler I aldrig en eneste Smule sammen?“

„Jo, en Gang imellem. . . . Om hans Arbejde.“

„Saa har du vel den Hat paa med det blaa Slør?“

„Det kan jeg ikke godt — siden jeg brændte det, inden jeg tog til Aarhus.“

Ulla gik hen til hende. „Brændte du det?“

„Ja — — Det fløj saa langt.“

Ulla svøbte begge sine Arme om hende: „Lille, tapre Sulla! — Men husk, hvad jeg har sagt: lad være at ville lave noget højt ud af det, som ikke kan højnes! Som bare kan maskeres til en Tid. Alle Mænd er rørende ens.“

„Saa er det jo godt, at alle Kvinder ikke er det. — Men forresten er jeg ikke saa klog, at jeg forstaar hvad du mener.“ —

Da hendes Kusine havde forladt hende, gik Sulla

først en Stund op og ned ad Gaden og derefter lidt rundt i Gaarden. Hun maatte komme bort fra alle hendes Ord — og fra den Scene paa Smedelinien, som de havde kaldt frem igen — inden hun betraadte Haven.

Da hun kom op efter Nøglen, mindede Line hende om, at der skulde plukkes Blomster i Dag. Fruens Vaser skulde fornyes, og den gamle Justitsraad skulde have Buket med hjem, naar han gik i Aften. Det var jo hans Fødselsdag. Saa tog Sulla Havesaksen med.

Professoren sad og skrev i Pagoden. Hun hilste op til ham og gav sig straks ifærd med Blomsterne.

Nogle af de høje Georginer var saa nattesorte. Det saa ud, som om de vilde formørke den klare Dag i Haven med deres Sørgeføjle. Det sidste røde Genskin af Sol dybt inde i deres eget Bæger var det da lykkedes dem at slukke. Men andre var saa tillidsfuldt, saa aabenhjærtig lyse . . . Dem satte hun tæt ved de sorte.

Lidt efter kom Professoren ned til hende: „Tak fordi De gaar her og plukker Blomster!“

Det havde hun dog gjort adskillige Gange før. Men maaske ikke paa den Maade. For det blev vel saadan, at naar man vilde hjælpe en anden, gjorde man ikke blot en enkelt Ting, der angik ham, men alt, hvad man foretog sig, for hans Skyld.

„Maa jeg have Lov til at plukke med? Jeg trænger til en Pavse i Skriveriet.“

Hun spurgte ikke, hvordan det ellers gik i Dag, men svarede blot: „Tak — der er saa meget at

plukke. Farmor skal have til tre Vaser og en Skaal. Og Onkel Peter skal have Buket. Det er hans Fødselsdag — saa spiser han altid hos Farmor.“

„Onkel Peter kan jeg tage paa mig — og for den Buket vil vi nu ikke plyndre Haven videre. Den ender dog nok ovenpaa et Skab — eller paa en Kakkelovn.“

Ja, Onkel Peter satte virkelig de Buketter, han fik, paa de løjerligste Steder! Sulla maatte le — medens Professoren tog sin Pennekniv frem og gav sig i Lag med nogle tilforladelige, rødilla Asters.

Der blev saa meget at le af, medens de plukkede. Det var, som om der hang Latter i Luften — der brast frem hver Gang de rørte ved en Blomst, og perlede omkring dem som de blanke Stænk af Duggdraaber . . .

„Maa jeg læsse af paa Bordet hos Dem?“ spurgte hun med Favnen fuld af Blomster. „Jeg skal nok passe at lægge dem langt fra Papirerne.“

„Ja, endelig! Ellers kunde mine gamle Mystikere tro, at de skal besnæres.“

Hvor blev man dog urimelig glad og ung mellem alle de stærke, straalende Efteraarsfarver!

Da Plukningen var færdig, maatte hun gaa to Gange frem og tilbage for at faa alle Blomsterne bragt op. Hun maatte endnu le, da hun læssede „Onkel Peter“ paa Armen og nikkede Farvel til Professoren, der tog fat igen paa sin Pen og saa udhvilet ud.

Efter Frokost ordnede hun Blomsterne i Vaser og Skaal — og ved hver en hun tog, var det som om der piblede Glæde op i hende . . .

Tænk, hvor det var dejligt at have Fællesskab — ikke blot om store Ting, det var saa let forklarligt. Nej, om ganske smaa, betydningsløse Ting — om en forpjusket lilla Asters, en lille rød Vinranke — —

Saa kom hun til at tænke paa Farfar Anker og Farmor Ursula . . . Hvor kunde, hvor kunde dog Farmor saadan lade ham gaa og visne hen — blive mørk og tvær og „knarvorn“, som Tante Bine altid havde kaldt ham — medens hun selv sad og læste højt for den gamle Admiral! Var der virkelig Mening i det — ovenfra set?

Og hvis det havde været længer endnu — til alt det milde, bløde og smukke i ham helt var tørret ud, havde hun saa ikke haft Ansvar for det?

Sulla var bænket i Vinduesfordybningen hos Farmor og var midt i „le roman d'un jeune homme pauvre“ — som med visse Mellemrum blev taget frem af Bogskabet og læst om — da hun lod Bogen synke: „Farmor Ursula!“

Farmor saa hen paa hende gennem Brillerne — saa tog hun dem af og stak Naalen ind i Stramajet . . . Sad saa majestætisk rustet til hvad der vilde komme.

„Hvor kunde du dog den Gang“ —

„Hvad for en Gang?“ — Der havde været saa mange Gange i Farmors Liv!

„Den Gang du var ung . . . Hvor kunde du dog tage saa meget mer Hensyn baade til Oldefars Vilje og siden til Admiralen end til Farfar Anker?“

„Naa, det er dèr, du vil hen!“

„Ja — jeg forstaar det ikke.“

„Det er ellers en slem Falliterklæring! Jo, ser

du, min Pige, den ene var nu min Fader, hvem jeg skyldte Lydighed — den anden var min Mand, hvem jeg skyldte Troskab. Og det var nok for mig. Men jeg vil saa gerne tro, at I inte kan forstaa det. For Pligt — den lader man jo haant om nuomstunder.“

„Aa nej, Farmor, det er slet ikke det . . . Men jeg synes, at du maatte føle dig ganske anderledes forpligtet overfor ham end overfor nogen af de andre.“

„Skal det være noget nyt, du dør kommer med, lille Sulla? Saa Tak for god Belæring! Men jeg tror ellers næsten, at jeg havde opdaget det uden din Hjælp.“

„Jamen, Farmor Ursula — saadan kan du dog ikke have følt det, siden du“ — —

„Siden jeg — hvad for noget? Siden jeg kunde lade være med at sige Farvel til din Farfar eller skrive til ham — og aldrig saa meget som saa til ham, efterat jeg var bleven gift . . . Det skal vel være det, du mener? Jo, nu skal jeg sige dig noget, som du nok inte kan opdage. Det kunde jeg altsammen — fordi jeg først og fremmest skyldte Ludvig Anker, at der aldrig kom en Plet paa Forholdet mellem os to.“

Farmor Ursulas Øjne var blevne gnistrende unge og harmfuldt sorte.

„Det hedder hos Kong Salomon, at „en død Flue kan faa Oliekarret til at stinke.“ Den døde Flue skulde jeg passe paa at holde borte — at inte Forholdet skulde blive spoleret og gaa istykker. For naar to Mennesker først har faaet noget at bebrejde

sig med hinanden — saa ender de immervæk med at vende Bebrejdelsen imod hinanden. Og saa er det snart ude med Kærligheden! Derfor syntes jeg, at det var min første Pligt at holde det Forhold rent. En Mand er inte saadan anlagt, at han kan paatage sig det. Men en Kvinde skal kunne. Dette med, at man bliver saa svag overfor den man elsker — det vil jeg inte høre noget om! Det er det bare Pjank og den rene Ynkelihood. Og det skal ingen faa mig til at kalde for Kærlighed!“

„Men hvis I nu aldrig var komne sammen, og Farfar var gaaet helt tilgrunde, fordi han ikke havde dig?“

„Det behøvede jeg inte at tage mig af — for det blev jo Vorherres Sag! ... Og hvordan skulde det gaa til, at vi to aldrig var komne sammen, siden der ingen Uret var, som skilte os ad! — Men maa jeg nu høre, af hvad Grund du giver dig til at spørge om det?“

„Ikke for noget, Farmor Ursula. Det faldt mig bare saadan ind.“

„Ja, vil du saa tage fat igen, dér hvor vi slap — Og medens jeg husker det — du har vel lagt lidt Blomster af til Onkel Peter? Han holder jo Geburtsdag.“

— Ikke for noget, Farmor ... Ikke for noget ... Nej, der kunde jo ikke være nogen bestemt Tanke bagved Sullas Spørgsmaal. For der var ikke mindste Lighed mellem — —

Ethvert Gengangeri af Ludvig Anker og Frøken Ursula, der i Glimt var dukket op — ligesom en Skæbne, der vilde liste sig over dem i den Have

— det var jo paa Forhaand udelukket. Det havde hun ogsaa afvist — saa ubønhørligt og saa fjendtligt, at det vel næppe viste sig mere.

Her forelaa nu noget ganske andet — det ligefremme, uromantiske og uafviselige, at hun havde faaet Øje paa et Menneske, som var hendes Næste — fordi han var i Nød og trængte til en hjælpende Haand . . . Og at hun maatte række ham den — fordi hun nu en Gang var ved Haanden, og fordi den anden skulde lære at se paa hende som sin Næste. Det Syn udvider et Menneskes Hjærte — og hans Hjærte var ved at trække sig sammen, ved at tørres ud . . .

— Professoren havde læst et Par Gange for Sulla af sit Manuskript og ikke undret sig over hendes Uvidenhed, men mer over at Stoffet ikke syntes hende aldeles fremmed. Hun havde jo ogsaa prøvet at leve sig ind i det. De sidste Dage var Arbejdet atter kommet i Gang for ham. Men det betød ikke noget, sagde han selv — det var en Tilfældighed, et Sammentræf af heldige Omstændigheder, som blot udsatte Stansningen. Den kom sikkert nok — for den bar han i sig.

„Selv om dette Arbejde kunde blive helt færdigt, beviste det ikke noget for mig,“ sagde han, „Ondet er der dog og kan ikke stanses. Jeg har nu en Gang lagt mit Liv forkert — det hævner sig altid . . . Ja, jeg mener ikke saa meget udadtil — skønt det har jeg ogsaa gjort — som indefra.“

Hun saa op imod ham med Øjne, der var mørke af Alvor, og han vedblev: „Det er Tilfældet med adskillige Mennesker — jeg ved det nok. Der er

meget faa, som kommer til at leve det Liv de skulde. Jeg er ganske klar over, at det naas egentlig kun ad religiøs Vej . . . Men det er Grundskaden: jeg — jeg tror ikke.“

„Hvorfor ikke?“ spurgte hun.

„Det lyder underligt af en „Lærer i Israel“, ikke sandt? Ja, hvorfor ikke! Det er ikke, fordi jeg er snublet over Videnskabens Indvendinger. Den kan ikke modbevise, hvad der ligger udenfor dens Omraade — og hvad kan den give mig at leve og dø paa! Heller ikke, fordi min Forstand er kommet mig i Vejen; hvor den dog ikke kan hjælpe mig et Hanefjed frem, har jeg ogsaa frakendt den Ret til at hindre. Jeg har naturligvis de samme Tvivl, som de fleste normale Mennesker, men jeg er dog saa fornuftig ikke at tage Hensyn til dem! Jeg ved ogsaa, at alt hvad et Menneske tørster efter, er der kun en, som sidder inde med“ —

„Ja,“ sagde hun hurtigt, „men saa“ — —

Han rystede paa Hovedet: „Nej — jeg er udenfor alligevel! Jeg har forpasset Øjeblikket! Den Nat i min Ungdom, hvor jeg blev mig min Natur bevidst og blev bange for den, da skulde jeg have taget det afgørende Skridt — istedetfor blot at give mig til at fuske med og lave om paa denne Natur. Det er rent forkert! Det er netop Gudsdyrkelse at leve ud af sin Natur — hensynsløst, tillidsfuldt, leve den fuldt ud, fordi Gud har skabt den. Men, vel at mærke — først maa man have givet den helt over i hans Hænder. Ellers ender man blot som det vildeste Vrængebilled af sig selv.“

„Men hvorfor gjorde De det da ikke?“

„Fordi jeg gøs tilbage for den ubetingede Overgivelse — for Springet ud paa Dybet. Ved De ikke nok, at det absolute i et Forhold kan skræmme? Jeg vilde meget før bekæmpe og beklippe min Natur og ty til ydre Hjælpetropper — blot jeg kunde have mig selv i Behold . . . Ja, saa endte jeg som det tamme Vrægebillede.“

„De er ikke endt som noget, saalænge det kan gøres om.“

„Men det kan det ikke. Af to gode Grunde . . . Ser De, jeg har lagt mig en vis Rettroenhed til, som hverken er løjet eller lavet — blot udenoms og forbrugt gennem flere Generationer. Ud fra den docerer jeg Etik — konventionelt i Bunden, men i Formen ganske livfuldt, siges der. Den afficeres, som sagt, ikke af Angreb eller videnskabelige Indvendinger — men den ramlede maaske helt sammen, hvis jeg vovede Springet inderst inde. Kom jeg først i absolut Afhængighed af et eneste Forhold — og af intet andet mellem Himmel og Jord — blev alt det, jeg har lavet sammen, nok skyllet bort . . . Og jeg selv blev maaske Swedenborgianer — Socialist“ — —

„Ja, hvad saa — naar De blot var i Overensstemmelse med Dem selv!“

„Men jeg sprængte maaske ogsaa mit Auditorium. Jeg kunde vel ikke mere staa og fordybe mig i, hvorvidt en Præst kan gifte sig fire Gange, eller om tre bør være Maximum — hvorvidt han bør gaa med høj Silkehat eller kan nøjes med blød Bule-ditto — hvorvidt han bør bære Ordener paa Kjolen eller lignende. Jeg sagde kanske blot til

mine Studerende: kristelig Etik er for mig nu kun et eneste — som staar at læse for alle hos Joh. 2,5: „Hvad denne siger Eder — det gør.“ Jeg ved ikke mer om det end I, og jeg ved det især ikke for Jer. Men et ved jeg: I maa give Jer ind i et saadant Forhold til denne, at han faar hele Eders Menneskelighed i Tale — leve Jer saadan ind i det Forhold, at I lever udelukkende ud af det — og lære andre at gøre det samme. Hermed Gud befalet! — — Ja, jeg sprængte kanske endnu mer end Auditoriet — for det er farligt at komme til at se med nye Øjne paa alt“ — —

„Det var Deres ene Grund — og den synes jeg ikke er god. Hvad er saa den anden?“

„Ja, den er saa afgørende, at den alene var nok. Hvor der intet er, har Kejseren tabt sin Ret. Den Overgivelse inde i Hjærtet kan jeg ikke mere foretage — for jeg har intet at overgive. Jeg kan ikke mere faa fat paa mig selv. Der er kun et dødt Punkt, ved De nok.“

Hun svarede ikke, sagde ham ikke imod. Det var ikke sandt, men det kunde man ikke bevise ham. Det maatte han selv føle en Dag. Hans Hjærte var ikke dødt, men tomt. Det ventede paa noget, der kunde fylde det, noget, hvori han igen kunde „faa fat paa sig selv“ for at tage det Skridt, der kunde redde hans Liv.

Hvor det var godt at tale saadan med et andet Menneske — ganske nøgternt og alvorligt! Og at mærke, hvor han kom langt bort fra det, han i Begyndelsen havde været saa tilbøjelig til at glide over i — den Hyldest til Dronningen i hende, som

hun saa ubønhørlig havde afvist, og som han maatte ud over, før han kunde faa Øje paa Næsten.

„Ja undskyld nu, at jeg har trættet Dem med alt dette,“ sagde han.

„Det er jo efter Aftale,“ svarede hun roligt.

„De er forbavset over mig, kan jeg tænke. For alt hvad jeg savner, det har De.“

„Ja,“ sagde hun.

„Det Skridt, som jeg ikke har haft Mod til at gøre, det har De gjort af ganske Hjærte.“

„Ja.“

„Og De lever netop saadan — ud af et eneste Forhold.“

„Ja,“ svarede hun igen. Den Tanke for igennem hende, at nu havde hun sagt tre Gange ja som paa sin Konfirmationsdag — og ligesom den Gang gjorde det hende urolig. Var det sandt? Kunde hun virkelig sige ja til noget saa stort? Stod hun dog ikke helt udenfor endnu?

Men saa slog det hende, at han havde jo egentlig ikke spurgt. Han havde ganske rolig bekræftet noget, som hun blot gentog. For det var maaske saadan, at en anden i et enkelt Øjeblik saa klarere end man selv — saa Glimt af den Personligheds-Fuldendelse, man bar i sig, ganske dunkelt og halv ubevidst . . .

Det var kanske saadan. Men med det samme syntes hun, at der skød en stærk og varm Strøm op i hendes Hjærte. Aa, hendes Hjærte havde været tomt og koldt, men nu fyldtes det. Med Vilje til alt det, han havde nævnt — til haandgribelig Tilegnelse af det, hun før kun omgikkedes med i over-

leveret Fjærnhed — til Inderliggørelse af det inderste Forhold et Menneske kan staa i.

Jo, det var sandt, det han sagde om hende. I hendes Vilje. Og det, som er sandt i et Menneskes Vilje, bliver det i hans Liv.

Men hvor det var underligt! Hun tænkte her kun paa at hjælpe — og det var hende, som trængte til at hjælpes! Og blev hjulpet — langt ud over hvad hun kunde overskue. — —

— Haven fortalte Æventyr — Æventyr i Farver hver eneste Dag . . . Tilsidst var det, som der gik Ild i den. Vildvinen brændte sig i dybere Glød langs Murene, Kastanjetræets Blade spillede i lyse Flammer . . . Store svovlgule, ildblaa, luerøde Blomster sprang ud med aandeløst Jag — trængte sig frem — kunde ikke komme til for hverandre . . .

En Dag var han træt, da han kom, og maatte hvile lidt, før han tog fat paa Arbejdet.

Han bad hende fortælle om deres Barndoms-Æventyr i Haven. Det vilde hun aldrig før have indladt sig paa. Men naar det var for at hjælpe et Menneske . . .

Medens hun fortalte om alle deres Forestillinger, voksede de for hende selv. Tilsidst vidste hun ikke, om de havde tænkt sig det altsammen den Gang . . . Eller om hun tænkte sig det nu.

„Og medens De sad herinde, midt i Lutetias Herligheder og fik Samling paa alt det kønne, som ellers slipper fra En — — var jeg en opløben,

vild og ensom Skoledreng, der gik udenfor Muren og skævede med forsultne Øjne op mod de grønne Trækroner.“

„Nej, det var jo i Skindergade,“ rettede hun.

„Ja, rigtigt — det var i Skindergade,“ sagde han.

— Da Sulla en Dag kom ind til Farmor for at læse, var Professorinden der paa Besøg.

„Det er en vakker Kone,“ sagde Farmor, da hun var gaaet. „Hun glæder sig saadan over, at han kan sidde i den Have. Jeg spurgte, hvorfor hun aldrig gaar der, men hun vil inte forstyrre ham. Hun mener ogsaa, det kan være godt, at han imellem slet inte har Lejlighed til at tale. Det er nok galt med „Hymøret“; han er hypokonder i Bunden — og naar man saa kommer til at tale for meget om sig selv, kan man slaa Ting fast, som man dog inte mener, siger hun.“

Aa ja, det var jo bekvemt, om man kunde tie de Ting tildøde, som man ikke turde se i Øjnene — fordi de kunde tvinge En til den Indrømmelse, man aldrig vilde gøre.

„Hun talte ellers saa kønt om dig,“ blev Farmor ved. „Hun sagde, det var ubegribeligt, at du og Ulla kunde være Søskendebørn.“

Sulla blev rød. „Hun kender mig jo ikke.“

„Da maa hun dog have faaet et Indtryk. Hun talte saa meget om den Sindets Renhed, den Jomfruelighed, der var over dig. Jeg tror nok, Broderen i Aarhus ligger hende paa Hjærte — og skønt hun inte ymtede noget om det, forstod jeg nok, hvad hun ønskede . . . Hvad jeg da ogsaa i mange Maader kunde finde udmærket passende.“

Sullas Kinder glødede. „Aa nej, Farmor Ursula! Det kan der ikke være Tale om.“

„Skulde han kanske inte være god nok?“

„Jo, jo — men jeg er slet ikke anlagt for det.“

„Vil du bilde mig ind, at du er anderledes skabt end vi andre? — — Naa, foreløbig lader vi den Ting hvile. Men altfor jomfruelig skal man heller inte være! . . . Saa maatte Verden jo gaa istaa.“

Midt i den franske Oplæsning kom Ulla, i smal og stram Dragt, der lignede en Ridekjole — med lange Strudsfjer fra Hatten ned om Skuldrene. Hun vilde takke Farmor, som paa hendes Fødselsdag havde sendt et Slumretæppe til Obersten, som hun selv havde hæklet, og et blegrødt Silkeskærf til Nina — med et Brev til Ulla, hvori det hed, at „Gaver til Ens Kære er jo de kæreste Gaver.“

Da Sulla var oppe at lykønske Kusinen, havde denne let meget af Ideen og sagt, at „den Hib var god“ — men nu var hun ganske overstrømmende i sin Tak til Farmor, der havde „Tanker som ingen andre.“

„Jeg har kun et Øjeblik,“ blev hun ved. „Jeg skal hente Ninette fra Skole — maa jeg saa ikke nok have Lov til at sidde ganske som jeg vil?“

Hun trak en Skammel hen til Farmors Stol, foldede sin lange, svaje Skikkelse sammen paa den, idet hun lagde Armene om sine Knæ. Hvor var hun henrivende, Ulla! med den svære, rødlig Knude i Nakken og det gnistrende Brus af løse Haar om Panden under alle de sorte Fjer.

„Saa, Mormor Ursula,“ sagde hun, „fortæl nu lidt fra gamle Dage — om alle mine Uartigheder.“

Men Farmor rystede paa Hovedet: „Du har jo kun et Øjeblik, lille Ulla — og der blev til mange Dage.“

Ulla missede og lo beundrende af Farmor. Saa begyndte hun selv at trække frem: „Kan du huske — og kan du huske?“ — — Især alle Farmors „klassiske“ Svar var hun utrolig til at mindes, selv om de gik ud over hende selv.

„Hvor har jeg tidt været rædsom!“ sagde hun, medens hun vuggede sig frem og tilbage paa sin Skammel. „Hvor har du haft lidt Glæde af mig, Mormor Ursula!“

„Aa ja,“ svarede Farmor. „Men ser du, min Pige, Livet har efterhaanden lært mig, at hvor man inte kan have Glæde — der hjælper man sig med Sorgen.“

Ulla lo igen, men meget mattere — og trak lidt frem endnu . . . Medens hun fortalte, og Farmor saa ned paa hende gennem Brillerne, gik det op for Sulla, at hvis der efter Farfar Anker var et ømt, et svagt Punkt i Farmors Hjerte — saa var det lange Ulla. Og hun blev saa underlig tung i Sindet, da hun opdagede det.

Hvorfor blev Ulla staaende, da hun havde rejst sig for at gaa? . . . Og gav sig til at se rundt paa alle Billederne — fra den sorte Papirs-Oldefar til alle deres egne Barndoms-Portræter — saa ned paa de gule Damaskes Stole, hvis Armlæner det havde været saa fristende og saa forbudt at ride paa som Børn, og tilsidst hen paa Farmor og paa alle Tingene i hendes store Syskrin . . .

Saa gled hendes Arme rundt om Halsen paa „gamle Ursula“, hvem man ellers aldrig bød Kær-

tegn, men kun rakte Panden til Kys: „Mormor Ursula, der er ingen som du — og ingen der kan indrette sig som du! Jeg kan se dig og hele Wirthschaften med lukkede Øjne — hvor i Verden jeg saa vender mig.“ — —

Sulla gik ned med Kusinen, da hun havde bedt om at se indenfor i Haven. Hun vidste, at Professoren var paa Universitetet, saa ham forstyrrede de ikke — men hun følte med et noget af sin Barndoms Ængstelse for, at Ulla skulde faa fat paa en Snip af Sløret, der skjulte den hemmelige Verden, og kigge ind under det . . .

„Nej — her er jo dejligt,“ sagde Ulla. „Man vader i et Hav af Ild!“ Men selv blev hun saa sort mellem alle de stærke Farver.

Sulla havde Saksen med, da Farmor havde sagt, at Ulla skulde have Buket. „Lad mig bare faa den saa gnistrende og gloende og gammeldags som mulig,“ sagde denne. Hun havde en smækker, sort, sammenrullet Parasol, med den gav hun sig til at pege ud — Georginer, Begonier, Morgenfruer, Sol-sikker, Stokroser . . .

Den lange, sorte Pegepind, som gled ind mellem alle Blomsterne, var saa uhyggelig, syntes Sulla. Hun blev endnu mere trang om Hjærtet. Hvorfor havde Farmor ogsaa sagt det om at hjælpe sig med Sorgen, dér hvor man ikke — — Alting blev saa tungt!

Og der for hende en Tanke gennem Hovedet, ganske løsreven og meningsløs, som en Tanke der kan opstaa i Drømme: nu skal Haven begynde at give Blomster til de døde.

Det slog hende, at det var aldrig sket, saa længe hun huskede. Naar nogen i Familien døde, sendte Farmor Krans fra Blomsterhandleren ligeoverfor, men Haven havde aldrig afgivet en Rose dertil. Og der var jo ikke den fjærreste Anledning til at tænke paa det nu.

Alligevel blev det ved at lyde i hende, medens Ulla strakte den lange, sorte Pegepind ud imod de straalende Bede: „Blomster til de døde, Blomster til de døde“ . . .

De satte sig i Løvhytten, medens Sulla bandt Buketten sammen. Ulla smækkede sin store Fjerhat af. Haaret slog Gnister i Solstrejfet.

„Hvor er her mange Søndags-Familiemiddage, som stikker Hovederne frem!“ sagde hun. Og lidt efter: „Kan du huske, hvor jeg var syg efter at bade en Tid af min Barndom?“

„Ja,“ sagde Sulla, medens hun vikled Bast om Blomsterstilkene. „Det Aar, jeg tog med Jer til Hornbæk, sagde du, at du var bleven ganske tør af at gaa paa Landjorden, og at du nok var død, hvis det havde varet længer. Og i Vandet blev jeg næsten bange for dig. Jeg ved ikke, hvoraf det kom.“

„Lille Klosterjomfru! Jeg blev vel helt vild — — Aa ja, det salte Vand, som man havde gaaet og været tørstig efter hele Vinteren! . . . Kan du huske, hvor det var grønklart? Og væltede sig ind over En — saa man gik fra Sans og Samling . . . Stod dér blindet og prustende og ør og gysende under den Magt, som var over En . . . Far sagde en Gang, man skulde tro, det var mit Element. Saa

sved det som Ild . . . I andre ved slet ikke, hvad det vil sige at være borte fra sit Element. Man dør virkelig af det!“

Sulla tænkte paa helt andre Ting. „Det er jo Skade, der er saa længe til næste Sommer.“

„Hvor var du nu henne? — — Naa, jeg maa gaa . . . Sidder du her endnu hver Dag?“

„Ja, naar Vejret er godt! Men“ — —

„Og gamle Ursula er ellers klog! Ja, man skal vel være starblind paa et eller andet Punkt. Men — hvad vilde du sige?“

„Men nu er det jo snart Efteraar.“

„Og hvad saa?“

„Ja, saa maa man vente til det bliver Foraar.“

„Og hvad saa?“

Aa, nu var den taabelige Sætning der igen! Hun kunde ikke blive af med den. Det svarede indeni hende: „Saa kan vi plukke Blomster til de døde.“ Derfor skyndte hun sig at sige: „Du skulde jo gaa, Ulla.“

„Nej, jeg kan sidde lidt endnu. Jeg gik betids hjemmefra — — Sig mig en Gang, Sullala — du er jo religiøs?“

„Nej — for det kan man ikke nøjes med at være! Det er for lidt!“

„Naa ja, du mener bedre op! Men altsaa — vil du sige mig: tror du, en Ting kan blive til, blive rigtig levende til — for saa ikke at have Lov til at være? Du er bleg, Sullala.“

„Det ved jeg ikke af.“

Ulla borede sine lange Fingre til begge Sider dybt ind i sit glødende Haar: „Det var der jo

ikke nogen Mening i, vel? Hvorfor skulde saa en Natur som min være bleven til? Jeg ved nok, de katolske Præster siger om det allernaturligste i deres Natur, at det maa ikke være. Men hvordan gaar det dem ogsaa? Og det siger vi jo er rent galt.“

„Gør vi? Ikke altid, tror jeg.“

Ulla saa paa hende: „Kan du gaa paa Vand, Sulla — hvor vi andre maa tage os en salt Dukkert og lade os vælte omkuld? Kan du hænge i Luften i en „flyvende Sommer“-Traad? Kan du lade være med at le, naar det kildrer i dine Mundvige — det er farligt at le sammen! . . . Kan du lade være med at græde, naar Taarerne brænder i dine Øjne? Kan du lade være at være ung — at trække dit Vejr, at have rødt Blod — som jager rundt uden at spørge dig om Lov! Kan du det? — Hvor du er bleg, Sullala!“

Ja, de var jo heller ikke til at udholde, alle de Spørgsmaal! Hun svarede paa maa og faa: „Farmor Ursula sagde forleden, at en Kvinde skal kunne.“

„Ja, en Kvinde kan — det allerutroligste. Det er rigtigt. Jage gennem Ild og Vand. Men notabene, først naar hun elsker. Og saa er hun allerede leveret“ . . .

Ulla bøjede sig frem over det lille, smalle Bord og drog sin Kusines Hoved ind imod sit. Det var mer, end Sulla kunde bære. Graaden var over hende — aa Gud, der blev jo ikke Jord at gaa paa, ikke Luft at trække Vejret i, ikke Mulighed for at være til — nu brød den frem . . .

Ulla svøbte sine Arme om hende som Kærtegn, og pludselig gav hun sig selv til at græde — ganske jammerligt: „Aa, hvad skal jeg gøre — jeg kan jo ikke være andet end mig selv — aa, hvad er man bleven til for!“ — — Lyden af deres Graad trængte saa underlig langt ud gennem den høstklare Luft — ud over den stille, straalende Have — —

„Saa!“ sagde Ulla med et Ryk og tørrede sine Øjne — „nu blev jeg rød næset! Det staar saa kønt til mit Haar. — — Nej, sig ikke noget, Sul-lala, sig ikke noget mer. Kys mig ikke — jeg er saa hed ... Lad mig bare faa Urtekosten læsset paa. Med den ser jeg ud, som om jeg skulde holde Grønttorv — — Og jeg skal ned gennem Strøget.“ — —

Sulla gik rundt og rundt om Plænen — — Hjælpe sig med Sorgen — hjælpe sig med Sorgen. For man faar ikke Glæden ... Plukke Blomster, plukke Blomster til de døde ... Det nytter ikke, at de straalere og skingrer! Den sorte Pegepind skal nok pege dem ud.

Aa, det gav saadan Forvirring og Uro, hvor Ulla brød ind! Saadan havde det altid været. Ligefra hun var Barn.

Hvad var det dog hun sagde? Være ung — og ikke have Blod i Aarerne, ikke le, ikke græde, hænge i Luften ...

Aa ja! Det kunde maaske være farligt at le sig sammen — at blive glade med hinanden! Og det var maaske endnu værre, naar man fik Taarer i Øjnene og da saa, at ogsaa et andet Menneske — —

Saa var det ganske, som om de Taarer var sprungne af samme Kilde — og maatte glide ud i hinanden . . .

Ja, men saa lod man være at le, man lod være at græde — selv om man var ung, og Ungdom netop er Latter og Graad! Man lod være — for en Kvinde skal kunne. I det Punkt var hun saa enig med Farmor, at Slægtsfølelsen blev som en Kraft i hende. En Kvinde skal kunne.

Men hvad var det, Ulla føjede til?

Hun blev ved at gaa rundt og rundt . . . Aa, der blev ikke Sted at vende sig hen — ikke Jord at træde paa!

„Naar du gaar gennem Vandene, gennem Flo-
derne — naar du gaar gennem Ilden“ — —

Hvor stod det dog — og hvad kom saa? Hun maatte finde Stedet. Men Stedet kunde jo ikke hjælpe, hvis hun ikke fandt Vej til den Magt, som var i det.

Der var noget, Ulla ikke vidste. For hun kendte kun én Magt i Livet — og den var aldrig i hende, men kom over hende som et Stormvejr. Drev hende ud i Ild og Vand — men bar hende ikke igennem, opover . . .

„Naar du gaar gennem Vandene, gennem Flo-
derne, naar du gaar gennem Ilden, da“ —

Ja, blot hun kunde huske det! Der kom vist noget usigelig godt! Alene den rolige Forudsætning, som laa i Ordene, var saa betryggende; det var ligesom helt naturligt, at Vejen kunde gaa gennem Ild og Vand. Ja, hvis der en Dag ikke var Jord at træde paa — saa kunde alt andet blive Grund

for Ens Fod, blot man havde den Magt i sig, som bærer oppe.

— Himlen var stadig blaa over Farmor Ursulas Have, og Solen blev ved at skinne, sommervarm og gylden. Men — —

„Her er endnu dejligere end i Foraaret,“ sagde Professoren. „Men“ — —

I flere Dage havde han siddet og skrevet ihærdigt og uafbrudt, som om der aldrig havde været Tale om Stansning. Og de sendte kun hinanden en ordløs Hilsen, ligesom i Begyndelsen. Nej, det var dog anderledes. Den Gang tav de hver for sig — nu tav de med hinanden. Hun tog Del i dette rolige Arbejde som i en Samtale med ham.

Men en Dag stod han atter og „bankede paa Løvhyttens Dør,“ som han sagde. „Jeg vilde blot sige Dem, at nu ved jeg, mit Arbejde bliver færdigt. Det vilde jeg saamæn selv have forsvoret.“

Hun blev ikke forbavset. Hun syntes, hun havde vidst det længe.

„Hvis der nu var mindste Taknemlighed til i Verden — men det er der ikke — skulde Bogen tilegnes Farmor Ursulas Have.“

„Ja, det skulde den,“ sagde hun.

Han sad ligeoverfor hende i den grønlig gyldne Klarhed, som blev mere klar og gylden for hver Dag, der gik. „Dermed er ikke sket noget afgørende,“ blev han ved. — Nej, hun vidste, at der var langt frem endnu. — „Saadan et Arbejde, hvormeget man saa lægger i det af sit eget, hører dog til Udenværkerne. Men det vil hjælpe mig over en lang, død Tid — som ellers ikke var til

at gaa imøde. Der er en Del at gøre ved det endnu — og efter Udgivelsen haaber jeg nok at blive imødegaaet, rakket ned og forkættet“ — —

„Kunde det blive saadan, at De mistede Stillingen?“ spurgte hun med Liv.

„Nej, saa heldigt — efter Deres Mening — gaar det næppe. Men Angreb giver Luft under Vingerne.“

„Jeg glæder mig til at læse Bogen,“ sagde hun. „Jeg skal nok forstaa den.“

„Tak.“ Han smilede lidt og saa hen paa hende. „De ved ikke, hvor det er godt at have et Menneske, hos hvem man staar i rolig Unaade. Hos hvem man er sikker paa altid at møde et uhildet Blik, en nøgen Sandhed — og den Forpligtelse til at hjælpe, som hos en ædel Natur vel er stærkest, dér hvor den ved sig fjendtlig stemt.“

Hun svarede ikke — rankede blot sin Nakke lidt med en af sine Dronningbevægelser.

„Jeg vil savne det meget, naar jeg nu snart er henvist til mig selv — og til venlige Sjæle“ ...

„Man kan da følge med paa Afstand,“ sagde hun.

„Det var godt, om det lod sig gøre! — — Men jeg gaar dog til Bunds — før eller senere. Det døde Punkt sluger mig en Gang.“

„Nej,“ sagde hun rolig. „Jeg er der jo.“

Det faldt hende saa naturligt, da hun sagde det. Først bagefter maatte hun forklare det for sig selv.

Han rakte Haanden ud imod hende. Hun lagde sin Haand i hans. Og han kyssede den ikke.

Hvor faldt det hende dog ind! Det kunde han jo slet ikke have gjort. Og hun skulde nok have forhindret det . . .

Alligevel maatte hun stadig rette paa det i Erinbringen. For hun huskede det, som om han havde gjort det. — —

„En lang, død Tid, som ikke var til at gaa imøde“ — de Ord blev ved at lyde, medens hun gik hjemad. Og hun syntes, hun blev Barn igen i et Punkt: Vinteren var som den Gang et kulsort, gabende Hul, som man helst vilde flyve over — for at naa frem til Lys og Liv igen . . . Til alt, alt det, man kun fandt i den smukke, hemmelige Verden, der hed Lutetia . . .

„HØSTTIDEN ENDTES —“

EN strid og kold Regn klaskede tungt imod Ruderne. Sommeren var med et saa fjærn — som skyllet bort af en Bølge . . .

Ulla var gaaet fra Mand og Barn. Var foreløbig taget hjem til sine Forældre.

Sulla var hos Farmor, da Faster Helene — temmelig forgrædt — kom op for at melde det. Sulla vilde gaa — men Fasters Øjne bad hende blive. Hun trængte kanske til Hjælpetropper, som Ulla den Gang — ak, den Gang, der nu var saa langt borte.

„Mor, jeg vilde sige dig, at Ulla er taget hjem.“

Farmor Ursula havde straks taget Briller af og stukket Naal ind. „Har hun været bortrejst?“

„Nej — men hun er taget hjem til os.“

„Hjem til Jer! Hun har jo sit eget Hjem.“

„Ja — men det er hun gaaet fra, Mor. For“ — —

Farmor rakte Haanden ud: „Naa saadan! Saa har jeg inte et Ord mer at skulle høre.“

„Jo, Mor — jeg maa da have Lov til at forklare“ —

„Nej, spild inte dit Vejr paa noget — som aldrig

kan forklares. Du ved, jeg har immer sagt, at en Kone, som gaar fra Mand og Barn, burde sættes paa en Karre og køres til Sibirien. Barhovedet!“ — Det sidste stærkt understreget, som om det var det værste. „Jeg kan inte se anderledes paa det, fordi det er en — en af mine egne, som“ — —

„Ulla har ikke haft det let, Mor. Wenck forstod hende slet ikke.“

„Nej, det er han vist meget for hæderlig til.“

„Ja — hun er da heller ikke gaaet fra ham med en anden.“

„Naa, der er kanske flere!“

Faster Lene blev hidsig, og saa var hun ikke begavet. „Nej, det skal dog ikke sidde paa hende. Der er en — men det er ikke anderledes imellem dem, end at hun bliver hos os, til de kan gifte sig paa lovlig Maade.“

„Det er en rar Lovlighed, som gaar paatværs af Vorherres Lov!“

„Ja, Wenck har selv straks givet Afkald paa hende, uden at gøre et Forsøg paa at faa hende tilbage.“

„Skulde han have gjort Knæfald dér! Nej, min Pige — det bliver hendes Part en Gang.“

„Mor, du vil selv indrømme mig, at det forandrer Sagen en Del, naar du hører, hvem det er, som hun“ — —

Farmor rankede sig — med den Bevægelse Sulla havde arvet. „Maa jeg være fri for det Navns Næv-nelse i mine Stuer! — — Ja, lille Lene, nu høster din Mand jo Frugten af sin Opdragelsesmetode. Jeg tænker, den falder Jer begge lidt bitter. Du og han har Jeres Plads her som før og skal være velkomne

— men inte nogen anden. — — Og saa er vi færdige om den Sag.“

Det lød nok ubarmhærtigt af Farmor — som Faster Lene ogsaa kaldte det med grædende Taarer ude i Entreen, hvor Sulla hjalp hende Tøjet paa med rystende Hænder.

Men Farmor Ursula var ramt i Hjærtet alligevel. Hun faldt sammen med ét Slag og blev en meget gammel Kone. Saa gammel, at det var underligt, hun endnu kunde være til. Hun blev som en glemt Levning af en Fortids Slægt, der ikke havde noget her at gøre. Lyset i hendes sorte Øjne og Livet i hendes Ansigt slukkedes — det gjorde ondt at se paa hende. Ikke blot fordi man forstod, hvor hun sørgede, men der var et Nederlag i det. Trods al sin Majestæt kunde hun ikke længer holde Verden i Lave, ikke holde den nye Tid Stangen; den trodsede hende aabenlyst i hendes egen nærmeste Slægt. Og dermed var hun egentlig færdig.

Det første hun foretog sig var at skrive et smukt Brev til Obersten, hvori hun bad ham om Forladelse for den Sorg, der var bragt over ham fra hendes Familie og takkede ham for „som han havde været!“ Hvis han og lille Nina kunde tænke sig at komme til hende hveranden Søndag, vilde hun tage det som en Gave, hun ret vilde skønne paa! I Kredsen skulde der ingen være, han ikke kunde mødes med. Hun behøvede ikke at føje til, at der var en, for hvem hendes Dør nu var lukket.

Da Oberst Wenck efter nogen Tøven gik ind paa det, blev det saadan, at Onkel Vilhelm og Faster Helene kom den Gang, han ikke var der. Og ingen

af Gangene kunde man være glad. Alt blev saa uhyggeligt.

— Familien tog Parti for Obersten. De var alle svage for Ulla, naar hun var tilstede; men naar hun var borte, havde de altid haft meget at udsætte paa hende, og værre blev det nu. Mor kunde ikke tænke sig at se hende igen paa Grund af lille Nina.

Aa ja, hvor kunde Ulla dog! Barnet voksede op, skulde blive Kvinde — og en Gang hæve det som en stor Skat at blive Mor. Og saa var det Begreb forud ødelagt for hende! — Tænk, om de to smaa Piger fra den Gang for længe siden en Dag var komne hjem fra Skole — og saa var Mor der ikke mere! Var helt borte. Var gaaet fra dem af sig selv. Vilde ikke mer sørge for dem hele Dagen igennem, ikke berolige dem om Natten med sin store Haand! Aa, det havde ikke blot været Utryghed, Angst og Savn uden Grænser — men det havde sprængt alle deres Begreber, forrykket hele Tilværelsen for dem. —

Naar Nina var med om Søndagen, havde Sulla plejet at give sig meget af med hende. Nu gjorde hun det endnu mere — men ikke saadan at Barnet selv kunde mærke det og lægge noget i det. Det var saa fortvivlende, at de gamle Onkler og Tanter, som før næppe tog Notits af Nina, nu straks skulde klappe hende paa Hovedet, blot hun kom i deres Nærhed. Var hun ved at live lidt op, fik hun en daarlig Samvittighed ved det og blev igen stille, som hun ogsaa før havde været, og sky, som hun nu var blevet.

Sulla havde selv Graaden i Halsen, naar hun sad og underholdt Nina, men hun tvang Rørelsen

tilbage, fortalte om sin egen Barndom i Farmors Have, hørte om Skolens Glæder og Sorger og viste Billeder. Det var ogsaa svært; den lille Pige, som ikke var anlagt for Æventyr, vilde helst se i „fornuftige“ Billedbøger — „for dem kan jeg lære noget af og tale om bagefter med Far — ikke, Tante Sulla?“ Men de kønneste, Farmor havde, var store, naturhistoriske Værker. Og der var bløde, lune Røder, med smaa, opspilede Næb, der trofast blev fyldt, og mange forskellige Dyr, alle med samme Omhu for deres Unger — det nænnede man da ikke mer at vise hende!

Det var mærkeligt, som hun kunde undgaa at nævne sin Mor. Kun den første Søndag, da hun sad i Kabinettet med Sulla, spurgte hun: „Tror du, Mor kommer hjem til os igen?“

„Jeg ved det ikke, lille Nina.“

„Ja, for Far siger, at Mor er ikke rask. Hun blev saa nervøs hos os, fordi der er for stille — saa maatte hun hjem til Bedstefar og Bedstemor for at komme sig. Men jeg synes da ikke, hun saa saa meget daarlig ud — det var den Dag, jeg var bedt til Nanna Blom. Og det var jo ogsaa underligt, hun ikke sagde noget om det, den Gang jeg gik.“

„Hun vilde kanske ikke bedrøve dig, naar du skulde ud at more dig.“

„Ja, men jeg morede mig dog ikke, for der var saa kedeligt! Eller jeg ved ikke, hvordan det var — jeg kunde slet ikke blive glad! Men ved du, hvad jeg har tænkt paa: nervøs — mon det ikke vil sige, at man gaar og keder sig? For det tror jeg nok, at Mor gjorde.“

„Jo, det kan maaske gøre det værre.“

„Ja, saa er det da godt, at jeg kan blive stor og mere fornuftig! Ved du hvorfor, Tante Sulla? For saa kan jeg tale rigtig med Mor og spille firhændigt med hende — naar jeg ikke mere er slem til at slaa dobbelt og glemme Fortegn. Saa kan hun dog maaske ogsaa mere sig med os. Og saa vil jeg skrive til hende, at hun kan godt komme hjem igen uden at blive nervøs af det. Nu maa jeg ikke for Far. Og heller ikke komme ud og se til hende.“

„Nej — hun skal vist ogsaa være helt i Ro.“

„Ja, jeg synes nu dog, det er løjerligt hun slet ikke længes efter at høre fra os.“

Sulla holdt den ene Haand om Halsen paa den lille Pige; den anden knyttede hun uvilkaarligt. — Fandt Faderen, at han efterhaanden maatte forklare Barnet mer af Sagens Sammenhæng? Hun talte siden ikke om Moderen.

— Ulla havde straks sendt Brev til Kusinen: „Jeg ved godt, at I alle fordømmer mig, at Onkel Peter, gamle Fine og Konsorter gaar omkring og ranker sig ved Tanken om, at saadan gør de dog ikke.“

Tror I da, det faldt saa let?

Jeg var fejj overfor Obersten, det ved jeg godt. Men havde jeg prøvet paa at tale om Tingen, havde han bare ignoreret det. Der var ikke andet for mig end at gaa og lade et Brev ligge, hvori jeg sagde ham det hele om Ferdinand. Saa gik han ogsaa ind paa at skilles uden at blive krakilsk — han foragter mig bare. Uf, men der er en Del væmmelige

Formaliteter og Ordninger! Og hende faar han jo helt — foreløbig.

Der var et slemt Øjeblik. Hver Gang jeg tænker tilbage paa det, kan jeg ikke komme over det. Pigen skulde følge hende hen til en Veninde, og jeg vidste, at naar hun kom tilbage — — Jeg sagde Farvel uden al Højtidelighed med naturlig Stemme — det syntes jeg ialfald — saa jeg ved ikke, hvorfor hun blev staaende og gav sig til at se ganske forbavset paa mig. Forbavset helt ned i sine smaa Remmesko . . . „Gaa nu bare,“ sagde jeg — „ellers kommer du for sent!“ Jeg maatte have det overstaaet.

Men jeg kan ikke komme over, at hun var saa forbavset — og siden er blevet det endnu mer . . . Naa, den Sten man ikke kan løfte, lader man ligge. Hvem har ikke saadan en Sten liggende bagved sig!

— Aa, men at fylde sine Lunger med Luft — at række og strække sig i Solen, at tage sig en salt Dukkert — at være som en lang Skoletøs, der har faaet Ferie og er ør og ellevild af Frihed!

Der har jeg nu siddet i mørk Arrest i ti Aar — i min ægteskabelige Dagligstue. Til den ene Side Oberstens Værelse — med livløse Skridt, der travede mod Nordpolen. Til den anden Side Spisestuen med en musestille Fars Pige, der læste tre Gange over paa Lektierne, efter at hun kunde dem, og ikke gav et Suk fra sig.

Jeg var undertiden ved at slaa alt mit sølle Nips itu for at faa lidt Rabalder ind i Tilværelsen. Spille kunde jeg ikke en Gang rigtig mer — der havde sat sig som Bly i Fingrene.

Aa, men nu har jeg strøget den Smule Giftermaal, som ikke betød noget for nogen af os, helt af mig. Jeg er ung og uprøvet og opsat paa Livet — jeg begynder forfra. Ferdinand er stormende henrykt og saa mandigt forelsket i mig, at jeg bliver ganske svimmel og betaget. Jeg havde næsten glemt, hvordan det er. Det eneste, der giver lidt Morskab i Tilværelsen, er dog at der kan gaa Ild i den! Nu staar den i lyse Luer for mig!

Husk paa, Sullala, jeg har ikke lavet det saadan — heller ikke skabt mig selv.

Men er man saadan skabt, kan det ikke nytte, at der staar alt det i den store Bog om at lade være. Ens Natur er altid Ens Overmand. Du er jo fuldkommen — dig kan man ikke regne.

Han er rent naragtig, Ferdinand. Helt vild af Glæde. Aldrig bliver vi færdige med Hvisken og Kærtegn — vi er kaade, vi er dumme! Det er urimelig dejligt! — — Han bygger i Charlottenlund, Villa med Atelier — jeg vil ogsaa helst fra Byen. Der skal han tage fat paa „Bølgen“ og „Salome“ — og alt det andet, han kan bruge sin lange Model til.

Kommer du ikke ud og taler til mig? Der er dog ingen Smittefare! Og jeg rejser snarest muligt til Onkel Doktors i Vejle. Jeg vil ikke være i København, saalænge de glor paa mig. Far og Mor vil ogsaa helst have mig afsted. Tante derovre gik jo fra sin første — saa hun forstaar mig. —

Det er godt, Mormor Ursula har lært at hjælpe

sig med Sorgen. Hvordan synes du, hun har det?

Naar hun bare ikke havde set saa forbavset ud — jeg mener Pigebarnet — som om det Farvel fra mig var det rent ubegribelige“ — —

— Sulla svarede: „Jeg kan ikke se til dig straks, Ulla, det maa du kunne forstaa. Senere skal jeg komme.

Jeg kan ikke tale rent ud, for jeg skal ikke dømme dig — og vil heller ikke. Men jeg finder det saa forfærdeligt! — Jeg tror ikke rigtig paa, at du er saa glad, som du siger, og jeg ønsker det ikke en Gang. Saa var der ikke saa meget ved dig, som der dog er!

Jeg ved ikke af, at nogen i Familien ranker sig ved Tanken om dig. Jeg ved blot, at du har bedrøvet os alle.

Nej, du skal have Ret i, at det nytter ikke, om noget staar skrevet et Sted, hvis man ikke tager sig af det. Men den store Bog, som du siger, mener forresten ligesom du, at man har sin Overmand i sin Natur. Du tænker blot slet ikke paa, at man kan besejre en Overmand — men det er det, den vil give os Anvisning paa.

Min Fuldkommenhed har bestaaet i, at jeg ingenting har været. Jeg har gaaet og ventet paa mig selv. Jeg har ikke noget at gøre mig til af. Men en Ting forstaar jeg ikke, Ulla: hvor kan du indrømme et Forhold, du aldrig har sat højt, saa megen Magt i Livet? Du siger, at det er det eneste, som giver Morskab — og jeg synes netop, at hvor den Følelse blander sig med ind, dér hører Glæden

op. Og aldrig i Evighed fik man mig til at strække Vaaben for noget, jeg saa ned paa!

Jeg kan ikke skrive noget, Ulla — hverken om Farmor Ursula, eller om hende, der blev saa for-bavset . . . Du ved nok selv, hvordan det maa være med dem begge to.“ — —

— Ulla sendte først igen Brev fra Vejle: „Nej, det siger jeg nu som altid, lille Sulla, at der er ikke noget ved Forholdet mellem Mand og Kvinde! Det er et rent Uføre. Men vi er nu en Gang ikke anlagt paa andet. Saa vil jeg ogsaa have min Part — tilgavns.

Og en Ting gør jeg dog ikke: jeg hykler ikke som I andre overfor det Forhold. I smører det over med lidt dydsiret Politur og Samfunds-Pænhed, og lader som om I stod ganske anderledes til det. Men der er ikke en Smule Forskel — uden den, at jeg er langt mere ærlig.

Naar salig Admiralen i sin Tid skulde have lidt Morskab paa sine gamle Dage og tog Frøken Ursula — med hendes atten Aar og Kærlighed til en anden — saa var det en højst agtværdig Handling, ikke sandt?

Naar den smaa Dalbom, et Aar efter at han er bleven af med den fromme Numer et, forser sig paa dig, uden mindste Anledning — saa skal det kaldes en skøn og ophøjet Følelse, som selv Farmor er rede til at give sin Velsignelse. Men naar Ferdinand elsker mig med en hundrede Gange mere berettiget, mandig varm og personlig Følelse, saa er det kun et „lavt og sanseligt Begær“. Kan du dog ikke indse, hvor det er oprørende løgnagtigt?

Naar en Perlehøne hager sig fast ved en Falk — i et af de tilfældige Øjeblikke, hvor ethvert mandligt Individ er til at tage — og hindrer ham i hans egen Flugt, fordi Hønemor skal med, saa er det Guds frygt og ren Kærlighed, at hun bliver — selv om han skulde dø af det . . . Men naar jeg efter hele ti Aars „Rasp- og Forbedringshus“, endelig bryder ud og giver Obersten Lejlighed til at søge sig en mere ligestemt Sjæl, medens jeg gaar til Ferdinand, som har meget ældre Krav paa mig — saa er det blot det rene Djævelskab!

Ja, jeg kunde sige mer endnu. „Der er Roser i Klosterets Have“ — men naar den liden Klosterjomfru saa gerne dvæler dér, er det dog næppe saameget for dem — — aa nej, Sullala, om dig vil jeg ikke sige noget! Du har faaet saa mørke Øjne, ved du det? Og saa blege Kinder. Og du er som et alvorligt og ærligt Barn, der kun har spinkle Hænder, men i god Tro rækker dem ud for at løfte et helt stort Bjærg med dem . . .

Jeg bliver her Nytaar over. Ferdinand kommer i Julen — men saa vil han ikke undvære mig længer derovre. Jeg gør ganske og aldeles som han vil, skriver baade Morgen og Aften til ham. Han er rasende fordringsfuld — jeg lader mig glide ud i en Hvirvelstorm, som river mig med sig. Saadan skal det være! Bliver Forelskelse slap, er den snart ude.

— Det er sandt, du tænker dog kanske at give Pigebarnet lidt til Jul. Jeg fandt forleden herovre saadan en fin og sød Guldring, en lille trohjærtet Fletning — som kunde passe godt til en lille flittig

og pligttro Finger. Maa jeg sende dig den? Saa kan du give hende den. Blot fra dig selv“ — —

Det blev en stille Vinter. Farmor Ursula gav ingen Middage med udvidet Liste. Kun Professorens bad hun af og til. Fru Erhart saa flittigt til hende — talte aldrig om Ulla, men meget om, hvor glad Farmor maatte være ved at have to Sønnedøtre som den lille Fru Gram og den søde, alvorlige Klosterjomfru. Onkel Vilhelms gav ingen af deres morsomme Fester, og Mor havde heller ikke Lyst til at se Mennesker hos sig.

Det var egentlig godt, tænkte Sulla. Der blev Tid til Arbejde. Og hun følte, at der var noget, som endnu mere krævede Stilhed.

Naar de to smaa Piger i sin Tid klagede over den lange, mørke Tid, der skilte dem fra Farmors Have, plejede Mor at sige: „Jamen der sker ogsaa noget godt om Vinteren. Alt det, I har Glæde af om Sommeren, det laver sig til nu. Det spirer dernede i det skjulte.“

I denne Tid, der var saa stille og glædeløs, skete der noget godt. Indeni hende. Det spirede tyst og skjult.

Hun huskede videre, hvordan de to smaa Piger, naar de havde lagt et Frø, et Løg i Jorden, eller Havemanden havde podet en Rose, gik i Spænding for at se, hvordan Blomsten vilde blive . . . . Hvor de vogtede paa den faste, grønne Knop, der holdt saa længe og saa haardnakket paa sin Hemmelig-

hed, at de tilsidst blev bange for, det kun blev til Knop og ikke andet. Indtil Blomstringen saa var der — som en straalende Overraskelse.

Hun syntes, at nu gik hun igen som lille Pige og vogtede paa saadan en Overraskelse, der forbedtes med alt det vordendes Stilhed. Hun følte: nu sætter mit Hjærte sin Blomst. Nu springer det ud en Dag. Saa finder jeg mig selv.

Hvor underligt, at man kunde leve saa længe, inden det skete! Men Blomstring kunde ikke fremtvinges — som de to smaa Piger imellem havde tænkt, naar de pillede ved Knopperne med utaalmodige Fingre, der bare ødelagde. Og mon der ikke var Mennesker, som gik hele Livet igennem med et Hjærte, der aldrig sprang ud, aldrig foldede sin Hemmelighed ud — men var og blev som en haard og lukket Knop? Det skete jo ogsaa i Haven, især mod Efteraar, at Knopper tørrede hen, raadnede sørgelig bort indenfor det stramme Hylster . . .

Var det ikke, fordi der kun var en eneste Jordbund, i hvilken et Menneskehjærte kunde rodfæste sig saadan, at det satte sin Blomst?

Jo, saadan maatte det være! Det var jo ogsaa fordi hun havde givet sit Hjærte over, at det nu spirede og skød frem imod Lyset. Indeni hende var det ikke ved at dø — Gud ske Lov, det var ved at vaagne til Liv!

Det blev som en tryk og hemmelig Glæde at gaa med, at vogte over — —

En Dag, hvor hun sad ved Klaveret og vilde synge: „Solen springer ud som en Rose“, kom hun til at sige „Hjærtet“ istedetfor — og siden maatte

hun altid nynne det hen for sig selv; „Hjærtet springer ud som en Rose“ — —

Saa vilde hun komme til at leve — leve sig selv helt ud. Derfor levede Mennesker saa dødt, fordi de ikke levede ud af deres Hjærte. Det kunde man jo først, naar det havde aabnet sig. „Hjærtet springer ud som en Rose“ . . . .

— Ellers var og blev Vinteren trist. Selv da Grams kom til Jul med Børnene, var der ikke den vante Stemning over Familie-Sammenkomsterne. Og Marie Louise blev saa retfærdig hidsig, naar hun talte om Ulla — og havde mange, mange Hilsner fra Pastor Dalbom . . .

Sulla arbejdede meget med Sangen. Lærerinden var stolt over hendes Fremskridt. Det var ikke blot Stemmen, der havde vundet i Klang og Fylde, men Temperamentet var ved at bryde igennem, sagde hun. Selv var hun en dreven Koncertsangerinde og vilde gerne have Sulla til at optræde, men det kunde hverken hun selv eller Mor tænke sig. Farmor endnu mindre.

Sidst i Januar gik hun dog ind paa at synge ved en større Velgørenhedskoncert. „Man kan bedre være det bekendt, naar man inte selv tjener Penge ved det“, indrømmede Farmor. Det gjorde man jo forresten ikke ved at give Koncerter, saa af den Grund kunde man altid „være det bekendt.“

Sulla var lidt benauet forinden, medens hun sad i Artist-Rummets fjærneste Krog, og de andre snakke-ede, pudrede sig eller gnaskede Konfekt. Men da hendes Tur kom, og hun gik frem, blev hun med et aldeles rolig: „Se at finde et forstaaende Ansigt

blandt Tilhørerne — og syng saa udelukkende for det ene Menneske, at de andre bliver borte,“ havde Lærerinden sagt. Mors Ansigt kunde ikke bruges; hun smilede nok — naar vilde Mor ikke have smilet til en af sine smaa Piger! — men bagved var der saa megen nervøs Uro, at det forstyrrede.

Paa en af de første Rækker sad Professoren og saa saa naturlig og tillidsfuld ud, at det maatte blive ham, hun valgte at synge for. Og saa gled alle de andre virkelig bort. Hun var blot selvanden herinde. Der blev lige saa trygt og kendt og skjult for Verden — som i Farmor Ursulas Have. Og hun kunde tale saa inderligt gennem Sangen.

Da der bragede et ganske øredøvende Bifald løs, var det, som om Byen brød ind i Haven — og hun blev næsten forskrækket. Men lidt efter var det ganske morsomt! Hun blev kaldt frem tre Gange og fik røde Kinder ved det, som stod kønt til hendes hvide Kjole. Bagefter blev hendes Stemmes mørke, lidt bundne Varme meget rost.

Den følgende Dag traf hun Professoren udenfor Farmors Port. „De har faaet en mærkelig Gave“, sagde han. „Nej, jeg skal ikke smigre Dem! Jeg finder egentlig, at det meste af hvad der spilles, synges, skrives og males i vor Dilettant-Periode er ret overflødigt. Men Deres Stemme har virkelig Bud om noget, som Mennesker trænger til at høre. Eller — jeg idetmindste“.

Saa spurgte hun, hvordan det gik med hans Bog. „Jeg læser Korrektur paa den“, sagde han. „Men jeg synes, Livet gaar af den under Trykningen. Den er dog ikke født med megen Levedygtighed — men

det ventede jeg heller ikke! Hvor skulde den have faaet den fra? De ved jo nok“ — —

„Nej“, sagde hun og rystede paa Hovedet. Nej, hun vidste om en Livets Hemmelighed, som spirede inde i hendes eget Hjærte — hvor kunde hun saa vide om noget andet! Det var ikke muligt.

Men den lange Vinter, der blot kunde længes og strænges — og stænge for Farmors Have — den var og blev dog altfor trang for ham.

En Søndag var Professorens hos Farmor. Det gav lidt Liv i Kredsen. Hun kunde ikke selv som før holde Samtalen i Gang og glemte ogsaa tidt at høre efter. For der var jo et Sted i hendes Hjærte, hvor det nu altid sagde: „Ulla — Ulla“ . . .

Efter Bordet kom Onkel Vilhelm til at nævne Bibelkritiken. Men da rettede Farmor Ursula sig majestætisk: „Den kendte vi inte til i min Tid. Da var Bibelen Guds Ord — og saa var der inte mere Snak om den Ting!“

„Nej, for man lod det Ord staa i Fred, hvor det stod“, sagde Professoren til Faster. „Man fornærmede det ikke, men lod sig heller ikke fornærme af det!“

„Ja, saadan er jeg ogsaa opdraget til at tage det — ganske enfoldigt“, sagde Professorinden til Farmor. „Men Erhart ser anderledes paa det“.

„Hvad behager?“ Farmors Øjne skød Lyn.

„Maa jeg straks indskyde“, sagde Professoren, „at Troens Enfold ikke er ganske det samme som

Tankens Naivitet. Og jeg ved ikke, hvorfor jeg skulde være naiv paa dette Punkt“.

„Vil De sige os, hvad De mener — saa vi alle kan forstaa det“, sagde Farmor og slog Stokken i Gulvet for at samle Opmærksomheden.

„Jeg skal forsøge — — Altsaa Bibelen er jo ikke afskreven og atter afskreven gennem Aarhundreder af Engle, men af Mennesker. Blot dermed er det givet, at Unøjagtigheder og Fejl er uundgaaelige. Selv en læg Bibellæser vil kunne opdage flere af dem — som han vil kunne opdage en Trykfejl, der har indsneget sig. Forsaavidt maa man hilse Kritiken med Glæde, som den kan rette Fejl, klare Dunkelheder — og prøve at føre os nærmere til den oprindelige Tekst.

Hvad dens Overgreb og Anmasselser angaar — naar den optræder som ufejlbar Pave, hvor den faktisk staar paa usikker Grund — da behøver man jo ikke at lade sig anfægte af dem. Der er noget, Kritik aldrig vil kunne: tilintetgøre Livskraft, hæmme Kildespring. Og den kan ikke trænge ind dér, hvor Guds-Ordet bor: i Bibelordets Hjærte. Men fattig Længsel kan banke paa, saa Bibelordets Dør gaar op. Ikke saadan, at Tanken kan gribe det alt-sammen — men saadan, at Livets Pust stryger hen-over Hjærtet . . .

Jeg husker, at da jeg kom tilbage til Byen en Aften i Efteraaret, var alle de Gader med denne gølge Asfalt, disse døde Fliser mig saa pinlige. Jeg syntes, at jeg straks maatte ned og se mig om i Haven. Det var en sort Aften, uden Stjærner. Da jeg kom ind gennem Havedøren, var det egentlig

kun Mørke jeg saa . . . Men jeg havde straks Sus over Hovedet af de store Trær, saa jeg vidste: jeg staar paa levende Grund.

Selv i det dunkleste Bibelord har man det Sus over sig — store Trækroner langt oppe over sit Hoved — for man staar paa levende Grund. Det kan Kritiken ikke ændre. — — Jeg for min Part vilde næsten ønske, at jeg var af dem, hvem den er bleven en Anstødssten. Den Hindring er meget lettere at overvinde, end dem vi gaar med i os selv.“

„Ja, det forstod jeg nok“, sagde Farmor. „Og det er da heller inte saa helt galt fat med Dem. Teologer skal jo sætte sig ind i den Slags — vi andre vil vente med at rette paa vores Bibel, til de lærde er enige om dens Fejl! Saa beholder vi den nok i Fred til Dommedag“. — —

Sulla var gaaet ind i Kabinettet, hvis Vindue vendte ud imod Gaarden. Hun havde faaet saadan en Længsel over sig efter Farmor Ursulas nattemørke Have!

Lidt efter kom Professoren hen til hende. Stod som hun og saa mod de sorte, duggede Ruder.

„Naar De taler saadan som nu“, sagde hun, „saa maa De da selv“ — —

„Nej“, sagde han, „nej, det beviser ikke noget. Min Hindring ligger jo ikke dér.“

„Jeg har tænkt paa“, sagde hun lidt tøvende — de talte meget bedre om den Slags i Haven.

„Hvad har De tænkt paa?“

„Jo, De sagde den Dag i Efteraaret — om Dem

selv — at hvor intet er, har Kejseren tabt sin Ret“ —

„Ja, det er en banal og uimodsigelig Kendsgerning“.

„Men — det har Gud ikke. Han skabte jo Verden af intet — og han kan bruge det. Jeg mener, at — selv om det var rigtigt, det De sagde, er det dog ikke nogen Hindring. For ham kan man give intet“.

Han svarede ikke. Stod blot der ved Siden af hende.

Udenfor de sorte, duggede Ruder laa den store Gaard og bagved den Haven i Vinternattens dybe Mørke . . .

„Høsttiden endtes — her maa da ventes, her maa da ventes paa Foraarsvind“.

BARNET

ULLA var vendt tilbage til København, og Sulla havde besøgt hende et Par Gange. Men det faldt hende svært at se Kusinen saa aandeløst optaget at sin Forelskelse i Ferdinand Birk, af den Villa han byggede og af Spørgsmaalet om, hvor hurtig man kunde faa Dispensation til at gifte sig igen.

Ind imellem kunde hun spørge til Barnet, som Faster Lene forresten mødtes med en Gang om Maaneden hos Farmor — men Sulla havde ondt ved at blande den lille Ninas Navn ind i alt det andet. Derfor blev hendes Besøg hos Onkel Vilhelms ogsaa kun sjældne.

Ulla kom ikke til hende; hun vidste nok, at Mor ikke kunde forsone sig med hendes Opførsel, men en Gang imellem skrev hun til Sulla. Kusinen var den, hun holdt mest af i hele Familien, og hun kunde aldrig ganske undvære at meddele sig til hende.

En Dag i Februar fik Sulla Brev fra hende: „Du vil blive glad ved at høre, at Ferdinand og jeg har

været oppe at skændes et Par Gange. Du kan jo ikke lide, at vi har det for rart med hinanden!

Han havde fundet paa, at jeg skulde følge ham til Atelier hver Dag. Saa fik vi os en lang og dejlig Morgentur sammen. Men jeg sagde nej, jeg gad ikke, jeg maatte have Morgenro! — Kunde jeg da ikke overvinde min Magelighed for hans Skyld? — Nej! — Brød jeg mig ikke om at gaa med ham? — Ikke paa den Tid af Døgnet! — Han blev rasende. Hidsige er de jo alle, og han gør sig særlig Umage for at blive det, fordi han husker, at han var for godmodig i første Omgang.

Der ligger nu noget andet bagved det, at jeg sagde nej. Du maa vide, at for noget siden var jeg en Dag mod Sædvane gaaet tidlig ud og gennem Gader, som jeg ikke dyrker mere. Jeg skulde have noget i en Butik derinde.

Saa ser jeg pludselig den lille Pernittengryn, Nina, skridte adstadig ud ovre paa det andet Fortov . . . Med Skolepose, Paraply og et lille behørigt Udtryk. Man ser ikke til Højre eller Venstre. Man er sin Fars Datter og Trøst. Man gaar i Skole — med Tungen lige i Munden.

Det var ganske løjerligt. Jeg blev staaende og gloede paa hende . . .

Baade han og Pigen er optagne paa den Tid — jeg husker nok Teodolindes dydigt forargede „om jeg har Stunder til at følge Bærnet i Skole!“ — og hun kan jo blive paa samme Fortov, skal blot om det ene Hjørne og forbi de to Sidegader . . . Men jeg synes alligevel ikke, det er forsvarligt, at

de lader hende gaa ene. Jeg sjokkede dog altid med.

Inderlig ufikst har de da ogsaa faaet hende rigget til! Hun var klædt som en lille gammel Kone. Og hun kan jo blive saa pæn! Mine Fingre kløede efter at krænge om paa det hele.

Saa stanser hun med et og ser ned — der sjosker et Par Snørebaand om den ene Fod. (Naturligvis er hun i lave, klodsede Snørestøvler!) Et Øjeblik staar alle hendes smaa Tanker raadvildt stille — saa laver hun en lille, beslutsom Mund og gaar ind i en Gadedør.

Saadan en Stump, der vipser alene ind i en Gadedør — hun kunde dog blive fulgt af et eller andet ækelt Menneske. Jeg blev ganske hed i Hovedet ved Tanken, og saa — —

Ja, saa var jeg ovre paa det andet Fortov og ind ad Gadedøren, før jeg selv vidste af det.

„Det er bare mig, Ninnetemor“, sagde jeg saa roligt og ligegyldigt, som jeg kunde. „Lad mig hjælpe dig!“

Hun for i Vejret . . . Saa bestyrtet og saa prik-kende rød i sine Kinder, at Blodet ogsaa straks gav sig til at dunke i mine.

Foden havde hun sat op paa et Trappetrin og lagt Pose, Paraply og Uldvanter ved Siden af. Jeg bukkede mig hurtigt ned mod den lille, sølede Fod — og havde lidt svært ved at binde Baandene. Jeg tror, jeg kom til at tænke paa, hvor omhyggeligt Ninnetemor i gamle Dage støvede sine smaa Saaler af — og nu maatte hun traske saa ene i Pløret!

„Vi laver dobbelt Knude, ikke? Ellers gaar den

bare op igen. Saa — — Lad mig nu se den anden Pote med det samme! Den Knude skal saamæn ogsaa strammes!“

Hun sagde Tak — høfligt og sky — trak sine Uldvanter paa og væbnede sig med sine Sager. Stod hele Tiden og saa ned — som en lille standhaftig Tinsoldat — og var lige pinlig rød. Og sank og sank noget, som vilde op i Halsen . . .

„Vil du kysse mig, Ninette?“ Det skulde jeg ikke have sagt — men jeg gjorde det nu.

Hun stod lidt — endnu mere bestyrtet end før — og vidste ikke, om Fars Pige maatte. Men saa smækkede Paraply og Pose om mod min Ryg — for hun tog mig om Halsen med begge sine belæssede Arme . . . Og trykkede sin Mund, hastigt og frygtsomt, men dog med en lille, vederhæftig Lyd, ind mod min Kind.

Et Øjeblik efter var hun ude af Døren — medens hun søgte at faa den vante Samling paa sig, men ikke kunde, og følte, at hun kom rent forkert til Skole.

Jeg blev staaende lidt derinde i Mørket . . . Og siden fulgte jeg hende i Afstand — saa hende vige langt ud for en stor Slagterhund, svinge om Hjørnet og komme over de to Sidegader.

Jo, vist havde jeg baaret mig galt ad! Dér skal jeg ikke bryde ind mere. Nævner hun det til sin Far — men det gør hun ikke — saa faar baade han og Teodolinde Tid til at trave med hver Morgen for at forebygge en Gentagelse af Ulykken. Men de kan saamæn være rolige! — —

Kender du til det, at man kan gaa og slaas med

et Par Verslinier, som stadig dukker op igen. Jeg gik hele Dagen med de Linier i Hovedet af den lille, tyske Sang: „Küss' mich, küss' mich, Pierrette! Sonst küsste kein Mündchen so.“

Om Aftenen var det saa, at Ferdinand foreslog Morgenturen. Men jeg vilde ikke ud med ham paa den Tid, hvor hun tripper til Skole, kan du nok forstaa, selv om det er i andre Gader. Vi skiltes som dødelige Uvenner.

Jeg har det igen med ikke at sove om Natten. Ved du, hvordan det er ikke at kunne faa sine Ben anbragt i Sengen? Jeg laa og fægtede med mine til den lyse Morgen, medens mit Hoved lirede det af som en Spilledaase: „Küss' mich, küss' mich, Ninette! Sonst küsste kein Mündchen so.“ — —

Den næste Aften var Ferdinand oplagt til, langsomt og modstræbende, at lade sig formilde, hvis jeg gjorde mig megen Umage overfor ham — saa vi endte med en glødende Forsoningsscene. — —

Men nogle Dage efter blev det galt igen. Det traf sig saa forbistret, at jeg rendte paa ham en Morgen. Hans Harme var knusende over, at jeg godt kunde gaa ud paa den Tid, men blot ikke med ham. Han bad mig vogte mig for at gentage det — og styrtede fra mig med rasende Syvmilestøvler.

Hvorfor jeg var gaaet ud den Morgen? Ja, det er fjollet — men siden jeg har set den lille Sippe staa raadvild paa Gaden, er jeg bleven urolig hjemme paa den Tid. Jeg forestillede mig de værste Tilfælde — saa det blev mindre angribende at gaa derind. Tilbage følges hun dog med Veninder.

Jeg holder mig naturligvis paa det andet Fortov,

smutter ind i en Port, til hun er spanket forbi — og følger saa langsomt efter, til hun forsvinder i Skolen. Jeg vil ikke mere komme over hende som en Indbrudstyy, det er bare usundt for os begge! Jeg gaar der i dybeste Inkognito — ogsaa for mig selv. For det er dumt og latterligt! Hver Morgen er det ogsaa „sidste Gang“ — men den gentager sig endnu . . .

Der har ikke senere været løse Støvlebaand — det sker kun en Gang i Livet for Ninnetemor, siden bindes de før i tredobbelt Knude — men der kunde komme andet i Vejen.“ — —

Da Sulla læste det Brev, græd hun. Lange Ulla — med alt sit Vilderede! Aa, hvor det var sørgeligt . . . Hun skrev nogle hjærtelige Linier til hende igen.

Et Par Uger efter fik hun atter Brev:

„Nu er jeg bleven saa forsigtig om Morgenens, at jeg nok skal undgaa Ferdinand. Jeg maa have de Ture i Fred! Jeg har faaet Mor til at tie med dem overfor ham. Jeg har blot sagt hende, at jeg ikke kan udholde Erotik saadan straks om Morgenens — og det kan enhver fornuftig Kone forstaa. Morgenens er egentlig en rar Tid, det er Synd, at man sover fra den! Den er ligesom et Barn — ikke forbrugt og lavet til, som de kunstige lyse Aftener i Byerne. Om Aftenen passer Erotik bedre — den er selv lavet og kunstig. Det er vist Vrøvl — for den kommer jo af det allernaturligste. Men den Ophidselse falder undertiden saa unaturlig og trættende! . . .

Naa, men saa gik jo alting godt, indtil det blev galt igen iaftes. Du maa vide — jeg havde ikke

set det lille Pus styre til Skole i hele tre Dage. Og der er jo saa ækelt megen Sygdom blandt Børn netop nu. Jeg var ved at blive gal af at spekulere over, hvad hun kunde fejle! Og igaar, efter Middag, da Far var tøjret ved sin Avis, sagde jeg til Mor: „Jeg gaar ind og hører, hvordan Sulla har det. Jeg har ikke set hende saa længe.“ — „Paa denne Tid!“ sagde Mor. — „Ja, hvorfor ikke! Jeg er her igen inden The.“ — Jeg vilde høre, om du vidste noget eller bede dig gaa derhen. Men inden jeg gik, bestemte jeg mig om — jeg var for urolig.

Derfor uglede jeg mig ud i et gammelt Slag med Hætte helt ned over Øjnene — og en halv Timestid efter listede jeg virkelig op ad min egen gamle Køkkentrappe. Naturligvis var det ikke oplivende!

Lys-Automaten vilde ikke virke — saa jeg famlede mig op i lifligt Mørke. Men det var godt. Man kunde være rendt paa en af Pigerne.

Jeg ringede paa anden Sals Køkkendør — og havde den modbydeligste Hjærtebanken, medens Kæden blev sat paa med priselig Forsigtighed, og Teodolindes noget tilspidsede og syrlige Næse derefter stak frem i Sprækken. „Er der nogen?“ Det kunde hun da nok vide! „Ja, det er mig. Jeg vil gerne tale et Ord med Dem.“

„Ih, er det Fruen!“ Hun gav sig til at se dydsiret ud og lukkede op med behørig Tøven. Det var ækelt! — „Hvad fejler Ninette?“ — „Børnet“ fejlede saamæn ikke andet, end at hun havde forstuvet Foden paa Legepladsen i Lørdags. Hun vilde jo ikke lade sig mærke med noget i Skolen og gik

hjem som ellers. De smaa Holms „slæbte med hinner“ — men det gjorde det jo nok værre.

Saa kan man jo heller ikke lade være at passe paa om Eftermiddagen! Tænk, om man havde været der! Man havde baaret hende eller taget Vogn.

Den blev saa hævet, forklarede Teodolinde videre, at de nær aldrig havde faaet Støvlen af. — Jeg blev hed og kold af at tænke paa den lille Fod, der er bleven saa pinefuld tyk bag de stramme Snørebaand, som nu bindes saa fast . . .

„Hvem tog Støvlen af?“ spurgte jeg vredt. Hun saa stadig til Siden og talte sippet og overlegent: „Vi maatte jo hjælpes.“ — Jeg saa mig gal paa Teodolindes kantede Træ-Hænder: „Græd hun?“ min Stemme slog over. — „Lidt. Men nu har hun lagt med Omslæg og er meget bedre. Imorgen skal vi prøve at faa hinner op.“ Saa lukkede Teodolinde sin stramme Mund fast i for at antyde, at Audien sen var endt.

„Ja, Tak skal De have — — Godnat — og pas endelig godt paa hende!“ Jeg kunde ikke lade være at sige det, men da hun svarede med et lille, tørt „Jæ“ — blev jeg ildrød. For jeg ved, hvad hun tænkte — og alt hvad hun kunde have sagt. Saa tøflede jeg af. —

Medens jeg gik hjem — køre vilde jeg ikke i det Skrud — pinte det mig, hvor jeg havde baaret mig dumt ad, da jeg stak af fra det hele. Jeg skulde diplomatisk og haardnakket have forsøgt at faa Obersten til selv at ønske Skilsmisse, uden at „sallig Ferdinand“ — som Far taler om fra sin Teatertid — havde vist sig i det fjærne. Saa havde

jeg haft Ret til Pigebarnet, ikke sandt? Tænk om man kunde faa den lille Tærte med ud til Villaen! — Naa, der vilde hun nu bare savne „Far“. Hun er saa uhelbredelig trofast! Naar blot en Dukke knuste Hovedet, blev det ikke godt, fordi hun fik en anden. „Det er jo dog ikke Alvilda, Mor.“

Det er løjerligt, at jeg har kunnet holde hende saadan ud fra mig i al den Tid! Derfor maatte jeg jo ogsaa have Forlovelsen med Ferdinand saa ssende! — — Men siden jeg har set hende igen — i al hendes Forladthed paa Gaden — har jeg hende for mine indvendige Øjne hele Dagen igennem. Og det piner mig, at jeg ikke ved Besked om alt — selv det mindste. —

Der laa et Hus, da jeg naaede hjem. Jeg havde selv bedt Birk komme tidlig, for at vi kunde gaa nogle Sange igennem — og det havde jeg rent glemt. Han havde været der længe og var meget stejl. Dog ikke helt uimodtagelig for Tanken om en stormende Forsoning. Men den kom vi ikke til. Jeg gad ikke!

Jeg kunde bare tænke paa, hvor det har gjort ondt at humpe hjem paa den hovne Fod... Og hvor hendes Øjne er blevne runde af Angst, da Teodolinde har givet sig til at hale i Støvlen — medens hun dog som en lille Fars Pige kun har snøftet smaat og søgt at holde Graaden i sig, til den saa er brudt ud med en jamrende Lyd...

— I Entreen tog han mig fat om begge Haandle. „Jeg maa vide, hvorfor du vil gaa ud alene — hvad det er, du har for?“ — „Ingenting,“ sagde jeg — „som du kunde forstaa“, tænkte jeg videre.

Men han gik fortørnet. — Bare de nu ikke lader hende støtte paa den for tidlig!“ — —

En Søndag i Marts, hvor Oberst Wenck og Nina var hos Farmor, sad Sulla i Kabinettet med Bar-net og fortalte hende en Historie, da hun sagde; „Jeg kan ikke følge med, Tante Sulla. Jeg er saa løjerlig i mit Hoved.“

Sulla lagde Armen om hende; den lille Pige hældede sig tungt mod hendes Skulder og faldt hen i et uroligt Blund. Saa for hun op. „Jeg bliver da ikke daarlig?“ spurgte hun ganske forfærdet.

Sulla tog om hendes smaa Hænder; de var hede. „Du har det ikke helt godt,“ sagde hun, „men du skal se, det bliver ikke til noget slemt.“

„Aa, det er ikke det, jeg er bange for. Men hver Gang jeg fejler noget — saa savner jeg Mor saa meget!“ — — Hun lagde atter sit Hoved ned og mumlede med lukkede Øjne — som om det ikke kunde siges med aabne: „Jeg traf Mor en Gang paa Gaden, Tante Sulla. Og hun hjalp mig med et Støvlebaand! Men sig det ikke til Far — eller Oldemor Ursula.“

Da Farmor hørte, at Nina ikke var rask, blev der straks sendt Bud over til Cortsen efter Vogn. Sulla kørte hjem med hende og Faderen, fik Bar-net i Seng og blev der, til hun var falden i Søvn. — Ellers kom hun der ikke saa meget, som hun gerne vilde, da hun havde hørt Tante Fine — med den Hvirken, der altid kom en hel Stue tilgode —

betro Onkel Peter, at „det er det, vi alle synes! Hun vilde passe saa godt til Wenck, den stille, yndige Pige.“

Tidlig den næste Morgen gik hun atter derhen; Nina havde stadig høj Feber og ondt i Halsen. Lægen kunde ikke sige noget bestemt. Han var bange for en maskeret Difteritis. Eller Skarlagensfeber. Sulla kørte lige ud til Onkel Vilhelms, men traf ikke Ulla. „Hun gaar Morgentur,“ forklarede Faster. Sulla var ked over ikke at være gaaet hen foran Skolen. Nu gik jo Ulla der og var urolig!

Hun lovede Faster at bringe Besked igen inden Aften, men da hun kom derud ved Syvtiden, med omtrent samme Melding, var Ulla atter gaaet. „Ind til dig,“ sagde Faster. „Hun var saa urolig.“ Men da Sulla kom hjem, havde Kusinen ikke været der. Aa, mon hun — —

Næste Morgen kom der et langt Brev fra hende.

„Jeg skriver til dig, Sulla, ikke for at holde mig vaagen — de maatte slaa mig ihjel, før de fik mig til at sove i Nat — men for at klare det hele for mig selv. Jeg er forstumlet og ligesom lamslaaet af Træthed . . . Jeg har vundet en af de Sejre, som gør det af med En.

Jeg blev straks urolig, da jeg ikke saa hende gaa til Skole imorges.

Da jeg kom hjem og hørte af Mor, at hun var syg, blev det værre. Jeg kunde ikke vente, til du kom. Da det blev mørkt, krøb jeg i den gamle Hættekaabe og gik derind. Op ad Hovedtrappen denne Gang. Da jeg havde ringet paa, hørte jeg straks, at det var ham, der kom. Naturligvis dunkede mit Hjærte

som en Stormklokke. Det lille Knæk derinde — det elektriske Lys — og Døren gik op — —

Den gik halvt i med det samme — og hans Ansigt blaanede næsten. — „Jeg vil blot høre, hvordan det er?“ sagde jeg hurtigt. — „Daarligt!“ — Han stod med Haanden om Dørgrebet og talte hæst og kort. — „Hvad er det?“ — „Doktoren kunde ikke sige det.“ — „Helbrede kan de ikke — ved de nu ikke en Gang, hvad man fejler!“ — „Han mente at kunne sige det i Aften.“ — „Kommer han? Saa kan jeg vente i Porten, til han gaar.“

Jeg syntes, Døraabningen blev mindre og spurgte aandeløst: „Maa jeg se hende?“ — „Nej!“ — Jeg lagde min Haand paa hans. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde gøre. Han trak Haanden til sig. — „Det er en Mor, som vil ind til sit syge Barn,“ sagde jeg hæftigt. — Han saa til Siden og trak paa Munden: „Det er en Mor, som er gaaet fra sit Barn — som frivillig har sluppet sin Ret — og som vel ikke har ment, at Barnet var uangribeligt — — Jeg skal telefonere til Deres Faders Kontor i Morgen; det kan jeg gøre hver Dag saa længe — — Og det maa være nok. Her kan De ikke komme ind.“

Aabningen var bleven mindre — jeg tænkte: jeg kaster mig ind i den! — — Saa blev en Dør smækket i paa fjerde Sal, og Studenten deroppefra gav sig til at storme ned.

Obersten tog i min Kaabe — drog mig ind med i Entreen og holdt Døren til, medens Skridtene støjede forbi. Den Ridderlighed var mere end jeg kunde taale — jeg maatte tude . . .

Da der blev stille — skød jeg Døren op og gik ud igen. Jeg misbruger dog ikke en Situation. Han blev forbavset, tror jeg.

Da jeg atter stod derude, sagde jeg — saa godt jeg kunde: „De har Ret — lad saa den Mor fare! — Men der ligger en lille syg Pige, som vil se sin Mor — spørg hende selv — og hun har jo ingenting forskyldt.“

Han holdt saa stærkt om Grebet, at hans Fingre blev hvide . . . Saa gik Døren helt op — jeg kom ind.

Han lukkede op til sit eget Værelse — jeg vidste ikke, hvorfor jeg skulde derind. Og der vendte han sig imod mig — hadefuldt stille: „Ved De, hvad De har gjort — hvad De har gjort imod mig?“ — „Ja — nej . . . Men Nina?“ — „Hun sover nu, og Teodolinde sidder der“. — Det var ogsaa en at have siddende! Gulvet brændte mig under Fødderne . . .

„Ved De det ikke?“ Han saa paa mig, saa jeg tænkte: han har taget mig ind med for at dræbe mig — med rolige Hænder. Og jeg ved, at jeg vilde blot have bedt ham: bagefter! — „Vil De høre det?“ — „Ja — hvis jeg skal, før jeg maa komme ind“.

Saa sagde han — ja, kan jeg huske det altsammen! — at jeg havde hidset ham op i sin Tid, ægget ham vildt til noget, der var ham fremmed, som han foragtede sig selv for bagefter . . . . Det ved jeg ikke af. Jeg syntes, det var ham, som demoraliserede mig. Men man ødelægger vel hinanden!

„Og da De var led og ked af mig“, sagde han, „da jeg ikke morede Dem mere, tog De fat med andre — med alle andre — medens jeg bar over og tav . . . Gik op og ned, op og ned — og tænkte, at De maatte dog blive træt en Dag og længes efter noget andet — og finde Vej til mig igen — — Komme anderledes — som Hustru . . . Nej — saa stak De af fra det hele!“

Han lo op, tørt og bittert. Jeg svarede blot: „Ja, ja — ja — — De har Ret, De skal have Ret i det alt sammen — og mere til! . . Men sig mig blot et: hvis det nu er smitsomt — hvad saa?“

Han tog sig til Panden: „Jeg ved ikke rigtig. Jeg maa jo færdes mellem Mennesker — og selv om jeg tager Sygeplejerske, er det maaske ikke helt forsvarligt“ — —

„En Ting er sikker,“ sagde jeg hurtigt. „Paa „Blegdammen“ kommer hun ikke.“ — „Det bliver min Sag at afgøre“, svarede han.

„Nej, det er afgjort! Dér, hvor Madam Ejlertsens lille Pige døde — og ikke maatte have den Smule enbenede Pudel hos sig i Sengen, skønt hun sagde, at det var den eneste, der kunde trøste hende for Mor! Nej, dér kommer Ninette ikke!“

„Det bestemmer jeg. Hun ved, at Doktoren maa-ske vil have hende paa Hospital — og hun har lovet mig at være Fars fornuftige Pige“. — Aa Gud, det lille, dydige Skind — havde de straks gjort hende angst med det! — „Hvor skulde hun ellers hen?“ føjede han til.

„Hun kan komme ud til os — til mine Forældre“.

„Dér, hvor — Deres Elsker holder til!“

Jeg blev ikke fornærmet — jeg havde andet at tænke paa! „Han kan jo blive borte,“ sagde jeg.

„Det er vist uklogt ikke at holde ham i Aande!“

Jeg tav bare — — Han tog et Par Omgange i Værelset — saa gik han med mig gennem min Dagligstue, som var mørk og kold. Hvor var den kold! det var som isnende døde Hænder, der strøg om En . . . . Gennem Spisestuen — og derfra ind i Stumpens lille Værelse.

Teodolinde var der ikke — jeg havde ogsaa fejlet hende bort i Tanken. Der var beklumret og halvmørkt; en lille Petroleumslampe var skruet saa lavt ned, at den stank. Jeg listede lige hen til Sengen og gled ned ved Siden af den. Nej, hvor det gjorde godt! — Jeg tog fat om Jærntremmerne med begge Hænder og tænkte: nu maa de hugge mine Hænder af! Var der ikke en Negermor, som de gjorde det ved, da hun ikke slap?

Hun laa med en lille Fure mellem Øjenbrynene, som naar hendes Hoved gør ondt, og Hænderne var uroligt hede. Røde, syntes jeg ogsaa. Hun pustede og gav sig ind imellem. Saa sprang Øjnene op, feberblanke og bange. „Aa, min Hals — — Mor!“ — Nej, som jeg har savnet at høre det! — „Mor — er det virkelig dig, Mor?“ — „Ja, Skat“.

Jeg tror, hun var saa lidt klar, at hun dog ikke blev meget forbavset. Hun sukkede bare saa inderlig dybt. „Aa, det var godt du kom! Jeg vidste slet ikke, hvad jeg skulde gøre! — Jeg er bleven rigtig syg, Mor.“

„Ja, men det kommer vi nok over, Nettemor“.

Jeg tog om de smaa, glødende Hænder — og de puttede sig langt ind i mine.

„Nej, hvor de er dejligt kolde, dine Hænder! — Mor, nu var han her da igen, Manden“.

„Hvad for en Mand, Stump?“

„Med den brune Frakke og det røde Slips . . . Han, som kom ud af Porten og fulgte efter Nanna og mig. Og Dagen efter kom han jo igen, og Mor — han sagde noget! Og hvad skal jeg gøre, hvis han kommer, mens jeg maa ligge her!“

„Saa skal jeg nok tage mig af ham!“ Jeg saa paa mine lange Fingre og tænkte: jeg kvæler ham — med den største Fornøjelse! „Men han kommer slet ikke mere“.

„Naa, Gud ske Lov da!“ — hun lukkede Øjnene.

Det ringede. Obersten gik ud og kom tilbage med Doktoren — som hilste paa mig med en diskret Huslæge-Mine, og gav sig til at undersøge Ninette. Straks da han saa paa Hænderne, sagde han halvhøjt: „Skarlagensfeber“!

„Men Halsen“ — sagde jeg, „den gør ondt!“

„Ja“ — han nikkede, „det kommer af den Sygdom. — Naa, lille Nina, hvordan har vi det saa?“

„Jo, Tak“ — hun vogtede paa hans Ansigt med stive Øjne. Jeg forstod nok, hvad hun tænkte. Hun var med et bleven helt klar — af Spænding. „Jeg synes dog, jeg har det ligesom lidt bedre. Saa skal jeg kanske ikke paa Hospitalet?“

„Nej, Skat,“ sagde jeg hurtigt og kyssede de smaa, hede Hænder. „Mor skal passe dig“.

Lægen var gaaet hen til Obersten: „Jeg ved ikke

rigtig, hvad jeg skal raade til. Hun er stærkt angreben“.

„De ved, jeg er født Sygeplejerske, Doktor“, sagde jeg. „Det har De selv sagt, den Gang Obersten havde Halsbetændelse. Nu har jeg foreslaaet at tage Barnet ud til mine Forældre og pleje hende der. Det er Villa — vi kan isolere os ovenpaa, hun og jeg“.

„Ja, det var jo“ — — han skævede til Obersten, „det var jo virkelig — et udmærket Forslag. Og Have til Reconvalescensen i Foraaret! Det vilde jeg finde meget — praktisk“.

Obersten gik hen til Sengen. Jeg laa ved den anden Side — ligeoverfor ham. Og jeg saa op imod ham . . . Jeg tror ikke man taler, du, naar man beder for sit Liv! — — Han saa et Øjeblik paa mig — saa spurgte han: „Vil du med ud til Bedstefars, Nina?“

„Ja, maa jeg? Men du faar mig da igen, Far, naar jeg er bleven rask?“

„Ja, min Pige — vi to hører jo sammen — — Men hvordan skal det ordnes, Doktor, hvornaar mener De?“

„Ja — jo før jo heller,“ sagde denne med et Blik paa Nina. „Det er jo overordentlig mildt i Aften — saa jeg vilde foreslaa — hvis det passer Fru — Fruen“ — —

„Udmærket,“ sagde jeg. „Hun kan komme lige i min Seng; den staar jo redt“.

Der blev telefoneret efter Vogn, og Doktoren tilbød at køre derud med mig og Obersten. Det hele var som en Drøm. Jeg ved, at Teodolinde kom ind

og saa yderlig forarget og inderlig lettet ud og holdt sig i passende Afstand fra Nina — at Obersten pludselig sagde: „De har jo ikke haft Skarlagensfeber“ — og at jeg trak lidt paa Smilebaandet.

Vi rullede Ninettemor ind i Tæpper og Schaler som en stor Pølse og bar hende ned. Hun laa med Hovedet i mine Arme. — Det var som en Bortførelse . . . Nu kørte jeg af med min Skat — ud i Natten — — —

Herude var det snart forklaret. Far var god og Mor sød; hun græd, da hun hørte, at jeg maatte pleje Ninette. Doktoren og jeg bar hende op og lagde hende i min Seng. Hun blev saa lille i den: „Du skal se, Stump, den bliver ikke nær saa varm som din, for den er saa stor!“ — Aa, her var saa frisk og luftigt imod derinde! — Hun sagde: „Ja, det var godt! Jeg maa da blive rask i Mors Seng — det er ligesom Fødselsdag, ikke?“ (Den Morgen har hun plejet at komme op til mig i Sengen for at blive gratuleret.) Forresten var hun saa træt og ør af Turen, at hun ikke forstod noget rigtig mere.

Jeg gik ned igen med Lægen, for Obersten var blevet ude paa Vejen. „Er hun meget daarlig, Doktor“? spurgte han.

„Ja, godt er det ikke — men det gaar nok! Jeg kommer igen i Morgen tidlig“.

Hans Skridt fjærnede sig ned ad Vejen . . . Saa ved jeg ikke, hvordan det var — — Tænk, jeg tror, at jeg gled lige ned mod den fugtige Jord — og blev ved at sige: „De maa høre, hvordan jeg takker Dem — De maa, De maa“ — —

Han søgte blot at afværges: „Rejs Dem — jeg har ikke gjort noget for Dem — kun for Barnet! Og jeg ved allerede nu, at det var forkert. De har skilt Dem ud fra os to. Det forandres ikke — saalidt som mit Syn paa Dem — fordi en af os bliver syg eller — — Den Vej skal vi jo alle tre — — Vil De nu blot høre, hvad jeg siger: jeg ønsker telefonisk Besked to Gange daglig — ingen Besøg. Jeg ser naturligvis heller ikke herud — kun hvis det skulde ske, at“ — —

„Det sker ikke“, sagde jeg hurtigt. „Det indestaar jeg Dem for. Jeg indestaar for hende med mit Liv. De kan stole paa det.“

Jeg ved ikke selv, hvad jeg mente. Men jeg forstod det den Gang. Jeg synes, jeg satte mit eget Liv ind — tror du ikke, man kan gøre det?

— Mor lod rede til mig paa Sofaen — men jeg har ikke ligget der. Hun var feberhed og forpint de første Timer af Natten — jeg mener Ninette. Og den forfærdelige Tørst! Jeg fik Mælk op med og kom til at huske paa, at Mor havde en Flaske hvid Hindbærsaft af Bær fra Haven, den tænkte jeg nok, Stumpen vilde synes om. „Det var rart“, sagde hun, „for rødt — det er dog ligesom det var varmt, ikke Mor?“

Nu endelig, Klokken tre, sover hun — men jeg sniger mig derhen hvert femte Minut. Og jeg har siddet længe og set paa hende. Jeg er dødtræt og forstumlet — men det hviler mig ud. Skarlagensfeber, du, er det ikke seks Uger? Eller maaske otte. Jeg havde nær sagt Gud ske Lov!

Havde jeg Studenten her fra fjerde Sal, saa

faldt jeg ham om Halsen — det var ham, der gjorde Udslaget. Eller — du vilde maaske sige: Studenten, nej, han sad hjemme over sine Bøger. Men det var Vorherre, som saa ned og sagde: den Mor maa vi hjælpe — for hun fortjener det aldeles ikke! Saa lod han en Engel flyve ned og støje paa Trappen. . . . I Nat kunde jeg saamæn godt tro det! — —

Kl. seks Morgen. Hun ser saa daarlig ud i Dagslys — jeg længes efter Doktoren. Det er sandt — brænd Brevet og vask dig med Karbolvand — men du har jo haft Skarlagensfeber? Du skulde dog maaske have læst det med Hansker paa. Det kan du gøre næste Gang. Jeg lader Mor lægge det i Konvolut og skrive udenpaa — saa Postbudet bliver ikke smittet.“

Den lille Nina var meget syg i en halv Snes Dage — med saa høj Temperatur, at Lægen var mer end betænkelig, og i hele to Døgn ansaa Tilstanden for næsten haabløs. Derefter indtraadte en afgjort Vending til det bedre. Men da var hun saa svag, at hun maatte behandles med den yderste Forsigtighed.

I den slemme Tid kunde Faster Lene ikke formaa Ulla til at gaa i Seng nogen Nat. Heller ikke til at tage Sygeplejerske til Hjælp. „Jeg skræmmer dog ikke Barnet med et fremmed Ansigt,“ sagde hun. „Hun vilde straks mene, at hun skulde være

høflig og gøre smaa, haabløse Forsøg paa at lade som ingenting.“ —

I Morgentimerne, naar Nina havde mest Ro, lagde Ulla sig paa Sengen i Gæstekammeret, som stødte op til Sygeværelset, medens Faster sad i den aabne Dør for at passe paa den lille Syge uden at komme i nærmere Berøring med hende end nødvendigt. Saa tog Ulla Bad — og sad derefter igen ved Barnets Seng. Kun i Mørkningen strøg hun Haven rundt i Hættekaabe.

Sulla gik hver Morgen til Onkels for at høre til Patienten og aflevere et lille, hjærteligt Brev til Ulla. Hun havde straks tilbudt at vaage, men Kusinen vilde ikke tage imod det. I den trange Tid fik hun ikke Svar paa sine smaa Breve og hørte kun fra Ulla gennem Faster. Men da Tilstanden bedredes, fik hun atter Brev fra hende.

„Nu ligger Ninette dog med et Tilløb til sit eget fornuftige Lillemor-Udtryk — som slet ikke var til at holde fast i de slemme Dage. Men løjerligt fremmed er Ansigtet endnu — det er blevet alenlangt, for det er saa magert. Nu skal vi se at faa hendes smaa Kinder pænt rundede igen.

Det er ikke til at begribe, at det kun har været noget over fjorten Dage! Det er som et Gab af mange hundrede Aar at se tilbage paa. Det var frygteligt, du!

Nej, jeg har ikke været egentlig bange for, at hun skulde dø — selv ikke i de værste Nætter. Jeg følte saa klart: det er mig, der dør af det — at jeg syntes, hun maatte gaa det igennem.

Men at se hende strides i Dødsangst med de

Forestillinger, der altid drejede sig om et og det samme — det var ikke til at udholde!

Ser du, at tvinge noget ind i et Barns Hjerne som den ikke kan bære — det er utilgiveligt! Det, vi gaar og klækker ud i vore store, grove Hjærner med al deres plumpe Livstrang — det er en Volds-handling at presse det ind i saadan en lille, værge-løs Tingest, som vaander sig under det.

Tidt vidste hun ikke, hvem jeg var, eller hvor hun var. — „Hvad er det du siger, Nettemor?“

„Aa, bare dog Frøkenen vilde tage og sige til Tagæa, at min Mor er virkelig nervøs! For hun gaar og siger, at hun har bare forlovet sig. Men naar man er gift, er man ikke forlovet længer, ved jeg da! Nej, ikke med den samme, siger hun. — Men det kan da ikke være nogen anden end den samme — naar han har brun Frakke. Og rødt Slips . . . Og jeg vil ogsaa hellere have hvid Saft — naar bare Mor kunde komme med den — Jeg kan dog ikke forstaa, at Mor slet ikke kommer — naar jeg er saa daarlig!“ —

En Nat var hun pludselig ude af Sengen med det ene Ben og vilde rejse sig. „Nu maa jeg op — og hjem til min Far. Han sidder der og er saa alene.“

Jeg fik hende puttet ned igen i en Fart. „Ja, i Morgen, Skat! Men nu er det mørkt, og Far sover. Saa ved han jo ikke af, at han er alene.“

Og de Lektier, som vi maatte slaas med i en Uendelighed! „Jeg kan dem ikke — jeg kan dem ikke til i Morgen. Hvor kan det være, at jeg slet ikke ved, hvad vi har for! Jeg skulde dog nødig

gaa hen og gøre min Far den Sorg, at jeg nu ikke kan mine Lektier! For han har slet ingen anden Glæde end mig, siger han selv. — — Hvorfor kan jeg dog ikke faa fat paa de Bøger?“ —

En Aften laa hun og spillede paa Lagenet med smaa, brændende Fingre — og da jeg vilde se at faa dem rolige, sagde hun: „Nej, nej — jeg kan ikke saadan lade være med at øve mig. Jeg skulde gerne snart kunne spille firhændigt med min Mor — saa kan hun dog maaske more sig hjemme hos os, som andre Børns Mor plejer. Og vi kan faa Lov til at beholde hende. Det er ikke saadan at skulle være uden sin Mor!“

Den Nat Feberen rasede værst, og de stakkels, blanke Øjne ikke var til at faa i, jamrede hun: „Jeg kommer aldrig mer til at sove i dette Liv! Jeg har faaet altfor meget at tænke paa!“ — —

Kan du ikke nok forstaa, Sulla, at det tager Livet af En at høre paa saadan noget! Det er Anklage, du — som man aldrig faar til at tie — Højesteretsdom.

Aa, Ægtefolk skulde aldrig have Lov til at anskaffe sig Børn, før de gennem længere Samliv nogenlunde havde godtgjort, at de kan hænge sammen, uden at ødelægge hinanden saa meget, at de før maatte skilles. Ellers kan de give et lille Barn altfor meget at tænke paa. Nej, hvor jeg forstaar det Ord, at det er bedre at druknes med en Møllesten om Halsen end at forarge en af de Smaa!

Helt forsvarligt synes jeg nu næsten kun man kan kalde Ægteskabet uden Børn.

Naturligvis er der det at indvende imod det, at hvis et Menneske for Eks. er Mor — Mor helt ned til Bunden — saa kan hun jo aldrig komme til at blive sig selv — til at leve sit Liv.

Men det faar saa være! Der syndes for meget mod Børnene!

— Hvor var det godt, naar hun endelig fik Ro! Men saa var jeg saa forpint og udmattet — at jeg maatte have ligesom et fast Billed at holde mig til for ikke at glide ud i dette ubestemmelige, der saa let bliver til Søvn. Og mangel en lang Nat sad jeg og saa ned i Ole Hansens Brønd . . .

Kan du huske Brønden hos Ole Hansens i Hornbæk, som jeg lange Tøs, der ellers ikke var bange for noget, dog altid sørgede for at have tre Skridt fra Livet. „Den er saa sort og rund og dyb“, sagde jeg til Mor, „og allerlængst nede, der har man sit eget Ansigt. Den skal jeg ikke have noget af.“

Men nu sad jeg ganske stille og saa ned i den. Ned i rund, rund dyb Sorthed. Og haabløst langt nede endte den i mit eget Ansigt . . .

Mon det ikke er saadan, at paa Bunden af alt det værste Mørke, der bryder ind over os — mødes vi med vort eget Ansigt?

Jeg har egentlig aldrig set mit før. Nu sad jeg og saa paa det. Der var ligesaa stille som i Mormors Have, hvor du siger, at jeg skulde have sidet og tænkt mig om. Aa ja maaske! . . . Jeg fik saa meget at vide i de Nætter — men nu kommer det for sent!

— En Gang saa hun op og sagde: „Sidder du

her endnu, Mor — og altid i Tøjet? Det kan da ikke gaa! Saa faar du jo aldrig Nat.“

Aa jo — den havde jeg nok af! Det var godt, naar det endelig gav sig til at hvidne udenfor, og Dagningen isnede ind i Stuen — og Ole Hansens sorte Brønd blegnede bort . . . Saa vidste jeg: nu er det snart Morgen — og jeg faar Lov for mig selv til at sove lidt.

Men nu kan jeg ogsaa bruge Natten til det — paa Sofaen tæt ved hendes Seng — for nu sover hun selv meget bedre. Bare hun tænker paa at røre sig, hører jeg det og farer op. Men hun ligger for det meste roligt. Og naar vi vaagner, ser vi lige paa hinanden og er glade ved det.“ — — —

— En Tid senere skrev Ulla: „Her er dejligt, kan du tro! Hundekoldt er det jo udenfor, som hvert Foraar i vort yndige Klima — men gennem Ruderne varmer Solen saa godt og liver op. Vi har den ind til os baade fra Syd og Øst.

Og Foraar har vi i begge Vinduer. Alle Mors Glas og Lerskaale med Krokus, Tulipaner og Paa-skeliljer — kun Hyacinterne kan vi ikke bruge — har vi faaet herop. De straalere som Juveler; Ninette er saa glad for dem. Hun holder især af Krokus. „De er saa smaa og saa pæne,“ siger hun. De ligner hende; hun er selv en lille, bleg Krokus, der skal have rigtig Foraars-sol.

Men vi gaar stadig fremad. Hun kan ogsaa pille lidt mer i sig. Hver Morgen skal jeg gætte, hvad hun allerhelst vil have at spise den Dag, og jeg er i Reglen heldig. Tidt køber jeg det selv paa min korte Morgentur. Jeg spiser sammen med hende —

ved et lille Bord, som jeg dækker pænt for at more hende og skyder helt hen til Sengen. Violbuketten, som jeg henter til hende hver Dag, bliver sat midt paa det.

Nu er det en hel Svir at blive puslet om Morgen. Hun kommer hen paa Sofaen, medens Sengen redes. Doktoren siger, vi kan snart tænke paa at faa hende lidt op. Haaret reder og børster jeg daglig og fletter det saa glat og fromt som muligt. Det bliver langt som mit, men ikke genstridig kruset. Jeg kan allerede lægge Fletningerne rundt om Hovedet i en lille Gretchen-Frisure, som klæder hende saa morsomt. Hun vil nu høre om alt, hvad jeg oplever paa min Smule Tur — og kan taale, at jeg læser højt for hende. Jeg fortæller hende ogsaa om den Gang, hun var en ganske lille Pige i Nyborg og laa i sin Vugge og fik sin Føde helt hos mig. Jeg tænker saa meget paa den Tid . . .

Saa siger Ninette — ja, som Børns Tanker springer, selv naar de har saa stille en lille Hjærne: „Det er ligesom Moses, ikke? Hans Mor, hun passede ham da ogsaa helt. Og vilde saa nødig af med ham“. — Saa vil hun gerne høre den Historie. Og den om Abraham, som skulde ofre sin lille Dreng — men en Engel raabte: „Holdt — lad være!“ For Vorherre vil jo ikke have, at man skal ofre sit eget Barn. Nej — men Forældre finder undertiden paa det af sig selv! Den om Joseph skal vi ogsaa have — jeg maa rigtig pløje mit gamle Testament om igen.

Vi har faaet hendes Fugl herud efter at have forhørt os, om den kunde faa Skarlagensfeber. Det

er jo en sat, ældre Hun, lidt skaldet i Toppen, som kun kvækker smaat af og til. Saa siger Ninette: „Hør, nu synger den da helt pænt! Og saa forstyrrer den jo ikke med det“. — Den invalide Dorrit har vi ogsaa faaet ud, da man nok bagefter kan ofre hende til de vrede Guder — uden at det bliver noget egentligt Tab for Verden. Men Lillemor var alligevel meget betænkelig ved det: „Det er saa haardt at kassere nogen, Mor“.

Hver Aften er vi dejligt trætte begge to — og efter at have kigget lidt paa smaa, blinkende Stjerner mellem de blaa Gardiner, gaar vi til Ro. Ja, først beder vi Aftenbøn. „Mor, du ved da ogsaa, at jeg kun lod være de Par Gange, jeg var helt fra mig selv!“ — „Ja — og nu skal jeg sige dig noget: saa gjorde jeg det for dig.“ — „Det var rart! Vorherre ved jo, at jeg mente det — og naar du saa har gjort det, saa maa det da gælde“.

Saa sover vi os fra Mørket ind i den lyse Dag: „God Morgen, Ninette! Hvordan har vi det?“ — „Tak, vi har det godt. Mor, vil du se — nu er der igen sprunget en Krokus ud, den er hvid“.

Og gennem Vinduet fløjter Stæren ind til os — saa jeg giver mig til at fløjte med, som da jeg var Skoletøs.

Hvor har jeg det godt, du! Jeg ser ikke frem — jeg ser ikke tilbage — —

Der er noget frygteligt, som hedder igaar. Der er noget endnu værre, som hedder imorgen. De to er jeg hjemfalden til — jeg ved det nok! Men i dette eneste ene Øjeblik kan jeg holde dem ud fra mig. Og det gør jeg, kan du tro!

Vi lever saa helt udenfor, saa helt for os selv — med vore Blomster, vor egen, glade Sol og vor lille Fugl — at det er, som var vi ganske alene i Verden. Og det er vi vist ogsaa. Mon man egentlig nogensinde er mer end to i Verden! Tror du?

Eller maaske den først lige er bleven skabt. Den begyndte jo da med to Mennesker i en lukket Have. Og vi sidder egentlig her som i en Have. Ninette sagde det selv forleden, da jeg kom med en ny Bunke Tulipaner: „Det er næsten, som om det kunde være Oldemor Ursulas Have, synes jeg.“

Hvor underligt, du, at det ikke var en Mor, som blev skabt først. Og en lille Pige, som blev taget af hendes ene Hjærtekammer! (Jeg har en Gang set det Ord istedetfor „Ribben“ i en tysk Bibel-
fortolkning og finder det meget kønnere.)

En Mor og hendes lille Pige — det er da langt mere paradisisk end Mand og Kvinde. En Mand i Paradis! Men saa er det jo ikke mere! Ja, Kvinden er vel ikke stort mere værd . . . Men en Mor er heller ikke nogen Kvinde, og en lille Pige er det da ikke endnu.

Ved du hvad — saa var der aldrig blevet nogen Uddrivelse af Paradiset! Jeg ser Ninettemor, selv i den mest spændende Leg, vige langt udenom det slemme Træ og faa røde Kinder, bare af at have set det. „Det kunde da aldrig falde os ind at røre ved det, vel Mor — naar Vorherre har sagt det. . .“ „Nej, Skat, det kunde aldrig falde os ind!“ — —

Den lille Nina kom op, men skulde blive de otte Uger ud i Villaen. Lægen vilde egentlig helst have hende der hele Reconvalescenstiden, indtil hun, først i Juni, kunde komme til Bedstemama i Norge. Hun var meget afkræftet, saa han fraraadede Skolegang inden Sommerferien.

— „Det er oplivende for Stumpen at sidde ved Vinduet og se, hvor Knopperne i Haven bliver store og grønne“, skrev Ulla sidst i April; „men ellers er hun lidt mat og modfalden som alle Reconvalescencer. (Tak for de dejlige, hvide Sirener og de glacerede Ananas. Hun blev glad!) Jeg gaar nødig fra hende; forleden Morgen gik jeg en lidt længere Tur — men det løb uheldigt af.

Ser du, Ferdinand har været rar i denne Tid. Det er, som jeg siger, han er mere god end de andre — skrev straks til mig, at det var saa rime- ligt, jeg vilde passe Barnet og lod mig ogsaa have Fred til det. Først da han hørte, at jeg gik lidt ud, foreslog han at komme indom hver Morgen og hente mig. Saa kunde jeg gaa et Stykke med ham paa Vej til Atelieret. Forleden prøvede jeg saa at føl- ges med ham.

Han begyndte med at blive forfærdet over, hvor daarlig jeg saa ud. Saa spurgte han: „Du er da glad for det nye Ministerium?“ — „Jeg — nej, hvad ved jeg!“ — „Onkel Nikolaj er jo blevet Ju- stitsminister“. — Jeg havde altid ment, at det var en ganske almindelig Undermaaler — men saa maa der jo være noget eminent ved ham! — „Nu skal jeg pirre ved ham, kan du tro! Og du skal se, hvor hurtigt vi faar Lov til at gifte os“.

Jeg havde rent glemt, at jeg skulde giftes! Jeg kan godt lide Ferdinand — meget bedre end de andre Mænd jeg er stødt paa. Men hvor kan man tænke paa at gifte sig — naar man har et Forhold ved Siden af, som tager En helt og aldeles!

Da vi saa gik paa Gammel Kongevej, kom en lille, geskæftig Hund farende forbi os og røg derefter ud paa Gaden; den snusede efter et Spor med den mest spændte, pligttro Iver. Derude jog den lidt frem og tilbage uden at se til Højre eller Venstre — — Saa var Sporet fundet — afsted lige i det! — — Men der kom en stor Kulvogn rullende, hvis ene Hjul gik tværs over den — —

Uf — den knasende Lyd og det Hvin! — — Ja, for det var et Hvin! Og jeg ved ikke — der var ligesom en jamrende Forbavselse i det, over at saadan noget kan brase ind over En, naar man bare holder sig i Sporet og gaar i sit lovlige Kald!

En Bydreng lagde den ind foran os — — Dens brune Øjne var endnu blanke og halvaabne — og værgeløst forbavsede. Over det, der kan paaføres En, naar man dog er sagesløs! — — Den vante Flok stimlede sammen — og jeg besvimele uden Vrøvl midt paa Fortovet! — —

Jeg ved ikke, hvordan Ferdinand fik mig slæbt ind til en Materialist — men dér vaagnede jeg omsider, medens en ungdommelig Kommis ustanselig plaskede mig rundt i Ansigtet med et eller andet, som — naar jeg undtager, at det hindrede mig i at faa mine Øjne op — ikke frembragte nogen-
somhelst Virkning! Det er underligt, hvor længe man kan blive ved at høre. Medens jeg allerede

var inde mellem Taager, skar en Madammerøst sig igennem dem: „Bare hun inte er i Omstændigheder, Madam Jokumsen! Det ku' blive stygt!“ —

Ferdinand var ikke gal i Hovedet over det — som Mænd ellers bliver — men saa øm imod mig. Vilde hente Bil og gik hjem med mig, da jeg ikke vilde køre. (Det kunde have forskrækket Ninette at se dem komme med mig i Vogn!) Han sagde, han var bleven angst — jeg var nok meget overanstrengt. Jeg havde set ud som en lille Pige — der skal dø.

Jeg sagde ham, at foreløbig maa jeg vist holde mig helt i Ro hjemme — det indsaa han da ogsaa. Det lettede, da jeg kunde gemme mig bort igen heroppe!

Men her begynder forresten ogsaa imorgen at stikke Hovedet frem. Obersten har et Par Gange været indenfor i Haven for at nikke op til Ninette i Vinduet, og næsten daglig dikterer hun mig smaa Breve til ham. De slutter med, at hun glæder sig saadan til at komme hjem igen. „Men Mor — jeg skaller jo lidt endnu, saa det maa vare en god Stund alligevel, ikke?“

Han har bestemt, at hun kan blive her de otte Uger ud — til fjortende Maj — men saa skal hun hjem. Bedstemama fra Norge og Tante Mimi kommer ned og er hos ham, til de kan tage Barnet med derop.

Nej, jeg kan ikke længer blive helt fri for at tænke paa imorgen. Og igaar følger saa uundgaaeligt med!

For, ret beset, er imorgen nok blot igaar — som

gaar igen. Det er den Dag, vi har skaltet og valtet med som vi vilde og saa slængt om bag Ryggen — væk med den! Jo vist — den svipper ned ad en underjordisk Gang og dukker op paany — foran os. Blot med den Forskel, at den har krænget Vranken ud paa sin Dragt — saa alt det onde, vi havde boret ind i den, lige til den mindste Knappe-naal, stritter ud som Vaaben imod os.

Det gentager sig ustanseligt — og vi tror det dog ikke. Bliver aldrig saa kloge, at vi regner med det.

Hvor det er følgerigtigt, at hvis En kan slette igaar for os — saa har han ogsaa brudt Brodden af imorgen! — —

Den fjortende Maj skal jeg altsaa til det umulige. Jeg ved nok, hvordan det var at tage Afsked med hende sidst — og da gik jeg dog endnu i Taaget, kendte ikke mit eget Ansigt — fra Brønden.

Vil du tro, jeg har aldrig før i hele mit Liv sid-det i Ro og tænkt mig om. Det kommer man ikke saadan til i københavnske Hjem... Og vi havde jo ingen stille Baghave, hvor man kunde holde Byen ud fra sig. Derfor har jeg ogsaa været uden Begreb om mig selv.

Det er rigtigt, at man skal leve ud af sin Natur. Man maa bare først have fat paa den. Og det er ikke saa ligetil — som vi mente ude hos os.

Alle mine „Vildskud“ fik Lov til at gro. Det var bekvemt — men det bragte mig i Vilderede med mig selv.

Du havde Ret — i Bunden er jeg ikke erotisk.

Ikke Spor. Kun paa Overfladen. Og saa har jeg haft erotiske Unoder — som gerne skulde have været kappede itide, før de blev til Vaner. De har gennem mange Aar hindret mig i at finde ind til Kærnen i mig selv.

Jeg er Mor, du — dér har du mig! Ikke fordi jeg har født den ene Gang — man kan føde baade ti og tyve Gange uden at blive det — men fordi det er det oprindelige i min Natur. I Erotik trasker jeg kun ad udtraadte Stier. Som Mor gaar jeg ad min egen Vej.

Som Mor kan jeg naa dybest ind i mig selv — og længst udover mig selv.

Og det jeg er — kan jeg ikke være. Det Liv, som er mit, kan jeg ikke leve ... Dér, hvor jeg har hjemme, kan jeg ikke bo! ... Jeg har selv lavet det saadan — jeg ved det nok.

Sig ikke, at det kan maaske dog naas. Saa troløs kunde jeg aldrig blive mod den Stump, der gav mig mit rigtige Navn, at jeg skulde føde fremmede Børn ind mellem hende og mig. Det var værre end Ægteskabsbrud!

Og hende er jeg skilt fra ... Dig kan jeg sige det: jeg sendte Brev en Dag til hendes Fader — i Fortvivlelse. Ja, tænk — det kunde jeg, naar det gjaldt hende! Naturligvis syntes jeg, at jeg var Forræder mod Ferdinand — men jeg staar jo saadan, at jeg enten forbryder mig mod den ene eller mod den anden.

Han svarede: „Det er uigenkaldeligt forbi — det maatte De vide! Selv om alt kunde gøres om — saa tror jeg Dem ikke.“ — — Han takkede for

min opofrende Pleje — haabede, jeg ikke fik Skarlagensfeber eller „anden Men“ deraf...

— — Nettemor sover sødt. Jeg er bleven oppe for at skrive til dig. Næste Gang du kommer, gaar jeg ned i Haven og taler med dig.

Jeg har Lyst til at vække hende — for at faa hende til at sige Mor.

Nej, hun skal have Lov til at sove, Skatten! Jeg gaar selv i Seng og prøver paa at komme bort fra Mørket til lys Dag med Fuglesang... Og ind imellem Mor, Mor — de hundrede Gange...

Endnu, ja... Men imorgen er paa Trapperne og banker snart paa min Dør.“

UDSPRING

VILDE det aldrig blive Foraar?

„Den Paaske-Østen,“ sagde Lars Tjener og rystede paa Hovedet. „Den holder da ved endnu strængere end den plejer van!“

Aldrig havde det varet saa længe, før man sendte Bud efter Mortensen og tog rigtig fat paa Haven.

Snestorm endnu den trettende April!

Og aldrig havde Sulla længtes saadan efter Foraar, Solskin og alt godt — — Saa underligt med den Følelse, at Foraaret vilde gøre alting godt! En Aarstid forandrer jo ikke noget.

Men det, der har spiret skjult i Jorden — det springer dog ud.

Vintergækker og Eranthis i et Snapseglass paa Farmors Skrivebord . . . Livstegn fra Haven! Men kun Tilløb til Foraaret!

„Kommer Frøkenen nu ikke ned og ser til den? Vi begynder saa smaat. Men det grønne er langt tilbage!“

Nej — nej, skønt hun længtes saadan, gik hun ikke ned at se disse første, beskedne og tøvende

Forsøg paa Udspring. Hun vilde blive angst for, at det iaar slet ikke blev til andet, at det hele faldt kummerligt ud.

Men den Ventetid — den var som Mørkningen fra Barndoms-Juleaftener, inden der lukkedes op til det grønne Træ . . .

Hun havde Bogen at læse saa længe. Den var udkommen, og Farmor havde faaet den tilsendt. Sulla elskede den Bog, der var født i Haven, og de stille, rene Skikkelser, der færdedes i den. Nej, den var hverken hel eller halv dødfødt! Den blev ogsaa Genstand for baade Bifald og Angreb — nogle ankede over, at den var for liberal, andre at den var for katolsk.

Men den var som Vintergæk og Eranthis — Til-løb, kun Tilløb! Det egentlige ventede man endnu. Og naar nu Foraaret kom — —

Saa var der Kirkekoncerten — til Fordel for Fattigplejen i et af de ydre Sogne. Der maatte hun tænke paa det Udtryk fra en Gang i Efteraaret: forsultne Øjne. Aa, kunde hun virkelig gennem sin Stemme bringe Bud om noget af det, der er Mættelse for udhungrede Mennesker? —

Saa en Dag sprang Solen ud af Skyernes kolde, klamme Lag, smeltede alle Rester af Sne og Is om til rislende Vand og gav sig til at lue, saa Jorden dampede ved det.

Violer i en Underkop paa Farmors Sybord.

„Nu kommer det,“ sagde Lars, „nu kommer det altsammen paa en Gang. Nu skulde dog Frøkenen tage og gaa derned.“

Ikke endnu — aa, ikke endnu! Ikke før Kastanje-

træets tykke, uldne Knopper har sprængt det klæbrige, bronzegyldne Hylster, ikke før Buskene vifter med grønligt Slør, ikke før Krokus slaar op af Jorden i smaa gule og violblaa Flammer — ikke før Paaskeliljer og Tulipaner ranker sig frem. Ikke før der er Liv, overdaadigt Liv foroven og forneden — saa man kan tage og føle paa det. Og ikke maa være angst for, at det næste Vindstød skal puste det ud.

— „Jamen Frøken dog — nu kan vi snart skrive Maj — og det første dernede er næsten ved at være forbi!“

Saa en Dag — pludselig — maa hun derned.

Nøglen sidder i, for Lars Tjener pusler derinde — „igaar Lakaj, idag Urtegaardsmand“, som Professoren sagde en Gang. Hun skyder Døren op og gaar ind — —

Lige lukt ind i Foraaret . . .

Det blæste i Gaarden — her kan Blæsten ikke trænge ind. Solen skinnede ogsaa udenfor — men her lukker Murene sig som blide Arme om al dens Glød, samler sammen paa dens mindste Straaler, saa Jorden gnistrer varmt derved.

Aa jo, det knoppes, det grønnes, det blomstrer . . .

Hun kan ikke saadan med et finde ud af alt, hvad der er fremme. Kastanjetræet — jo, det spiller ikke blot hvidlig uldne Skud, men hele smaa Blade som spæde, grønne Fingre ud imod den blaa Himmel . . . Og alle Buskene — og Blomsterne! Det er, som saa man Haven gennem Pagodens kulørte Ruder: det flimrer for Øjnene med rødt og blaat, med gult og grønt . . . Og der lugter — af

Bukar ligefrem! Eller er det blot af Grøde? af fugtig, frodig Muld? Nej — man faar virkelig Skovduft i Næsen.

Er der da Forbindelse mellem hver saadan en grøn, spirende Plet og alle andre Dele af Foraarets store Rige? Man skulde tro det.

Herinde kan man jo saa tydelig baade høre og fornemme, hvor det folder sig ud og mylrer frem over hele Landet — hvor det risler vidt omkring!

Alle Kilder springer — alle Bække klinger! Alle Floder — alle Floder sprængte Isens kolde Bro ... Alle Bølger — alle Bølger danser uden Sko — — Knopper brister tyst i Skovens Kroner — nede er der hvidt af Anemoner! Og i Ly af Bakkens Skraanen — er der Duft af smaa Violers Blaanen ...

Alt det brusende, syngende, vrimlende Liv! Det er slet ikke som ellers ... Nej, det er stærkere, rigere — og det strømmer fra dybere Kilder. For det kommer af, at Jordens Hjærte har aabnet sig.

Det var lukket saa længe, saa længe — knuget sammen baade haardt og tæt. Og alt var stivnet i Kulde — næsten som dødt.

Men en Dag blev Jorden ramt lige i Hjærtet af en Solstraale — og dens Hjærte er sprunget ud.

Fra det bruser nu Livet frem. Skyller i brede Strømme — pibler i Draaber ... Skyder op i de store Træstammer, saa Kronen løves ung og ny — siver ud i hver eneste lille Blomsterstilk ...

Og man er ikke udenfor. Man har Del i det — man føler det altsammen i sig selv.

Aa, hvor har hun været tillukket, stiv og kold

gennem alle Aarene! Gaaet som en Søvn­gænger . . . Men nu svulmer hendes Hjærte bristefærdig stort. Det Liv, hun har følt spire, vil bryde frem.

Hun staar midt paa Plænen, støttet mod Pæ­re­træet, og hendes Hænder griber fat om Grenene, hvor Blomsterknopperne er fremme.

— Der kommer En ind i Haven og hilser hen til hende. Bliver saa staaende — ganske blændet af det friske Farvemyr.

Hjærtet springer ud — Hjærtet springer ud! Blodet skyller i varme Strømme gennem hele hendes Legeme . . . Livet bruser i hendes Aarer . . . I hver Draabe Blod er hendes Hjærte med.

Er hun først lige bleven skabt? Ja, Verden begyndte jo i en lukket Have! Er det den, der blomstrer omkring hende? Var det den, der laa som en Drøm bag deres Barndoms Have, den, de gav Æventyr-Navn? Har den nu opladt sig for hende helt og fuldt? Ja, nu staar hun der — midt i den . . .

Er hun selv tagen af dens frodige, solgnistrende Muld og har faaet Livsaande blæst ind, saa hun er bleven en levende Sjæl?

Nej — med hende gik det jo anderledes til. Er hun dragen frem af en andens varme, bankende Hjærtekammer — og derfor bleven Hjærte helt igennem? . . .

Hun ved det ikke — men nu lever hun, føler at hun er til. Ved med vaagne Øjne, hvem hun er — og hvad det var, hun gemte som en anende Længsel. Hendes Hjærte har foldet sin Hemmelighed ud.

Og hele Livets Glæde er over hende. Men den

er saa stærk, saa stor, at den gør ondt. Der er noget af Fødsels-Smerte i den — —

Han kommer hen imod hende og taler højt og muntert, medens han gaar: „Det maatte man da ned og se — — Man havde jo næsten glemt, at saadan noget er til. Nu mærker man først, at man selv lever!“

Saa er han naaet hen til Pæretræet . . . Stanser og ser paa hende — — Og er med i den skjulte Verden, hvor hun staar.

Hun løfter Øjnene imod ham . . . Hendes Hjærte er i hendes Øjne. Hun lægger sin Haand i hans. Hendes Hjærte banker varmt og levende i hver af hendes Fingerspidser.

Og man kunde lige saa gerne sige til alt hvad der grønnes og blomstrer omkring dem — gult, rødt og blaåt: „Kryb ind igen i det stramme Hylster og luk Jer sammen“ — som man kunde sige det til et Hjærte, der har aabnet sig!

Der er dyb Stilhed imellem dem. Stæren fløjter saa jublende meddelsomt — og Lars Tjeners Spadestik blander sig ind imellem.

Han har foldet begge Hænder sammen om hendes. Hun føler, at han lukker hendes Hjærte inde og aldrig vil slippe det ud. Hun ved, at han har set sin Næste — at han kender hende, som den hun er. Og hun har lukket sine Øjne . . . Det gør altfor ondt at blive saa glad!

Saa er hans Stemme der — gentager blot som uvilkaarlig Ordene fra før. Men Klangens er nu saa tyst — som et Hjærteslag. Hun synes, hun hører dem med Hjærtet og ikke med Ørene.

„Det maatte jeg se — — Jeg vidste det jo ikke! Nu mærker jeg først, at jeg lever.“

Der glider Taarer frem fra hendes lukkede Øjenlaag — og hun slaar Øjnene op imod ham. „Jeg maatte hellere være død,“ siger hun inderligt.

„Naar det er Liv for mig, at De er til!“ svarer han. —

— Stæren fløjter og fløjter — med utrættelig Jubel . . . Men udefra nærmer sig nogle mærkelig dumpe, drønende Stød. Havedøren gaar op — og Farmor Ursula staar der — med Stok og Stuepige.

Sulla gaar hurtigt hen imod hende. „Jeg vilde herved og se mig om,“ siger hun. „Nu var Vejret saa dejligt idag — og man ved inte, om man kan en anden Gang. Lars har rigtignok været flink“ — han faar et anerkendende Nik. Saa bliver Julie sendt op igen. Farmor tager Professorens Arm — han er kommet til — og lader sig føre hen til Pagoden, hvor hun sætter sig i den aabne Dør, medens de to andre tager Plads paa hver Side af hende.

Det er underligt, hvor Farmor bliver ved at være langt borte! Hun er slet ikke til at faa fat paa — glider bort i Taageringe. Det falder saa meningsløst, at hun sidder der. At man sidder der — at der tales . . .

Det er ligesom ganske uvirkeligt. Men det er alt andet ogsaa — undtagen den Verden, hvor de to er ene. Den er virkelig. Og man har haft et Øjeblik i den, som bliver ved at være — for hun kan blive ved at leve i det. Et virkeligt Øjeblik — der er maaske dem, der ikke faar det i hele deres Liv!

Hun hører de andres Stemmer. Og Anstrængelsen i hans. Ogsaa Ordene. Men hun kan ikke endnu give sig til at tale — udenom sig selv.

Farmor bemærker, at Professoren da snart maa kunne sidde hernede og arbejde. — Ja, det længes han efter. — Der er maaske en ny Bog, som han — —

„Nej, ikke foreløbig,“ siger han. „Jeg har nok i flere Aar tænkt paa at faa min Sædelære samlet og udgivet som Bog. Men nu har jeg faaet en anden Plan med den — at kassere den. Jeg synes selv, at det er noget banalt og aandsfattigt Pindehuggeri, jeg har doceret. Uden rigtig Kontakt med Virkeligheden!“

„Det er bare saadan noget, man siger i en modløs Stund“ — Farmor ryster energisk paa Hovedet.

„Modløs — nej, er der noget der kan give Mod, saa er det da at mærke, at man ikke længer kan nøjes med en halvdød Udøvelse af sin Gerning. Det betyder jo, at man er for levende til det. Det er Livsbekræftelse.“

— Hun sidder og ser ud over alle Blomsterne — blaa og gule Flammer, der slaar op af Jordens Hjærte — over de grønnende Buske... Livsbekræftelse! Hun ved, at han ser paa hende — kun paa hende. Hans Blik er om hende som Solvarme... Og til hende taler han.

„Nu skal der ogsaa tages fat! Ja, det bliver godt at sidde her i Haven i denne Sommer — jeg skal have hele mit Arbejde fornyet. Det er en stor Op-gave. Min Gerning har været lagt galt an fra første

Færd. Jeg maa have den i Bund og Grund fornyet! — maa have Hjærteslaget ind i den. Og kan jeg ikke gøre det, som jeg nu mener — saa kan jeg gaa.“

„Ja, hvorfor inte slippe den Smule Stilling! Saa vil De kanske være Lirekassemand?“

„De siger noget! Ja, maaske! Jeg haaber, De spenderer en Tøre, naar jeg triller ind i Gaarden. — — Der er jo forresten ogsaa Præst. Den direkte Forkyndelse var nu næsten det, jeg helst — — Selv om Stillingen paa enkelte Punkter vilde trykke mig. Men tale og skrive kan man jo i hvert Fald! Det væsenlige er, at man har noget at skulle have sagt — et personligt Ord at give med i Laget.“

Medens hun sidder og ser paa Blomsterne, giver hun sig til at nynne — uhørligt næsten, for Farmor hader Nynnen. Hun ved ikke, hvordan det er kommet — men det er sket med ham, det hun har ventet paa — „nu kommer den favre Tid, jeg ventet saa længe . . .“

Nu vil han naa mer end Tilløb til sig selv. Nu skal gamle Løfter indfries, gamle Længsler stilles — medens hele Gerningen tages op til Fornyelse. Eller slippes — for at gribes højere oppe. Aa, hvor der vil kunne arbejdes og overvejes her i Farmors Have! Naar han sidder heroppe — og hun under Sirenerne . . . Og den skjulte Verden er helt opladt. „Skin ud, du klare Solskin — og før os Vaaren til“ — og en lang, lang Sommer, som aldrig ender . . .

— Han har rejst sig op for at gaa. „Syng den“,

beder han, henvendt til hende. Hun vidste ikke, hvad hun nynnede — nu hører hun det først selv. Robert Franz „er ist gekommen.“

„Maa jeg, Farmor Ursula?“ spørger hun.

„Ja,“ svarer Farmor med et halvt uvilligt Nik.
„Men lad det saa være ordentligt.“

Aa nej, hvor hun nu kan synge! Hun skal jo ogsaa sige ham det altsammen . . . Hendes Hjærte springer ud i Toner — det er, som alle Blomster sang med! — „Nun ist entglommen des Frühlings Segen! Der Liebste zieht weiter, ich seh es heiter — denn mein bleibt er auf allen Wegen!“ —

Hun synger den endnu indvendigt, efter at han er gaaet, da hun mærker, at Farmor taler til hende og vistnok gentager en Sætning.

„Jeg siger — i Aar er det nok inte værd, du sidder her i Haven, lille Sulla!“

„Nej,“ svarer hun rent uvilkaarlig — ud af den gamle Vane altid at rette sig efter Farmor.

„Og nu vilde jeg synes, at Øjeblikket var kommet, hvor du burde skrive til ham — Præsten derovre.“

Det er, som vaagner hun af en Drøm. „Til hvem? Om hvad?“

„Til ham kan du da kun skrive i en Anledning.“

Er Farmor bleven sindsforvirret? Sulla retter sig, som om hun rystede noget af sig: „Er det Pastor Dalbom, du mener? Aldrig i Livet! Men af hvad Grund?“

Farmor vender sig imod hende, og de sorte Lyn, der saa længe har været slørede, skyder frem igen.

Men Sulla er paa en Gang rustet. De ser paa hinanden som to jævnbyrdige Modstandere.

„Fordi det var nok det rigtigste.“

„Naar jeg ikke holder af ham!“

„Det kommer man til, naar man først er gift med en Mand — og ellers er hæderlig.“

„Men hvorfor i Alverden skulde jeg gifte mig med ham?“

Farmor taler hvast og langsomt: „For at faa rammet en Pæl igennem noget andet — som inte maa være!“

Som ikke maa være! Der er noget, som brister i hendes Haand — — Er det Foraarets store, glade Rige? . . . Slukkes alle de smaa blaa og gule Blus af Krokus — svides alle de grønne Knopper brune og tørre? Dør Sommeren, før den er kommen?

Aa, det er mer, meget mer! Det er selve Jorden, som drager sig bort under hendes Fod. Nu er der ikke Grund at træde paa, ikke Sted at vende sig hen — — Hun sidder urørlig og ser lange, sorte Skygger falde . . . Som ikke maa være! — —

„Ja, du forstaar mig nok, uden at jeg siger mere om noget — som man inte kan tale om. Og som jeg først har faaet Øjnene op for idag. — — Du kunde naturligvis ogsaa rejse bort. Jeg har længe syntes, der burde gøres noget ordentligt for din Stemme — og har lagt en Klatskilling tilside, som I kunde tage til Tyskland for, du og din Mor. Men det er inte gjort, blot med at være borte en Tid. Nej, en Følelse faar man bedst ud af sit Hjærte

med en anden. Og da jeg er ganske sikker paa, at det er det, du vil" — —

„Nej, Farmor Ursula — det vil jeg ikke.“

Farmor bliver saa forbavset, at hun tier.

„Nej — — Jeg har ikke vidst Besked med mit eget Hjærte før idag. Hvad det gemmer paa, maa blive min Hemmelighed — men et er vist, at jeg giver mig ikke til at ødelægge det.“

„Aa, man skal inte være for øm over sit Hjærte! Det kan faa fat paa de løjerligste Ting. En utilladelig Følelse for Eksempel.“

„Mener du en Følelse, som er lav eller ond? Jo, saa vil jeg bekæmpe den af al min Magt! Men mener du en, som blot er paatværs af Forholdene — saa kan den ikke blive slet for det! Og saa gik du jo selv i mange Aar med en utilladelig Følelse.“

Farmor maa snappe efter Vejret... Nu byder den stille, velopdragne Klosterjomfru hende værre Ting end selv lange Ulla! Er Verden da rent af Lave? Saa brister det ud med gnistrende Harme: „Hvad gjorde jeg?“

„Holdt af Farfar, skønt du var gift med Admiralen.“

„Det kan være. Skønt — det har jeg ellers aldrig betroet dig. Men hverken Ludvig Anker eller jeg var gift, den Gang vi begyndte at holde af hinanden.“

„Tror du, Følelsen var bleven anderledes for det?“

Med knusende Majestæt svarer Farmor Ursula: „Saa var den aldrig opstaaet.“

„Havde du da haft et andet Hjærte?“

„Hvad er nu det for Nonsens?“

„Jeg mener, man har jo ikke selv skabt sit Hjærte — eller bestemt, hvor det hører hjemme . . . Det kan man ikke gøre for. Der er kun En, som ved helt Besked med det — og hvem man skal staa til Regnskab for det.“

„Ja, hvordan mon du vil klare dit, lille Sulla? For Vorherre — som ser tilbunds.“

„Saadan, Farmor, at han skal have Lov til at raade over mit Hjærte — og lave det om, hvis han vil. Men jeg gør ikke Vold paa det! Jeg lægger ikke Haand paa det bedste i mig selv — for det er Selvmord.“

„Nu kan jeg indse, at I er dog opdragne for indgetogent,“ siger Farmor. „Du tager det saa opstyltet, at man kan næsten inte snakke med dig.“

Sulla gaar hen til hende. „Farmor Ursula — jeg skal aldrig sidde mere her i Haven . . . Og jeg skal nok rejse — hvis det er det rigtigste. Men saa kan du ikke forlange andet.“

„Ja, ja“ — Farmor er dog lidt formildet, maaske mest ved det unge, blege Ansigt — „saa lader vi det være en Aftale! Og — dette vender vi inte mere tilbage til. Jeg har selv noget at bebrejde mig her — for jeg har været kortsynet. Men det kan vel nok gøres godt igen! Lad mig kysse dig, min Pige! — — Og nu vil jeg op. For her bliver kølt!“

— Sulla skulde blive hos Farmor den Dag, og Mor og Tante Ludolfine kom til Middag. De fandt

det begge meget uforsigtigt, at Farmor havde været i Haven. Luften var dog slet ikke varm endnu.

Nu var det igen blevet uvirkeligt altsammen for Sulla. De andre talte langt borte i Taage. Tante Fine var optaget af, at Onkel Peter skulde af med sin Mogensen. Hun havde jo nok været egenraadig, Mogensen, havde godt kunnet nægte ham hjemme, naar man kom og vilde besøge ham — fordi hun hverken gad lave den The, man ikke kunde faa ham fra at byde, eller hente Vanillekransene ovre hos den hjemmebagte — men passet ham, det havde hun! Baade med varmet Slobrok, naar han kom hjem, og alt lagt tilrette, naar han skulde ud — saa hvordan det nu vilde gaa — —

Kørvelsuppe, Lamme-Fricassée med Asparges, Prinsessebudding. Blev den Mad ikke færdig med at komme? Hvor skulde man faa den pint ned! Og denne Følelse af, at det altsammen slet ikke var virkeligt — men dog Gentagelse . . . At alle Tante Fines Sætninger, at selv Lamme-Fricasséen blot gik igen — — I den forbrugte, endeløse Kredsgang — som man kaldte for Tilværelse . . .

„Det er da din Livret, Ursula,“ sagde Tante Fine og tog deraf Anledning til en ekstra Forsyning. Men Farmor spiste kun lidt.

Efter Bordet kunde hun ikke forstaa, hvordan Lars havde passet Kakkelovnene: der var jo koldt i Stuerne! De andre syntes tværtimod, at der var for varmt.

„Blot De ikke har forkølet Dem i Haven, Farmor Ursula!“ sagde Mor. „Det havde været fornuftigere at vente lidt. Tænk, at vi nu har Maj om to

Dage! Jeg glæder mig rigtig til, at min Pige snart kan sidde dernede. Hun er bleven blegnæbbet i Vinter.“

Sulla nikkede til Mor — men smile turde hun ikke, det vilde gaa galt — og saa tomt ud for sig. For nu var Sommeren et bundløst, gabende sort Vinterhul. Aa, kunde det blot blive mørkt! Saa kunde hun dog sidde med lukkede Øjne og ikke blive set. Men det var saa fortvivlende længe lyst.

„Ja,“ sagde Farmor, „jeg havde nu ellers tænkt, at Sulla havde bedre af lidt Luftforandring. Hvis hun kunde være en Sommer i Harzen med sin Mor og Vinteren i Berlin eller Leipzig for Sangen — saa tror jeg, det kunde være godt.“

„Nej, Farmor — saa længe tog vi ikke fra Dem,“ sagde Mor straks.

„Ja, vi kan tale om det en anden Gang! Aa, lille Fine — lad mig faa det Schal om Benene!“

Da der blev tændt Lys, syntes baade Mor og Tante, at Farmor var saa bleg, og hun frøs saa vedholdende, at de fik hende overtalt til at gaa i Seng.

Hendes gamle Line, som hjalp hende, vilde have Bud efter Doktoren, for de Kuldegysninger var ikke rare. Men Farmor sagde: „Vis vas! Lad mig bare faa lidt Hyldebærsaft med kogende Vand.“

Line gik ud efter den, og Tante Fine satte sig ved Sengen. Pludselig sagde Farmor: „Nu faar I mig inte op mere.“

„Nej, foreløbig kommer du nok til at holde Sengen lidt — men saa senere“ —

Farmor afbrød hende ganske vredt: „Hvem taler

om Seng? Du har dog immer været lidt skørhovedet, gode Ludolfine! Jeg siger, at nu bliver jeg her i Haven med det samme. Hvad skal jeg dog op for mere!“

Tante Fine vendte sig bestyrtet mod Mor og Sulla, som sad lidt derfra, og antydede med mange Gebærder op mod sin egen Pande og energisk Hovedrysten, at Farmor ikke var klar.

Saa bestemte Mor, at Lars skulde gaa efter Doktor.

Da denne kom og spurgte, hvordan det gik, svarede Farmor: „Jo, jeg synes her er varmt nok at sidde. Og nu bliver jeg her i Haven, lige til Pæret træet springer ud.“

„Det er dog vist lidt uforsigtigt! Det kunde give Influenza.“

„Hvor skulde jeg faa den fra! Den kendte vi jo inte til i min Tid.“

Det var Forkølelsesfeber, sagde Doktoren, og man maatte huske, at Farmor var gammel. Men hun var jo utrolig stærk. Da Line var saa god til at vaage, mente han, man kunde vente med Sygeplejerske til den næste Dag.

Tante Fine vilde endelig ligge paa en eller anden Sofa; men da det blot vilde give Pigerne Ulejlighed, fik Mor hende fra det — og de gik alle tre. —

En lang, lang Nat — tung og forvirret . . .

— Aa, hvor kunde man rumme det uden at sprænges, naar man fik hundrede Aar paa en eneste Dag! Naar man fik hele sit Liv begyndt og endt

med det samme! Man kunde ikke magte det — man kunde ikke!

Hendes Hjærte havde aabnet sig — men nu var det blot, som om det forblødte sig derved gennem alle Aarerne . . . Eller græd — brændende ustandseligt. Hun kom nok aldrig til at græde mere — hun bar paa altfor mange, altfor tunge Taarer . . . De kunde ikke grædes ud . . .

Og Farmor Ursula, som laa og var syg . . . Aa, det maatte egentlig være godt at kunne ligge saadan ganske stille — lukke sig inde med hele sit Hjærte i Haven — og vente paa at ledes ud fra alt det hjemløse og uvedkommende — — Ikke skulle staa op, pakke Kuffert — og rejse langt bort! — — Medens Pæretræet begynder at sløres med luftige hvide Blomster, Diclytraen at vippe med smaa røde Hjærter — Guldregnen at tænde gyldne Glimt — og Lars at gaa og vande . . . Ganske ene, træet og gammel, det Skind!

Hun gav sig pludselig til at græde . . . Lars og Blomsterne — det var til at græde over. Og da hun havde grædt sin Hovedpude vaad, faldt hun endelig i Søvn — —

Saa stod hun i Haven. Blomsterne mylrede frem — de sang, idet de sprang ud. Han sagde: „Lad os høre, hvad de synger. De ved det nok alle“ . . . Men Lars kom med en stor Vandkande og gav sig til at vande, saa alle Blomsterne kvaltes — —

— Næste Morgen gik Mor straks hen for at høre til Farmor. Og medens Sulla var ene, fik hun et Brev.

„Jeg maa have Lov til at sige Dem et Par Ord

her i Natten — medens Dagen er om mig. Helst vilde jeg sige Dem mit hele Liv — men det har jeg ingen Ret til. Og jeg synes, at De forstaar — selv det, De ikke ved!

Jeg har sagt Dem, hvor jeg som Barn længtes efter en grøn og lukket Have. Jeg forbandt to Forestillinger med den: først om en bundløs Verden, som man kunde gaa ind og ind i... Paa aabne Steder, i vide Landskaber slap den Verden fra En, blev forflygtiget. Der maatte Mure til for at samle om den.

Dernæst om en skjult Nærværelse. Som lille var jeg en Dag med min Fader Gæst paa et Landsted med en vildsom Have, som jeg blev sendt ned i. Bagefter sagde jeg: der var dejligt — man var ganske alene, men det var hele Tiden, som om der var nogen! — Alt som man vokser til og faar flere og flere om sig, ved De, at det er netop tidt, som om der dog slet ikke er nogen. Og jo mer længtes jeg efter en skjult og inderlig Nærværelse, som ikke forstyrrede og spredte, fordi den var virkelig — hvad de andre ikke var.

Saa laa Nøglen til Haven en Dag paa mit Bord.

Da jeg kom ind, havde jeg straks den stille, bundløse Grønhed for mig, som man kunde gaa ind og ind i — og med det samme Følelsen af, at der var nogen... Da jeg saa Dem, blev jeg ogsaa kun overrasket, fordi det var saa rigtigt — ellers sker jo mest det urigtige. Og det slog mig, at de to Forestillinger kun var en. Skjult Verden har vi altid i nogen.

Jeg har aldrig haft Følelsen af Hjemmets inderlig

trygge Velvære som dér i Haven — med den skjulte Nærhed under alle de tunge, rødilla Sirener . . .

Men jeg holdt de Timer helt udenfor min daglige Tilværelse. Undtagen forsaavidt som mit Arbejde lykkedes bedre dér, og som gamle Længsler rørte sig i mig, Mindelser om min Ungdoms glødende Higen efter at faa mit Hjertes Drømme tvungne ud i Gerning — den, som senere Aars Snusfornuft havde lært mig at slaa koldt Vand paa. — —

Da jeg traf Dem i Aarhus, var det med stærkt Ubefag, at jeg lagde Mærke til min Svogers Beundring for Dem. Den forekom mig som en Art Majestætsforbrydelse — der tilmed var Indbrud paa et Enemærke, hvortil kun jeg havde faaet Adgang. Jeg ønskede blot at bære Dem bort og lukke Dem inde for altid i det grønne Skjul . . . Men jeg var alligevel ikke klar over mig selv.

De husker, hvordan jeg en Dag i Haven maatte stille Dem Ansigt til Ansigt med al den visne Tomhed i mig, som tog mit Liv. Den var bleven mig selv uudholdelig. Og De mødte mig med den stærke, sikre, levende Ro, som ikke kender til at resignere eller slaa af — fordi det er imod Livets Lov. Deri er altid Hjælp.

Og i Vinter fik De sagt mig et Ord, jeg trængte til. De Ord, der sætter Spor i vort Liv, er jo ikke de mærkelige, men de aktuelle — de, der ganske ligefrem kan udtrykke Øjeblikkets Krav til os.

Hvad det kan have givet Stødet til, tier jeg om.

Dér er vi inde i den store Stilhed — som ikke maa brydes med Ord.

Men derfra har Kravet reist sig — ubønhørlig stærkt — om at faa hele mit Liv fornyet.

Da jeg kom ind i Haven idag — —

Da jeg saa ind i den skjulte Verden — helt ind til Hjærtet — —

Da fik jeg Bekræftelse paa mig selv. Jeg er til — siden jeg gemmes derinde.

Med det samme var jeg ogsaa først helt klar over, hvad der fyldte mit eget Hjærte.

— Det var rigtigt, det jeg sagde om den Opgave, som forestaar — med Prøvelse og Fornyelse af mit Arbejde. Og lykkes Opgaven ikke, er det min Vilje at gaa. Kan man ikke faa Hjærteslaget med ind i en aandelig Gerning, bliver den dræbende for En selv — det ved jeg nu.

Jeg kan ikke tale som jeg vilde, om hvad De er for mig. Men De ved, at det er sandt, naar jeg siger, at til Dem er jeg bunden med det bedste, jeg fattige Mand har inde. Til Dem kom jeg ud af det reneste, der rører sig i os — af Aandens Drift.

Jeg ved ikke, hvordan jeg skal kunne løse den Opgave, der forestaar mig, uden paa et eneste Sted — og uden den skjulte Nærhed, der er som en levende Medhjælp.

Men hvordan det skal blive, maa De raade for. Jeg lægger det helt i Deres Haand. Og skal en gaa fra Haven, bliver det mig.

Jeg gaar dog ikke, som jeg kom. Husker De, hvad Jakob siger til Josef, da de mødes efter de

lange Aar: „Nu vil jeg gerne dø, efterdi jeg har set dit Ansigt, at du lever.“ Livsbekræftelsen kan ikke tages fra En.

Hjalmar.

Mor havde sagt, at kom hun ikke igen til Frokost, ventede hun Sulla hos Farmor. Og Sulla gik derhen.

Faster Helene var der ogsaa. Lægen havde nu erklæret det for Lungebetændelse. Farmor pustede en Del og laa med et hvæsende Aandedræt, som lød uhyggeligt — dog gav hun sig egentlig ikke. Men da Faster sagde: „Du har det vel ikke saa daarligt, Mor? Du klager dig jo slet ikke,“ — svarede Farmor: „Det har jeg aldrig brugt, min Pige.“

Sygeplejerske vilde hun ikke have. „Og Vaagekone behøver jeg inte heller“ — men det sidste Begreb var hende dog øjensynlig langt mindre imod. Saa maatte man fordele Plejen imellem sig. Line, Julie, Faster, Mor og Sulla skulde skiftes til at være om hende. Om Natten skulde en sidde der, og en ligge i Stuen ved Siden af.

Tante Fine skulde benyttes saa lidt som muligt; hun var saa villig, men trættede Farmor. Da hun sad hos hende en lille Stund, vilde hun straks fortælle lidt uskadeligt nyt, som kunde opmuntre Patienten. Men Farmor Ursula brød hende af. „Jeg vil inte høre mer om denne Verdens Handeler. Den er jeg færdig med — Gud ske Lov!“

Faster bad Sulla skrive til flere af Familien om

Farmors Sygdom — og to Ord derom til Professorens, som Julie kunde løbe op med.

Sulla skrev saa til ham: „Farmor er bleven syg. Det ser betænkeligt ud. Vi er alle bedrøvede. — Tak! — Sulla.“ Og lod Brevet bringe op.

Senere kom først Fruen, derefter Professoren — men da sad hun hos Farmor. Og de andre lod dem ikke komme ind i Sygestuen.

Det blev et alvorligt Tilfælde af Lungebetændelse. Den syvende Dag ventede Doktoren en afgørende Krise. Den indtraadte ogsaa og gav en Vending til det bedre. Febergraderne sank til kun lidt over det normale, og det lettede for Brystet. Men nu gjaldt det om Kræfterne — og det viste sig snart, at de kunde ikke indvindes mere.

— Aa, de underlige Dage og Nætter — som gik saadan ud i hinanden! Medens det blev mere og mere varmt og jublende Foraar — og man var ganske udenfor. Borte fra Livet!

Farmor laa efterhaanden mest stille hen, nød næsten intet, hivede efter Vejret og var i Reglen uklar. Troede sig stadig i Haven eller i sine Forældres Hjem og vilde vinde Silke, som Ludvig Anker stod og holdt. Kun i enkelte Glimt var hun nærværende.

Ulla vilde gerne have plejet Farmor — men nu var det lige de sidste Dage, hun havde sin lille Pige. Hun var ogsaa for medtaget til det, sagde Faster — og Døren var jo desuden lukket for hende. Men da hun hørte, at Farmor var uklar, bad hun om at maatte sidde ganske stille ved hendes Seng. Blot et Øjeblik.

Hun kom saa og sad der en halv Timestid. Hørte, hvor Aandedrættet gik pustende og hvæsende . . . Da Farmor en Gang vilde drikke, rakte Ulla hende Glasset og støttede hende. Men den syge blev opmærksom paa den sagte Klirren af hendes Armringe. Hun saa lidt paa Armen — og da hun var lagt ned igen, sagde hun: „Naa — det er dig!“

„Ja, Mormor Ursula,“ svarede Ulla ganske sagte. „Jeg længtes saadan efter dig! Jeg maatte jo nok komme?“

Farmor laa lidt igen, saa sagde hun: „Ja, dig har jeg egentlig holdt mest af — nu ved du det. „Smærtebarn er Hjærtebarn“ — det har jeg faaet at føle.“ Saa vendte hun Ansigtet ind imod Væggen. Det var Tegn til, at hun ikke vilde tale mere den Gang.

— Om Eftermiddagen sagde hun med et: „Nu vil jeg gerne have Alterens Sakramente“ — saa der maatte skyndsomt gaa Bud til Stiftsprovsten. Og mærkeligt var det, hvor hun holdt sig klar og fuldt bevidst den Tid, han var der — —

Men fra den Dag talte hun næsten ikke mere og vilde ikke tales til. „Nu vil jeg have Ro til at dø,“ sagde hun. Kun om Ludvig Anker kom der af og til et Par Ord. Han, som havde været borte i mer end fyrretyve Aar, var nu mer nærværende for hende end alle de andre. Sulla forstod det saa godt. Han havde jo været Virkeligheden i Farmor Ursulas Liv.

„Det var en lang Ventetid,“ sagde hun en Gang. „Ja, for mig — inte for ham! Det er godt at vide! — — Men nu er den da snart omme — og vi

kan faa hinanden — — Det maatte jo være sprunget ud først — ligesom den Gang.“

Den sidste Nat var hun uden Bevidsthed. Urolig først og kæmpende haardt for Vejret — men i dyb Ro tilsidst. Henad Morgenstunden stansede hendes Aandedræt næsten umærkeligt . . .

Og Farmor Ursula laa dér, saa hvid og højtidelig stille, at det var, som drog der noget stort ind i Stuen — —

Sulla tænkte, at nu var hendes Hjærte sprunget ud af det trange, hæmmende Svøb — nu skød det sin Blomst frem i Lyset . . .

— Hver Morgen i de Dage, Farmor Ursulas afsjælede Legeme endnu var i det gamle Hjem, gik Sulla ned i Haven — aa, hvor alt nu var vidt fremme, hvor det blev ved at springe ud! — og plukkede Blomster, som hun siden strøede over det hvide Lagen. Den Have, som før næsten ikke turde røres om Foraaret, afgav nu daglig Blomster — til den døde.

Aa, ja — hun havde egentlig følt det forud! Og nu syntes hun, at Haven paa en Gang slet ikke havde noget mere med de levende at gøre. Den eneste ene Foraarsdag — den Foraarsdag, da Livet brast frem som aldrig før, havde den levet saa højt, at den levede sig ud, at den blomstrede sig ind i Døden.

Alligevel — alligevel var den jo endnu saa frisk og grøn, begyndte at skygge og hvælve sit dybe Skjul. Sommeren over holdt den sig dog i Live. Aa, blot en Sommer endnu — i den skjulte Verden, den eneste, som var virkelig . . . Hvor man var

to ... Hvor man havde Liv ... Ja, mer — hvor man gav Liv.

Maatte hun da rejse? — — Hvem havde sagt det? Den døde? Aa ja — hvor var man nænsom over hvert af den dødes Ord! Hvor føjede man sig gerne efter dem! — for endnu at holde Forholdet fast med begge Hænder. Men de døde havde dog ikke Krav paa En som de levende. Og Myndigheden over sit eget Liv lod hun ingen tage fra sig.

Nej, det var hende selv, der vilde bort — hvis det var ret. Men det maatte hun være helt klar over først.

Den sidste Morgen var der paa en af Pæretræets mindste, solbeskinnede Grene sprunget et Par blændende hvide, fjerlette Blomster ud. Sulla plukkede den lille Gren og lagde den paa den dødes Bryst.

Saa fik hun Ludvig Ankers første Kys med sig. Og sov som i Ly af det Pæretræ, under hvis Skygge hun havde levet hele sit lange Liv — og hvor hendes Kærligheds Blomst en Gang var sprunget ud.

DE SIDSTE BLOMSTER FRA HAVEN

DAGEN før Begravelsen kom Værten og havde en længere Forhandling med Onkel Vilhelm i Spisestuen. Han havde nemlig en „Liebhaber“ til Lejligheden — en Embedsmand, som var bleven forflyttet til Hovedstaden og helst vilde rykke ind saa snart som muligt. Derved fik Arvingerne jo omtrent hele Lejen for Sommer-Halvaaret godtgjort — men han vidste ikke, hvor hurtigt de vilde kunne rømme Stuerne?

Onkel syntes, det var udmærket. Jo før man kunde komme ud af „afdøde Rum“, hvor man bare gik og hidsede sig selv op til stadige Rørelser, jo bedre! Og her maatte det jo kunne ske paa kort Tid.

Farmor Ursula havde altid sagt: „Der skal inte blive solgt saa meget som en Sengs Klæder efter mig. De Auktioner — det er den rene Vanhelligelse!“ Derfor havde hun ogsaa truffet Bestemmelser med alle sine Ejendele — ligetil de mindste Smaating — og ofte selv omtalt dem.

Sulla vidste, at hun skulde have den smukke, runde Pastel af Farfar Anker, med det lokkede Haar og de lysende blaa Øjne — Admiralsens Billede gik til et af hans Sideskud — og Relikvieskrinet med Verset om det første Møde. Marie Louise skulde have de gule Damaskes til sin nye Havestue, Mor de to prægtige Hjørneskabe fra Spisestuen, den lille Nina Kabinets-Møblementet, Faster Sovekammer-Møblerne til Gæsteværelse, Gardiner og Linned. Desuden var ogsaa Tjenestefolkene og flere „Koner“, der havde gjort Nytte for Farmor, rigelig betænkt. Lars og Line, som var Søskende, havde længe bestemt, at de vilde bo sammen i en lille Lejlighed og koge og varte op i Familien. De skulde have næsten alle de Møbler, de havde nodig.

Naar hver nu sørgede for at faa sit samlet, pakket og afhentet, kunde det jo gøres inden ret længe. Værten var meget tilfreds med at høre det.

Hvad Haven angik, sagde han, saa skulde den ikke mere høre til Lejligheden. Han havde kun holdt paa den for den gamle Frues Skyld. Men nu fik han højere Leje uden den — og den kunde afhændes meget fordelagtigt. Til Ejeren af det store, graa Hus, hvis Mur stødte op til den. Han havde længe haft Løfte paa den. Den skulde nedlægges — og der skulde opføres Lagerrum. Køberen vilde tage fat paa den heller idag end imorgen, men Værten havde sagt, at den Smule Tid Herskabet paa første Sal endnu færdedes i Lejligheden, skulde de have den til Brug.

Sulla blev som lammet ind i alle sine Tanker.

Haven . . . Haven var dødsdømt! Skulde ikke være mere! — — Byen, som saa længe og saa ondt havde ligget paa Lur efter den, skulde nu faa Lov at bryde ind gennem Muren og opsluge den. Der blev slet ingen Sommer mere! Det var, som hele Verden døde!

— Saa er Begravelsesdagen der. Store, dumpe Klokker, der ringer — Blomsterduft saa stærk, at den næsten gør ondt, tungt, dystert Orgelspil og lutter sorte Skikkelser — der ser underlig halvdøde ud bag de lange Slør. Højest og sortest blandt dem alle Ulla — og bag det tætte Flor Skikkelsen som stivnet.

Farmor har selv valgt Salmerne. „Tænk naar en Gang“ naturligvis! . . . „Jeg med den Ven jeg her paa Jorden fandt — i Lyset om et evigt Liv skal tale — og om det Liv, der som en Drøm forsvandt.“ Ja, naar blot det, der er Drøm, vilde forsvinde som en Drøm! Det er godt for Farmor! For hende rinder nu Virkelighedens lyse Dag!

Mellem alle de slørede Ansigter et klart og levende — hvis alvorlige Øjne ser paa Sulla. Og gør hende virkelighedstryk igen.

Ude paa Kirkegaarden er Himlen blaa, Træerne grønne, og Fuglene synger. Der er saa megen Glæde ved Ludvig Ankers aabne Grav, som om der skete noget rigtig godt. Det gør der jo ogsaa. Nu samles det Støv, der hørte sammen, for at smuldre hen som et. Og langt, langt inde hvor Lyset bor, mødes Øjne, der rummede Livet for hinanden . . .

— Familiemiddag. For sidste Gang i de Stuer — med samme Spiseseddel og Kogekone, som naar

Farmor bød til Fest. Onkel Peter holder Talen og foreslaar Mindebægeret.

Grams er komne, og Marie Louise, som er blød af sig, græder meget ved Tanken om Farmor og er bekymret for Sulla. „De skulde ikke have ladet dig vaage!“ siger hun. „Man kan ligefrem se igennem dig.“ Men hver Gang de gule Damaskes kommer paa Tale, er hun praktisk og allerede klar over, hvordan de skal pakkes ind.

Efter Bordet sidder Faster Lene i en Vinduesfordybning med Sulla — det er klar og lys Maj-aften — og taler sagte med hende om, hvor godt, hvor mærkelig godt alting dog nu stiller sig . .

„Først for min egen, lange Pige“ —

„Hvordan kom hun over at skulle af med lille Nina“? afbryder Sulla.

„Jo, det gik dog — bedre end jeg ventede. Barnet derimod, som ellers er saa stille og glædede sig til at se Faderen, blev pludselig saa bevæget og klyngede sig til hende: „Mor — du bliver da ikke helt borte for mig igen!“ — Men Ulla slog det bare hen, som du jo ved, hun kan. „Vi flæber ikke, vel Ninette? Vi er tapre Tinsoldater“ — saa hun fik hende strammet op igen. Og selv har hun været saa mærkelig rolig siden“.

Rolig! Aa, Gud — den stivnede Ulla fra Kirken idag!

„Og tænk, at Skarlagensfeberen blev saa vel overstaaet! Nu faar Wenck Søster Mimi, som jo er bleven Enke, i Huset fra Efteraaret. Hun er den sødeste af hele Familien, saa lille Nina faar det saa godt. Og nu har Wenck givet Lov til, at hun

maa være hos os en Dag om Maaneden. Der skal saa Ulla se hende. Hele Sommeren skal Barnet være hos Bedstemor i Norge for rigtig at komme sig. — Og ved du, at jeg tager ogsaa derop til et Sanatorium med Ulla. Der maa gøres noget alvorligt for at styrke hende. Vi rejser allerede iovermorgen — medens hele Lejligheden ovenpaa bliver gjort grundig istand efter denne Affære. Nu kommer rigtignok de Penge, jeg faar efter Mor, belejligt. Og selv længtes hun jo blot efter at gaa hjem!“

Faster tørrer Øjnene og tager Sullas kolde Hænder i sine. „Men ved du, lille Ven — det bliver ogsaa godt for dig. Al den Læsen højt og Sidden i Haven, disse daglige, lange Besøg herhenne — det tog formeget af din Ungdom. Og formeget af den Tid, du kunde anvende paa Sangen. Du kan rigtig trænge til baade at lufte dig og leve dig selv en Smule. Jeg ved nok, Lullemor vil have dig med til Aarhus for hele Sommeren; men lad os bare ikke faa dig over til den kedelige Præst! Han forlover sig saamæn nok uden dig. Din Mor er ogsaa enig med mig i, at I skal til Udlandet. Nu behøver I jo ikke heller at tage de Hensyn til, hvad det koster. — Det er sandt, jeg har jo ikke en Gang sagt dig, at Ulla allerede kan faa Bryllup til September.“

„Er hun glad ved det?“

„Det tror jeg nok — og Ferdinand er henrykt. Og saa rar! Han passer meget bedre til hende end Wenck! Ulla er nu en Gang en erotisk Natur og kan ikke med disse — kølige Væsner. Jeg tror,

hun kan blive rigtig lykkelig. — Ja, som sagt, jeg synes at alt bliver saa godt! Vorherre kan dog gøre det lyst for En — om det ser nok saa mørkt ud.“

Lars Tjener kommer ind og vil øjensynlig gerne aflevere en Besked til Sulla. Hun gaar hen til ham.

„Der er nogen og vil tale med Frøkenen. Nede i Haven“.

Hun bliver bleg. „I Haven?“

„Ja. Jeg gav Nøglen med“.

Aa — — Saa er det ikke nogen, der har den?

Hun gaar over den stille Gaardsplads. Nøglen sidder i Havedøren. Hun skyder den op. Det er begyndende Dæmring . . . Slør over alle Blomsterne — som over Ansigterne i Kirken idag. En lysende bleg Himmel over de store, alvorlige Trækroner.

Lang og sort glider Ulla frem og tilbage i en af Gangene. Sulla gaar hen og lægger sin Arm om hende.

„Naa, det er dig! Tak fordi du kom! Jeg vilde sige dig Farvel — jeg rejser iovermorgen. Du skal ikke se ud til mig — der er et syndigt Roderi. — Saa vilde jeg ogsaa kigge herind en Gang endnu. For nu er jo Havens Saga ude.“

„Ja“.

„Har gamle Ursula været hernede iaar?“

„En Gang. Det var her, hun forkølede sig.“

„Og nu tager hun sin Have med sig. Det ligner hende! Alt hendes „Habengut“ skulde blot have været gravet ned her“.

„Du skal have hendes Granater. Husker du, hvor

vi ønskede os dem som Børn? Det Smykke holdt hun ogsaa selv mest af“.

„Tak — jeg rører dem ikke! Alt hendes var blevet til hende selv. Vi andre kan ikke gaa med det —. Tænk, at hun har holdt af mig! Trods alt!“

„Det vidste jeg godt, Ulla!“

„Ja, paa en Maade var vi af samme Tømmer. Jeg hang ogsaa meget ved hende. Men jeg har aldrig rigtig vist hende det! — — Ja — saa skal du ikke sidde her mere?“

„Nej. — — Hvordan har du det, Ulla? Du ser slet ikke rask ud!“

„Det er jeg heller ikke!“

„Tror du, Norge kan gøre dig godt?“

„Ja, maaske! Jeg vil gerne være der i Sommer. Hun skal jo trække sit Smule Vejr deroppe! . . Men der er noget, som ikke kan ophjælpes: at man er færdig. Kan jeg virkelig komme mig deroppe — gør nok en menneskevenlig Cyklist eller en Ridse i Fingeren eller noget andet det af med mig, naar jeg er vendt tilbage“.

„Du skal jo giftes til September?“

„Ja, jeg skal giftes til September. — Men sig mig nu — skal vi ikke sætte os?“ Hun gaar op ad Pagodetrappen og tager Plads i Døren. Sulla sætter sig ved Siden af hende.

Ulla lægger sine kolde Fingre mod hendes Ansigt. „Hvordan er det, Sulla? Sig mig det! — — Aa, det er Synd for dig!“

„Jeg kan ikke sige dig det, Ulla“.

„Hvorfor ikke? Du har saamæn ikke noget at skamme dig over!“

Hun trækker lidt paa Smilebaandet: „Aa nej! Saa maatte Haven skamme sig over, at den er sprunget ud! Men det er for godt. Og det er for tungt. — Hvordan var det, du skrev: det jeg er, kan jeg ikke være — det Liv, som er mit, kan jeg ikke leve — hvor jeg hører hjemme, maa jeg ikke bo . . .“

„Ja — saa dør man jo! Men du ikke — for du har ikke selv forskyldt det. Og det er heller ikke det samme. Ser du — Mor, det er noget saa virkeligt! Men et Forhold til en Mand — som ikke en Gang er blevet“ — —

„Et Forhold er jo, naar man elsker“.

„Ikke for en Mand. Han kan ikke elske ud i Luf-ten! Saa maa du da før — men det vil du naturligvis ikke! Og en kristelig Etiker fik vel ogsaa sig selv forkert i Halsen, hvis han brød ud. — Jeg vidste jo nok, at det vilde gaa saadan! Men nu maa Du endelig ikke bilde dig noget ind om en eneste og evig Kærlighed! Det kommer bare af din forkerte Opdragelse! Jeg skal saamæn ikke rose min — for den har ført mig saa langt væk fra mig selv som muligt. Men Jeres er ikke rigtigere for det. Du maa ikke sætte dit Liv ind paa noget — som ingenting er. Du maa ikke, hører du!“

„Jeg har ikke sat mit Liv ind, Ulla — jeg har fundet det der. Det Forhold er mig selv . . . Du ved da nok, at man først bliver sig selv i Forhold til en anden.“

„Ja, til sit Barn — ikke til en Mand! Ved du, hvad en Mand gør med en Følelse, han ikke faar tilfredsstillet?“

„Ja, han kan maaske ikke bevare den saadan som vi. Men saa tror jeg, han kan omsætte den i Gerning“.

„Aa, du tror!“ Ulla stryger hende over Haaret — Sullaa kan føle, hvor de Hænder er moderlige. „Nej, det falder ham ikke ind. Medens du samler hele dit Hjærte paa et Kort — som aldrig bliver spillet ud — omsætter han sin Følelse i Smaapassationer for andre“.

„Aldrig!“ Hun rejser sig. „Hvis man kunde fornede det bedste, man har i sit Hjærte, maatte man hellere dø!“

„Ja, raader du for det?“

„Nej — men det er der En, der gør. Der er noget, du ikke forstaar, Ulla! For du ved ikke, hvad det vil sige, at man har taget den, man tror paa, med ind i et Forhold — at man har lagt det helt i hans Hænder. Saa kan det kun blive til godt — selv om jeg ikke føler det nu.“

Ulla sidder og ser ud i Dæmringen. „Er Liljekonvallerne allerede fremme? Eller er det Pinse-liljerne, der lugter saa stærkt? — — Aa jo, Sullaa, der er meget, jeg nu kan forstaa. En Mor — det er saa bundløst! Man har Føling med alt det, man aldrig før kunde faa fat paa med sit Hoved. Og man skulde jo ogsaa nødig være dummere end sit eget Barn! Børn er kloge. Hun har lært mig saa meget, som jeg slet ikke vidste! — — Men jeg vilde gerne have dig til at redde dit Liv — jeg vilde faa dig fra at have det blot i en anden. Det bliver egentlig altid at sætte det til!“

„Saa maa du lave mig om, Ulla!“

„Ja, gid jeg kunde! Og kunde jeg lave dig om i

det Stykke — gjorde jeg det ikke. Hverken dig eller mig selv! . . . Lille Sulla! — — Men nu skal du op til The — og jeg skal gaa.“

Sulla tager hende om begge Kinder: „Bliv lidt endnu, Ulla! Nu varer det saa længe før vi ses! — — Ulla, jeg ser dig da igen?“

Ulla kysser hende. „I er løjerlige allesammen! I tror, man kan overleve sin egen Død.“

„Jeg har slet ikke spurgt dig, hvordan det gik — jeg taaler ikke selv at tænke paa det“ —

Ulla ryster blot paa Hovedet og rækker Haanden afværgende ud.

„Tante Mimi bliver sød imod hende, skal du se.“

„Ja. Det er bare ikke Mor! — — Men jeg tænker saa meget paa, om man ikke kommer nærmere bagefter . . . Saa var det kun godt“ — —

Hun lægger sit blege Ansigt ind imod sin Kunes. „Farvel, Sullala! — — Det er sandt, giv mig et Par Blomster med fra Haven.“

Sulla rykker tilbage: „Aa nej, Ulla!“ — Nej, for Haven — Haven giver jo nu kun Blomster til de døde . . .

„Hvorfor ikke? Saameget kan du da gerne gøre for mig — sidste Gang!“

Sulla giver sig til at plukke — Pinseliljer, blaa Forglemmigej, bleggule Tulipaner . . . Og hele Tiden vil hun ikke tænke den Tanke, som uvilkaarlig har meldt sig.

Da hun giver Ulla Blomsterne, siger hun for at tvinge den Tanke tilbage: „Paa Gensyn, du!“

Ulla drager det lange Slør ned over sit Ansigt.

„Nej. Den Dag ifjor da jeg gik — da skar jeg Hovedaaren over paa mig selv. Jeg vidste det ikke. Men det dør man af.“

Mor vil ikke have Sulla med til at rumstere, tage ned og pakke ind i Farmors Lejlighed. Marie Louise hjælper hende, saalænge hun er der; desuden Pigerne og flere Tanter.

Sulla maa ikke trættes — og hun tager sig ogsaa alting saa nær! Blot hun staar overfor en lys og tom Klat paa Væggen, hvor der før hang et smukt, engelsk Landskab med en solbeskinnet Kirke, som Ens Tanker var vant til at spasere søndagsklædte henimod, eller et velvilligt Ansigt, man førte stille Samtaler med som Barn, naar Verden gik En imod — saa gør det saadan et Indtryk paa hende! Og Line har Ret, naar hun siger: „Der er nok i Livet og er svært. Men vil man ogsaa tænke ved det, som Frøkenen gør — ku' man snart itt' mer ha' med det og gøre!“

Underligt er det altid med saadan et gammelt Hjem, der lukkes! Det var jo ikke blot Farmor Ursula, men hele hendes Tid, som boede der. Da den gode Tid blev hjemløs ude i Verden, kom den og slog sig ned hos hende — og fra de Stuer havde aldrig nogen kunnet fordrive den. Nu er den først for Alvor ude, hendes Tid — og gamle, trofaste Husguder, som ikke passer ind noget eneste andet Sted mere, er blevne hjemløse! — —

Men Mor tør ikke give for meget efter for al den

Vemod, som vil overliste hende under Indpakningen. Hun har saa meget i sit Hoved! Hun er gaaet ind paa den Tanke om en Udenlandsrejse, som Farmor Ursula mærkeligt nok selv udtalte den Dag hun blev syg, og som Onkels har bestyrket hende i.

Paa Begravelsesdagen holdt de hende begge varm om den Sag: „Det er som Vilhelm siger, lille Therese,“ sagde Faster, „hvad er det for en Ungdom, I har budt Sulla!“

„Ja, det er skam Synd for Pigebarnet!“ sagde Onkel. „Hun er jo ganske blegnæbbet af Mangel paa Erotik! Hun skal dog en Gang føle, at hun har rødt Blod i Aarerne. Altid har hun haft dig i Hælene! Uden lige i Farmor Ursulas Have — hvor I havde hende bag mer end mandshøj Mur og lukket Dør! Det er ligefrem godt, at den bliver nedlagt! Livet kunde jo aldrig komme til at snuppe hende — og det skal da have Lov til at faa Fingre i hende“ — —

„Ja — men herhjemme tager du maaske vanskeligt anderledes fat,“ brød Faster ind. „Derfor siger jeg: rejs! Tag selv med — det har jeg ikke noget imod, hun er endnu lovlig ung til at fare Verden rundt ganske alene — men lad hende færdes frit mellem jævnaldrende. Rejser giver Anledning til meget! Og nu maa det forsømte indhentes!“

Mor, som nu ikke havde Farmor til Meningsfælle og Afstiver, var blevet ganske forfærdet ved den Tanke, at hendes egen Pige var gaaet glip af noget gennem hendes altfor ømme Omsorg! Hun gik straks ind paa Planen, som Sulla ikke havde noget imod, og fik sagt sin Lejlighed op fra Efteraaret, saa man

blot kunde magasinere Møblerne og selv være helt fri.

Onkel Vilhelm lagde Rejseruten for dem og tilbød at være behjælpelig med alt.

— Og nu er det blevet saadan, at de vil rejse saa snart det kan lade sig gøre, ned til Genfersøen, hvor Grams skal støde til dem først i Juli, for at være Sommerferien med dem oppe i Bjærgene. Vinteren skal de saa tilbringe i Berlin eller Paris — ganske som Sulla har mest Lyst til, og som det vil vise sig at være mest praktisk for Sangen. Onkel har slaaet lidt paa Italien; han tror nok, at Ferdinand vil derned med Ulla til næste Vinter — saa kunde det jo blive rigtig fornøjeligt!

Mor synes ogsaa, at det kan blive godt altsammen — Marie Louise tæller Dagene til den dejlige Ferietid — naar blot . . . Naar blot et Ansigt, som hun gemmer i sit Hjærte, kan komme til at smile, saa man føler: nu er hun glad igen! For Mor ved jo nok, at der er ikke noget bestemt i Vejen — men hun kan paa sit eget Hjærte føle, at hendes Pige ikke er glad.

— Det er sidste Aften i Farmor Ursulas Lejlighed. Stuerne er rømmede, næsten alle Møbler afsendt. Imorgen rykker Haandværksfolkene ind. Mor og et Par Tanter pakker endnu de sidste Smaating, det sidste Sølvtoj ind i Spisestuen, hvis store Buffet skal ud til Onkels. Og Sulla er der for at sige Farvel til de tomme Rum, hvor Minderne endnu trænger sig sammen i Krogene. Hun har selv villet det.

Mor tænkte, at de kunde blive færdige til The,

og har bedt Sulla komme ved den Tid, saa de kan følges hjem sammen. Men nu viser det sig, at der er Arbejde til en Timestid eller to endnu.

Line har sat Stole og Bord ind i Spisestuen. Hendes og Lars's Ting skal først flyttes imorgen — men dem har man heldigvis ikke noget at gøre med. Line har ogsaa faaet en Del af Køkkentøjet — og staar nu med gløder i Kinder ifærd med at bage en Omelet med hakket Skinke i til Aftensbordet. Saadan en faar man da aldrig mer at smage!

„Fru Erhart har saamæn bedt os derop til The,“ siger Mor, „men vi svarede nej Tak. Vi syntes, det vilde tage mere Tid. Vi maa jo blive færdige i aften. Hun har i det hele været mageløs venlig i de Dage, vi har gaaet her og rumsteret. Jeg er glad ved, at Farmor Ursula havde bestemt det store, kønne Billede af Johannes og Maria til Professorens.“

„Men hvad siger du til ham, som vilde købe den gamle Solskive,“ bemærker Tante Fine. Hun er der — som alle de andre Dage, skønt hun ingen Nytte kan gøre — fordi hun synes, at hun maa være der. „Monstro han kan faa den pudset op? Vilhelm sagde jo straks, at han maatte ikke give noget for den. Men hvor skal han dog have den anbragt?“

„Ja, de siger saamæn i Professorens egen Stue“ — Line er kommen ind med Omeletten. „Det er da noget sær noget!“

„Ja, det var rigtignok“ — Tante Fine gaar løs paa Omeletten.

Efter The, medens Mor og de andre tager fat

igen, siger Sulla, at hun vil gaa ned og tage Afsked med Haven.

„Ja, imorgen skal jo Nøglen afleveres“, siger Mor. „Jeg var der i Formiddags. Pæretræet er helt sprunget ud. Der er saa kønt — det er ganske vemodigt at tænke paa — — Men tag noget om dig, Barn!“

„Aa nej — det er saa mildt iaften.“

Mor tager et stort, hvidt Schal af luftigt Atlaskgarn — Farmors sidste Arbejde, som hun har faaet — og svøber det om Sulla, ogsaa om Hovedet. „Ja, vi er nok ikke færdige før henad elleve, og den er knap ti“, siger hun. „Men bliv dog ikke siddende altfor længe dernede“.

„Nej, saadan Aftenluft“ — siger Tante Fine. „Og det er saagar Fuldmaane“ —

Det har altid været en underlig Have — ogsaa ved den klare Dag. Aldrig kunde det viskes helt ud, Præget af den hemmelige Verden, som gemte sig inde i alle dens grønne Kroge.

Men naar Haven ligger i Maaneskin, afslører den sig tillidsfuldt og selvfølgeligt. Og den skjulte Verden gaar helt frem i stille Klarhed.

Sidst i Maj giver Maaneskinnet jo ikke saa skarpe, sorte Skygger eller saa blændende Glans som i mørke Nætter. Dog glider baade de Buske og Træer, der rander Havens Gange, bort i blaanende Dunkelhed — som synes ganske bundløs . . . Synes at bølge videre ud i store, fjærne Skoves natlige Dybder . . . Kun enkelte af Kastanjetræets festlige Blom-

ster skyder ud i Klarheden, og Pinseliljerne, hvis Stilk er borte, hænger som en Mælkevej af sølvblege Stjærner mod den mørke Baggrund.

Og hele Plænen ligger glitrende af Lys. Har det regnet, eller er det Dugg, hvis blanke Draaber bøjer ung og fint Græs som under Funker af Rim? Midt paa Plænen staar Pæretræet oversnet med de hvideste hvide Blomster . . .

Det er, som Lyset bandt alt i ubevægelig Stilhed. Ikke et Blad, ikke et Græsstraa rører sig. Ikke det svageste Pust stryger gennem Haven . . . Men det er ikke Dødens Stilhed. Ikke Søvnens en Gang — alle Blomster ser med vaagne Øjne ud i Klarheden. Det er blot som en lyttende Forventning, en lydløs Anen . . .

Aldrig har Haven lukket op for sig selv som i denne Aften! Aldrig fortalt sit tavse Æventyr som nu.

I Haven mødes to Mennesker. Det kan ikke være andet. I den Verden hører de sammen . . . De gaar mod hinanden — og alt bliver godt. Det er ikke muligt at holde nogen Smerte fast i første Øjeblik.

„Kommer De fra Pæretræet?“ spørger han og rører let ved det hvide Spind, hun har om sig. „Det ser ud, som om det havde snet Blomster ned over Dem“.

„Ja“, svarer hun. „Jeg sad jo oppe i det, da De kom ind — — Ved De, at jeg har faaet Farfars Digt om Pæretræet. Det er ligesom, det kunde være skrevet forud om dette.“

„Ja — det var skrevet forud.“

De taler dæmpet. Lyset væver sin Stilhed ogsaa om dem. De vilde helst blot tie sammen. Hvis der efter denne Aften fulgte en lang Række Solskins-

dage her i Haven, tav de ogsaa nu. Men det er sidste Gang.

„De maa over til Sirenerne,“ siger han, „og føle, hvor Knopperne er store. Om et Par Dage“ — —

Han stanser. Om et Par Dage er det jævnet med Jorden altsammen . . .

„Aa ja — lad mig føle paa dem!“ siger hun.

Liv i Udspring — at det skal ødelægges! At det aldrig skal faa Lov til at folde sig ud! Hvorfor er det da blevet til? Hvorfor har det sat alle de Knopper!

Hun bøjer Grenene ned imod sig. „De er lige ved at springe ud.“

„Kan De forstaa det?“ spørger han. „Haven skal være borte!“

„Jeg prøver slet ikke paa det“, svarer hun. „Jeg skal jo selv være borte“.

„Ja — De skal være borte“.

Hun græder ikke. Der er Fare ved at græde. Og Taarer kan ikke forslaa her. Hun tier blot.

„Tal til mig“, beder han. „Lad mig høre Stemmen“.

„Ja — der er noget jeg maa sige“.

Hun bøjer Grenene tilside, gaar ind i Løvhytten under Sirenerne og sætter sig paa den ene Bænk. Han sætter sig ligeoverfor hende. Der er blaalige Skygger derinde og mellem dem et Spind af Lys.

„Her har De siddet som Barn . . . En lille Pige, der altid var langt borte!“

„Ja. I en Verden for mig selv . . . Jeg tænkte, at ingen kunde komme ind i den . . . Ved De, hvorfor jeg ikke holdt af den Følelse, alle andre var

saa optagne af? Fordi naar nogen syntes om mig paa den Maade — blev han med et langt borte . . . Og jeg vilde saa gerne have en ind til mig! Det havde jeg længtes efter hele mit Liv. — — Den Gang De saa kom —“

„De blev ikke glad.“

„Nej — for De var straks ligesaa hjemme her som jeg. Det gjorde mig angst. Jeg kunde jo ikke ønske, at det blev Dem, der kom ind til mig . . . Vel?“

„Nej — nej!“

„Jeg stred imod det af al Magt . . . Men da vi talte sammen, syntes jeg, det var første Gang, jeg havde talt med nogen. Og da De fortalte mig om, hvad De manglede, forstod jeg, hvor jeg selv var fattig og tom . . . Men det var, som om De bragte mig mit Hjærte. Fra den Dag følte jeg det — skønt jeg ikke endnu vidste, hvad det gemte paa.“

Hun stanser og ser ud i Havens lysende Ubevægelighed: „Er det ikke ligesom man var død og borte? Og sad her ganske stille — og talte om det altsammen“ . . . Hendes Kinder er næsten ligesaa hvide som det klare Tørklæde, der indrammer hendes Hoved og hendes sorte Skikkelse. Han husker et Billed, han har set af en lille, død Nonne . . .

„Jeg vidste ikke, hvad mit Hjærte gemte paa, før den Dag herinde, da alt var sprunget ud . . . Og nu ved jeg det — for hele Livet.“

Han rækker Haanden ud. „Aa nej! Ikke noget om det, der kommer!“

„Hvorfor ikke?“

„Det ved De godt! Hør nu: jeg maa lade Dem

gaa, fordi jeg kun har Uret at byde Dem — og det gør jeg ikke. Jeg har ingen Ret til Dem — og kan dog aldrig indrømme det! Jeg vil ikke ødelægge Deres Liv — og kan dog ikke kræve Dem for mindre end for hele Livet — — Derfor — lad det hvile!“

Hun rejser sig og staar foran ham. „Det er ikke Dem, der kræver noget,“ siger hun. „Det er mig, som vil være tro imod mig selv. Hele Livet. Det faar De mig aldrig fra.“

„Ved De, hvad det vil sige?“

„Ja. Det kan ikke koste mer end Livet.“

Han tager hendes Haand og holder den et Øjeblik mod sit Hjærte: „Den naar altid lige herind“, siger han.

Da hun føler hans Hjærteslag imod sin Haand, synes hun, at Haanden lukker sig om det . . .

„Vi maa ogsaa over til Dem, ikke sandt?“ siger hun lidt efter. De gaar ud af Løvhytten, over Plænen, som glitrer hvid af Dugg og Maaneskin.

„Den ligner en frossen Sø“, siger han. — — „Kan De tænke Dem, at der skal lægges Haand paa Haven? Tror De dog ikke, at den glider bort i Nat?“

„Gid den gjorde!“ — De tænker begge, om man nu kunde glide bort med den maaneklare Havel — — Langt ud i de dunkle, milevide Dybder, man aner bagved dens lyse Gange . . . Og redde baade sig selv og den for imorgens bitre ramme Alvor.

„Saa dukker den op en Dag et andet Sted“, siger han. „Den har dog en Sjæl, Haven, og kan ikke saadan dø“.

„Nej. Den dukkede jo ogsaa op her en Gang — og var dog Farmors Ungdomshave fra Fyen!“

Ved Pæretræet stanser de et Øjeblik. „Ved De, hvad der straks slog mig, da De sprang ned og stod der?“ spørger han. „Den underlige Blanding af Barn og Dronning . . . Jeg kendte den saa godt.“

Hun staar og stryger med Haanden over den gamle Solskive. „De vil jo have den“, siger hun.

„Ja. Den har mærket Livs-Øjeblikke for mig.“ —

„Aa, Roserne,“ siger hun. „Tænk alle de røde og hvide Roser! Mon de har sat Knopper?“

— Hun gaar op ad Trappen til Pagoden, men stanser midtvejs. Der er mørkt inde. Han stanser som hun, bliver staaende nede i Gangen og ser op imod hende.

„Deres Arbejde?“ — siger hun.

„Ja. Det var jo her, det skulde tages op. Medens En sad derovre — og var med.“

„Jeg var jo skjult alligevel,“ siger hun sagte. „Og med er jeg altid . . . Lad mig høre om det — endnu en Gang!“

„Ja — jeg tænker jo at holde Dommedag over det. Ryste Aarhundreders Støv af mig — og faa Liv blæst ind i mit Auditorium. Og gaar det ikke for mig — saa gaar jeg selv, ved De nok.“

„Ja, det ved jeg. Og saa?“ —

„Nu kunde jeg næsten ønske at forkynde Ordet. Der er i Tiden som Luftning af en begyndende Aandsperiode. Mennesker rejser Hovedet rundt omkring og giver sig til at lytte . . . Vi kan nu en Gang ikke undvære den Lyd af Vingeslag oppe over os. — — Og jeg synes, at nu kunde jeg finde

det Ord“ — — Han holder inde og ser sig om:
„Naar blot imorgen ikke var!“

„Imorgen har ikke noget med det at gøre,“ siger hun hurligt. „Smerte kan netop være en Spore til Arbejde.“

„Aa ja — — Men der er noget, som hedder det tilvante, og som gerne vil overliste En. Hernede kunde jeg lettere sætte mig ud over det. Her var en Verden for sig — og her var De! Men oppe i Stuerne . . . Et er at have grebet Livet inderst inde — et andet at faa det ud i sin Gerning. Jeg er bange for at glide tilbage i de gamle Former.“

„Det gør De ikke! For — i Arbejdet paa den nye Maade er jeg med. Saa slipper De det ikke. Men De skal ikke altid huske paa mig ved det — heller ikke savne eller længes for meget! Blot gaa op i Deres Gerning, saadan som Mænd kan — med Liv og Sjæl . . . Og faa gjort det, De skal. Aa, jeg tror, det bliver noget stort og godt, blot De gør det helt ud af Dem selv! — — Naar De saa er færdig en Gang og ser tilbage over Arbejdet — saa ser De maaske et Ansigt ved Siden af det . . . Og saa vil De sige til Dem selv: ja, hun har været med.“

Han lægger Haanden over sine Øjne . . . Hun gaar langsomt ned ad Trappen. Han ser op, forfærdet ved Lyden: „De gaar da ikke?“

„Jo — — Jeg skal jo!“

„Aa, jeg maa have Lov til at takke Dem først. Jeg kan jo ikke . . . Men jeg vilde dog saa gerne prøve paa det!“ — —

Hun staar ganske stille foran ham og løfter sit hvide Ansigt imod ham.

„Takke Dem, fordi De var her — fordi De viste mig Deres Ansigt — fordi De var smuk og god som i et Æventyr — baade Barn og Dronning . . . Aa, levede vi blot mere barnligt, vilde vi ogsaa leve mere kongeligt! — — Tak, fordi De havde gemt paa al min gamle Barnelængsel og vilde stille den — fordi De har alt, hvad jeg savner og trænger til — — Aa, nej, der er mer, uendeligt mer! Tak, fordi De tvang mig ind i mig selv — blot ved at se paa mig — saa jeg fandt mig døende, med visne Rødder, fordi jeg ikke groede i den eneste levende Jord . . . Naar det er anderledes nu, saa har De ogsaa Del i det — og det er det meste, et Menneske kan sige til et andet! — — Tak, fordi De var den skjulte Verden herinde — og lod mig se ind i den . . . Tak, fordi De er den, De er! . . . Fordi De lærte mig — lærte mig at elske!“ . . .

Han løfter sine Hænder og lægger dem om hendes Hoved.

Hun ser op imod ham. Der er imellem hans Øjenbryn en skarp og dyb Fure, som den stærke Smerte, den pinlige Selvbeherskelse har skaaret.

Hun ved, at hendes Haand kan glatte den ud. Og hun maa ikke løfte Haanden — stryge Furen bort og sige: „Du er jo hos mig“ —

Da skyder den op i hende, den store, brusende Forargelse . . . Ikke over det, hun ikke kan faa — men over det, hun ikke kan give.

Ikke over det, at Jorden nu er draget bort under hendes Fod — hun kan gaa over Vand, gennem Ild! Ikke over det, at alt hvad der er lokket frem i hende, aldrig skal folde sig ud i Lyset — at der

ikke er Lykke, ikke Liv for hende at faa . . . Alt dette, som andre snubler over og kalder for den Gaade, de ikke kan forene med Guds Kærlighed — det satte hun over i et eneste Spring, den Gang hun gav sig selv — —

Men Forargelsen over, at hun har faaet den bundløse Glæde til to tomme Hænder foran hende — og ikke kan øse, øse den ud . . . At hun har alt, hvad der kan stille den andens Hunger og Tørst — og ikke maa kaste det ned for hans Fødder alt-sammen . . . At hun sidder inde, ikke blot med Lykken, men mer endnu med dette udsigelige, som er Livs-Aabenbaring, til den anden — og skal forholde ham det . . .

Hun ved i samme Nu, at den Forargelse bliver hendes Kamp paa Liv og Død — Dag og Nat.

Hun kommer ikke til at bukke under for den — hun er ikke ene i Kampen, for hun har givet sin Vilje og sit Hjærte over . . . Men den Dag, hun kan folde sine Hænder over denne fældede Fjende — den Dag maa hun dø. Den Sejr købes ikke med mindre.

Men saa underligt er dette Øjeblik, saa underlig er denne Have — at skønt den største Kamp her første Gang overvælder hende, er det som om den Sejr, der endnu er fjærn, dog var der med det samme.

Hun folder sine Hænder — som over den slagne Fjendes Hoved — og rækker dem op imod ham. Han folder sine Hænder om dem — og bøjer sit Hoved ned over hendes . . . Og de staar der med hinanden. Midt i et Fuldendelses-Øjeblik — som endnu er langt, langt borte . . . I en fjærn og ly-sende Synsrand . . .

— De gaar nedad Gangen. Imod Døren. Da stanser han: „Giv mig en Blomst med fra Haven!“

Hun siger ikke nej — tøver ikke en Gang. Hun gaar tilbage til Pæretræet og bryder en lille Gren, fuld af de hvideste hvide Blomster . . .

Inden hun giver ham Grenen, holder hun den et Øjeblik mod sine Læber. Og da hun rækker ham den, ser hun paa ham med en egen dvælende, moderlig Ømhed . . .

Hun gaar først ud. Lidt efter han — —

Nøglen, som drejes om i Laasen — Døren til Farmor Ursulas Have, som lukkes i for sidste Gang . . . Skridt, som dør bort over Gaardens Brosten . . . Saa tom og øde Stilhed. — —

Udenom begynder Byen saa smaat at gaa til Ro. Sover paa Lur foran Haven — og bryder ind imorgen, haardhændet og graadig, for at opsluge den.

Men ingen kigger over Muren i de stille Maaneskinstimer og ser, om ikke Haven glider bort i Natten — bort fra imorgen.

Med sit grønne Skjul, med den hemmelige Verden gemt i alle sine Kroge, med sit hvide Pæretræ og alle sine Blomster . . .

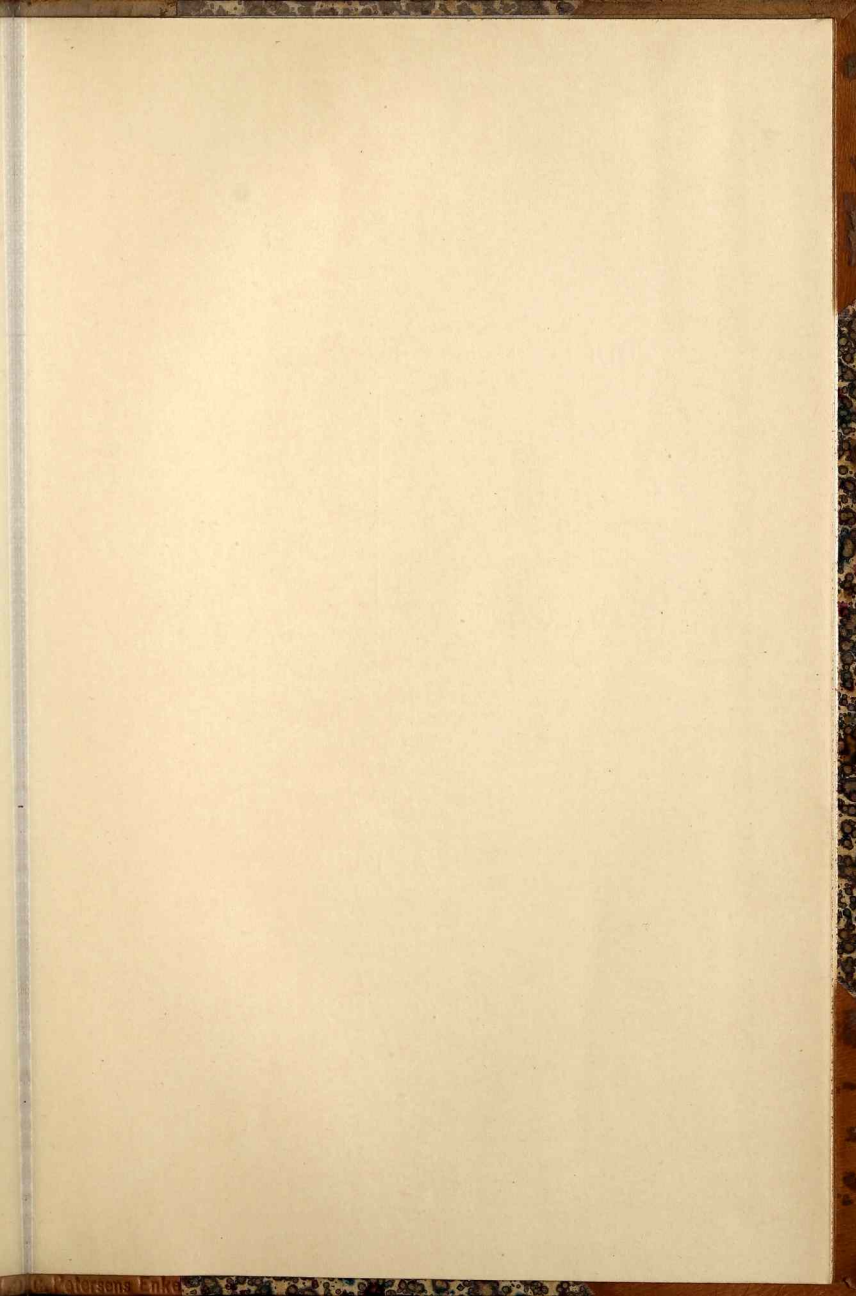
Glider langt bort i blaanende, uendelige Dybder.

Og dukker op igen en Morgen, naar man mindst venter det . . .

For det er maaske saadan, at Havens Æventyr er aldrig ude.

INGEBORG MARIA SICK

UDI LØNDOM
BILLEDER OG SKIZZER

2. Oplag
2 Kroner

HØJFJÆLDSPRÆST

11. Oplag
3 Kr.; indb. 4 Kr. 50 Øre

HELLIGT ÆGTESKAB

6. Oplag
4 Kr.; indb. 5 Kr. 50 Øre

BØLGESLAG

DIGTE
2 Kr. 50 Øre; indb. 4 Kr.

JOMFRU ELSE

4. Oplag
4 Kr. 75 Øre; indb. 6 Kr. 25 Øre

DEN
LILLE GRAA KAT

2 Kr. 50 Øre; indb. 3 Kr. 50 Øre

PRINSESSEN, DER SPANDT

2. Oplag
1 Kr. 50 Øre; indb. 2 Kr. 75 Øre

AF JORD —

FORTÆLLINGER

3. Oplag
3 Kr. 75 Øre; indb. 5 Kr. 75 Øre

DET SOVENDE HUS

MED OMSLAGSTEGNING AF GERH. HEILMANN
2 Kr.; indb. 3 Kr. 50 Øre
